

Rozcestí

Dick Francis

Tady mě máte. Jmenuju se Lee Morris a vpouštím do oken i dveří závany života a předčasné smrti.

Když se objevili na mém prahu, vypadali neškodně. Dva slušní Angličané středního věku v tvídových sakách a placatých čepicích typických pro venkovské panstvo, obočí tázavě povytažené. Oba se tvářili ustaraně a poněkud rozpačitě.

„Pan Lee Morris?“ zeptal se jeden z nich kultivovaným hlasem sebejistého vzdělance. „Mohli bychom prosím mluvit s panem Morrisem?“

„Jste od pojišťovny?“ zeptal jsem se suše.

Rozpaky vzrostly.

„Ne. Popravdě řečeno...“

Pozdní březnové slunce nízko nad obzorem ze strany ozařovalo jasným zlatým světlem jejich vlídné tváře. Oči proti němu přivírali. Stáli tak asi na krok na dva ode mne, víc se nepřiblížili, jak se taky sluší. Prostě dobře vychovaní pánové.

Uvědomil jsem si, že jednoho z nich znám od vidění, a několik dalších vteřin jsem si marně lámal hlavu, proč mě proboha vyhledal v neděli a tak daleko od svého působiště.

Během krátké odmlky ke mně z hloubi domu po kamenném dláždění chodby přiběhli tři malí kluci, soustředěně se protáhli kolem mě a obou návštěvníků a tiše, bez hluku, jako kočky vyšplhali do rozsochaté náruče prastarého obrovského dubu rostoucího uprostřed trávníku. Tři malé postavičky s břichy přitisknutými k větvím, chystajícím se k rozpuku, znehybněly. Bylo je sotva vidět, celí napjatí se tvářili tajemně, hráli si na špiony.

Návštěvníci je zmateně sledovali.

„Pojďte radši dál,“ vyzval jsem je. „Kluci čekají na piráty.“

Muž, kterého jsem znal, se potěšeně usmál a pak vykročil, jako kdyby se právě rozhodl, a podal mi ruku.

„Jsem Roger Gardner,“ řekl, „a tohle je Oliver Wells. Jsme z dostihového závodiště Stratton Park.“

„Ano,“ přikývl jsem a vybídl je, aby vešli do stinné chodby. Zvolna, váhavě vstoupili, ještě oslepeni šikmými slunečními paprsky.

Vedl jsem je po kamenné dlažbě do rozlehlé velké místnosti, na které jsem se šest měsíců lopotil.

Přetvářel jsem polorozpadlou stodolu v pohodlný, útulný dům. Oživovat zříceniny je moje profese. Dospěl jsem nicméně k nevyhnutelnému stadiu, kdy se moje rodina začala bouřit a odmítala se stěhovat na další staveniště. Její členové mě přesvědčovali, že právě tenhle dům je dům, ve kterém chtějí žít natrvalo.

Vysokými okny obrácenými k západu dopadalo slunce na matně lesklou břidlici dlažby, tu a tam zateplenou tureckými koberci. Na severní, jižní a východní straně někdejší stodoly byla galerie se zábradlím, na ní, kam z obou konců vedly schody, byly ložnice. Pod galerií byly otevřené místnosti, které se daly od velkého prostoru oddělit žaluziovými dveřmi, jestliže někdo toužil po soukromí. Byla tam místnost plná knih, kam jsme se chodili dívat na televizi, pak pracovna, místnost, kde si děti hrály a kde měly hračky, čajovna a velká prostorná jídelna. Z ranního pokoje v jižním rohu, kde jsme snídali, byl přístup do zcela oddělené kuchyně, za níž byla dílna a sklad potřeb pro domácnost. Příčky mezi jednotlivými místnostmi vzbuzovaly dojem lehkých přepážek, ale ve skutečnosti byly velmi pevné a nesly tíhu celé galerie.

V centrálním atriu sestávalo zařízení převážně z měkkých, módně pomačkaných nízkých křesel a šikvých malých stolečků, roztroušených bez ladu a skladu. Na západní straně byl krb, ve kterém rudě žhnula hořící polena.

Chtěl jsem, aby celá místnost působila jako malé zastřešené tržiště, a můžu říct, že se mi záměr zdařil dokonce líp, než jsem očekával. Už dávno jsem dospěl k rozhodnutí (přestože rodině jsem to neřekl), že si ten dům nechám. Opravdu se osvědčil.

Roger Gardner a Oliver Wells –, ostatně jako všichni návštěvníci –, se zastavili a rozhlíželi s nelíčeným úžasem, i když byli příliš dobře vychovaní na to, aby to komentovali.

Vtom se po kamenné podlaze přibatolilo malé nahaté dítě, dolezlo na koberec, sedlo si na zadeček a začalo se rozhlížet.

„To je vaše?“ zeptal se Roger váhavě a zadíval se na dítě.

„Pravděpodobně,“ přikývl jsem.

Zezadu od kuchyně přichvátala mladá žena s vlajícími vlasy, v džínách a svetru, na nohách praktické tenisky.

„Neviděl jsi Jamieho?“ volala na mě už z dálky.

Ukázal jsem na něj.

Zdvihla dítě ze země a přidržela si je jako balík nedůstojně pod paží. „Stačí z něj na chvíličku spustit oči...“ Krátce se ohlédla na návštěvníky a aniž se zastavila, zmizela i s dítětem z dohledu.

„Posaďte se, prosím,“ vyzval jsem hosty. „Co pro vás můžu vykonat?“

Váhavě si sedli tam, kam jsem jim ukázal. Bylo na nich vidět, že nevědí jak začít.

„Nedávno zemřel lord Stratton,“ ozval se konečně Roger.

„Před měsícem.“

„Ano, to mi neušlo.“

„Poslal jste na pohřeb květiny.“

„Připadalo mi, že se to sluší,“ přikývl jsem.

Podívali se na sebe. Pak Roger pokračoval:

„My jsme od někoho slyšeli, že to byl váš dědeček.“

Trpělivě jsem vysvětlil: „Ne, to ten někdo popletl. Moje matka kdysi měla za muže jeho syna, ale pak se rozvedli. Maminka se pak znovu provdala a já se narodil až z jejího druhého manželství.“

To je nepotěšilo. Roger se však nevzdal.

„Ale akcie závodistiště vlastníte, že?“

Aha, pomyslel jsem si, odtud vítr fouká. Rodinný spor. Od chvíle, kdy starý pán zemřel, se jeho dědicové, aspoň jak jsem slyšel, hádají až vražedně.

„Nechci s tím mít nic společného,“ prohlásil jsem.

„Poslyšte,“ řekl Roger zoufale. „Dědicové závodistiště zničí. To se pozná i na dálku. Hádky, podezření, strašlivá nenávisť. Začali nasazovat jeden na druhého, ještě než starý pán stačil vychladnout.“

„Je to občanská válka,“ přikývl nešťastně Oliver Wells.

„Anarchie. Roger je ředitel a já jsem hlavní funkcionář závodistiště. Teď vedeme všechno sami, snažíme se, aby všechno běželo, ale dlouho to už vydržet nemůžeme. Nemáme žádné pravomoce, pochopte.“

Zadíval jsem se na jejich ustarané tváře a uvědomil si, jak by asi bylo těžké najít v padesátce –, nebo po ní –, za současných tvrdých podmínek odpovídající vysoké postavení.

Lord Stratton, můj ne-dědeček, vlastnil tři čtvrtiny akcií závodistiště a celá léta mu sám vládl jako laskavý monarcha. Za jeho vlády si Stratton Park získal pověst oblíbeného, dobře spravovaného závodistiště, kam trenéři posílali koně po tuctech. Neodehrávaly se tam žádné významné dostihy, žádné Zlaté poháry, ale bylo tam z mnoha míst blízko, bylo tam příjemné, přátelské prostředí a pěkná dráha. Pravda, neuškodily by nové tribuny a různá vylepšení, jenže starý, nezníčitelný pan Stratton neměl rád změny. Občas se objevoval jako dobromyslný kmet na obrazovce, vážný, seriózní státník, na kterého se komentátoři obraceli s dotazy, když dostihový sport dospěl ke konfliktu. Lidé ho od vidění znali.

Občas jsem odpoledne na závodistiště zajel hlavně ze zvědavosti. Jenže dostihový sport jako takový mě nijak zvlášť nelákal, ani mě nelákala rodina člověka, který nebyl můj dědeček.

Roger Gardner se za mnou nevypravil, aby to jen tak vzdal.

„Vaše sestra přece patří do rodiny,“ namítl.

„Nevlastní sestra.“

„Jistě.“

„Pane Gardnere, moje maminka svoji malou dceru před čtyřiceti lety opustila a odešla z domu. Strattonovi za ní zavřeli dveře a její pošpiněné jméno u nich nezazní. Dcera, moje nevlastní sestra, mě vůbec nebere na vědomí. Je mi líto, ale ať bych udělal nebo řekl cokoli, tak to na Strattony nemůže platit.“

„Otec vaší nevlastní sestry...“

„Na toho už vůbec ne.“

Nastala chvíle mlčení, při níž pánové přežvýkali a strávili špatné zprávy. Vtom z jedné ložnice nahoře na galerii vyšel světlovlasý chlapec, seběhl ze schodů, zamával na mě a zmizel v kuchyni. Téměř ihned se znovu objevil, v náručí Jamieho, tentokrát už oblečeného. Chlapec dítě odnesl nahoru, vzal je k sobě do ložnice a zavřel. Opět zavládlo ticho.

Viděl jsem na Rogerovi, že by se na něco rád zeptal, ale ovládl se (k mému pobavení). Roger –, plukovník R.B. Gardner, aspoň tak ho uváděli na dostihových programech ve Stratton Parku, by se jako žurnalista neuplatnil, ale mně byly jeho zábrany sympatické!

„Byl jste naše poslední naděje,“ posteskl si Oliver Wells vyčítavě.

Pokud se pokoušel ve mně vzbudit pocit viny, neuspěl.

„Co jste ode mne vůbec očekávali?“ zeptal jsem se věčně.

„My jsme doufali...“ začal Roger. Na chvíli zmlkl, potom se vzchopil a začal znovu:

„Víte, my doufali, že byste je třeba dokázal přivést k rozumu.“

„Jak?“

„Tedy zaprvé jste velký a statný.“

„Velký a statný?“ žasl jsem. „To si jako myslíte, že bych je k rozumu přiváděl přímo fyzicky?“

Opravdu se zdálo, jako kdyby je můj vzrůst inspiroval. Pravda, jsem vysoký a statný, což je docela užitečné, když člověk staví domy. Ale v diskusích jsem svou sílu určitě nikdy neuplatnil. Naopak, byly situace, ve kterých jsem opatrně našlapoval a choulił ramena, abych docílil smířlivý výsledek. Ostatně jsem to měl v povaze. Moje žena říká, že jsem pohodlný, příliš líný, než abych se s někým bil, příliš klidný. Nicméně jsem úspěšně restauroval zříceniny, aniž bych kdy vyvolal spor s místními úředníky. Naučil jsem se vyjít s urbanisty i památkáři v klidu a rozumně.

„Nejsem váš člověk,“ prohlásil jsem.

Roger se jako tonoucí chytal stébła. „Ale patří vám přece ty akcie! Nemůžete s těmi akciemi zastavit válku?“

„To je asi hlavní důvod, proč jste se za mnou vypravili, že?“

Roger nešťastně přikývl. „Už jsme nevěděli, na koho se obrátit. Chápete?“

„Takže jste si vymysleli, že já vběhnu na hřiště, zamávám svými papírky, vykřiknu: A dost! a oni všichni odloží svá nepřátelství a zaujetí a uzavřou mír.“

„Mohlo by to pomoci,“ přikývl Roger s kamenným obličejem.

Usmál jsem se. „Za prvé mám těch akcií velmi málo. Dostala je moje maminka před mnoha lety jako finanční vyrovnání po rozvodu, a já je zdědil, když zemřela. Vyplácejí mi z nich občas malé dividendy, to je vše.“

Roger se zatvářil zmateně a pak užasle. „Chcete říct, že skutečně nevíte, o co se vlastně hádají?“

„Už jsem vám řekl, nejsem se Strattony ve styku.“ Veškeré své vědomosti o nich jsem vyčetl z krátkého odstavečku na obchodních stránkách The Times (Spor Strattonových dědiců o dostihové závodiště). Pak jsem ještě zahlédl několik ostřejších poznámek v bulvárních plátcích (Dny dlouhých nožů ve Stratton Parku).

„Obávám se, že brzy s nimi do styku přijdete,“ řekl Roger.

„Část z nich chce závodiště rozprodat agenturám na pozemky. Jak víte, závodiště je jen kousek severovýchodně od Swindonu, a Swindon se vytrvale rozrůstá. Z města se náhle stalo průmyslové středisko. Stěhuje se tam spousta firem a město ožívá novým životem. Cena pozemků závodiště roste den ze dne. Vaše akcie asi už teď mají dost značnou hodnotu a v budoucnosti budou mít ještě větší. Proto někteří Strattoni chtějí závodiště rozprodat hned, jiní chtějí ještě čekat a jen část je proti prodeji. Ti si přejí provozovat závodiště dál. Byl bych předpokládal, že ti, kteří jsou pro rozprodání, se už s vámi spojili. No nic, však oni si na vaše akcie brzy vzpomenou a zatáhnou vás do svého sporu, ať se vám to bude líbit nebo ne.“

Odmlčel se, usoudil, že jsem už situaci pochopil. Taky že ano. Moje toužebné přání nezaplést se do žádného sporu padlo za oběť „skutečnému životu“, jak jeden z mých synů nazývá všechny rozbroje a pohromy.

„Předpokládám, že vy jste na straně těch, kdo chtějí závodiště nadále provozovat,“ poznamenal jsem.

„Zajisté,“ přikývl Roger. „Samozřejmě. Upřímně řečeno jsme doufali, že vás přemluvíme, abyste za své akcie hlasoval proti prodeji.“

„Já ani nevím, jestli mě moje akcie k hlasování opravňují, a mám jich tak málo, že bych stejně těžko cokoli zvrátil. A jak vůbec víte, že ty akcie mám?“

Roger si chvíli prohlížel nehty a pak se rozhodl pro otevřenost.

„Závodiště je soukromá společnost s ručením omezeným, jak jistě víte. Má správní radu, schůze správní rady, a každý rok svolává valnou hromadu akcionářů.“

Odevzdaně jsem přikývl. Skutečně jsem každý rok dostával pozvánku –, a vždycky ji ignoroval.

„Minulý rok onemocněla sekretářka, která pozvánky rozesílá, a tak mě lord Stratton požádal, abych je

rozeslal místo ní. Jako hodný chlapec..." Dokonale napodobil starého pána... „Tak jsem tedy poslechl a pro jistotu si seznam jmen a adres nechal pro případ, že by v budoucnosti..." chvíli váhal. „Kdybych je třeba musel rozesílat zase, chápete?"

„A budoucnost si pospíšila." Zamyslel jsem se. „Kdo ještě vlastní akcie? Nemáte náhodou seznam těch akcionářů u sebe?"

Viděl jsem na obou, že seznam mají, ale že váhají, jestli je správné, aby mi ho ukázali. Nicméně existenční ohrožení bylo silné, takže po kratičkém otálení Roger sáhl do vnitřní kapsy tvrdového saka a vytáhl čistý, přeložený, nezmačkaný list papíru. Nepochybně čerstvou kopii.

List jsem rozložil a přečetl si neobyčejně krátký seznam.

Bez adres zněl takto:

William Darlington Stratton (třetí baron)

Ctihodná paní Marjorie Binshamová

Paní Perdita Fauldsová

Pan Lee Moris

„To je vše?" zeptal jsem se nechápavě. Roger přikývl. Věděl jsem, že Marjorie Binshamová je sestra starého pána.

„Kdo je paní Perdita Fauldsová?" zeptal jsem se.

„To my nevíme," řekl Roger.

„Takže za ní jste nebyli, ale za mnou jste přišli."

Roger neodpověděl a taky to nebylo třeba. Člověk jak on, bývalý voják, se raději baví s muži než se ženami.

„A kdo dědí akcie starého pána?"

„To taky nevíme," řekl Roger rozčileně. „Rodina to tají.

Pokud jde o závěť, nedostanete z nich ani slovo, a závěť samozřejmě nelze zveřejnit, dokud se neprozkoumá, a to může trvat roky, jestli se budou takhle hádat. Ovšem podle mého, čistě odhadem bych řekl, že lord Stratton akcie rozdělil rovným dílem. Byl svým způsobem spravedlivý. A jestliže se akcie rozdělily rovným dílem, znamená to, že žádný z nich nebude mít možnost kontroly, o což právě jde, aspoň myslím."

„Znáte je osobně?" zeptal jsem se. Oba zachmuřeně přikývli. „Tak takové to tedy je," poznamenal jsem.

„No je mi líto, ale musíte to vyřešit sami."

Z kuchyně vyšla světlolasá žena, v jedné ruce skleničku, ve druhé láhev s dudlíkem. Nedbale na nás kývla a vydala se nahoru do pokoje, do kterého chlapec odnesl batole. Moji návštěvníci mlčky přihlíželi. Chodbou od hlavního vchodu se do velké místnosti přičítal na kole hnědovlasý chlapec a začal soustředěně jezdit okolo.

Když nás míjel, zpomalil a řekl: „Jo, já vím, že bych neměl."

Pak zahrnul znovu do chodby a ven. Kolo bylo jasně červené, chlapec měl na sobě červené, růžové a křiklavě zelené oblečení. Vzduch jako kdyby se ještě chvěl zářivými barvami, než se znovu prosadila klidná šed' dláždění.

Návštěvníci taktně pomlčeli o ukáznenosti dětí a o poslušnosti.

Nabídl jsem jim něco k pití, ale oni prohlásili, že nemají co slavit a že je čeká dlouhá cesta domů.

Vyprovodil jsem je do slábnoucího slunečního svitu a zdvořile se omluvil za to, že vážili cestu zbytečně.

Nešťastně přikývli. Doprovodil jsem je k vozu.

Tři pronásledovatelé pirátů slezli ze stromu a zmizeli, i červené kolo mizelo v dálce. Moji návštěvníci se ještě zadívali na velkou tmavou stodolu a pak se Roger přece jenom odhodlal k otázce.

„Je to velmi zajímavý dům," řekl zdvořile. „Jak jste ho objevil?"

„Já ho postavil, aspoň tedy interiér. Stodolu samotnou ne, samozřejmě, ta je skutečně stará, chráněná památkovým úřadem, musel jsem hodně vyjednávat, než povolili okna."

Zadívali se na úhledné tmavé skleněné obdélníky nenápadně zasazené mezi trámův, jedinou známku toho, že se ve stavbě bydlí.

„Měl jste dobrého architekta," poznamenal Roger.

„Děkuju."

„To je mimochodem další věc, o kterou se Strattonovi hádají. Někteří z nich si přejí, aby se staré tribuny zbořily a postavily nové. Sehnali si architekta, který už vypracoval projekt." Mluvil s vysloveným

despektem.

To mě zaujalo. „Ale nové tribuny by přece závodisti prospěly, ne? Pohodlí pro návštěvníky a tak.“

„Jistěže, nové tribuny by prospěly, konečně...“ začal dopáleně hovořit. „Přemlouval jsem starého pána celá léta, aby tribuny přestavěl, věčně sliboval že ano, jistě se k tomu jednoho dne dostane, ale nemyslel to vážně. Určitě to neměl v úmyslu za svého života. Jeho syn Conrad, nový lord Stratton, přizval toho strašného chlapa, aby vypracoval projekt nových tribun. Ten se tam věčně prochází a vypravuje mi, co všechno potřebujeme, tuhle a tamhle, a jsou to samé nesmysly. V životě neprojektoval tribuny ani nic podobného, o dostizích neví vůbec nic.“

Jeho spravedlivé rozhořčení mě zajímalo mnohem víc než spory akcionářů.

„Kdyby se pro tribuny zvolil špatný projekt, zbankrotovali by všichni,“ řekl jsem zamyšleně.

Roger přikývl. „Museli by si na to vypůjčit a dostihové publikum je nevypočitatelné. Když člověk neumí a nezařídí správně bary, přijde o sázkaře, a když se dostatečně nepostará o pohodlí majitelů a trenérů, začnou ti uličníci posílat koně jinam. Ten šílenec, ten architekt, vůbec nevěděl, o čem mluvím, když jsem se zeptal, co si myslí, že dostihové publikum dělá mezi jednotlivými dostihy. Prý se kouká na koně.“

No povězte! A když prší? Když prší, chtějí být pod střechou a dát si skleničku, vysvětloval jsem mu. Na to publikum nachytáte. On mi na to řekl, že jsem staromódní. Obávám se, že ve Stratton Parku postaví neobyčejně nákladného bílého slona a přijdou o diváky. A jak jste správně říkal, podnik se položí.“

„Pokud ovšem nezvítězí ta část akcionářů, která je pro okamžitý nebo pozdější prodej.“

„Jenže my skutečně potřebujeme nové tribuny,“ opakoval Roger. „Potřebujeme dobré nové tribuny,“ odmlčel se. „Kdo projektoval váš dům? Možná že potřebujeme někoho takového.“

„To ne, ten nikdy tribuny neprojektoval, jenom domy... a hospody.“

„No vidíte, hospody,“ Roger mě okamžitě chytíl za slovo. „Aspoň by chápal, jak důležité jsou bary.“

Usmál jsem se. „To by jistě chápal, ale vy potřebujete specialistu na velké stavby. Taky inženýry, i vlastní nápady, potřebujete celý tým.“

„To byste měl říct Conradovi,“ zkroušeně pokrčil rameny, vklouzl za volant, stočil okénko a ještě se zeptal:

„Byl byste prosím tak velmi laskav a dal nám vědět, kdyby se někdo ze Strattonů s vámi spojil? Já vím, že bychom vás neměli obtěžovat, ale mně na tom závodisti opravdu záleží, pochopte. Víím, že starý pán doufal, že bude dál fungovat jako vždycky. Víím, že si to přál, a pořád mám proto pocit, že bych pro to měl něco udělat, jen nevím co, pochopte.“

Sáhl znovu do kapsy saka a podal mi vizitku. Vzal jsem si ji, přikývl, nic jsem nesliboval, ale on to přece jen přijal jako známku naděje.

„Mockrát vám děkuju,“ řekl.

Oliver Wells seděl mlčky vedle něj a bylo na něm vidět, jak došlo na jeho přesvědčení, že tahle výprava k ničemu nepovede. Pocit viny však ve mně nevzbudil, to se mu nepovedlo.

Cokoli jsem o Strattonových věděl, mě jenom utvrzovalo v rozhodnutí držet se od nich co nejdál. Roger Gardner se se mnou smutně rozloučil a odjel. Já se vrátil domů a doufal jsem, že už ho nikdy neuvidím.

„Kdo byli ty lidi?“ zeptala se Amanda. „Co vlastně chtěli?“

Světlovlasá žena, moje žena, ležela na vzdáleném okraji naší velikánské postele, aby zdůraznila, jak daleko k sobě máme.

„Chtěli, abych na dostihovém závodisti Stratton Park sehnal rytíře na bílém koni.“

Došlo jí to rychle. „Ty máš dělat spasitele, jo? S těma starejma akciema, co máš. Doufám, žeš odmítl.“

„Ano, odmítl.“

„A proto teď ležíš a nespíš a civíš na měsíc a do nebes.“

Nad postelí se na čtyřech sloupech zvedala nebesa. Postel byla skoro jako stan, stejná, jakou mívali ve středověku, když chtěli trochu soukromí, v dobách, kdy nebyly oddělené ložnice. Romantická krása nebes, záclon, střapců a lákavost měkkého prostorného lůžka okouzlovala naše přátele. Ovšem pouze my s Amandou věděli, proč máme tak velkou postel.

Svého času mi jen čalounění zabralo dva dny, a oba jsme věděli, že dílo je výrazem našeho těžce dosaženého kompromisu. Ano, budeme bydlet v jednom domě, budeme sdílet jedno lože, ale každý zvlášť.

„Klukům začnou příští týden prázdniny,“ řekla Amanda.

„Vážně?“

„Řekl jsi, že je na Velikonoce někam vyvezeš.“

„Vážně?“

Slíbil jsem to jednou, abych zarazil hádku. Člověk nikdy nemá nic slibovat neuváženě. Bohužel to byla

moje slabost.

„Něco pro ně vymyslím,“ řekl jsem.

„A pokud jde o dům...“

„Jestli chceš, tak tu zůstaneme.“

„Lee!“ To ji umlčelo. Bylo mi jasné, že nastřádala tisíc důvodů, proč bychom si dům měli nechat. Už celé týdny občas něco utrousila, taky zavzdychala, takže mi to bylo jasné. Už od té doby, co vysypali šterkem cestičky a upravili vjezd a co k nám naposled přišla stavební kontrola.

Dům stál na vlastním pozemku, hotový, připravený k prodeji, a my peníze potřebovali. Polovina veškerého mého kapitálu byla zazděná v jeho stěnách.

„Kluci potřebují jistější zázemí,“ řekla Amanda. Přišlo jí, že by bylo škoda neuplatnit připravené argumenty.

„Ano.“

„Není to fér, když je pořád taháme ze školy do školy.“

„Ne.“

„Mají strach, že se odsud budou muset stěhovat.“

„Řekni jim, že nemusí.“

„Já tomu pořád ještě nevěřím. Můžeme si to vůbec dovolit? Tys přece říkal, že si to nemůžeme dovolit. A co to panské sídlo u Oxfordu, jak tam v obývacím pokoji roste strom?“

„Když to dobře dopadne, tak bych měl tenhle týden dostat stavební povolení.“

„Ale nebudeme se tam stěhovat, že ne?“

I když jsem jí už jednou dal slovo, pořád se ještě bála.

„Pojeďu tam já, a ty s kluky zůstaneš tady, jak dlouho budeš chtít, třeba celé roky. Já budu dojíždět.“

„To mi skutečně slibuješ?“

„Ano.“

„Takže už žádné bláto, žádné rumišťe? Už nebudeme spát pod stanem a jíst ovesné vločky s pískem?“

„Co tě k tomu rozhodnutí přivedlo?“

Cesty k rozhodnutí bývají záhadné. Mohl jsem klidně prohlásit, že jsem se tak rozhodl, protože byl nejvyšší čas usadit se kvůli dětem, protože se náš nejstarší už blíží k maturitě a potřebuje pevný řád. Taky jsem mohl říct, že se mi líbí okolí, usměvavá krajina na rozhraní Surrey a Sussexu, zdravá jako nikde jinde. Byl bych snadno mohl najít zcela logické argumenty.

V hloubi duše jsem však velmi dobře věděl, že na tomhle rozcestí rozhoduje ten starý dub. Zapůsobil na mě nesmírně silně. Asi zahrál na strunu zbývající z malého kluka vychovaného v londýnském provozu, obklopeného kamennou krajinou.

Poprvé jsem ten dub uviděl před rokem. Tehdy byl taky před rozpuštěm. Statný, důstojný, dokonalý, s větvemi, které člověka přímo zvaly, aby na ně vylezl. Byl jsem tu tehdy sám, takže jsem skutečně do větví vyšplhal bez jakýchkoli zábran, pohodlně se v nich usadil a díval se z prastarého náručí stromu na ohyzdnou, prohnitou stodolu, kterou majitel nesměl zbourat. Historicky cenná stodola. Klenot okolí..Byla by tam stála a chátala, až by se rozpadla.

Jsou to všechno pitomosti, pomyslel jsem si, když jsem se spouštěl ze stromu a šel ke zřícenině. Protáhl jsem se vrzajícími dveřmi dovnitř. Uctívání památek může vést za hranici rozumu.

Chyběly celé kusy střechy a trámy západní zdi se nakláněly jak opilé. Podpěrné trámy dočista ztrouchnivěly. Na betonové podlaze stodoly se povalovaly všechny možné krámy, i starý rezavý traktor, mezi tím bojovaly o život mladé stromky z náletu. Vší tou změť a špínou a deprimujícím rozkladem profukoval studený, nepříjemný vítr.

Tehdy mi bylo okamžitě jasné, co se s tou stodolou dá udělat, jako kdybych měl už dávno v hlavě projekt a jako bych jenom čekal na příležitost. Tohle bude dům jako stvořený pro děti. Možná ne pro moje, ale prostě pro nějaké děti. Pro takové dítě, jako jsem býval já. Dům s mnoha pokoji, plný překvapení a skrýší. Klukům se tam nejdřív vůbec nelíbilo a Amanda, v pokročilém těhotenství, se dala do pláče. Ale místní stavební úřad mi šel na ruku a majitel, který mi stodolu prodal i s celým pozemkem, bylo to skoro půl hektaru, nevěřil svému štěstí.

Když kluci zjistili, že každý z nich bude mít svůj vlastní, úplně vlastní pokoj, námitky rázem zmizely.

Přivedl jsem odborníka, aby se podíval na dub. Řekl, že to je nádherný starý exemplář, pravděpodobně už tři sta let starý. Nás všechny přežije. Věkovitá síla stromu mi dodávala klid.

Amanda se znovu zeptala: „Co tě přimělo k tomu rozhodnutí?“

Odpověděl jsem: „Ten dub.“

„Cože?“

„Zdravý rozum,“ dodal jsem. To ji uspokojilo.

Ve středu mi přišly dva dopisy, které měly rozhodující vliv na další vývoj událostí. První byl z oxfordského městského úřadu a sděloval zamítavé stanovisko k mé třetí žádosti o stavební povolení na restaurování panského domu se stromem v obývacím pokoji. Zatelefonoval jsem do Oxfordu, abych zjistil, proč je stanovisko negativní, když předtím mi neoficiálně dali najevo, že můj třetí návrh je přijatelný. Prý změnili názor, oznámil čísi nepřístupný hlas, dům by se měl restaurovat jako jediný celek a neměl by se dělit na čtyři menší domy, jak vyplývá z mého návrhu. Ať projekt zreviduju. Děkuju ne, řekl jsem, tím končím. Pak jsem zavolał majiteli objektu, abych mu sdělil, že už nejsem nadějný kupec, což ho podle předpokladu nemálo rozzuřilo. Jenže my se předtím jasně dohodli, že když nedostanu stavební povolení, nic se nekupuje.

S povzdechem jsem zavěsil a tím jsem spláchl tři měsíce práce. Musel jsem se doslova vrátit k rýsovacímu prknu.

Druhý dopis přišel od právních zástupců rodiny Strattonových. Obsahoval pozvání na mimořádnou valnou hromadu akcionářů Stratton Parku, která se bude konat příští týden.

Zavolał jsem právníkům. „Očekává rodina, že se dostavím?“ zeptal jsem se.

„To my nevíme, pane Morrisi, ale jelikož jste akcionář, musel jste být na schůzi pozván.“

„Co si o tom myslíte vy?“

„Je to zcela vaše rozhodnutí, pane Morrisi.“

Hlas zněl opatrně a nezúčastněně. Nijak mi nepomohl.

Ještě jsem se zeptal, jestli mě moje akcie opravňují k hlasování.

„Ano, opravňují. Za každou akcií máte jeden hlas.“

V pátek jsem odjezdil předprázdninové jízdy a vyzvedl ze školy na velikonoční svátky Christophera, Tobyho, Eduarda, Alana a Neila.

Chtěli vědět, co s nimi hodlám o prázdninách podnikat.

„Zítra jedeme na dostihy,“ řekl jsem klidně.

„Na psí?“ zeptal se Christopher dychtivě.

„Ne, na koňské.“

Kluci dělali, jako že zvrací.

„A další týden... jedeme hledat zříceniny.“

Celou cestu domů jsem poslouchal hlasité námitky.

„Jestli nenajdu slušnou, krásnou, použitelnou, zborcenou ruinu, tak přece jenom musíme tenhle dům prodat,“ řekl jsem, když jsem zastavoval před domovem. „Tak si vyberte.“

Žtichli a zabrumlali: „Proč si nenajdeš pořádný místo?“

Jak jsem správně pochopil, jejich rezignace znamenala, že navržený program přijímají. Vždycky jsem jim vysvětloval, odkud беру peníze na jídlo, na oblečení, na kola, a protože kluci vlastně nikdy nic nepostrádali, vypěstovali si pevnou důvěru ve zříceniny a někdy mi je vyhledávali, aniž bych je o to musel prosit.

Protože projekt s panským domem padl, rychle jsem prošel odpovědi na inzerát, který jsem nechal uveřejnit v novinách před třemi měsíci:

„Hledá se neobyvatelná budova. Přijatelné cokoliv od hradu po chlív.“

Obtelefonoval jsem několik zajímavějších návrhů, abych zjistil, jestli ještě přicházejí v úvahu. Díky tomu, že v poslední době došlo k dost výraznému poklesu cen nemovitostí, všechny objekty ještě byly na prodej a já přislíbil, že se na ně přijedu podívat. Připravil jsem si seznam.

Že by tou neobyvatelnou budovou, která se mi pohybovala na okraji vědomí, mohly být tribuny ve Stratton Parku, jsem si prostě nepřiznal. Nikdo netušil, co dlužím třetímu baronovi. To jsem věděl jen já.

2...

Při dostizích ve Stratton Parku přšelo, ale moji starší synové, od čtrnáctiletého Christophera až po sedmiletého Neila, nebručeli kvůli počasí, spíš proto, že se v sobotu museli slušně obléct. Dvanáctiletý Toby, jezdec na červeném kole, se snažil z celého výletu vysmeknout, ale Amanda ho bez diskuse sbalila a strčila do našeho mikrobusu s ostatními. Na cestu nám dala coca-colu a obložené žemle s šunkovou omeletou.

Všechno jsme snědli a vypili hned po příjezdu na parkoviště.

„A teď místní pravidla,“ vyhlásil jsem, sbíral přitom upotřebené servítky a papíry a strkal je do jednoho z pytlíků. „Za prvé zákaz pobíhání a vrážení do lidí. Za druhé Christopher se postará o Alana, Toby o Eduarda, Neil jde se mnou. Za třetí si domluvíme pevný bod, kde se všichni sejdeme po každém dostihu.“ Přikývli. Přehled o tom, kde kdo je, byl nezbytný, to se dávno vžilo a všichni to chápali. Kluky pravidelné počítání hlav spíš uklidňovalo, než aby jim šlo na nervy.

„Za čtvrté,“ pokračoval jsem, „nechodte koním za zadkem, protože koně kopou. Za páté jsme sice teoreticky demokratická společnost, ale na dostihovém závodišti nejlíp pořídíte, když budete všem mužům říkat pane.“

„Ano pane,“ šklebil se Alan. „Chce se mi čurat, pane.“

Prostrkal jsem je všechny branou a pro všechny dostal klubové průkazy. Bílé, tvrdé, papírové odznaky všem vlály na šňůrkách od zipu modrých bund s kapucí. Pět mladých obličejů se tvářilo vážně, všude samá dobrá vůle, dokonce i u Tobyho, a já v tu chvíli zažil vzácný okamžik, kdy jsem překypoval láskou i pýchou na své děti.

Dohodli jsme se na srazu pod střechou, kousek od místa pro odsedlávání vítězů a na dohled od záchodů. Pak jsme svorně vešli brankou do prostor klubu a dolů na tribuny. Když jsem se ubezpečil, že všichni mají přehled, kde co je, propustil jsem oba páry na svobodu. Neil, chytrý, ale bez bratrů trochu zakřiknutý, se mě mlčky chytil za ruku a pak ruku v mé dlani jaksi zapomněl. Občas se přidržel mých kalhot, v žádném případě nehodlal riskovat, že by se ztratil.

Ztratit se představovalo jak pro Neila, tak pro fantazii nadaného Eduarda nejhorší noční můru. Naopak pro Alana to byl spíš žert a pro Tobyho přímo cíl. Christopher, krajně samostatný, orientaci nikdy neztratil a vždy našel své rodiče rychleji než oni jeho.

S Neilem bylo vždycky lehké pořízení. Nevadilo mu, že se procházíme po tribunách, místo abychom si šli prohlížet koně, před prvním dostihem netrpělivě kráčející po mokrému padoku. („Co jsou tribuny, tati?“

„Všechny tyhle budovy.“) Neilův malý bystrý mozek zaznamenával nové výrazy a dojmy, nasával je do sebe jako houba. Už jsem si zvykl na to, že od něho občas zaslechnu poznámky a hodnocení, jaké by člověk neočekával ani od dospělých.

Nakoukli jsme do baru, který byl poloprázdný, přestože venku pršelo. Neil pokrčil nos a řekl, že se mu nelíbí, jak to tam smrdí.

„To je pivem,“ řekl jsem.

„Ne, smrdí to tady jako v tý hospodě, co jsme bydleli, než jsme se přestěhovali do naší stodoly. Teda jak to smrdělo, když jsme tam poprvé přišli, než jsi s tím něco udělal.“

Zamyšleně jsem se na něj zadíval. Provedl jsem představbu prastaré, neúspěšné, skomírající hospody tak, že se pak do ní lidé hrnuli proudem. Hrála v tom roli spousta faktorů. Přepracoval jsem celý základní plán, změnil barvy, osvětlení, vzduchotechniku i parkoviště. Zcela záměrně jsem přidal vůně, kupříkladu a především vůni pekárny. Jakého zápachu jsme se tam vlastně zbavili, kromě pachu piva a nevětraného kouře, mi však jasné nebylo.

„Jaký smrad myslíš?“ zeptal jsem se.

Neil se skrčil, sedl si na bobek a čichl k podlaze. „To je ten hnusnej čisticí prostředek, co jím ten chlap v hospodě myl linoleum, než jsi ho vytrhal.“

„Vážně?“

Neil se vzpřímil. „Nemohli bysme jít pryč?“

Odešli jsme ruku v ruce. „Víš, co je čpavek?“ zeptal jsem se.

„Ten se leje do odpadu,“ řekl.

„Je to ten zápach?“

Zamyslel se. „Je to jako čpavek s voňavkou.“

„Odporné.“

„Dočista.“

Usmál jsem se. Když nepočítám nádherný okamžik po narození Christophera, našeho prvorozeného, s miminky jsem to moc neuměl, ale jakmile děti začaly odrůstat, začalo se jim vyvíjet vlastní myšlení a zkoušely vyjadřovat své myšlenky a názory, nepřestávalo mě to uchvacovat.

Dívali jsme se na první dostih. Zdvihl jsem Neila do výšky, aby viděl barevné dění nad překážkami.

Jeden z jezdců, jak jsem si přečetl v dostihovém programu, se jmenoval Rebeka Strattonová. Po prvním dostihu, když se koně vrátili k odsedlání (Rebeka Strattonová se neumístila), jsme náhodou šli kolem, když Rebeka obtáčela řemeny kolem sedla a přes rameno hovořila se zkroušenými majiteli, než se vydala

do šatny.

„Běžel jako dřevěná kráva, příště mu zkuste dát blinkersy.“

Vysoká, hubená, plochá, vpadlé nenalíčené tváře s vysedlými lícními kostmi, nic ženského. Nechodila jako její mužští kolegové, kteří při chůzi tvrdě dopadají na paty, pohybovala se po špičkách jako šelma, jako by si vlastní sílu nejen uvědomovala, ale jako by se jí nechala vzrušovat. Jediná další žena se stejnou chůzí, kterou jsem kdy poznal, byla lesbička.

„Co je dřevěná kráva?“ zeptal se Neil, když Rebeka odešla.

„Když je někdo pomalý a nešikovný.“

„Aha.“

Sešli jsme se s ostatními na místě srazu a já všem rozdál praženou kukuřici a kapesné.

„Koňský dostihy jsou nuda,“ prohlásil Toby.

„Když se vám podaří uhádnout vítěze, zaplatím vám tolik, kolik by vám dali u totalizátoru,“ řekl jsem.

„Mně taky?“ zeptal se Alan.

„Všem.“

Rázem dostali lepší náladu a odešli si prohlédnout koně přihlášené do příštího dostihu, procházející se v padoku.

Christopher jim cestou vysvětloval jak z dostihového programu odhadnout formu. Neil se mě stále držel a bez zaváhání prohlásil, že si vsadí na číslo sedm.

„Proč sedm?“ zeptal jsem se a vyhledal si příslušného koně v programu. „V životě nevyhrál dostih.“

„Protože mám ve škole věšák číslo sedm.“

„Aha, tak abys věděl, tvoje číslo sedm se jmenuje Clever Clogs, tedy chytrý věšák.“

Neil se rozzářil.

Ostatní čtyři kluci se vrátili, všichni si vybrali koně. Christopher zvolil favorita podle formy, Alan se rozhodl podle jména, které se mu líbilo a vybral si Jugaloo, zatímco Eduard vsadil na koně bez šancí, protože vypadal smutně a nutně potřeboval povzbudit. Toby se rozhodl pro Tough Nuta, protože prý „tancoval a vyhazoval jako blázen a lidi z něj byli na větvi.“

Všichni chtěli vědět, koho jsem si vybral já, takže jsem rychle přehlédl seznam startujících a bez rozmyšlení jmenoval Grandfathera. Pak jsem si říkal, že si vlastně mozek počíná zcela záhadně, i když možná v tomhle případě to až tak záhadné nebylo.

K mé úlevě vyhrál Tobyho Tough Nut. Nejenže zvítězil, ale ještě mu zbývalo tolik energie, že při odsedlávání dvakrát vyhodil. Tobyho nuda rázem opustila a změnila se v aktivní zájem o věc. A jak už to tak bývá, ostatní se od něho nakazili. Přestalo pršet a celé odpoledne se jaksi vylepšilo.

Pak jsem je všechny odvedl dolů, aby se na čtvrtý dostih, steeple na tři míle, podívali u jedné z obtížných překážek u otevřeného příkopu. Byla to předposlední překážka na dráze a stál u ní zaměstnanec závodistiště, celý promoklý, v jasně barevném fosforeskujícím kabátku. U překážky stál i dobrovolný pracovník sanitní služby St John, jehož úkolem bylo poskytnout první pomoc všem žokejům, kteří by mu náhodou padli k nohám. A připutoval sem hlouček asi třiceti diváků, kteří se rozestavili za vnitřní bariérou podél odskoku i doskoku.

Příkop sám, v dávné historii dostihů skutečný odvodný příkop, teď už ve Stratton Parku stejně jako na jiných závodistištích vodou naplněný nebyl. Ještě před ním ležel napříč celé dráhy tlustý trám, aby koně věděli kde odskočit. Překážka sestávala z tmavých propletených větvíček, byla asi metr třicet pět vysoká a nejmíň půl metru široká. Docela normální překážka, pro zkušené steeplery žádné překvapení.

Kluci sice mnohokrát viděli dostihy v televizi, ale nikdy ve skutečnosti, a už vůbec nikdy nezažili takové to pravé, tvrdé, zemité něco, co naplňuje smysly. Při prvním okruhu, když se všech deset koní tvořících pole přenášelo přes překážku, země duněla pod jejich kopyty a tmavé větvičky praskaly, jak jimi zvířata vázící půl tuny přeskakovala. Vzduchem se řítily lidé i zvířata, riskovali život a zdraví v rychlosti padesát kilometrů za hodinu. Ohlušující hluk, křik žokejů, míhání barev... a pak to bylo pryč, bylo vidět jen mizející záda jezdců a zadky koní, vrátilo se ticho a klid. Krátký vzrušující okamžik pominul, ale výboj energie jako by dozníval.

„Páni!“ vydechl Toby s úctou. „Tys nám neřek, že to je takovýhle.“

„Takovýhle to je jenom pro člověka přímo u dráhy.“

„Jenomže takovýhle je to vždycky pro všechny jezdce,“ řekl Eduard zamyšleně. „Teda chci říct, voni ten rámus nesou s sebou.“ Desetiletý Eduard tehdy na starém dubu velel četě číhající na piráty. Vypadal tiše a nenápadně, ale to bylo klamné. To on chtěl vědět, jaké by to bylo, kdyby byl člověk houba, to on si

povídal s neviditelnými přáteli, to on si lámal hlavu kvůli hladovějícím dětem kdesi v dálce. Eduard vymýšlel pro své bratry hry, četl knížky a vůbec žil bohatým vnitřním životem. Byl do sebe uzavřený, zatímco devítiletý Alan byl naopak zcela otevřený a srdečný, plný života.

Zaměstnanec závodistiště prošel kolem překážky na doskokové straně a krátkým pádlem srovnal větvičky, aby překážka před druhým nápirem zase vypadala úpravně.

Mých pět kluků trpělivě čekalo, zatímco pole obíhalo okruh. Pak se koně začali znovu blížit k otevřenému příkopu, podruhé a naposledy, než poběží na poslední překážku a finiš k cílovému sloupku. Každý z kluků si vybral svého vítěze a ohlásil mi ho, a když diváci kolem nás začali své koně povzbuzovat, kluci křičeli taky. Neil poskakoval celý rozčilený a ječel.

„Sedmička, sedmička, sedmička, věšáček!“

Sám jsem si vsadil na koně Rebeky Strattonové, šedou klisnu jménem Carnival Joy. Když se pole blížilo k překážce, zdálo se mi, že je na druhém místě, což mě překvapilo, protože jsem neměl žádnou zkušenost v tipování vítězů.

V poslední chvíli kůň běžící před Rebekou zabočil a já ještě zahlédl napjatě se tvářícího žokeje, který se ho snažil před překážkou srovnat, aby neodskočil špatně, ale bylo to marné, kůň šel na překážku naprosto chybně. Odskočil o krok příliš brzy a dopadl mezi příčný trám a překážku do příkopu. Celý vyděšený svého jezdce shodil a pletl se do cesty nejen Carnival Joy, ale všem dalším koním.

Při rychlosti padesát kilometrů za hodinu se všechno odehrává rychle. Carnival Joy před sebe moc neviděla, pokusila se přeskóčit nejen překážku, ale i koně, který jí vadil v cestě na odskoku, což nebylo prakticky proveditelné. Šedá kopyta narazila na koně bez jezdce a klisna se pak plnou vahou hrudníkem proklestila překážkou. Jezdkyni to katapultovalo vpřed přes překážku, ve vzduchu se míhaly ruce, nohy, až tělo dopadlo na zem. Carnival Joy přepadla přes překážku na hlavu, udělala kotrmelec, dopadla na bok, vyrazila si dech a nebezpečně se zmítala a kopala ve snaze postavit se.

Někteří z ostatních koní se snažili zastavit, jiní neviděli, co se před nimi děje a snažili se zmatek objet, až z toho všeho byla velká skrumáž, jako když se auta srazí v mlze. Jeden z koní běžel příliš rychle, než aby stačil reagovat na vzniklou situaci a vyváznout bez úrazu, a odhodlal se k nemožnému. Pokusil se přeskóčit naváděcí křídlo.

Jenomže naváděcí křídla na odskokové straně překážky mají sloužit právě k tomu, aby koně nemohli na poslední chvíli před překážkou vybočit. Proto samozřejmě musí být naváděcí křídla tak vysoká, aby se koně přes ně nemohli dostat. Jakmile se kůň pokusí vyhnout nesnáším skokem přes naváděcí křídlo, vždycky je z toho pohroma. Přestože dnes už to není tak zlé jako dřív, kdy naváděcí křídla byla pevná, dřevěná, dřevo se štípalo a probodávalo všechno živé. Naváděcí křídla ve Stratton Parku byla podle současných předpisů z umělé hmoty, pružná a mírně nebezpečná, nezraňující.

Bezradný kůň se tím naváděcím křídlem proboural a zřítíl se do skupiny diváků, kteří nestihli uniknout. Dosud spořádaný dostih se během pěti vteřin změnil v jatka. Koutkem oka jsem zahlédl, že na doskoku upadli ještě další tři koně a jejich jezdci jsou buď v bezvědomí, nebo sedí na zemi a nadávají. Ale já se soustředil hlavně na postižený hlouček diváků. Přiznávám, že jsem především počítal postavičky v modrých bundách s kapucou a když jsem zjistil, že to všech pět přestálo bez úhony, z úlevy se mi až udělalo špatně.

S hrůzou v jejich tvářích si budu muset poradit později.

Alan, který se snad narodil bez pudu sebezáchovy, z ničeho nic podlehl bariéru a vyběhl na dráhu na pomoc popadaným jezdcům.

Naléhavě jsem na něj křičel, ať se okamžitě vrátí, ale kolem nás byl příliš velký hluk! Uvědomil jsem si, kolik vyděšených koní pobíhá kolem bez jezdců, taky jsem podlehl bariéru a běžel pro Alana. Malý Neil běžel za mnou.

I o něj jsem se bál, chytil jsem ho tedy do náruči a běžel dál k Alanovi. Ten zcela ignoroval zmítající se Carnival Joy a její divoce sekající nohy. Snažil se pomoci na nohy omráčené Rebece Strattonové. Se zoufalstvím jsem zahlédl, že i Christopher je na dráze a chvátá na pomoc.

Rebeka Strattonová se probírala k vědomí, odstrčila malé ruce a ostrým hlasem prohlásila: „Odvedte ty spratky, ať se mi nepletou, už takhle je toho na mě dost.“

Vztekle vstala a vydala se za jezdce, jehož kůň tu spoušť způsobil. Stál nešťastně kousek od překážky. Rebeka mu hlasitě a nelichotivě sdělila, co si myslí o jeho neslavném jezdeckém umění. Otvírala a zavírala pěsti, jako kdyby ho nejradši zmlátila.

Moji „spratci“ ovšem začali Rebece okamžitě nenávidět. Ukřivdění a dotčení jsem je rychle pakoval z dráhy a dál od nebezpečí. Když jsme míjeli slečnu jezdkyni, Neil znenadání jasně a zřetelně řekl:

„Dřevěná kráva.“

„Cože?“ Rebeka se rychle obrátila, ale já svého malého synka honem postrčil dál. Rebeku jeho slova spíš zmátla než co jiného, soustředila svůj hněv a dštila oheň a síru výhradně na nešťastného jezdce.

Toby a Eduard si z ní nic nedělali, ty zajímali především zdeptaní diváci, z nichž dva byli zřejmě těžce zranění. Někteří lidé plakali, jiní vypadali omámení, v některých se už budil hněv. Kdesi v dálce bylo slyšet jásot. Jeden z několika koní, kterým se podařilo vyhnout neštěstí, právě vítězil.

Jako na většině závodistišť pole koní po celý dostih sledovala po úzké cestě na vnitřní straně dráhy sanitka, takže pomoc byla ihned po ruce. Pracovník závodistiště rozvinul dvě vlajky a naléhavě s nimi začal mávat. Jedna byla červenobílá, druhá oranžová, a dával se jimi signál lékařům a veterinářům sedícím ve středu závodistiště v autech, aby se okamžitě dostavili.

Shromáždil jsem kluky, takže jsme v malé skupince sledovali sanitáře a lékaře s páskou na rukávě, jak poklekají u ležících postav, jak přinášejí nosítka, jak se dohadují, jak ošetřují co nejlépe mohou polámané kosti, krvácení a ještě horší věci. Bylo příliš pozdě na to trápit se tím, čeho byli kluci svědky. Když jsem navrhl, abychom se vrátili k tribunám, odmítli. Tak jsme tedy zůstali s ostatními zdejšími diváky a ještě se k nám připojil proud dalších čumilů od tribun. Přilákal je chaos a neštěstí.

Sanitka zvolna odjela se dvěma z postižených. Toby řekl suše: „Tomu jednomu pánovi kůň skočil do obličeje. Myslím, že ten pán je mrtvý.“

„Buď zticha,“ okřikl ho Eduard.

„To je skutečněj život,“ namítl Toby.

Jednoho z koní museli utratit. Postavili kolem něho zástěny, se kterými se nenamáhal u člověka, jemuž kůň rozkopl obličej.

Od tribun rychle přijela dvě další auta a druhá sanitka.

Z jednoho vozu vyskočil lékař, z druhého veterinář a hlavní funkcionář závodistiště Oliver Wells, jeden z mých dvou nedělních návštěvníků. Pospíchali od jedné ležící postavy ke druhé, Oliver se domlouval s lékařem, s veterinářem za zástěnou, promluvil se sanitářem ošetřujícím bezvědomého jezdce, vyslechl poraněného diváka sedícího na zemi s hlavou mezi koleny a nakonec se věnoval Rebece Strattonové. Rebeka byla po krátkém bezvědomí až příliš živá a sršela z ní pohružky.

„Poslouchejte mě, Oliver,“ křičela velitelsky. „Tenhle sráč to všechno zavinil. Oznamím to rozhodčím. Bezohledná jízda. Musí dostat pokutu. Měli by mu zastavit činnost.“

Oliver Wells přikývl a šel promluvit s jedním z lékařů. Ten se ohlédl na Rebeku, opustil svého bezvědomého pacienta a přešel k ní, až příliš živě, aby jí změřil puls.

Vztekle se mu vytrhla. „Jsem v pořádku,“ křikla. „Pitomče.“

Lékař se na ni zadíval přivřenýma očima a vrátil se i se svými vědomostmi tam, kde ho bylo víc zapotřebí. Dobře jsem si povšíml hubeného obličeje Olivera Wellse. Zatvářil se skoro rozveseleně.

Zahlédl, že se na něho dívám, rychle zvažněl a zaměřil se na mě.

„Lee Morris,“ vykřikl, „jste to vy, že?“ Zadíval se na děti:

„Co tu dělají?“

„Vyjeli jsme si na dostihy,“ řekl jsem suše.

„Chci říct...“ zadíval se na hodinky a na to, jak se situace kolem nás zvolna konsoliduje. „Až se vrátíte k tribunám, zastavte se prosím v mé kanceláři, než pojedete domů. Je to hned u vážnice. Hm... byl byste tak hodný?“

„Dobře,“ přikývl jsem ochotně. „Když si přejete.“

„Výborně.“ Váhavě se na mě zadíval a pak se vrhl ke svým povinnostem. Jak se věci zvolna uspořádaly a situace už nebyla tak dramatická, mých pět kluků bylo konečně svolných odlepit se očima i nohama a vykročili se mnou zpět k tribunám.

„To je ten pán, co u nás byl v neděli,“ řekl Toby. „Má dlouhý nos a odstávaj mu uši.“

„Pravda.“

„Když na něj svítilo sluníčko, tak ty uši vrhaly stín.“

Děti zaznamenávají věci jednoduše, bez složitého uvažování. Já se příliš soustředil na dění, kvůli kterému Oliver přijel, než abych si všímal stínů na jeho tváři.

„Ten pán tady organizuje dostihy,“ vysvětloval jsem.

„Když je dostihový den, tak má všechno na starosti. Říká se mu hlavní funkcionář závodistiště.“

„To je něco jako polní maršál?“

„Tak trochu.“

„Mám hlad,“ prohlásil Alan. Už se nudil.

Neil dvakrát opakoval: „Dřevěná kráva“, jako kdyby se mu ta slova líbila.

„Co to plácáš?“ ptal se Christopher, a já mu to tedy vysvětlil.

„Ale my jsme se jí snažili pomoci,“ zlobil se. „Ona je kráva.“

„Ne, krávy jsou milé,“ namítl Alan.

Než jsme došli k tribunám, už se běžel pátý dostih, proutěnky. Ale klukům bylo jedno, kdo vyhraje, protože neměli příležitost si tipnout.

Ve čtvrtém dostihu žádný z nich nevyhrál. Všechny jejich tipy skončily v otevřeném příkopu. Eduardova koně utratili.

Objednal jsem všem v cukrárně čaj. Bylo to velice drahé, ale potřebovali protijed na to, co prožili. Toby své duševní trauma utopil ve čtyřech hrnečcích horké, sladké tekutiny, a v dobrotách, které vymámil od číšnice.

Jedli během šestého dostihu. Pak všichni svorně odešli na záchod. Když jsme zamířili ke kanceláři hlavního funkcionáře závodistiště, davu diváků už proudily branami k domovu.

Chlapci tiše vstoupili za mnou, neobvykle zakřiknutí. Budili mylný dojem, že se vždycky chovají způsobně. Oliver Wells seděl za velmi pracovně vyhlížejícím psacím stolem, nepřítomně si děti prohlédl a dál mluvil do vysílačky. Ředitel závodistiště Roger Gardner seděl na kraji stolu a houpal jednou nohou. Plukovníkova zasmušilost se za uplynulý týden ještě prohloubila, prohloubily se mu i vrásky na čele. Pomyslel jsem si, že jeho dobré vychování ho celou krizí bezpečně pronese. Když jsme vstoupili, vstal a já na něm přece jenom viděl, že sice očekával Lee Morrise, nikoli však pět jeho malých odnoží.

„Pojďte dál,“ řekl Oliver a odložil vysílačku. „Tak a teď co uděláme s těmi mladými pány?“ Myslel jsem, že to je řečnická otázka, protože už zase mluvil do vysílačky a mačkal knoflíky. „Je tam Jenkins? Ať přijde do mé kanceláře prosím.“

Ozvalo se zaklepání a do dveří bez vyzvání vstoupil muž středního věku, funkcionář nižší šarže, oblečený v přepásaném tmavomodrém plášti. Tvářil se dobromyslně, byl statný a pohyboval se pomalu.

„Jenkinsi,“ řekl Oliver. „Odvedte ty chlapce do šatny jezdců. Ať si tam nasbírají autogramy.“

„Nebudou překážet?“ zeptal jsem se, jak se na otce sluší.

„Jezdci vycházejí s dětmi dobře,“ řekl Oliver a mávnutím ruky kluky vyháněl z místnosti. „Běžte s Jenkinsem, chlapci. Musím si promluvit s vaším otcem.“

„Christophere, vem je s sebou,“ řekl jsem a všech pět vesele odkráčelo se svým spolehlivým průvodcem.

„Sedněte si,“ vyzval mě Oliver. Přitáhl jsem si židli a sedl si vedle stolu k Oliverovi a Rogerovi. „Těžko se nám podaří hovořit, aniž by nás každou chvíli někdo vyrušil,“ prohlásil Oliver. „Proto radši půjdu rovnou k věci.“ Vtom ve vysílačce zapraskalo. Oliver po ni sáhl, stiskl knoflík a poslouchal.

Ozval se energický hlas: „Oliver, okamžitě sem přijďte. Chtějí s vámi mluvit sponzoři.“

Oliver rozumně namítl: „Píšu zprávu o čtvrtém dostihu.“

„Okamžitě přijďte, Oliver.“ Rozkazovačný hlas zmlkl.

Nečekal na další námitky.

Oliver zavzdychal. „Pane Morrisi, mohl byste prosím počkat?“ Vstal a odešel, aniž vyslechl, jestli počkám či ne.

Roger mi klidným hlasem vysvětlil: „To byl rozkaz pana Conrada Darlingtona Strattona, čtvrtého barona.“ Ponechal jsem to bez komentáře.

„Od té doby, co jsme se viděli minulou neděli, se věci změnily.“ pokračoval Roger. „Co možná k horšímu. Chtěl jsem za vámi zajet, chtěl jsem se s vámi ještě jednou setkat, ale Oliver to považoval za marné. A teď... teď jste tady. Proč jste tady?“

„Ze zvědavosti. Ale po tom, co kluci viděli u té překážky, lituju, že jsem sem jezdil.“

„Ano, bylo to hrozné,“ přikývl. „Mrtvý kůň nikdy dostihům neprospívá.“

„A co diváci? Můj syn tvrdí, že jeden z diváků zemřel.“

Roger řekl znechuceně: „I kdyby zahynulo sto diváků, lidé nebudou demonstrovat proti krutosti dostihového sportu. I kdyby se zřítily tribuny a zabily sto lidí, dostihy budou pokračovat. Mrtví lidé nikomu nevadí. Pochopte.“

„Takže... ten člověk je mrtvý?“

„Vy jste ho viděl?“

„Jenom když už měl na obličeji obvaz.“

Roger řekl zasmušile: „Bude to ve všech novinách. Ten kůň se proboural naváděcím křídlem a předním kopytem toho člověka sekl přes oči –, dostihové podkovy jsou ostré jako meč –, bylo to příšerné, jak říká Oliver. Ale ten člověk zemřel, protože si zlomil vaz. Byl po smrti hned, jak na něho ten kůň dopadl. Aspoň

to..."

„Můj syn Toby viděl jeho tvář," poznamenal jsem.

Roger se na mě zadíval. „Který z nich je Toby?"

„Druhý nejstarší. Je mu dvanáct. U nás po bytě jezdil na kole."

„Ano vzpomínám si. Chudák. Nepochybně ho budou strašit noční můry."

O Tobyho jsem si taky ze všech svých dětí dělal největší starosti, celá tahle záležitost mu určitě ku prospěchu nebyla.

Když byl úplně malý, byl Toby vzpurný, později mrzutý, a vždycky s ním byla těžká dohoda. Měl jsem smutný pocit, že ať dělám co dělám, tak do čtyř let z něj vyroste zarytý, nepřátelský, odcizený a nešťastný tvor. Tušil jsem, že se k tomu schyluje a zoufale jsem si přál, aby tomu tak nebylo. Ale znal jsem příliš mnoho jiných nešťastných rodin, z jejichž milovaného syna nebo dcery vyrostli nepřátelští, destruktivní mladí lidé pohrdající jakýmkoli pokusy nechat si pomoci.

Předpokládal jsem, že asi před deseti lety mohla být Rebeka Strattonová taky taková. Vnikla do Oliverovy kanceláře jako vichřice, dveře rozrazila, až práskly o zeď, a s ní do místnosti vproudil studený vzduch zvenku a oblak vzteku.

„Kde je ten zatracený Oliver?" křikla rozrušeně a rozhlédla se.

„S vaším otcem."

Neposlouchala. Ještě byla v jezdeckých botách a kalhotách, ale místo dostihového dresu si už natáhla svetr. V očích jí jiskřilo, byla napjatá a připadala mi skoro nepřičetná. „Víte, co ten kretén provedl? Zakázal mi na čtyři dny jezdit. Čtyři dny! No uznejte! Říká, že mám otřes mozku. Ať si políbí šos s tím otřesem.

Kde je Oliver? Musíte tomu idiotovi říct, že v pondělí pojedu. Kde je?"

Rebeka se otočila na patě a vyrazila z místnosti se stejně úspornou energií, s jakou vstoupila.

Šel jsem za ní zavřít. „Podle mého má otřes mozku jako hrom."

„Ano, jenomže ona se většinou chová takhle. Být doktor já, zakážu ji činnost natrvalo."

„Soudím, že nepatří mezi vaše nejoblíbenější Strattony."

Roger byl rázem ve střehu. „Přece jsem neřekl..."

„Samozřejmě že ne," odmlčel jsem se. „Takže co se vlastně změnilo od minulé neděle?"

Zadíval se na světlé stěny, na Arklovu zarámovanou grafiku, na velký kalendář s přeškrtnutými dny, na nástěnné hodiny (šly přesně), na špičky svých bot a nakonec řekl: „Do hry vstoupila paní Binshamová."

„Znamená to převratnou změnu?"

„Vy víte, o koho jde?" zeptal se zvědavě a překvapeně.

„O sestru starého pána."

„Myslel jsem, že o rodině nic nevíte."

„Já jenom řekl, že s nimi nejsem ve styku, a to taky nejsem. Moje maminka o nich ale hodně vyprávěla.

Říkal jsem vám přece, že kdysi byla manželkou jednoho ze synů starého pána."

„Myslíte Conrada? Nebo Keitha? Nebo... Ivana?"

„Měla Keitha, Conradovo dvojče."

„Aha," řekl Roger. „Mladší dvojče."

Přikývl jsem. „Ano, je o dvacet pět minut mladší a pokud vím, nikdy se s tím nesmířil."

„Však to má nemalý dopad, že?"

Ano, mělo to nemalý dopad. Těch dvacet pět minut rozhodovalo o dědictví titulu barona, o dědictví rodinného domu, o dědictví rodinného majetku. Keithova žárlivost na bratra staršího o dvacet pět minut patřila –, aspoň podle maminčiných slov –, mezi jeden z faktorů otravujících duši jejího někdejšího muže. Měl jsem doma maminčinu fotografii ze svatby, jíž se do rodiny Strattonů dostala. Ženich byl vysoký, světlolasý, usměvavý, neobyčejně vzhledný, choval se k ní s pýchou i něhou, takže se zdálo, že před nimi leží krásný život. Ten den maminka překypovala štěstím, jak mi vyprávěla, přímo se vznášela na oblaku blaženosti.

Během příštích šesti měsíců jí manžel zlomil ruku a vyrazil dva přední zuby.

„Paní Binshamová trvá na valné hromadě akcionářů," řekl Roger Gardner. „Má se konat příští týden. Paní Binshamová prý je saň. Je to Conradova teta, samozřejmě, a pokud vím, na ni jedinou dá, jen před ní má respekt."

Před čtyřiceti lety nemilosrdně donutila svého bratra, třetího barona, aby se na veřejnosti k mé mamince choval nepřístupně. Už tehdy byla paní Binshamová hybnou pákou celé rodiny, manipulátorkou, která

plánovala veškerou činnost a ostatní ji museli poslouchat.

„Nikdy nic nevzdala,“ vyprávěla maminka. „Když se jí někdo postavil, jednoduše ho uondala, takže nakonec udělal co chtěla, jenom aby měl pokoj. Ovšem ona sama byla pevně přesvědčená, že si počíná správně a že cesta, kterou volí, je docela zaručeně ta nejsprávnější.“

Zeptal jsem se Rogera: „Vy paní Binshamovou znáte osobně?“

„Ano, ale jenom povrchně. Je to velmi imponující stará dáma, velice přísná a důsledná. Často přijížděla na dostihy s lordem Strattonem –, tedy nikoli s Conradem, se starým pánem –, ale nikdy jsem s ní blíž nehovořil. Oliver ji zná líp, přinejmenším,“ pousmál se. „Oliver od ní čas od času dostával pokyny, které samozřejmě plnil.“

„Třeba se jí podaří všechny ty zmatky a nesváry srovnat,“ řekl jsem.

Roger potřásl hlavou. „Má vliv na Conrada, na Keitha a na Ivana, ty by možná zvládla, ale mladší generace by se jí asi postavila na odpor. Zvlášť teď, když všichni dostávají vlastní akcie.“

„Jste si tím jistý?“

„Naprosto.“

„Takže už máte v jejím hnízdě informátora?“

Opět byl okamžitě ve střehu. „To jsem neřekl.“

„Ne.“

Oliver se vrátil. „Sponzoři nejsou rádi, že se musel utratit kuň, miláčkové naši. Prý je to špatná reklama. Za to prý nás neplatí. Prý si příští rok rozmyslí, než něco podniknou,“ hovořil otráveně. „Tenhle dostih jsem naplánoval skutečně dobře,“ vysvětloval. „V třímílovém steeplu běželo deset koní, to je příznivé. Někdy se přihlásí jenom pět nebo šest koní, dokonce i míň. Kdyby nám sponzoři příště vycouvali, dopadlo by to neslavně.“

Vydal jsem ze sebe soucitný zvuk.

„Pokud vůbec bude nějaké příště,“ pokračoval. „Příští týden tu bude valná hromada akcionářů... víte o tom, řekli vám to?“

„Ano.“

„Bude se to konat tady na závodě, v soukromé jídelně Strattonových,“ řekl. „Conrad se ještě do rodinného sídla nepřestěhoval, tady to prý bude miň osobní. Přijdete?“ Nebyla to ani tak otázka jako prosba.

„Ještě jsem se nerozhodl.“

„Doufám, že přijdete, chci říct pohled zvenčí bude neobyčejně důležitý. Rozumíte mi? Mezi ostatními je příliš mnoho složitých vazeb.“

„Třeba by mě tu vůbec nechtěli.“

„Tím spíš byste měl přijít.“

O tom jsem měl své pochybnosti, ale nechtěl jsem se hádat.

Navrhl jsem, že je čas dojít pro kluky. Zastihli jsme je „pomáhat“ balit sedla a další věci žokejů do velkých pytlů na prádlo a přitom jíst ovocný koláč.

Bylo mi řečeno, že se chovali dobře a byl bych tomu rád věřil. Všem jsem poděkoval. I Rogerovi.

„Využijte svého hlasovacího práva,“ řekl úzkostlivě.

Poděkoval jsem Jenkinsovi. „Jsou to dobře vychovaní kluci,“ řekl a potěšil mě. „Přiveďte je zas.“

„Říkali jsme každému pane,“ svěřil se mi Neil na odchodu.

„Říkali jsme i Jenkinsovi pane,“ hlásil Alan. „Dal nám potom koláč.“

Došli jsme k mikrobuse a nastoupili. Kluci mi ukázali autogramy žokejů v dostihových programech. Zdálo se, že se v šatně výborně bavili.

„Byl ten pán mrtvý?“ zeptal se Toby. Nešlo mu to z hlavy.

„Obávám se že ano.“

„Já si to myslel, ale předtím jsem nikdy nikoho mrtvého neviděl.“

„Viděls mrtvé psy,“ namítl Alan.

„To není to samý, pitomče.“

Christopher se zeptal: „Co myslel plukovník tím, když říkal, abys využil hlasovacího práva?“

„Prosím?“

„Řekl: využijte svého hlasovacího práva, a tvářil se ustaraně, nezdálo se ti?“

„Hm, víte vy, co jsou akcie?“

„Když se něco děje,“ řekl Neil. „Když se toho děje hodně.“

„Ne. Takhle... Představte si šachovnici, je tam šedesát čtyři čtverců, O. K.? Řekněme, že každý čtverec je akcie, takže celkem je šedesát čtyři akcií.“

Viděl jsem na nich, že jsem nevolil dobrý příklad.

„Dobře,“ začal jsem znovu. „Představte si vydlážděčovanou podlahu.“

Všichni přikyvovali. Pro stavitelovy děti jsou dlaždice důvěrně známá věc.

„Představte si podlahu deset dlaždic na deset. Doplňte celý čtverec.“

„Sto dlaždic,“ přikývl Christopher.

„Dobře. Teď si představte, že každá dlaždice je akcie. Jedna setina celého čtverce. Máme tedy sto akcií, ano?“

Přikývli.

„Jo a co s tím hlasováním?“ zeptal se Christopher.

Zaváhal jsem. „Řekněme, že některé dlaždice ti patří, a že proto můžeš hlasovat, aby ty tvoje byly modré... nebo červené... prostě jaké chceš.“

„O kolika dlaždicích můžeš hlasovat ty?“

„O osmi.“

„Takže bys mohl mít osm modrých dlaždic. A ty ostatní?“

„Všechny ostatní, to znamená dvaadvadesát dlaždic, patří jiným lidem a ti si zase pro ty svoje můžou vybrat jakou chtějí barvu.“

„No to je pěkný zmatek,“ řekl Eduard. „To byste se nikdy nedohodli, jaký má mít ta podlaha vzorek.“

„Máš pravdu,“ řekl jsem s úsměvem.

„Jenomže ono nejde doopravdy o dlaždice, že?“ ozval se Christopher.

„Ne.“ Chvilí jsem se odmlčel. Všichni tentokrát pozorně naslouchali. „Představte si, že tohle závodíště je jako sto dlaždic. Sto čtverců. Sto akcií. Mně z toho patří osm. Těch devadesát a dva čtverce patří jiným.“

Christopher pokrčil rameny. „No to teda není moc. Osm není ani jedna řada.“

Neil prohlásil: „Jo, ale kdyby závodíště bylo rozdělený na sto čtverců, třeba by zrovna na těch tátovějch osmi mohly bejt tribuny.“

„Seš pitomej,“ řekl Toby.

3...

Proč jsem tam šel?

Skutečně nevím. Stojí-li člověk na rozcestí, nevěřím, že má opravdu svobodnou volbu. Protože způsob jak člověk volí, vyplývá z jeho osobnosti, z jeho povahy. Rozhodl jsem se tak, jak jsem se rozhodl, protože jsem takový, jaký jsem, a tak dál.

Rozhodl jsem se z důvodů nešlechetných, jako je touha po bezpracném zisku, nebo ješitnost, namyšlenost, představa, že proti vší pravděpodobnosti přece jenom třeba zkrátím draka a vyřeším spory rodiny Strattonových, jak si přáli Oliver a Roger.

Hrabivost a pýcha... To jsou silné páky skryté pod maskou rozumného ekonomického uvažování a touhy po dobrých skutcích.

Tak se stalo, že jsem nedbal na úpěnlivé prosby své maminky, na její moudrost, a zatáhl své děti do strašného nebezpečí. Svou přítomností jsem pak navždy změnil vnitřní vazby, napětí a rovnováhu mezi Strattony.

Samozřejmě jsem to v den, kdy se konala valná hromada akcionářů, nemohl tušit.

Valná hromada se konala ve středu odpoledne, třetí den naší honby za zříceninami. V pondělí dopoledne jsem s pěti chlapci vyrazil z domova ve velkém, zvlášť upraveném autobuse, který nám v minulosti sloužil jako pohyblivý domov v průběhu doby, po kterou zřícenina, na níž jsem právě pracoval, byla skutečně a doslova neobyvatelná.

Autobus měl své výhody. Vyspalo se v něm osm osob, byla tam sprcha, kuchyňka, pohovka a televize. Poučil jsem se u jednoho stavitele lodí jak vykouzlit skladovací prostory tam, kde zdánlivě žádné nejsou, takže se do autobusu poměrně slušně vešla celá domácnost. Samozřejmě tam člověk neměl soukromí, a chlapci, jak odrůstali, se taky začínali stydět, když jako trvalou adresu udávali autobus.

Tenkrát v pondělí se však do autobusu nastěhovali spokojeně a v dobré náladě, protože jsem jim slíbil, že pokud mi umožní, abych každé dopoledne chodil po zříceninách, odpoledne budeme trávit jako skutečné prázdniny. S pomocí mapy a časových rozvrhů se mi pak opravdu podařilo naplánovat na odpoledne samé věci, které je baví. V pondělí odpoledne jsme jezdili po Temži na kánoji, v úterý jsme se náramně bavili na kuželkách a na středu jsem jim dovolil, že smějí se ženou Rogera Gardnera vyklízet garáž. Z důvodů mně zcela nepochopitelných se na to náramně těšili.

Zaparkoval jsem autobus u Gardnerových před domem a šel s Rogerem k tribunám.

„Nejsem na valnou hromadu pozvaný,“ řekl s úlevou. „Ale zavedu vás až ke dveřím.“

Šli jsme po schodech, pak za dva rohy až ke dveřím, na kterých bylo napsáno Soukromé a vstoupili jsme do prostor vystlaných koberci, velmi výrazně se lišících od betonových prostor pro veřejnost. Roger mlčky ukázal na vykládané dvoukřídle dřevěné dveře, povzbudivě mě poplácal po zádech a odešel. Trochu to vypadalo, jako když plukovník vysílá pěšáka do jeho první bitvy.

Už když jsem ty dveře otevíral a vcházel, jsem litoval, že jsem přišel.

Dostavil jsem se na schůzi ve formálním civilu (šedé kalhoty, bílá košile, kravata, tmavomodré sako), jak se sluší na akcionáře. Vlasy úhledně sestříhané, čerstvě oholený, a nehty čisté. Těžko by kdo ve mně hledal zaprášeného stavebního dělníka.

Starší muži na schůzi byli všichni v oblecích. Mladší, blížíci se mému věku a ještě mladší, se s oblékáním nenamáhali.

Spokojeně jsem si pomyslel, že jsem se vystrojil správně.

Přestože jsem se na schůzi dostavil přesně na čas udaný v pozvánce, Strattonovi už tam všichni byli. Celý klan seděl kolem impozantního, velkého eduardiánského jídelního stolu z leštěného francouzského mahagonu. Židle byly novější, tak ze třicátých let dvacátého století, z doby, z níž pocházely tribuny.

Jediná osoba, kterou jsem znal od vidění, byla jezdkyň Rebeka. Měla na sobě dlouhé kalhoty, elegantní sako a zlaté řetězy kolem krku. Člověk sedící v čele stolu, šedovlasý, mohutný a velitelský, byl nejspíš Conrad, čtvrtý baron.

Obrátil ke mně hlavu, když jsem vešel. Všichni se samozřejmě taky otočili, pět mužů, tři ženy.

„Obávám se, že jste se dostavil na nesprávné místo,“ řekl Conrad skoro nezdvořile. „Máme zde soukromé jednání.“

„Akcionáři Stratton Parku?“ zeptal jsem se skromně.

„Ano, to souhlasí. A vy jste?...“

„Lee Morris.“

Všemi to trhlo, až to bylo skoro směšné. Nejspíš je nenapadlo, že dostanu vyrozumění, a už vůbec ne, že bych se mohl dostavit. Nebylo divu, že byli překvapení, vždyť jsem nikdy předtím na jejich každoroční kousky papírku nereagoval.

Tiše jsem za sebou zavřel. „Dostal jsem vyrozumění,“ řekl jsem.

„Ano, ale...“ Conrad mě nevtál. „Chci říct, nebylo třeba... nemusel jste se obtěžovat...“ rozpačitě se odmlčel.

Nedokázal zakrýt, že je nerad.

„Když už tady jsem, tak zůstanu,“ řekl jsem přátelsky.

„Smím si sednout tamhle?“ ukázal jsem na volnou židli na konci stolu a odhodlaně k ní vykročil. „My se ještě neznáme,“ pokračoval jsem. „Vy jste nepochybně Conrad, lord Stratton.“

„Ano,“ procedil sevřenými rty.

Jeden ze starších mužů vztekle vyštěkl: „To je neslýchané, nemáte právo tady být, ani si nesesedíte. Koukejte vypadnout.“

Stál jsem u volné židle a vytáhl z kapsy dopis od právního zástupce. „Jak vidíte,“ řekl jsem vlídně, „jsem akcionář. Dostal jsem řádné vyrozumění, že se tato schůze koná, je mi líto, že se vám to nelíbí, ale ze zákona mám právo tady být. Takže si tu tiše sednu a budu poslouchat.“

Posadil jsem se. Všichni se tvářili krajně nespokojeně – až na jednoho mladého muže, který se skoro usmíval.

„Conrade, tohle je přece absurdní.“ Muž, který předtím tak ostře vystoupil proti mé přítomnosti, vyskočil roztřesený vzteky. „Okamžitě ho vyhoď.“

Conrad Stratton si mě věcně prohlédl, jak jsem statný a relativně mladý a řekl odevzdaně: „Sedni si, Keithi, kdo by ho tak asi vyhodil?“

Keith, první muž mé maminky, měl možná v mládí dost síly na to, aby zbil svoji ubohou mladou ženu, ale v žádném případě si nemohl poradit s jejím pětaticetiletým synem. To že vůbec jsem, ho uvádělo do nepříčetnosti, a ve mně zase budilo nepřekonatelný odpor všechno, co jsem o něm věděl.

Naše nepřítelství bylo silné a nezničitelné.

Světlé vlasy ze svatební fotografie prošedivěly. Dík ušlechtilé kostře obličeje však Keith ještě stále vypadal vznešeněji než jeho starší dvojče. Kdykoli se podíval do zrcadla, nepochybně usoudil, že se příroda dopustila strašlivého omylu, když nezařídila, aby to byla jeho hlava, která první vyhlédla do světa. Nepřiměl se ani k tomu, aby si sedl. Přecházel po velké místnosti a chvílemi se po mně prudce ohlížel. Vrhla na mě vražedné pohledy.

Ze zlatých rámců na nás klidně shlíželi důležití pánové, nejspíš první a druhý baron. Místnost osvětlovaly mosazné lustry s propletenými rameny, se stínítky z leptaného skla. Na dlouhém leštěném mahagonovém příborníku stály nízké stolní hodiny a vedle nich těžké staré vázy s úzkými hrdly. Ze zařízení celé místnosti člověk nabyl dojmu, že se v ní nejspíš za života starého pána nic nezměnilo.

V místnosti nebylo denní světlo, protože tam nebyla okna. Vedle Conrada seděla stará dáma se vzpřímenými zády. To byla nepochybně Conradova teta, Marjorie Binshamová, která schůzi svolala. Před čtyřiceti lety se na svatbě mé maminky dívala do kamery bez úsměvu, jako by jí úsměv mohl obličej roztržít. V tom se za uplynulá léta zřejmě nezměnila. Bylo jí už určitě přes osmdesát, ale pod pečlivě upravenými bílými vlnitými vlasy měla ještě stále bystrý mozek. Oblečená byla do černočervených šatů s bílým límečkem kolárkového typu.

K mému překvapení se na mě dívala spíš zvědavě než s nelibostí.

„Paní Binshamová?“ zeptal jsem se od svého konce stolu.

„Paní Marjorie Binshamová?“

„Ano,“ řekla suše.

Mladší člověk, který se předtím téměř usmál, ale teď už se zase tvářil vážně, řekl: „Já jsem Darlington Stratton a říkají mi Dart. Můj otec sedí v čele stolu, po jeho pravici moje sestra Rebeka.“

„No tohle snad je zbytečné,“ vyštěkl Keith odněkud za Conradem. „Přece se mu nebudeme představovat, ať vypadne!“

Marjorie Binshamová dokonalou dikcí přísně prohlásila:

„Keithi, přestaň tady pobíhat a sedni si. Pan Morris má pravdu, má právo tady být. Smiř se se skutečností. Když ho nemůžeš vyhodit, tak si ho prostě nevšímej.“

Paní Binshamová se dívala na mě, ne na Keitha. Málem jsem se taky usmál. Těžko si mě mohl nevšímat.

Dart, stále ještě s kamenným obličejem, ale zřetelně pobavený, se zeptal: „Znáte Hannu, svou sestru?“

Žena sedící po Conradově levici se třásla odporem. „Není můj bratr, není!“

„Je to tvůj nevlastní bratr,“ prohlásila Marjorie Binshamová chladně a věcně. „Možná se ti to nelíbí, Hanno, ale nic na tom nezměníš, prostě si ho nevšímej.“

Ani Hanna, ani Keith ji v tomhle poslechnout nemohli.

Ulevilo se mi, moje nevlastní sestra se mamince nepodobala.

Bál jsem se, že by jí podobná být mohla. Bál jsem se, že na mě z povědomé tváře bude hledět nepřátelský zrak, ale Hanna se podobala spíš Keithovi. Byla vysoká, světlavá, s drobnou kostrou, a v tu chvíli bledá vzteky.

„To je neslýchané,“ třásla se. „Copak ve vás není špetka slušnosti?“

„Vlastním akcie,“ namítl jsem.

„Žádné byste vlastnit neměli,“ odsekl Keith ostře. „Nepochopím, proč je otec Madeline dával.“

Ovládl jsem se a nepoznamenal, že právě on ví velmi dobře proč. Lord Stratton své snaše Madeline akcie dal, protože věděl, proč od muže odchází. Mezi maminčinými věcmi jsem po její smrti našel staré dopisy od jejího tchána, ve kterých ji psal jak lituje, že se věci mají jak se mají, jak si jí váží, jak si přeje, aby netrpěla nouzí, když předtím trpěla fyzicky. Na veřejnosti se choval k svému synovi loajálně, ale pak, aby to nikdo nevěděl, poslal snaše „pro budoucnost“ akcie a kromě toho i větší částku peněz. Dostatečně velkou, aby mohla žít z úroků. Na oplátku maminka slíbila, že o tom, jak se k ní Keith choval, nebude nikde hovořit a že rodinu nezatáhne do špinavého rozvodu. Starý pán mamince napsal, že chápe, proč odvrhla Hannu, jež se narodila díky „sexuálnímu násilí“ jeho syna. Slíbil, že se o dítě postará a přál mamince, „aby se vám, moje milá, vedlo co nejlépe“.

O rozvod později požádal Keith, jako důvod udal nevěru své ženy se starším ilustrátorem dětských knížek, Leytonem Morrisem, mým otcem. Manželství mých rodičů bylo harmonické a trvalo patnáct let. Teprve když i maminka spěla ke konci svého života napadená rakovinou, vyprávěla mi za dlouhých bezesných nocí o Strattonových, vyprávěla o tom, co vytrpěla, a o tom, jak ráda měla lorda Strattona. Teprve tehdy jsem se dozvěděl, že jsem za peníze lorda Strattona získal vzdělání a vystudoval architekturu, základ celé své budoucnosti.

Když maminka zemřela, napsal jsem mu poděkování. Ještě mám jeho odpověď.

Milý chlapče,

měl jsem velmi rád Tvoji maminku a doufám, žeš jí byl útěchou jakou si zasloužila. Děkuji Ti za Tvůj dopis, ale už mi více nepiš.

Stratton

...

Nikdy jsem mu už nenapsal, ale poslal jsem květiny na jeho pohřeb. Kdyby ještě žil, nikdy bych mezi členy jeho rodiny nešel.

Dobrá, věděl jsem tedy, který z nich je Conrad, kdo je Keith, kdo je Marjorie Binshamová, kdo jsou Conradovy děti Dart a Rebeka. Zbývali dva muži. Jeden z nich, starší, seděl mezi paní Binshamovou a Keithovou židlí. Zkusil jsem uhádnout jeho totožnost.

Předklonil jsem se. „Promiňte... nejste... Ivan?“

Nejmladší ze tří synů starého pána, spíš statný jako Conrad než štíhlý jako Keith, se na mě tvrdě zadíval a neodpověděl.

Odpověděl Dart: „Ano, to je můj strýc Ivan. Správně. Proti němu sedí jeho syn Forsyth, můj bratranec.“

„Dart!“ okřikl ho vztekle Keith. „Buď zticha.“

Dart se na něho klidně zadíval, ale nenechal se zastrašit.

Zdálo se mi, že Ivanův syn Forsyth si mě ze všech přítomných všímá nejmíň. Aspoň jsem měl dojem, že mou přítomnost nebere tak osobně jako ostatní, a časem se skutečně prokázalo, že ho jednoduše nezajímám, aspoň ne jako nevlastní bratr Hany, ale výhradně jako nový faktor ve věci akcií.

Mladý, štíhlý, s úzkou bradou a výraznými tmavými očima. Ostatní se k němu chovali přezíravě. Během celé schůze se ho nikdo nezeptal na názor, a pokud promluvil, jeho otec Ivan mu většinou skočil do řeči. Forsyth toto chování přijímal jako samozřejmost a pravděpodobně samozřejmě bylo.

Conrad byl sice podrážděný, ale smířil se s nevyhnutelnou skutečností. Řekl: „Takže zahájíme schůzi. Svolal jsem ji...“

„Schůzi jsem svolala já,“ opravila ho ostře teta. „To dohadování je směšné, pojďme rovnou k věci. Na tomhle závodistišti se běhají dostihy skoro devadesát let a budou se běhat dál a tím to končí. Odmítám se o tom dohadovat.“

„Tohle závodistiště hcípá zaživa,“ ozvala se dopáleně Rebeka. „Nemáš vůbec představu, co je dnes moderní. Je mi líto, jestli se tě dotknu, teto Marjorie, ale jak ty, tak dědeček jste prostě zaspali dobu. Tenhle podnik potřebuje nový tribuny, potřebuje vůbec změnu, a určitě nepotřebuje popletenýho starýho plukovníka jako ředitele a nepodnikavýho hlavního funkcionáře, co se nedokáže postavit ani doktorovi.“

„Slovo doktor má větší váhu,“ poznamenal Dart.

„Ty buď zticha,“ okřikla ho sestra. „Nikdy jsi neměl na to, abys jel dostih. Já jezdila dostihy skoro na všech drahách v týhle zemi a to ti povídám, že tenhle podnik je zastaralý a přitom nese moje jméno, takže jsem všem pro smích. Tady je to prostě shnilý. A pokud to nevidíš a vidět nechceš, pak jsem pro to, aby se celej ten krám hned prodal, protože co je doma, to se počítá.“

„Rebeka!“ Conrad ji unaveně okřikl, jako kdyby její argumenty slyšel už mnohokrát. „Potřebujeme nové tribuny, na tom se shodneme všichni. Už jsem objednal projekt...“

„Na to jsi neměl právo,“ poučila ho Marjorie. „To je ztráta peněz. Tyto tribuny jsou dobře postavené a ještě poslouží.“

Nepotřebujeme nové tribuny. S novými tribunami naprosto nemohu souhlasit.“

Keith s gustem rozvířil spor. „Conradův ochočený architekt se tady plácá už celý týden. Je to architekt podle jeho výběru. Vůbec se s námi neradil a já jsem proti novým tribunám naprosto ze zásady.“

„Ale!“ křikla Rebeka. „A kde si myslíš, že se budou převlíkat jezdkyňe? Nejspíš ve skříni nebo na záchodě. To je ubohost.“

„Nový tribuny pro prkotinu,“ zamumlal Dart.

„Cos to řek?“ vyštěkla Rebeka.

„Nic,“ odpověděl její bratr líně. „Já jen že přijdeme o závodistiště kvůli feminismu.“

Nerozuměla pořádně jeho argumentaci a proto ji nenapadlo, co trefného by řekla. Raději si ho nevšímal.

„Měli bychom podnik okamžitě prodat,“ křikl Keith. Stále ještě přecházel po místnosti. „Teď jsou dobré ceny a Swindon se stále rozrůstá. Průmyslové čtvrti už se roztáhly až k hranicím závodistiště. Já jsem pro prodej. Už jsem se nezávazně zeptal místní agentury. Ochotně se sem přijdou podívat a zváží...“

„Cože?“ obořil se na něj Conrad. „Jak to, že ses předtím s nikým neporadil? Takhle se vůbec k prodeji nepřistupuje. Nemáš představu o postupu v obchodních věcech.“

Keith řekl zachmuřeně: „Přinejmenším vím, že když chci něco prodat, musím to inzerovat.“

„Ne,“ řekl Conrad stroze, jako by tím celou věc uzavíral. „Prodávat se nebude.“

Keith se vztekal čím dál tím víc. „Tobě se to mluví, ty dědiš zbytek otcovy pozůstalosti. To není fér, nikdy nebylo fér, že všechno dědí nejstarší syn. Otec byl beznadějně staromódní.“

Ty možná ten kapitál nepotřebuješ, ale my ostatní nijak nemládneme a pro nás by to znamenalo peníze

ted' hned.“

„Počkejte s tím,“ řekla Hanna důrazně. „Je lepší počkat, až ceny pozemků ještě stoupnou. Počkejte.“ Conrad poznamenal zasmušile: „Tvoje dcera Keithi se bojí, že kdybys peníze dostal ted' hned, rozházíš je a na ni už potom nic nezbude, nic nezdědí.“

Na Hanně bylo vidět, že uhodil hřebíček na hlavičku. Zatvářila se vztekle a znechuceně, protože její celkem pochopitelné myšlenkové pochody přede všemi odhalil.

„A co ty, Ivane,“ obrátila se na jmenovaného teta. „Pořád ses ještě nerozhodl?“

Ivan na popíchnutí nereagoval. Přikývl a pak celkem rozumně odpověděl: „Já si ještě počkám, to bude nejlepší.“

„Budeš čekat a zmeškáš příležitost,“ řekla Rebeka pohrdavě. „Tak jsi to myslel, ne?“

„Proč jsi vždycky tak útočná, Rebeko,“ hájil se. „Trpělivost přece není žádný hřích.“

„Nečinnost,“ opravila ho. „Když se nedokážeš rozhodnout, je to stejná chyba, jako když se rozhodneš špatně.“

„Nesmysl,“ bránil se Ivan.

Pak se ozval Forsyth: „Uvažovali jste vůbec o dani z kapitálu...“ ale vtom už zase hovořil Ivan: „Je jasné, že bychom s rozhodnutím měli počkat do chvíle, kdy –.“

„– , kdy nám rozhodnutí samo spadne do klína, co?“ doplnila ho Rebeka.

„Rebeko!“ okřikla ji prateta přísně. „Přestaňte s tím všichni V současném okamžiku mám právo rozhodovat já, jedině já, a jak tak koukám, vy si to vůbec neuvědomujete.“

Viděl jsem na nich, že si to jednak neuvědomují a jednak nechtějí uvědomovat.

„Teto,“ ozval se Conrad. „Máš jenom deset akcií, takže nemáš rozhodovací právo.“

„Ale mám,“ řekla vítězoslavně. „V ničem se nevyznáte. Všichni jak tu sedíte. Myslíte si, že jste chytří, že máte přehled, a vůbec si neuvědomujete, že v každé společnosti rozhoduje správní rada, ne akcionáři. A já –,“ rozhlédla se kolem. Všichni ji sledovali. „– , já jsem ted' jediný člen správní rady. Takže rozhoduji já.“ Poprvé zavládlo ticho.

Po krátké odmlce se Dart rozesmál. Všichni ostatní se mračili, hlavně na Dartu, zlobili se, že se vnuk zachoval chytře a nedal se do boje s dračicí.

Skvělá stará dáma vytáhla z drahé kabelky složené listy papíru a rozložila je před sebou téměř teatrálně.

„Tady mám dopis,“ nasadila si brýle, „od právních zástupců závodistiště Stratton Park. Nebudu vás nudit úvodními odstavci. Půjdu rovnou k jádru věci.“ Odmlčela se, přehlédla své posluchače (pozorné a ve střehu) a pak začala číst:

„Jelikož dva členové postačují, bylo zcela v pořádku, že jste správní radu tvořila Vy spolu s lordem Strattonem a že lord Stratton jako hlavní akcionář rozhodoval o všech věcech. Po smrti lorda Strattona si patrně budete přát vytvořit novou správní radu s větším počtem členů. Noví členové správní rady mohou, ale nemusí být příslušníky rodiny Strattonových.“

Nic nebrání tomu, aby byl do správní rady zvolen někdo mimo rodinu, ba nemusí to ani být akcionář, pokud byste si tak přála.

Proto vám doporučujeme, abyste svolala mimořádnou schůzi akcionářů za účelem volby nových členů, kteří by sloužili ve správní radě závodistiště Stratton Park, společnost s ručením omezeným. Pokud vám můžeme být nápomocni, s radostí tak učiníme.“

Marjorie Binshamová vzhlédla. „Právní zástupci se uvolili tuto schůzi vést, ale já jsem jim řekla, že se nemusí obtěžovat.“

Jelikož jsem v tuto chvíli jediná představitelka této společnosti, navrhuji, abychom přistoupili k volbě nových členů správní rady. Z moci své funkce svůj vlastní návrh rovněž podporuji, a i když to není obvyklý postup, dojdeme ke kýženému cíli.“

Conrad jenom hlesl: „Teto...“

„Pokud jde o tebe, Conrade, ty jsi dnes teoreticky hlava rodiny. Proto navrhuji, aby ses okamžitě stal členem správní rady.“ Zadívala se na dopis ve své ruce. „Tady se píše, že členem správní rady se může stát každý, kdo na schůzi akcionářů obdrží aspoň padesát procent hlasů. Každá akcie v této společnosti skýtá jeden hlas. Jestliže se tedy schůze účastním spolu se všemi ostatními akcionáři, členy rodiny, máme celkem osmdesát pět hlasů. To jest mých deset akcií a sedmdesát pět akcií, které vlastníte vy všichni dohromady.“ Zadívala se ke mně. „Neočekávali jsme, že se dostaví pan Morris, ale jelikož je zde, má osm hlasů.“

„Ne,“ vykřikl vztekle Keith. „Nemá žádný právo.“

Marjorie Binshamová přísně pokračovala: „Má osm hlasů. Může je uplatnit. Nemůžeš mu v tom zabránit.“ Její rozhodnutí mě překvapilo stejně jako všechny ostatní. Šel jsem na schůzi spíš ze zvědavosti než z

jiného důvodu, byl jsem připravený všechny je trochu pozlobit, ale netušil jsem, jak důležitou roli sehraju. „Ale to je neslýchané,“ ječela Hanna a vyskočila jako předtím její otec. Ten ještě stále přecházel po místnosti. „To nestrpím!“

„Podle názoru našich právních zástupců,“ pokračovala její teta a zcela ignorovala citové výlevy neteře, „až zvolíme správní radu, bude to správná rada, kdo rozhodne o budoucnosti závodiště.“

„Já chci být ve správní radě,“ dožadovala se Rebeka.

„Potřebuješ čtyřicet sedm hlasů,“ zamručel Dart, který si to rychle spočítal. „Každý z navrhovaných členů potřebuje přinejmenším čtyřicet sedm hlasů.“

„Navrhuji, abychom okamžitě zvolili Conrada,“ opakovala Marjorie. „Dávám mu svých deset hlasů.“ Útočně se rozhlédla po všech ostatních.

„Dobře,“ přikývl Ivan. „Dávám ti svých jedenadvacet hlasů. Conrade.“

„Předpokládám, že mám taky právo hlasovat. Dávám sám sobě svých jedenadvacet hlasů. Takže to už máme padesát dva.“

„Jsi zvolen,“ přikývla Marjorie. „Můžeš se ujmout vedení schůze.“

Conrad rázem získal sebedůvěru a jako kdyby ve své nové roli povyrostl. Řekl vladně: „V tom případě navrhuju, abychom znovu zvolili do správní rady Marjorie, sluší se to.“

Nikdo nic nenamítal a ctihodná paní Binshamová se tvářila, jako kdyby Každého, kdo by snad něco namítl, chtěla přetrhout v půli.

„Já chci taky být ve správní radě,“ hlásil se Keith. „Mám taky jedenadvacet akcií a ty dávám sám sobě.“

Conrad si odkašlal. „Navrhuju Keitha...“

Forsyth trochu přilíši rychle namítl: „Ty si předem říkáš o potíže.“

Conrad ho neposlouchal a hovořil dál: „Takže Keithových jednadvacet akcií, mých jednadvacet. To máme čtyřicet dvě. Teto?“

Marjorie potřásla hlavou. Keith k ní rychle vyrazil, udělal tři kroky s napřaženýma rukama, jako by ji chtěl napadnout. Ani se nepohnula. Upřeně se na něho dívala, až se zarazil.

Pak řekla s ledovým klidem: „Právě proto pro tebe nehlasuji, Keithi. Nedokážeš se ovládnout a vůbec jsi nezmoudřel věkem. Hledej hlasy jinde. Řekni si třeba panu Morrisovi.“

To nebyla laskavá stará paní, jak jsem pochopil. Keith zrudnul a Dart se šklebil.

Keith přešel k Ivanovi. „Bratře,“ řekl vyzývavě, „potřebuju tvých jedenadvacet hlasů.“

„Teta Marjorie má pravdu,“ bránil se Ivan. „Věčně byste se s Conradem hádali. Na ničem se nedohodnete.“

„Chceš říct, že mě zamítáš?“ Keith nechtěl věřit svým uším. „Toho budeš jednou litovat, to ti povídám! Toho budeš jednou litovat.“ V tu chvíli se obnažil násilnický rys v jeho povaze, a to do té míry, že to vylekalo i jeho dceru Hannu.

Celá přikrčená si sedla a řekla nejistě: „Tati, nehádej se s ním, dám ti svoje tři hlasy. Prosím tě, uklidni se.“

„Tak to je čtyřicet pět,“ prohlásil Conrad. „Potřebuješ ještě dva, Keithi.“

„Rebeka má tři,“ řekl Keith.

Rebeka zavrtěla hlavou.

„Tak Forsyth,“ Keith se vztekal, ale neprosil.

Forsyth měl sklopené oči a prohlížel si ruce.

„Dart?“ Keith zuřil.

Dart se zadíval na svého zpoceného strýce a slitoval se nad ním. „Tak tedy dobře, máš moje tři.“

S úlevou, že bouře přešla, Conrad prohlásil: „Keith je zvolen.“

„A aby to bylo spravedlivé,“ řekl Dart, „navrhuju Ivana.“

„Nepotřebujeme čtyři členy,“ namítl Keith.

„Dal jsem ti hlasy,“ řekl Dart, „takže bude jediné slušné, když ty budeš hlasovat pro Ivana. Nakonec má taky jednadvacet akcií stejně jako ty, takže má stejné právo rozhodování.“

Tati,“ obrátil se ke Conradovi, „navrhuju Ivana.“

Conrad chvíli uvažoval o návrhu svého syna a pak pokrčil rameny. Ne že by nesouhlasil, jak jsem usoudil, ale že si moc od prozíravosti svého bratra Ivana nesliboval.

„Dobře, tedy Ivan. Je někdo proti?“ Všichni potřásli hlavou, včetně Marjorie.

„Pan Morris?“ zeptal se mě Conrad formálně.

„Má mé hlasy.“

„Takže zvolen jednohlasně,“ řekl Conrad překvapeně.

„Máme ještě nějaké návrhy?“

Ozvala se Rebeka: „Čtyři není dobré číslo, mělo by být pět členů. Taky někdo z mladších.“

Bylo jasné, že zase navrhuje sebe. Jenže nikdo, dokonce ani Dart nezareagoval. Rebečin hubený obličej byl stejně vzteklý jako Keithův.

Ani jedno ze čtyř vnoučat nehodlalo postoupit moc druhému, a ani tři starší bratři netoužili přizvat někoho z mladších.

Správní rada plující na spodních proudech hrabivosti a nenávisti byla na světě. Tři synové starého pána a jejich teta.

Celkem hladce se shodli, že Conrad by měl být předsedou.

„Předsednickou osobou,“ namítla Rebeka.

Pak Marjorie vytáhla z rukávu ještě jednu lahůdku.

„Tady v tom dopise právních zástupců se taky píše,“ oznámila, „že nejsou-li akcionáři spokojeni s některým členem správní rady, mohou svolat mimořádnou valnou hromadu a vyslovit mu nedůvěru, takže by musel odstoupit. K tomu je zapotřebí jednapadesáti procent hlasů.“ Zlomyslně se zadívala na Keitha.

„Kdyby nastala situace, že bychom se potřebovali zbavit nezodpovědného člena, postarám se o to, aby se příslušné schůze zúčastnil i pan Morris se svými osmi hlasy.“

Hanna byla neméně uražená než Keith. Keith rozzuřený k nepříčetnosti byl zcela vyvedený z míry. Asi ho vůbec nenapadlo, že by se teta mohla do té míry obrátit proti němu. Mě zase nenapadlo, že by si mohla přát moji přítomnost, spíš bych předpokládal, že by stála o moji popravu. Usoudil jsem, že Marjorie je schopná a ochotná použít, co se právě hodí, jen aby dosáhla kýženého cíle. Velice pragmatická dáma.

Dart promluvil s mylnou vstřícností: „Neexistuje taky nějaké pravidlo, ve kterém by bylo, že se všech schůzí správní rady může zúčastnit kdokoli, že jsou veřejné? Teda myslím, že se můžou zúčastnit všichni akcionáři.“

„Nesmysl,“ odsekl Keith.

Forsyth řekl: „Můžou se zúčastnit, ale bez práva promluvit. Jedině jsou-li vyzváni.“

Ivan mu skočil do řeči. „Budeme si asi muset přečíst stanovy.“

„Já si je přečetl,“ řekl Forsyth, ale nikdo si ho nevšímal.

„Dřív to bylo zbytečné,“ poznamenal Conrad. „Protože jedinými akcionáři kromě otce a tety Marjorie byl pan Morris a před ním samozřejmě Madeline a... hm... paní Perdita Fauldsová.“

„Kdo vlastně je Perdita Fauldsová?“ zeptala se Rebeka.

Nikdo neodpověděl. Pokud to věděli, nehodlali to vyzradit.

„Víte vy, kdo je paní Perdita Fauldsová?“ obrátil se na mě Dart.

Potřásl jsem hlavou. „Ne.“

„No kdyby bylo třeba, tak ji vyhledáme,“ prohlásila Marjorie výhrušně. „Doufejme, že taková situace nenastane.“

Zlým, varovným okem šlehla po Keithovi. „Pokud bychom se potřebovali zbavit někoho ze správní rady, tak si ji najdeme.“

Na krátkém seznamu akcionářů, který mi ukázal Roger, byla jako adresa paní Fauldsové udána solitátorská firma.

Paní Fauldsové nejspíš pravidelně posílali pozvánky, ale spojit se s ní osobně by asi bylo namáhavé. Možná by k tomu byl zapotřebí policejní pes. Nepochyboval jsem však o tom, že by Marjorie použila jakýkoli prostředek, pokud by bylo třeba.

Taky mě napadlo, že pokud si je Marjorie jistá, že by tajemná paní Fauldsová hlasovala tak, jak si přeje ona, nejspíš ví, kdo je. Ale co, nakonec to není moje věc, pomyslel jsem si.

Conrad se skutečně pokusil ujmout vedení schůze a řekl:

„Dobře, máme správní radu a můžeme tedy učinit určitá rozhodnutí. Dokonce musíme. Příští pondělí se tady jak víte poběží dostihy, a my nemůžeme chtít od Marjorie, aby všechno podpisovala sama. Otec se staral o spoustu věcí, o kterých nemáme ani ponětí. Budeme se to muset rychle naučit.“

„Začneme tím, že vyrazíme plukovníka a toho pitomého Olivera,“ prohlásila Rebeka.

Conrad se koutkem oka podíval na dceru a promluvil k ostatním: „Plukovník a Oliver jsou jediní, kdo dokážou tenhle podnik řídit. Nejenže je potřebujeme, my jsme na nich naprosto závislí a já se s nimi hodlám radit o každé maličkosti.“

Rebeka se mlčky vztekala a Marjorie se na ni dívala s čím dál větší nelibostí. Jako rulík zlomocný.

Vtom se k obecnému překvapení ozval Ivan: „Podávám návrh, abychom pokračovali v dostihové činnosti jako až dosud a abychom Rogera a Olivera ponechali ve funkci.“

„K návrhu se připojuji,“ řekla Marjorie suše.

Keith se mračil a Conrad, který si ho nevšímal, si psal na poznámkový blok. „První rozhodnutí správně rady je pokračovat až na další beze změn.“ Našpulil rty. „Asi potřebujeme sekretářku, aby nám psala zápis.“

„Mohla by vám ho psát Rogerova sekretářka,“ navrhl jsem.

„To určitě,“ odsekla Rebeka. „Každý slovo, co tady řekneme, by se okamžitě dověděl ten zatracený Roger. Ostatně vás nikdo nevyzval, abyste mluvil. Nepatříte sem.“

Dart se uchýlil k poezii: „O kéž je moc taká, co dala by nám sama sebe viděti, jak jiní vidí nás. Ó kolika bláhovostem a pochybení ušli bychom pak.“

„Co to bylo?“ zeptala se Rebeka.

„Robert Burns,“ řekl Dart. „Pro veš.“

Měl jsem co dělat, abych se nerozesmál. Ostatním to humorné nepřipadalo.

Obrátil jsem se k Rebece zdvořile: „Šatna pro ženy by se snadno našla.“

„Neříkejte,“ řekla uštěpačně. „A kdepak asi?“

„To vám můžu ukázat. Taky,“ obrátil jsem se ke Conradovi, „byste snadno mohli zdvojnásobit výnos barů.“

„No páni, co se nám to tady vylíhlo,“ uškleboval se Dart.

Zeptal jsem se Conrada: „Máte už podrobné plány nových tribun?“

„Žádné nové tribuny se stavět nebudou,“ prohlásila Marjorie rozhodně.

„Musejí se postavit,“ řekl Conrad.

„Závodistiště se musí prodat,“ trval na svém Keith.

Ivan váhal.

„Nové tribuny, nové vedení, nové všecko, anebo prodej,“ řekla Rebeka.

„Prodat ano, ale až později,“ opakovala Hanna vytrvale.

„Souhlasím,“ přikývl Forsyth.

„Jenom přes moji mrtvolu,“ prohlásila Marjorie.

4...

Když se schůze začala rozcházet, bylo hned jasné, proč ji svolali do neosobního prostředí závodistiště.

Nikdo z účastníků nežil s žádným z ostatních.

Vyšli každý zvlášť, každý jak obtočený ostnatým drátem střežícím jeho spravedlivé rozhořčení. Nikdo z přítomných nebral na vědomí moji přítomnost.

Jen Dart, už ve dveřích, se po mně ohlédl, jak tam stojím a sleduju obecný exodus.

„Tak co, jdete?“ zeptal se. „Už je po legraci.“

S úsměvem jsem se k němu připojil a Dart si mě zamyšleně prohlédl.

„Co takhle jedno pivo,“ řekl a když zaznamenal, že váhám, dodal: „Hned za hlavní bránou je hospoda otevřená celý den. Upřímně řečeno jsem zvědavý.“

„Zvědavost je asi na obou stranách.“

Přikývl: „Takže dohodnuto.“ Vedl mě dolů jinou cestou, než kterou jsem přišel, takže jsme se vynořili poblíž padoku a odsedlávání, kde v dostihové dny bývá spousta lidí. Teď tam stálo jenom několik zaparkovaných vozů, do každého z nich nasedal jenom jeden Stratton. Nikdo z bratrů ani z jejich potomků, bratranců a sestřenic, se nezastavil na kousek řeči.

Dartovi to přišlo normální. Zeptal se, kde mám auto.

„Tamhle,“ ukázal jsem nepřesně.

„Aha. Tak si naskočte, svezu vás.“

Dartův vůz, starý, zaprášený a úsporný, stál vedle vozu pani Binshamové, černého lesklého daimleru se šoférem, který zvolna vyplouval. Stará dáma stáhla zadní okénko a nevěřicně se dívala na Darta a na mě. Žasla, že mě vzal na milost.

Dart na ni vesele zamával. Připomínal v tu chvíli mého syna Alana, ten se taky nebál draků, ale spíš z nedostatku představivosti než z odvahy.

Bouchala dvířka, naskakovaly motory, rozsvěcovala se a zhasínala brzdová světla. Členové rodiny Strattonových se rozjeli. Dart zařadil rychlost a vyvezl nás hlavní branou, kde sem a tam přecházelo několik uboze vypadajících individuů s velkými tabulemi, z nichž se volalo: ZAKAŽTE PŘEKÁŽKOVÉ DOSTIHY a PRYČ S TÝRÁNÍM ZVÍŘAT.

„Pokoušejí se zabránit lidem ve vstupu od chvíle, co tady museli v sobotu utratit toho koně,“ poznamenal Dart. „Popletená nebo opletená brigáda. Já jim tak aspoň říkám.“

Bylo to docela trefné, protože všichni demonstranti měli na hlavách pletené čepice. Plakáty byly psané ručně, amatérsky, ale o nadšení nosičů nebylo pochyb.

„Vůbec se nevyznají v koních,“ vysvětloval Dart. „Koně běhají a skáčou, protože se jim to líbí. Klidně se přerazí, jenom aby se dostali do čela. Dostihový sport by vůbec nemohl existovat, kdyby příroda koně neobdařila ochotou strhat se, jen aby vyhráli.“ Krátce se usmál. „Nemám koňskou povahu.“

Zato jeho sestra ano, pomyslel jsem si.

Dart se vyhnul demonstrantům, přešel silnici a zaparkoval u hospody jménem Mayflower, přesně jako plachetnice prvních vystěhovalců do Ameriky.

Taky interiér hospody zdobily napodobeniny památek připomínajících rok 1620, ale mohlo to být horší. Na stěnách visely obrazy Otců poutníků v cylindrech (anachronismus), s bílými vousy (chyba, vystěhovalci byli mladí) připomínajícími Abrahama Lincolna, žijícího však o dvě stě let později, ale nakonec co na tom. Bylo tam teplo a útulno a hospoda se aspoň snažila o nějaký svéráz.

Dart nám objednal dva obyčejné püllitry s pivem a opatrně je postavil na malý tmavý dubový stůl. Usadili jsme se na pohodlné dubové židle s postranními opěradly.

„Takže proč jste vlastně přijel?“

„Mám osm akcií.“

Měl ocelově šedé oči, což je neobvyklé. Na rozdíl od své sestry nebyl hubený, nemusel snášet útrapy věčného souboje s tělesnou váhou navozující nevrlou a špatnou náladu. Bylo mu kolem třiceti, ale už se začínal zaoblovat, takže se dalo tušit, že časem zmohutní jako jeho otec. Na rozdíl od něho však začínal plešatět a jak jsem postupně zjistil, přesně to mu dělalo největší starosti.

„Já o vás věděl,“ řekl Dart. „Všichni vás vždycky stavěli do role zloducha, ale vy jako zloduch vůbec nevypadáte.“

„Kdo mě stavěl do role zloducha?“

„Nejspíš asi Hanna. Nikdy se nevyrovnala s tím, že ji matka zavrhla. Chci říct, matky většinou novorozence neopouštějí, ne? Otcové ano, ti často, ale to je jejich výsada. Slyšet mě Rebeka, tak mě zabije. No nic, vaše matka Hannu zavrhla, ale vás ne. Být na vašem místě, dám si pozor, abych neskončil s nožem v zádech.“

Řekl to lehce a vesele, ale já dobře tušil, že to mínil jako vážné varování.

„Co vlastně děláte? Čím jsou ti ostatní?“

„Co dělám? Farmařím. Přesněji řečeno starám se o rodinné statky.“ Nejspíš si všiml, že jsem trochu překvapený, protože se ušklíbl a dodal: „Je samozřejmě pravda, že máme správce farmy a taky agenta, který se stará o nájemce, ale rozhoduju já. Přesněji řečeno vyslechnu správce, vyslechnu jeho návrhy co udělat, vyslechnu agentovy návrhy co udělat, a pak rozhodnu, že se udělá to, co oni chtějí, aby se udělalo, a oni to udělají. Ovšem jedině tehdy, pokud otec nemá na věc jiný názor. A v minulosti samozřejmě pokud dědeček neměl na věc jiný názor. Pochopitelně záleží taky na tom, co jim všem nakuká teta Marjorie, protože její rozhodnutí je konečné.“

Odmlčel se. Tvářil se vesele. „Je to všechno nuda a sám bych si to jako životní poslání nevybral.“

„A co byste si vybral?“ zeptal jsem se s upřímnou zvědavostí.

„To je ve hvězdách,“ řekl. „Moje věc. Do toho nikomu nic není.“ Nemyslel to zle. Kdyby totéž řekl Keith, bylo by to urážlivé. „A co vy děláte?“ zeptal se.

„Stavím.“

„Vážně? A co stavíte?“

„Většinou domy.“

Nijak zvlášť ho to nezaujalo. Probral potom rychle všechny Strattony, nebo aspoň ty, se kterými jsem se setkal.

„Rebeka je jezdčyně, to jste nejspíš uhádl. Je do koní blázen už odmalička. Je o dva roky mladší než já. Náš otec průběžně vlastní jednoho nebo dva dostihové koně a jezdí na honební. Otec kdysi dělal to, co teď dělám já, ale pak došel k názoru, že se příliš flákám, takže teď se fláká on a dokonce ještě víc. Ačkoli musím uznat, že nikomu neškodí, což už je samo o sobě vzácné. To z něj dělá skoro světce. Keith, můj strýc... boží vědí. Údajně je finančník, ale co to znamená, nevím. Strýc Ivan má zahradnické centrum, zahradnictví a potřeby pro zahradníky, včetně strašlivých trpaslíků a tak. Občas do podniku zajde, ale jinak důvěřuje svému vedoucímu.“

Na chvíli se odmlčel, napil a zadíval se na mě přes okraj püllitru.

„Povídejte dál,“ pobízel jsem ho.

„Hanna za celý život nesáhla na poctivou práci. Dědeček ji zasypával penězi, aby ji odškodnil za matku –, vaši matku –, za to, že ji opustila, ale moc rád ji neměl... Asi bych to neměl říkat. No nic, Hanna se

neprovdala, ale má syna Jacka, který jde všem na nervy. Kdo nám ještě zbývá? Prateta Marjorie. Nejenže má peníze Strattonů, ale navíc se provdala za plutokrata, který se zachoval slušně a poměrně brzy umřel. Děti neměli," zamyslel se. „To asi bude všechno.“

„A co Forsyth?“ zeptal jsem se.

Okamžitě přestal být sdílný.

„Dědeček rozdělil svých sedmdesát pět akcií Stratton Parku mezi všechny. Jeho synové dostali po jednadvaceti akciích, vnoučata po třech. Takže Forsyth dostal tři stejně jako my ostatní.“ Na chvíli se odmlčel a pečlivě se snažil tvářit nezúčastněně. „Není mi nic do toho, co dělá Forsyth,“ čímž dal jednoznačně najevo, že ani mně do toho nic není.

„Co si počnete se závodistěm?“ zeptal jsem se.

„Kromě toho, že se budem hádat? V nejbližší budoucnosti asi nic, protože tak si přeje prateta. Pak tu postavíme za strašlivý peníze nemožný tribuny a budeme muset pozemky rozprodat, abychom to zaplatili. Takže rovnou můžete svoje akcie vzít a roztrhat.“

„Nezdá se, že by vám to dělalo starost.“

Zase se krátce a zářivě usmál. „Abych byl upřímný, je mi to jedno. I kdyby mě vydělili za něco strašlivého, jako že bych třeba hlasoval za zrušení dostihů, stejně budu čím dál bohatší, ať dělám co dělám. Dědeček na mě před devíti lety přepsal miliony. Tím to začalo. A otec taky není zlý. Už mi dal pořádný kus vlastního kapitálu, a pokud bude za tři roky naživu, tak ten kapitál už bude nezdaněný.“ Zadíval se na mě zamračeně. „Proč já vám to všechno vykládám?“

„Třeba na mě chcete udělat dojem?“

„Ne, to ne, je mi úplně jedno, co si o mně myslíte,“ zamžikal. „Ačkoli to asi není pravda. Mám v životě nepříjemně prázdnou.“

„Jako třeba proč?“

„Jako že mám moc peněz, že nemám žádný hnací motor, že ztrácím vlasy.“

„Tak se ožeňte.“

„Po tom mi vlasy nenarostou.“

„Třeba vám ale přestane vadit, že je ztrácíte.“

„Nikdy mi to nepřestane vadit. A je to nefér, ztraceně nefér. Chodím za doktorem a ti mi říkají, že se s tím nedá nic dělat. Prý je to zakódované v genech. Jak se mi to sakra do těch genů dostalo, to bych rád věděl. Otec je v pořádku a dědeček měl hřívu až do osmaosmdesáti, kdy umřel. A podívejte se na Keitha, ten má kšticí, že si ji pořád probírá jak holka. Jdou mi s těma vlasama na nervy. Ivanovi sice vlasy řídnu, ale pleš nemá. A když vlasy řídnu, tak to zdaleka není tak zlý.“ Zadíval se mi nepřejícně na hlavu. „Jste stejně starý jako já a vlasy máte hustý.“

„Zkuste hadí olej,“ řekl jsem.

„Jo, to je typická odpověď. Lidi prostě nemají tušení, jaký to je, když máte vlasy, kam se podíváte. V umývadle, na polštáři, všude, jenom ne tam, kde by růst měly, na hlavě. A vůbec, jak víte, že nejsem ženatý, a neříkejte mi, jak se říkává, že nejsem ustaraný. Jsem ustaraný, sakra. Jsem ustaraný kvůli vlasům!“

„Tak to zkuste s implantáty.“

„Jo, a nasmějte se, zkusím to.“

„Já se nasměju.“

„Vsadím se že jo. Že se smějete dovnitř. Všichni považují za velkou legraci, když někdo plešatí. Ale kdyby se to týkalo vás, bral byste to jinak.“

Pochopil jsem, že existují nenapravitelné pohromy, které se mohou jen zhoršovat. Dart se zhluboka napil piva, jako by tím mohl zavlážit své stávající vlasové folikly. Pak se mě zeptal, jestli jsem ženatý.

„Vypadám na to?“

„Vypadáte usazeně.“

Překvapeně jsem přiznal, že ženatý jsem.

„Máte děti?“

„Šest synů.“

„Šest,“ zatvářil se zděšeně. „Na to vám není dost let.“

„Brali jsme se, když mi bylo devatenáct, a moje žena má ráda miminka.“

„Bohové na nebesích,“ chyběla mu slova. Zavzpomínal jsem, jako už tolikrát, na krásné studentské dny, kdy jsme se do sebe s Amandou tak nádherně zamilovali. Všichni přátelé kolem nás vytvářeli páry a žili spolu. Tehdy to bylo normální.

„Pojď, vezmeme se,“ řekl jsem tehdy zničehonic. „Přece se lidi neberou,“ namítla Amanda. „Tak se aspoň

budeme lišit," řekl jsem.

Vzali jsme se, šťastně se smáli, považovali jsme to za skvělý žert a já nedbal na maminku. Maminka se mě snažila přesvědčit, že si Amandu беру jenom proto, že je hezká, že jsem si ji vybral pouze očima, že si беру nedospělou ženu, kterou vlastně pořádně neznám.

„Já jsem si taky vzala Keitha Strattona pro krásu,“ řekla mi tehdy. „A byla to velká chyba. To vždycky bývá chyba.“

„Ale Amanda je tak hrozně hezká.“

„Ano, je hezká na podívání a je milá a má tě ráda, ale oba jste velice mladí. Jak budete dospívat, budete se i měnit. Ona taky.“

„Mami, ale přijdeš nám na svatbu?“

„Samozřejmě.“

Vzal jsem si Amandu, protože měla dlouhé nohy, plavé vlasy a hezké jméno. Trvalo deset let, než jsem si přiznal, že maminka měla pravdu. Změnili jsme se.

V devatenácti jsme s Amandou nemohli tušit, že se v ní tak brzy, vlastně okamžitě, vyvine takový hlad po miminkách.

Nemohli jsme ani v nejmenším předvídat, že vlastní porod pro ni bude extáze a že sotva skončí jedno těhotenství, začne Amanda chystat další.

Christopher i Toby se narodili v době, kdy jsem skládal závěrečné zkoušky. Uživít rodinu a zaplatit činží se tehdy zdálo skoro nemožné. Hned po promoci jsem zašel do jedné neveselé hospody zapít žal a našel tam zkroušeného hospodského, slzy mu kanuly do teplého piva, protože se mu zhroutil jeho osobní sen. Místní úřady prohlásily stavení za neobyvatelné, hospodský dlužil peníze každému, na koho se podíval, žena ho opustila a licence na prodej alkoholických nápojů mu měla vypršet právě druhý den.

Dohodli jsme se na nejnižší možné ceně. Zašel jsem na radnici, aby odložili příkaz k demolici. Někde jsem prosil, jinde si půjčil, zadlužil jsem duši, a tak se stalo, že jsme se s Amandou a oběma kluky nastěhovali do naší první zříceniny.

Snažil jsem se stavení přivést do obyvatelného stavu a rozhlížel se přitom po místě. Našel jsem značně podřízené místo u jedné architektonické firmy. Ne že by se mi tam líbilo, ale vydržel jsem tam, protože jsem potřeboval peníze.

Na rozdíl od Darta jsem velice dobře věděl, jaké je budit se v noci celý zpocený a marně si lámat hlavu, který účet zaplatit nejdřív a jak vůbec zaplatit jakýkoliv účet, trápit se úvahami, co potřebuju víc, jestli elektřinu nebo telefon (elektřinu). Jak zaplatit instalatéra (zaplatit a naučit se to, co umí), nebo jestli dřív zaplatit za tašky na střechu (ano), nebo nové cihly (ne).

Vyvezl jsem z domu všechnu suť, odstranil starou omítku a očistil kamenné zdivo. Taky jsem postavil fungující komín. Zřícenina ožila, já opustil architektonickou firmu, dospěl jsem a změnil se.

V devatenácti letech jsem netušil, že se nehodím pro týmovou práci a že moje skutečné poslání je přímo na stavbě, ne jen u rýsovacího prkna. Amanda zase netušila, že žít s architektem bude znamenat špínu, nepořádek a celé měsíce bez pravidelného příjmu. V zásadě jsme se jakž takž smířili s tím, s čím jsme nepočítali, co bylo neočekávané. Amanda se vyrovnala se zříceninami, já přistoupil na miminka, takže jsme oba měli, co jsme chtěli, ale jaksi jsme se přitom jeden druhému vzdalovali a náš vzájemný sexuální zájem byl čím dál tím menší, objevoval se řidčeji. Pokud jsme spolu spali, byla to povinnost a ne radost. Po Neilově narození, v takovém období, kdy všechno dopadalo nějak špatně, jsme se málem rozešli, ale pak zvítězil zdravý rozum a hospodárnost. Zvítězila nutnost živit naše potomky. Spával jsem pak sám pod stanem, zatímco ostatní spávali v autobuse. Pracoval jsem osmnáct hodin denně a byl to vlastně únik. Po čtyřech stále úspěšnějších, ale přitom nešťastných letech, kdy jsme ani jeden, ani druhý nepotkali nikoho, kdo by nahradil dosavadního partnera, jsme se pokusili tak říkajíc „začít znovu“. Výsledkem byl Jamie.

Amanda se z něho ještě stále radovala, i když naděje na nový život zvolna vyprchala. Dospěli jsme nicméně k určitému pochopení a toleranci, což pro nejbližší budoucnost nakonec postačovalo k oboustranné spokojenosti, doufejme aspoň na dobu, než chlapci dospějí.

Kdy jsem tedy v celé téhle historii měl svobodu volby? Rozhodl jsem se, že se ožením, abych se odlišil od druhých, a pak jsem v manželství setrval, protože jsem si nechtěl přiznat chybu. Rozhodl jsem se, že budu pracovat samostatně, protože jsem neměl vlastnosti, jaké člověk potřebuje pro týmovou práci. Každé moje rozhodnutí na každém rozcestí bylo výsledkem daných faktorů. Takže jakápak svobodná volba.

„Rozhodl jsem se být to, co jsem.“

Dart se lekl. „Prosím?“

„Nic, to je taková teorie. Myslíte, že Conradovo, Keithovo a Ivanovo rozhodnutí i rozhodnutí všech vás ostatních byla předem daná, zákonitá?“

Zadíval se do sklenice s pivem, jako by tam mohl nalézt odpověď. „To je na mě příliš složité.“

„Myslíte si, že by váš Otec mohl souhlasit s prodejem? Nebo že by Keith dokázal přistoupit na to, aby věci zůstaly jak jsou?“

„Nebo že Rebeka bude mít ráda mužský?“ ušklíbl se. „Ne. Ve všech třech případech ne.“

„Co si vy osobně přejete, aby se stalo se závodistištěm?“ zeptal jsem se.

„To mi poradte,“ řekl klidně. „Vy jste odborník.“

Cítil jsem v něm pohodlnou lhostejnost, ale to nelze jen tak říct skoro cizímu člověku.

„Dáte si ještě jedno?“ řekl jsem a ukázal na prázdný püllitr.

„Ne, děkuju. A co když člověk volí úplně nazdařbůh? Jako když si vytahujete třeba kartu, anebo se má řídit rozumem, jako třeba mám si vzít deštník, nemám si vzít deštník. Vezmu si deštník, protože prší.“

„Mnoho lidí se neřídí rozumem.“

„Protože to nemají v povaze? Protože si myslí, že to je příliš opatrné?“

„Možná.“

„Jak jsme se vůbec do téhle debaty dostali?“ Zřejmě ho už přestala bavit. „Já bych se rád ještě vrátil k té schůzi. Vy jste se ptal otce, jestli má podrobné plány nových tribun. Ptal jste se, protože jste stavitel?“

„Ano,“ přikývl jsem.

„Takže... kdybyste ty plány viděl, mohl byste si z nich udělat nějakou představu, dojít k nějakým závěrům?“

„Možná.“

Zamyslel se. „Já vím, kde bychom k nim mohli přijít, jenže on by vám je nikdo ukázat nechtěl, jedině já. Ale kdybych vám je ukázal, mohl byste mně říct, ale jenom mně, co si o nich myslíte? Aspoň bych měl představu, jestli ty nové tribuny jsou dobrý nápad, anebo jestli to je blbost. Já nevím jak hlasovat o budoucnosti závodistiště, protože nevím, jaké může mít to které rozhodnutí důsledky. Takže jo, máte pravdu, kdybych se rozhodoval teď, rozhodoval bych se podle čichu. Rozhodoval bych se podle toho, jaký jsem. Myslel jste to tak?“

„Ano.“

„Tak co kdybychom se podívali, co Conradův oblíbený architekt vymyslel, co vy na to?“

„Dobře.“

Ušklíbl se. „Rozhodování je průšvih. Tak pojďte, uspořádáme menší vloupačku.“ Odhodlaně vstal a otočil se ke dveřím. Pak se zeptal: „Umíte si poradit se zámkem?“

„Záleží na tom s jakým. Kdybych to ale věděl předem, měl na to čas a bylo to nutné, tak asi ano.“

„To je dobře.“

„Jak dlouho na to budeme mít?“ zeptal jsem se.

Povytláhl obočí a zastavil se. „Tak asi půl hodiny.“

„O.K.“

Vyšel jsem za nim z hospody, nastoupil do jeho vozítka a s přískokem jsme vyrazili k neznámému cíli.

„A co kdybych se rozhodl, že nechci pleš?“ řekl s mírnou, hořkou ironií.

„Nemáte volbu.“

Vyjeli jsme ze Swindonu na východ, podle ukazatelů na Wantage, ale než jsme tam dojeli, Dart přibrzdil, zabočil do otevřených vrat v kamenné zdi a krátkou příjezdovou cestou zajel před hlavní vchod velké budovy. Zdi domu byly z hladkých, šedých cihel, místy prokládaných pruhy hladkých růžových prostrádaných žlutými cihlami. Podle mého to vypadalo příšerně.

„Tady jsem vyrostl,“ řekl Dart povzbudivě. „Co si o tom myslíte?“

„Eduardiánská doba.“

„Skoro. Je to z posledního roku vlády královny Viktorie.“

„No je to aspoň solidní stavba.“

Věžičky. Velká okna. Skleník. Bohatství vyšší střední vrstvy stavěné na odív.

„Teď se v tom domě moji rodiče hledají,“ přiznal Dart otevřeně. „Ale nejsou doma. Otec jel ze závodistiště naproti matce a bude trvat hodiny, než se vrátí.“ Vytáhl ze startéru svazek klíčů a vystoupil z auta.

„Můžeme jít zadem,“ řekl a přebíral se v klíčích. „Pojďte se mnou.“

„Takže se nemusíme vloupat?“

„To až potom.“

Zblízka vypadaly zdi stejně ošklivě jako zdálky a navíc jako slizké. Podél cestičky u zadní části domu rostla smutná zeleň. Vzadu stál přístavek z červených cihel, zřejmě kvůli koupelnám. Zvenčí po zdech vedly hnědě natřené odpadní roury, jen zamrznout. Dart odemkl tmavě natřená dvířka a zavedl mě do útrob (doslova do útrob) budovy.

„Tudy,“ ukázal a vedl mě kolem záchodu a dalších podobných prostor, přičemž nakukoval do pootevřených dveří.

„Tudy.“ Strčil do dvoukřídlých lítacích dveří oddělujících praktickou část od přepychu velké vstupní haly s černobíle vykachlíkovanou podlahou.

Prošli jsme halou na naleštěné parkety v zabydleném, dřevem obloženém pokoji s obrázky koní všude, kam oko pohlédlo. Na stěnách olejomalby, každá s vlastním osvětlením, na každém kousku nábytku černobílé fotografie ve stříbrných rámech, další koně na přebalech knih. Stojany na knihy ve tvaru koňských hlav tvořily oporu klasickým knihám o dostihovém sportu. Na pracovně vyhlížejším psacím stole papíry, zatížené soškou stříbrné lišky. Sbírky zlatých a stříbrných mincí. Na prosezeném čalouněném křesle se povaloval jezdecký bičík. Stojan na časopisy byl přeplněný výtisky Horse and Hound a Country Life.

„To je otcova svatyně,“ vysvětloval Dart celkem zbytečně.

Přešel místnost kolem psacího stolu a křesla až ke stěně a zastavil se u dřevěného obložení. Prý jsou tam dvířka do přístěnku, který jeho rodič pečlivě zamyká.

„Vevnitř jsou plány závodiště,“ řekl Dart. „Co to otevřít?“

„Vašemu otci by se to nelíbilo.“

„To asi ne, ale nepovídejte mi prosím vás, že jste zas tolik zásadový a přísný. Vždyť jste předtím víceméně řekl, že byste to svedl.“

„Tohle je příliš osobní.“

Šel jsem nicméně za ním, abych se na zámek podíval zblízka. Nebylo vidět nic než nenápadnou klíčovou díрку. Nebýt toho, že Dart věděl, kde dvířka jsou, nikdo by si jich nevšiml.

Splyvala s dřevěným obložením tím spíš, že je zakrýval obraz lovce s loveckými psy.

„Tak co?“ zeptal se Dart.

„Jak vypadá ten klíč?“

„Jak to myslíte?“

„Jako jestli je malý krátký nebo delší úzký s vroubky a hrbolky na konci.“

„Spíš delší.“

Narovnal jsem se a nepotěšil ho.

„Nesáhnu na to,“ řekl jsem. „Copak tady ten klíč není někde schovaný?“

„Pokoušel jsem se ho najít celá léta, když jsem byl kluk, ale marně. A s jehlou byste to nechtěl zkusit?“

„Vyloučeno.“

Dart si chvíli hrál s předměty na stole. „A co tenhle nůž na papíry? Nebo tohle?“ Našel háček. „Přece nechceme nic ukrást, chceme se jenom podívat.“

„Proč vás otec ty plány zamyká?“

Dart pokrčil rameny. „Je od přírody tajnůstkář. Mně připadá, že dá strašnou námahu něco tajit. Já se s tím nikdy nepáru.“

Zámek byl starý a nepochybně jednoduchý, na obyčejný klíč, nejspíš byl přimontovaný zevnitř dvířek. Klíčová díрка samotná byla asi tak dva a půl centimetru vysoká, což je šikvná velikost, takový zámek se otvírá snadno. Nemít paklíč, stačily by dva pořádné dráty. Nicméně jsem neměl v úmyslu zámek otevřít, protože by se Conrad právem rozzuřil, kdyby na to přišel. Ani jsem na ty plány tolik zvědavý nebyl.

„Takže jsme sem jeli zbytečně?“ zeptal se Dart.

„Ano, omlouvám se.“

„No nic.“ Zřejmě ztratil do celé akce elán, jako kdyby náhle zvítězil zdravý rozum. Pátravě se na mě zadíval. „Víte, mám pocit, že kdybyste chtěl, tak byste mohl, jenže vy nechcete.“

Tenhle výlet se moc nepovedl. Zadíval jsem se na hodinky a zeptal se, jestli by mě Dart nemohl zavézt zpátky na závodiště. Souhlasil, i když taky trochu ztratil náladu. Zdálo se mi, že jsem ho zklamal.

Šli jsme k vozu a já se cestou zeptal, kde vlastně bydlí.

„Stratton Hays.“

„To je vesnice?“

Zatvářil se pobaveně. „Ale kdepak, to je dům. Ačkoli když se to tak vezme, je skoro stejně velký jako vesnice. Je to dědečkův dům. Starýmu pánovi tam bylo smutno, když umřela babička, tak mě požádal, ať se k němu nastěhuju. Je to asi deset let. Keithovi se to tehdy samozřejmě nelíbilo. Pokoušel se mě

vystřnadit a sám se nastěhovat. Dlužno říct, že tam skutečně předtím strávil valnou část života. Tvrdil, že není normální, aby tam bydlel dvacetiletý kluk, ale dědeček tam Keitha nechtěl. Velice dobře si pamatují, jak na sebe křičeli.

Kdykoli se tam Keith objevil, pokoušel jsem se vždycky někam uklidit. Ten křik samozřejmě nebyl nic mimořádného.

„No nic,“ dědečka jsem měl opravdu rád a vycházeli jsme dobře. Večeřeli jsme spolu každý večer a já ho přes den vozil po panství a po závodišti. On skutečně řídil závodiště sám.

Teda řídil ho plukovník, na kterého si předtím Rebeka stěžovala. Plukovník Gardner je ředitel závodiště, ale dědečka samozřejmě ve všem poslechl. Je to vynikající ředitel, ať si Rebeka říká co chce. Dědeček měl na tohle talent, uměl si vybrat lidi. jako třeba plukovníka Gardnera nebo ty dva, co jsem na nich závislý já. správce farmy a agenta. Musím říct zaplat' pánbůh za to, že to dědeček uměl. protože jsme vlastně měli v rodině jenom jediného génia, a to byl první baron.

Byl bankéř, měl obchodní banku a vzácný Midasův dar.“

Hovořil s lehkou sebeironií, ale v tom, co nakonec dodal, byl skutečný cit. „Víte, mně starý pán strašně chybí.“

Ujízďeli jsme dál, až byli opět v dohledu demonstranti s pletenými čepicemi.

Dart poznamenal: „Stratton Hays je kousek za bránou, není to daleko, hned u závodiště. Nechtěl byste se tam jet podívat? Tam žila vaše maminka s Keithem. tam nechala Hannu.“

Podíval jsem se na hodinky, ale zvědavost zvítězila nad rodičovským smyslem pro zodpovědnost. Řekl jsem, že bych se tam podíval velmi rád, a tak jsme tedy jeli.

Stratton Hays měl všechno, co Conradovu domu chybělo. Byl to krásný, harmonický objekt. Počátek sedmnáctého století, kamenné zdivo, hodně skla, krásné proporce, budova postavená z bohatství alžbětinské doby vypadala přesně tak, jak nepochybně vypadala před čtyřmi sty lety. a zaručeně se nezměnila od doby, kdy se tam před čtyřiceti lety stěhovala moje maminka jako novomanželka. Když hovořila o sídle Strattonových, tak jenom jako o pevnosti bez duše, protože dům spojovala s vlastním zoufalstvím. Nečekal jsem, že bude tak impozantní a krásný. Dokonce se mi zdál přátelský a pohostinný.

„Dům koupil můj pradědeček,“ řekl Dart. „Připadalo mu, že to je vhodné sídlo pro někoho, koho právě povýšili do šlechtického stavu jako barona. Vypráví se ovšem, že první baronka dům nepovažovala za dostatečně vznešený. Chtěla pilíře, vznosné balkony a já nevím co všechno.“

Vešli jsme opět nenápadnými postranními dveřmi, a opět se dostali do rozlehlé vstupní haly s černobílými kachlíky, tentokrát mramorovými. Bylo tam všude víc prostoru, míň nábytku, na oknech nebyly záclony, a jak moje maminka správně říkala, jako by se tam ozvěnou ozývaly dávno pohřbené generace.

„Keith bydlel v západním křídle,“ řekl Dart a vydal se vzhůru po širokém schodišti. „Když se rozvedl s vaší maminkou, oženil se znovu a tehdy mu dědeček nařídil, ať sebere Hannu a svoji novou ženu a najdou si něco jiného, aby se tady nezabydlovali. To bylo ještě před mým narozením. Keithovi se tehdy odtud nechtělo odejít, ale dědeček trval na svém.“

Dart přešel velkou prázdnou halu a zahrnul za roh do široké chodby s tmavou podlahou a červeným kobercem. Na konci chodby bylo vysoké okno.

„Tohle je část západního křídla. Všechny dveře jsou odemčené a jednou za měsíc se tu utírá prach. Jestli chcete, podívejte se kamkoli.“

Nakoukl jsem sem a tam a bylo mi přitom divně. Tak tady maminku mlátil, tady došlo k jejímu manželskému znásilnění. V ložnici jako kdyby se zastavil čas. Mráz mi přeběhl po zádech.

Šatna, budoár, pracovna, obývací pokoj, všude vysoká okna bez záclon, všude dveře do chodby. Do místnosti, která pravděpodobně předtím sloužila taky jako ložnice, ve dvacátém století instalovali kuchyň a koupelnu. Dětský pokoj nikde.

Vrátil jsem se ven na chodbu a Dartovi poděkoval.

„Byly vůbec někdy v těch místnostech záclony?“ zeptal jsem se.

„Ano, ale ty se už úplně rozpadly,“ přikývl Dart. „Dědeček je přikázal sundat a nedovolil, aby tu babička nechala pověsit nové.“ Vyrázil ke schodům. „Dědeček s babičkou bydleli ve východním křídle. Má stejnou rozlohu jako tohle, jenomže tam byl opravdový domov. Koberce, záclony, hezké to tam je. Babička všechno vybírala sama. Teď když už nejsou ani jeden, ani druhý, je tam prázdko. Trávil jsem většinu večerů s dědečkem v obývacím pokoji, teď už tam ale chodím jen zřídka.“

Došli jsme ke schodům.

„Kde tedy vlastně bydlíte?“ zeptal jsem se.

„Tenhle dům má půdorys písmene E, já jsem dole v přízemí v jižním křídle.“ Ukázal na širokou chodbu ze vstupní haly. „Všechno to zdědil otec, ale ani on ani matka tu nechtějí žít. Říkají, že to je příliš velké. Snažím se s otcem dohodnout, aby mě tu nechal jako nájemníka. Keith mne chce samozřejmě odtud dostat, rád by se sem nastěhoval sám. Čert ho vem.“

„Ale musí být hodně nákladné to udržovat,“ řekl jsem.

„Severní křídlo nemá střechu,“ řekl. „Je to absurdní, ale jestliže je část domu neobyvatelná, sníží se daňová povinnost. Když bylo zapotřebí pořídit na severní křídlo novou střechu, ukázalo se, že je mnohem výhodnější tu starou úplně sundat a ať si počasí dělá co umí. Teď je severní křídlo vlastně zřícenina. Vnější nosné stěny vypadají v pořádku, ale je to vlastně jenom skořápka.“

Sem se někdy brzy musím vypravit, pomyslel jsem si, poprosím, aby mi ukázali zříceninu. V tu chvíli jsem však přece jen příliš spěchal, abych Gardnerovy zbavil odpovědnosti za svá mláďata.

Dart mě ochotně odvezl tu jednu míli k hlavní bráně, kde nám zastoupil cestu velký vousatý člověk s pletenou čepicí. Dart zasakroval a prudce zabrzdil.

„Tohle udělali už předtím, zastavili auto tety Marjorie, když jela na schůzi akcionářů. Otce a Keithe taky. Všichni zuřili.“

Protože jsem předtím jel k Rogeru Gardnerovi podle jeho rady jinou cestou, z dolní brány, s demonstranty jsem se neutkal. Věděl jsem ovšem, že by se klukům velice líbilo koukat se na to z bezpečí, shora z autobusu.

Velký vousatý člověk nesl velikánskou ceduli s červeným nápisem PRIORITA –, PRÁVA KONÍ. Stál před autem a ani se nehnul, zatímco jakási žena s hubeným ostrým obličejem zaťukala Dartovi na okénko a ukazovala mu, ať je stáhne. Dart odmítl, takže pani na nás začala ječet, že všichni kolem dostihů jsou vrazi. Fanatismus té hubené osoby mi připomněl Rebeku, a tak mě napadlo, co vlastně je jako první, jestli sklon k fanatismu, nebo cíl, který člověku připadá fanatismu hodný.

Cizí paní držela v ruce černě orámovaný plakát s výhružným textem ODSUZUJEME DOSTIHOVÉ PUBLIKUM.

Pak se k ní u auta připojila poněkud mírnější paní, která měla na tyčce jen malou cedulku s nápisem SVOBODU KONÍM.

Někdo zaklepal na okénko po mé straně, já se otočil a díval se přímo do žhnoucích očí fanatického mladíka, z něhož sálal oheň víry evangelistovy.

Řval: „Vrahu!“ a mával před okénkem fotografií mrtvého koně ležícího vedle bariéry. „Vrahu!“ opakoval.

„Jsou to cvoci,“ prohlásil Dart klidně.

„Dělají, o čem si myslí, že dělat musí.“

„Chudáci.“

Skupinka demonstrantů se teď srotila kolem vozu, nenávidně nás pozorovali, ale nijak neohrožovali. Byli sice oddaní svému cíli, ale k násilí sáhnout nechtěli. Večer je nepochybně bude hrát, jak krásně se realizovali. Samozřejmě neočekávali, že by skutečně zmařili dostihový sport, šesté nejdůležitější průmyslové odvětví v celé zemi. Dělalo jim dobře, že na ten průmysl aspoň zaútočili.

No zatím by to šlo, říkal jsem si, když jsem se díval na jejich rozzlobené, věci oddané tváře. Zatím nejsou v rukách nebezpečného profesionálního sabotéra, i když k tomu může časem dojít.

Dart už toho začínal mít dost. Začal zvolna popojíždět a vousatý člověk, který nám bránil ve vjezdu, se opřel o kapotu. Dart na něho zamával, ať uhne, ale ten člověk jenom zvedl pěst a opíral se o kapotu dál.

Dart vztekle zmáčkl klakson a vousáč leknutím uskočil. Dart se zvolna rozjel. Člověk s největší tabulí ještě několik kroků běžel podle auta, ale jakmile jsme projeli vlastní branou, zůstal stát. Bylo jasné, že někdo nejspíš celou skupinku poučil, že na cizí pozemek vstupovat nesmí.

„No to je pěkná otrava,“ řekl Dart, „jak dlouho myslíte, že s tím vydrží?“

„Až do příštího pondělí, do dalších dostihů. Být vámi, objednal bych si sem policejní kordon.“

5...

„Kde máte auto?“ zeptal se Dart. „Pojeďu odtud zadem, ti provokatéři mě už nebaví. Kde máte to auto?“

„Já zadem přijel, takže mi stačí, když mě vyhodíte tam někde dole.“

Povytláhl obočí, řekl že dobře a zamířil středem areálu, kolem tribun a dolů po nenápadné cestě k domu ředitele závodiště.

„Co tu dělá ten obludný autobus?“ zeptal se, když ho spatřil.

„Ten je můj.“ Neslyšel mě, v tu chvíli zděšeně vykřikl, protože za autobusem zahlédl tmavý obrys daimleru své pratety.

„Teta Marjorie! Co tu ksakru dělá?“

Zastavil se svojí rezavou konzervou vedle zářící vznešenosti a bez nadšení se rozhodl zahájit pátrání. Když jsme zašli za roh, naskytl se nám u domu ředitele závodiště takový pohled, že jsem se neovládl a dal se do smíchu. Byl jsem jediný, kdo se smál.

Dvoukřídla vrata garáže byla dokořán, garáž prázdná a vymetená a před ní se na příjezdové cestě tyčily v hromadách spousty krámů, které původně byly uvnitř. Zahradnické náčiní, papírové krabice, rezervní tašky na střechu, stočené drátěné pletivo. O kus dál ležely věci odsouzené k zániku, vykuchaná lednička, rzí prolezlý kočárek, starý otlučený kovový kufr, od myši proděravělá pohovka a halda zkorodovaného drátu.

Pět mladých pomocníků stálo víceméně v pozoru, v nepravděpodobné řadě, celí nešťastní, vedle paní Gardnerové, milé, ale vystrašené před vyšší mocí. Marně se pokoušela děti hájit.

Zaslechl jsem, jak Marjorie důrazně prohlašuje: „To je od vás velice hezké, chlapci, že jste všechny ty věci vynosili, ale tady to zůstat nemůže. Okamžitě to odnesete zpátky.“

Paní Gardnerová se zoufale bránila: „Ale paní Binshamová, já jsem na nich chtěla, aby tu garáž vyklidili...“ „Takový nepořádek tady nesnesu. Jen hezky poslechněte, chlapci a všechno nanoste zpátky.“

Christopher se kolem sebe zoufale rozhlížel, až mě zahlédl s Dartem. Vrhel se ke mně jako ke spáse v hodině dvanácté ve filmovém hororu.

„Tati,“ vykřikl zoufale. „My jsme vyklidili garáž.“

„Ano, to jste dobře udělali.“

Marjorie se otočila a zaměřila svou nevělu na Dartu a na mne. Když zjistila, že otcem pracovního týmu jsem já, ztratila na chvíli dech.

Žena Rogera Gardnera rychle využila příležitosti. „Pane Morrisi, vaše děti se chovaly skvěle, prosím věřte mi.“

Pomyslel jsem si, že to od ní bylo statečné, zvláště když člověk uváží, do jaké míry je její muž závislý na rozmarech Strattonů. Vřele jsem jí poděkoval za to, že děti zabavila, zatímco jsem byl na schůzi akcionářů.

Marjorie Binshamová se na mě upřeně dívala, ale pak oslovila Dartu. Vzduch se přímo chvěl její nevěl.

„Co tady děláš s panem Morrisem?“

Dart řekl zbaběle: „Chtěl se podívat na Stratton Hays.“

„Opravdu? Do Stratton Hays mu nic není. Zato tobě patří tohle závodiště, aspoň si myslím. Tobě a tvému otci. Přitom se o ně ani jeden, ani druhý vůbec nestaráte. Jsem to já, kdo musí na všechno dohlížet. Teď jsem tady s plukovníkem Gardnerem všechno objížděla také já a ne ty a tvůj otec, jak by se slušelo.“

Bylo mi –, stejně jako jí –, zcela jasné, že Dartu ani ve snu nenapadlo, že by měl vůči závodišti nějakou zodpovědnost. Nikdy se o ně nestaral. Bezmocně otevřel a zavřel ústa, ale nevzmohl se na odpor.

V tu chvíli k nám džípem dojel poněkud zmožený plukovník. Vyskočil z vozu a ubezpečil paní Binshamovou, že už zařídil všechno potřebné. Diváci se nadále budou zdržovat dál od překážek a žádný úraz už jim nebude hrozit.

„To přece vůbec není moje věc,“ stěžovala si Marjorie Dartovi. „Stačí zatlouct několik kůlů, zavěsit na ně provaz, poučit diváky, aby stáli o kus dál, víc není třeba. To tě mohlo napadnout také. O závodišti se toho ošklivého napsalo až dost. Podobný debakl, k jakému tady došlo minulou sobotu, si už dovolit nemůžeme.“

Nikdo nenamítl, že debakl způsobili koně a ne diváci.

„Také si přeju, abyste se s otcem zbavili těch lidí u hlavní brány,“ pokračovala Marjorie. „Pokud se o to nepostaráte, tak sem přitáhnou fanatiky zdaleka široka a dostihoví diváci se nám pak budou vyhýbat. O podobné obtěžování nikdo nestojí. Závodiště by na to mohlo doplatit stejně rychle jako na všelijaké nesmyslné plány tvého otce nebo Keitha. A pokud jde o Rebeku... všimni si, že mezi těmi lidmi u brány jedna ženská jako by jí z oka vypadla. Zatím je tam jenom skupinka. Tak se koukejte postarat o to, aby z té skupinky nebyl dav.“

„Ano tato Marjorie,“ přikývl Dart, přestože bylo jasné, že na takový úkol nestačí, že na takový úkol nejspíš nestačí nikdo.

„Pamatuj si, že demonstrantům nejde o žádný výsledek,“ pokračovala Marjorie. „Jde jim o demonstraci. Tak jdi a řekni jim, ať demonstrují za lepší podmínky pro stájníky. O koně už je tak jako tak dobře postaráno, o stájníky ne.“

Nikdo nenamítl, že pokud stájníci utrpí úraz, nikdo je neutratí.

„A pokud jde o vás, pane Morrisi,“ ostře se na mě zadívala, „s vámi bych si chtěla promluvit,“ ukázala na auto. „Tamhle.“

„Dobrá.“

„A vy děti koukejte tady ten nepořádek okamžitě uklidit. Plukovníku, nevím co vás napadlo. Vypadá to tu jako na smetišti.“

Energicky odešla k vozu a ani se neohlédla, jestli ji následuju. Následoval jsem ji.

Oslovila šoféra za volantem: „Marku prosím jděte se projít.“

Krátce zasalutoval a okamžitě poslechl, jako kdyby byl na podobné rozkazy zvyklý. Jeho zaměstnavatelka čekala u zadních dvířek, až jí otevře.

„Dobře,“ posadila se na široké zadní sedadlo. „Nastupte ke mně a posadte se.“

Sedl jsem si kam ukázala a zavřel dvířka.

Okamžitě přešla k věci. „Ve Stratton Hays žila vaše matka, když byla Keithovou manželkou.“

„Ano,“ přikývl jsem překvapeně.

„Vy jste projevil přání se tam podívat?“

„Dart mi to nabídl, což od něho bylo hezké, a já nabídku přijal.“

Chvilí si mě mlčky prohlížela. „Od chvíle, kdy se odstěhovala, jsem už Madeline nikdy neviděla,“ řekla nakonec. „Nesouhlasila jsem s jejím odchodem. Řekla vám to?“

„Ano, řekla mi to, ale taky řekla, že po tolika letech vám to nemá za zlé. Říkala taky, že jste nutila svého bratra, aby se spolu s ostatními členy rodiny postavil proti ni. Ona měla vašeho bratra vysloveně ráda.“

„Je to všechno už hodně dávno,“ řekla. „Tehdy jsem ještě netušila, jaký vlastně Keith je. Jeho druhá žena spáchala sebevraždu, věděl jste to? Když jsem tehdy bratrovi řekla, že Keith má na ženské smůlu, odpověděl mi, že to není smůla, že si za to Keith může sám. Řekl mi také, že vaše matka nemohla malou Hannu kojit, protože se nedokázala vyrovnat se způsobem, jakým došlo k početí dítěte. Vaše matka bratrovi vyprávěla, že když se dítěte třeba jen dotkne, dělá se jí zle.“

„To mi neřekla.“

Marjorie prohlásila: „Prosím přijměte tímto omluvu za moje chování k vaší matce.“

Jen malou chvíli jsem uvažoval o tom, co by si asi matka přála. Pak jsem řekl: „Omluvu přijímám.“

„Děkuji vám.“

Myslel jsem, že tím náš rozhovor končí, ale ukázalo se, že se mýlím.

„Keith třetí žena opustila a rozvedla se s ním pro nepřekonatelný odpor. Teď má čtvrtou, Imogen, a ta je většinou opilá.“

„Proč ho taky neopustí?“ zeptal jsem se.

„Nechce, nebo si neumí přiznat, že udělala chybu.“

Byl jsem ve velmi podobné situaci, takže jsem na chvíli ztratil řeč.

„Keith je jediný Stratton, který má nouzi o peníze,“ pokračovala Marjorie. „Řekla mi to Imogen. Jak vypije šestou vodku, všechno vyslepičí. Keith je zadlužený, proto se tak snaží, aby se závodistiště prodalo, potřebuje peníze.“

Zadíval jsem se na Marjorie: z vnějšího pohledu drobná stará dáma, už přes osmdesát, s vlnitými bílými vlasy, měkkou růžovou pletí a tmavýma, ostřížima očima. Pomyslel jsem si, že její složitý, ale krajně účelný způsob uvažování i stručné vyjadřování je asi to jediné, co mezi Strattony připomíná finančního génia zakladatele rodu.

„Když bratr dal Madeline ty akcie, zuřila jsem,“ řekla.

„On dokázal být hodně tvrdohlavý. Ale teď po všech těch letech jsem ráda, že to udělal.“ Zvolna pokračovala: „Jsem ráda, že někdo, kdo do rodiny nepatří, vnese do našeho skleníku kus zdravého rozumu a rovnováhy.“

„Nevím, jestli to dokážu.“

„Tak otázka nezní. Otázka zní, jestli vůbec chcete. Lépe řečeno do jaké míry chcete. Kdyby vás celá záležitost vůbec nezajímala, dnes byste tu nebyl.“

„To je pravda.“

„Takže mi udělejte něco k vůli. Zjistěte prosím, kolik Keith dluží a komu. Také prosím zjistěte, jaký vztah je mezi Conradem a tím architektem, kterému se zavázal. Plukovník Gardner tvrdí, že ten člověk o dostizích neví vůbec nic a že se chystá vyprojektovat nesmysl. Plukovník mi také řekl, že potřebujeme jiného architekta, spíš toho typu, který navrhl váš dům. Jenže ten váš prý projektuje jen menší objekty.“

„Plukovník vám řekl, že u mě byl?“

„To bylo vůbec to nejchytřejší, co letos udělal.“

„Žasnu.“

„Chci vás za spojence,“ řekla. „Chci, abyste mi pomohl, aby závodistiště prosperovalo.“

Snažil jsem se utřídit zmatené myšlenky, ale nakonec jsem podlehl tomu zmatku a ne rozumu:

„Dobře, pokusím se o to.“

Na zpečetění závazné dohody si se mnou potřásla rukou.

Marjorie se nechala odvézt, aniž se šla podívat na vykuchanou garáž. To bylo dobře, protože když jsem se vrátil, vidím, že skládka zůstala beze změn. Kluky, Gardnerovy a Dartu jsem našel v kuchyni Gardnerových, jak pojídají koláč. Teplý, voňavý, světle žlutý ovocný koláč, čerstvě upečený. Christopher si řekl o recept, „aby nám ho táta mohl upíct v autobuse“.

„Copak táta umí vařit?“ zeptal se Dart pobaveně.

„Táta umí všechno,“ prohlásil pilně ukusující Neil.

Mně zatím běželo hlavou, že se táta právě zavázal k něčemu, na co nejspíš nestačí.

„Plukovníku...“ začal jsem.

Skočil mi do řeči: „Říkejte mi Rogere.“

„Můžu? Tak tedy Rogere. Chci říct ten architekt, který navrhl můj dům... mohl by se sem zítra podívat a řádně si prohlédnout tribuny, v jakém jsou stavu? Já vím, že už jste tu jistě měli statiky a další, ale co kdyby se sem přišel podívat někdo nezúčastněný a ujistil se, že je skutečně nezbytné stavět nové tribuny, aby závodistiště prosperovalo?“

Dart s plnými ústy přestal přežvykovat a Roger Gardner se přestal tvářit zasmušile.

„Ale to by bylo skvělé,“ řekl. „Ale zítra ne, zítra sem přijde spousta lidí, co udržují v pořádku dráhu, budou chystat kurs na pondělní dostihy.“

„A co v pátek?“

Zatvářil se pochybovačně. „To je ale Velký pátek, máme přece Velikonoce, bojím se, že ten, ten váš architekt asi nebude pracovat.“

„Udělá, co mu nařídím, protože jsem to já osobně.“

Dart i Roger se zatvářili překvapeně.

„Jsem kvalifikovaný architekt,“ pokračoval jsem mírně. „Absolvent perných let studií na Asociaci architektů, což je jedna z nejprestižnějších škol v tomto oboru na světě. Pracuju raději na soukromých obytných domech než na výškových budovách, ale to bude nejspíš tím, že mám radši horizontální linii, která líp zapadá do přírody. Hlásím se spíš ke škole Franka Lloyda Wrighta než k Le Corbusierovi, pokud vám to něco říká.“

„Jo, tak o těch jsem něco slyšel. O těch snad slyšel každý,“ přikývl Dart.

„Frank Lloyd Wright vymyslel visuté střechy, jaké teď najdete na všech dostihových tribunách.“

„My je tu nemáme,“ řekl Roger zamyšleně.

„Ne, a právě proto je dobré se podívat, co vlastně máte a co mít musíte či nemusíte.“

Dart na mě zřejmě změnil názor. „Ale předtím jste říkal, že stavíte,“ vyčetl mi.

„Ano, stavím.“

Dart se zadíval na kluky. „Co dělá váš tatínek?“ zeptal se.

„Staví domy.“

„Chcete říct, že je staví vlastníma rukama?“

„No taky s lopatou a tak, a má pilu a všechno,“ vysvětloval Eduard.

„Hlavně zříceniny, dělá zříceniny,“ přidal se Christopher.

„Právě teď o Velikonocích hledáme novou zříceninu.“

Pak začali všichni svorně popisovat, jak žijeme. Posluchači žasli. Zvlášť je zaujalo, s jakou samozřejmostí děti hovoří o poněkud neobvyklém způsobu života.

„Ale tu poslední zříceninu si necháme, že jo tati?“

„Ano.“

„Slibuješ?“

Slíbil jsem nejmíň po dvacáté. Bylo vidět, jak velkou starost to klukům dělá. Přestože věděli, že sliby dodržuju, když už je dám.

„Musíte už mít toho stěhování všichni dost,“ řekla paní Gardnerová s pochopením.

„Ale o to nejde,“ zavrtěl hlavou Christopher. „Jde o ten dům, protože je skvělejší.“

„Skvělejší“ ve slovníku mých mláďat znamenalo opak „strašného“.

Roger přikývl na souhlas. „Skvělý. Sice se musí velice špatně vytápět, aspoň předpokládám, ale ten dům je skvělý, tolik prostoru!“

„Máme hypocaust,“ prohlásil Neil a olizoval si přitom prsty.

Gardnerovi s Dartem se na něj zadívali.

Dart to vzdal a zeptal se: „Co je hypocaust?“

„Ústřední topení, co vynalezli Římané,“ řekl můj sedmiletý zasněžený. „To se udělají pod kamennou podlahou takový díry a chodbičky a prohání se tamtudy horkej vzduch, takže podlaha je pořád teplá. Táta myslel, že by to mohlo jít a jde to. Běhali jsme doma celou zimu bosí.“ Roger se ke mně otočil. „V pátek přijďte,“ řekl.

O dva dny později jsem za slunného rána zjel s autobusem na stejné místo. Hromady harampádí zmizely, zato před garáží duněla kopyta koní.

Moji synové se na ně dívali z bezpečné výšky oken, sledovali velké čtvernožce a rozhodli se, že mezi jejich kopyta nevystoupí, přestože na každém zvířeti seděl jezdec a ovládal je.

Zdalo se mi, že koně nejsou dostatečně štíhlí a elegantní na to, aby to byli koně dostihoví, ani jejich jezdců neměli váhu průměrného žokeje. Když jsem vyskočil z kabiny, vyběhl mi z domu naproti Roger, vyhnul se velkým svalnatým zadkům a vysvětlil, že to jsou Conradovi honební koně při ranní práci. Prý by měli správně běhat po silnici, pokračoval Roger, ale přepadlo je asi šest nebo sedm pletených čepic, vytrvale demonstrujících u hlavní brány.

„Odkud jsou?“ zeptal jsem se a rozhlédl se.

„Ti koně? Conrad je má ve stájích tady na závodišti u zadního vchodu, odkud jste přijel.“

Přikývl jsem. „Povšiml jsem si, že tam je zadní zeď něčeho, co by mohla být stáj.“

„Teď tady klusají po servisní cestě,“ řekl Roger. „Není to ideální, ale na dráhu je pustit nemůžu, i když tam jindy občas běhají, protože už máme všechno nachystáno na pondělní dostihy. Nechtěli by se vaši kluci jít na ty koně podívat?“

„Myslím že ne. Od toho masakru minulou sobotu u otevřeného příkopu se koní trochu bojí. Dost to s nimi otřásl, viděli smrtelné zranění.“

„Vidíte, já úplně zapomněl, že toho chudáka viděli. Pak snad bude nejlepší, když zůstanou v autobuse, zatímco my se půjdeme podívat na tribuny, ne? Přichystal jsem u sebe v kanceláři část původních plánů, takže kdybyste chtěl, můžeme se mrknout nejdřív na ně.“

Navrhl jsem, že s autobusem i kluky dojezu ke kanceláři co nejbliž to půjde, takže jsme nakonec zaparkovali tam, kde předtím v sobotu stály vozy Strattonových. Kluci to řešení s úlevou uvítali a zeptali se, jestli by si směli v tribunách hrát na schovávanou, když slíbí, že tam nic nezničí.

Roger váhavě přikývl. „Ale zjistíte, že spousta dveří je zavřených,“ varoval je. „Taky bych připomněl, že jsme tam včera všude nechali pečlivě uklidit, aby to bylo připravené na pondělí, tak prosím vás nenadělejte žádný nepořádek.“

Slíbili že ne. Když jsme s Rogerem odcházeli k nízké, bílé natřené dřevěné budově kousek od padoku, kluci už vymýšleli pravidla hry.

„Budou si zase hrát na piráty?“ zeptal se Roger pobaveně.

„Myslím, že tentokrát budou dobývat Bastilu. Lépe řečeno budou zachraňovat vězně a přitom dávat pozor, aby sami nepadli do zajetí. Zachráněný vězeň se pak bude muset skrývat, aby ho znovu nechytili.“

Ještě jsem se ohlédl, když Roger odmykal dveře kanceláře. Kluci mi zamávali a já jim. Pak jsem vešel dovnitř a začal se probírat prastarými stavebními plány, stočenými do roliček. Když se je člověk pokoušel vyrovnat, bylo to jako boj s chobotnicí.

Sundal jsem si sako a pověsil je přes židli, abych se mohl líp pohybovat. Roger prohlásil cosi o tom, že je pěkný jarní den a že doufá, že sluníčko vydrží až do pondělí.

Většina plánů byla prováděcí, s podrobnými specifikacemi do posledního šroubu a matky. Byly vypracované pečlivě, do detailu. Zapůsobilo to na mě a nijak jsem se tím netajil.

„Problém je v tom,“ řekl Roger s trpkým úsměvem, „že se těch specifikací stavitel nedržel. Železobetonové desky, které měly být silné patnáct centimetrů, aby dostatečně zakryly kovové tyče asi půldruhého čísla tlustou vrstvou, jsou jen dvanácticentimetrové a my máme věčně trápení s balkony soukromých lóží, kde nám prasklinami v betonu protéká voda a železo rezaví. Tím řezem se samozřejmě roztahuje a praskliny se zvětšují. Místy se beton doslova drobí.“

„Ano, to je dost nebezpečné,“ přikývl jsem.

„A když si pořádně prohlédnete plány rozvodu vody a kanalizace, tak uvidíte, že projekt to sice řeší rozumně a moudře, ale skutečnost je jiná. Zjistíte, že trubky i stoupačky jsou úplně jinde, než mají být. Stalo se, že nám jednou přetékalý dámské záchody a nemohli jsme objevit proč. Měli jsme tam úplně zaplavenou podlahu, ale zdálo se, že odpad je v pořádku, no a pak jsme zjistili, že jsme odkryli úplně jiný odpad a že ten, o který šlo, směřoval úplně jinam a byl kompletně zanesený.“

To jsem dobře znal. Stavitelé vědí všechno nejlíp a velice často ignorují rozumné instrukce architektů, ať

už to vyplývá z jejich přesvědčení, že vědí všechno nejlíp, anebo že chtějí ušetřit. Šetří na kvalitě stavby. Rozmotali jsme několik dalších roliček a pokoušeli se je narovnat. Zatížili jsme je těžítky, hrnečky s psacími pery a vším možným, ale pořád se nám kroutily. Záměr projektanta jsem nicméně pochopil a taky mi bylo jasné kde hledat slabiny a kritická místa. V minulosti jsem si už prohlížel staré plány mnohem míň věrohodné, než byly tyhle, kromě toho tribuny nebyly žádná zřícenina. Už půl století vzdorovaly vichrům i řezu.

Stupně tribuny byly z železobetonových desek uložených na ocelové konstrukci. Ocelová konstrukce taky podpírala střechu. Jídelny a soukromé místnosti pro majitele a rozhodčí spočívaly na nosných zděných pilířích pod příkrovem z betonu a oceli. Pět patry tribun vedlo vnitřní schodiště s východy ven i do jednotlivých pater. Projekt byl jednoduchý, ale praktický, i když už zastaralý.

V tu chvíli se rozletěly dveře kanceláře a vpadl Neil.

„Tati,“ volal rozčileně. „Tati...“

„Neile, já mám teď práci.“

„Ale to spěchá, vážně to spěchá,“

Plán mi vyklouzl z ruky a stočil se. „Jak moc to spěchá?“ zeptal jsem se a snažil se roličku znovu roztočit.

„Tati, našel jsem bílý dráty, co vedou dovnitř a ven ze zdi.“

„Jaké dráty?“

„Pamatuješ se, jak odstřelovali ten komín?“

Okamžitě jsem nechal plán plánem a soustředil se na svého vnímavého syna. Srdce se mi zastavilo. Věru že jsem se dobře pamatoval na to, jak odstřelovali komín.

„Kde jsou ty dráty?“ zeptal jsem se a snažil se o klid.

„U toho baru, jak tam smrdí podlaha,“ řekl Neil.

„Proboha, o čem to mluví?“ zeptal se Roger.

„Kde jsou ostatní kluci?“

„V tribunách, schovávají se. Já nevím, kde jsou.“ Neil měl oči jako talíře. „Tati, ať to s nima nebouchne. Udělej něco.“

„Ano.“ Otočil jsem se k Rogerovi. „Můžete ampliony zapojit tak, aby to bylo všude slyšet, po celých tribunách?“

„Ale proboha co...“

„Tak můžete nebo ne?“ začínal jsem propadat panice a snažil se ovládnout.

„Ale —.“

„Sakra!“ křikl jsem na něho celkem nespravedlivě. „Neil mi tady právě říká, že v tribunách jsou nejspíš detonační nálože.“

Roger ztuhl. „To myslíte vážně?“

Obrátil jsem se k Neilovi, abych si to ještě ověřil. „Stejně dráty jako u toho továrního komínu?“ zeptal jsem se.

„Ano tati, úplně stejný, prosím tě pojď.“

„Ty ampliony,“ obrátil jsem se zoufale k Rogerovi. „Musím děti odtamtud dostat pryč. Ted' hned.“

Zmateně se na mě díval, ale konečně se pohnul. Vyběhl z kanceláře, utíkal přes padok k věznici a cestou se probíral svazkem klíčů, my za ním. Všichni jsme se zastavili před dveřmi kanceláře Olivera Wellse, hlavního funkcionáře závodistů.

„Včera jsme systém přezkoušeli,“ řekl Roger a trochu se mu třásl ruce. „Jste si úplně jistý? Je to přece jen malý kluk, určitě se plete.“

„To bych neriskoval.“ Měl jsem sto chutí s ním zatřást.

Konečně se dveře otevřely a Roger šel odemknout plechový panel, na kterém byla celá řada páček.

„Takhle to je,“ řekl a jednu přehodil. „Odtud můžeme mluvit přímo. Počkejte, jenom zapnu mikrofon.“

Vytáhl ze zásuvky starodávny mikrofon, zapnul ho do sítě a podal mi ho.

„Mluvte,“ řekl.

Nadechl jsem se a pak jsem se ze všech sil snažil mluvit sice naléhavě, ale ne vyděšeně, i když jsem vyděšený byl.

„Mluví táta,“ řekl jsem co možná pomalu, aby mi jasné rozuměli. „Christophere, Toby, Eduarde, Alane, tribuny nejsou bezpečné. Ať jste kde jste, okamžitě tribuny opusťte a jděte k té brance u bariéry, kterou jsme v sobotu prošli na dráhu. Okamžitě sejděte z tribun a shromážděte se u té branky. Branka je sraz. Jděte ihned, hra na Bastilu končí. Je to naléhavé! Okamžitě se shromážděte u branky, u té, kterou jsme prošli na dráhu. Je to kousek od cíle. Jděte ihned. Tribuny nejsou bezpečné. Každou chvíli můžou vylétnout do vzduchu.“

Na chvíli jsem mikrofon vypnul a obrátil se k Neilovi: „Pamatuješ si, která je to branka?“

Přikývl a přesně ji popsal.

„Tak tam prosím tě běž tak, aby tě ostatní viděli, ano? Řekni jim, co jsi našel.“

„Ano tati.“

Otočil jsem se k Rogerovi. „Máte klíč od branky?“

„Ano, ale...“

„Byl bych spokojenější, kdyby mohli brankou projít a došli až k cíli. Ani to možná nebude bezpečná vzdálenost.“

„Ale to určitě přeháníte,“ namítal.

„Kéž by tomu tak bylo.“

Neil nečekal. Díval jsem se za ním, jak utíká.

„Byli jsme se podívat, jak odstřelují tovární komín,“ řekl jsem Rogerovi. „Kluky to fascinovalo. Viděli, jak se zakládají nálože. Nejsou to ani tři měsíce.“ Znovu jsem promluvil do mikrofonu. „Kluci, okamžitě jděte k brance, je to velmi naléhavé, tribuny jsou nebezpečné. Můžou vyletět do vzduchu, pospěšte si!“ Obrátil jsem se k Rogerovi. „Mohl byste jim otevřít tu branku?“

Zeptal se: „Proč to neuděláte vy?“

„Bude snad lepší, když se půjdu podívat na ty dráty, nemyslíte?“

„Ale...“

„Poslyšte, musím se přesvědčit, jestli má Neil pravdu, ne? Kromě toho nevíme, na kdy je ten výbuch načasovaný, jestli to bude za pět minut nebo až se setmí. Kvůli klukům nemůžu nic riskovat. Musím jednat okamžitě.“

Roger polkl, ale nic nenamítal. Společně jsme běželi z kanceláře zepředu k tribunám. Roger měl s sebou klíče a já se šel podívat, jestli je všech pět kluků v bezpečí.

Malá skupinka u branky vzrostla na čtyři, když k nim doběhl Neil. Byli čtyři, nebylo jich pět.

Čtyři, chyběl Toby.

Utíkal jsem zpátky do Oliverovy kanceláře a sáhl po mikrofonu. „Toby, tohle není žádná legrace. Toby, okamžitě opusť tribuny, nejsou bezpečné. Toby proboha poslechni mě, tohle není žert.“ Slyšel jsem svůj hlas dunět budovami a v padocích. Opakoval jsem svou naléhavou výzvu ještě jednou a pak jsem se znovu běžel podívat před tribuny, jestli mě Toby slyšel a jestli poslechl.

Čtyři chlapci. Čtyři chlapci a Roger kráčeli po dráze k cílovému sloupku. Neběželi. Pokud se na ně Toby díval, nejspíš měl pocit, že není třeba spěchat.

No tak, říkal jsem si tiše, uličníku jeden, aspoň pro jednou v životě poslechni! Utíkal jsem zpět k mikrofonu a řekl hlasitě a tvrdě: „V tribunách jsou nálože. Toby, slyšíš mě? Vzpomínáš si na ten komín? Tribuny můžou vyletět do vzduchu. Toby, okamžitě odtamtud vypadni a připoj se k ostatním.“

Ještě jednou jsem chvátal podívat se před tribuny, ale Toby tam nebyl.

Nebyl jsem expert na demolice. Pokud jsem kdy chtěl rozebrat budovu až na prvočinitele, dělal jsem to cihlu po cihle, protože jsem se z materiálu snažil zachránit co se dalo. Byl bych v tu chvíli mnohem šťastnější, kdybych o demolicích věděl víc. V první řadě však bylo nezbytné, abych se šel podívat na to, co viděl Neil, to bylo jasné. Musel jsem se dostat ke hlavnímu schodišti, z kterého byl přístup do baru se smrdutou podlahou. Do málo frekventovaného členského baru.

Jak jsem zjistil, vedlo tam stejné schodiště, ze kterého byl přístup k dvoukřídlým dveřím a do pohodlných, koberci vystlaných soukromých prostor Strattonových. Podle plánů a podle toho, co jsem si z nich vybavoval, bylo schodiště jádrem, páteří celé budovy.

V nejvyšším podlaží byla velká místnost, prosklená „kontrolní věž“, odkud rozhodčí sledovali dostihy mohutnými dalekohledy. Hned vedle byla moderní přístavba, visuté hnízdo pro hlasatele, televizní štáby a tisk.

V dalších podlažích byl ze schodiště přístup do nitra tribuny k jídelně pro členy a ven k nekrytým stupňům míst k stání.

Chodba v prvním patře vedla k řadě teras u soukromých lóží, kde stály lehké, bílé dřevěné židle pro odpočinek bohatých a postarších. Běžel jsem ke schodišti zepředu od otevřené části tribuny a vyběhl do patra, kde byl páchnoucí bar. Dveře baru byly zamčené, ale hned vedle bíle natřené stěny odpočívadla, půl metru nad podlahou, se táhly neškodně vyhlížející tenké bílé šňůry velice podobné těm, na jaké lidé věší prádlo na dvorcích.

V pravidelných intervalech se šňůry nořily do stěny a zase ven. Z baru vedly do otvoru provrtaného zdí skrz naskrz a mizely z dohledu.

Neil se nemýlil. Ty od pohledu umělohmotné prádelní šňůry nebyly ovšem dráty, ale bleskovice, zvláštní explozivní vlákna, po kterých detonace cestuje rychlostí osmnáct tisíc metrů za vteřinu a ničí všechno, co je na dosah. V místech, kde se nořily do stěny a zase ven, byly nepochybně napěchované plastické výbušniny. Všechny výbušniny způsobují větší škodu, když se upěchují. Bleskovice nijak nepřipomínala staré zápalné šňůry, které zvolna prohořívají až k náloži, jak to člověk vídá ve starých dobrodružných filmech, bleskovice je skutečná výbušnina sama o sobě. Jak se zdálo, vinula se i schodištěm, přinejmenším o jedno patro výš a jedno patro níž.

Křičel jsem „Toby!“ ze všech sil, křičel jsem „Toby!“ po schodišti nahoru i dolů, ale nic se neozývalo.

„Toby, jestli tu jsi, uvědom si, že tu je plno výbušnin,“ řval jsem nahoru i dolů. Nic. Někde přece musí být, říkal jsem si, ale kde, kde? Bylo docela možné, že detonační vlákna jsou po celé budově. V klubu, v sázkových kancelářích, kam se uchýlovali bookmakeři, i v nejlacinější části tribuny, kde bylo víc barů než míst k sezení.

„Toby,“ zařval jsem. Ticho.

Bylo vyloučené, abych připravenou nálož vymontoval. Za prvé jsem se v tom dost nevyznal. Nehledě k tomu, že nejdůležitější bylo postarat se o kluky, takže když se pořád nikdo neozýval, běžel jsem zase ven a zkoušel to znovu odjinud.

Už jsem se chystal běžet dál, když vtom jsem zaslechl tichý hlásek. Zdálo se mi, že přichází odněkud shora. Jakoby od schodů nade mnou.

Vyběhl jsem dvě patra na odpočívadlo před „kontrolní věží“ a znovu jsem zařval. Pokoušel jsem se dostat do místnosti rozhodčích, ale jako mnoho dalších byla zamčená. Tam tedy být nemohl. Znovu jsem zařval. „Toby, jestli tu někde jsi, prosím tě vylez. Celé to tady může každou chvíli vyletět do povětří. Prosím Toby, já tě prosím.“

Nic. Asi jsem se přeslechl. Chystal jsem se sejít zas dolů a hledat jinde.

Vtom se ozval stísněný hlas: „Tati?“

Otočil jsem se na patě. Toby opatrně vylézal z dokonalého úkrytu, z malého příborníku na tenkých nohách vedle věšáků pro rozhodčí.

„Zaplať pánbůh,“ oddechl jsem si, „ale teď honem.“

„Já hrál toho uprchlíka,“ řekl. Vylezl ven a vzpřímil se. „Kdyby mě našli, znova by mě zavřeli do Bastily.“

Ani jsem ho neposlouchal. Byl jsem rozčilený, i když se mi trochu ulevilo.

„Vylítne to vážně do povětří, tati?“

„Koukej, nejdřív odtud vypadnem.“ Vzal jsem ho za ruku a táhl za sebou ke schodům. Vtom se za námi ozval takový divný zvuk, pak blesko oslňující světlo, ozvaly se hromové rány, všechno kolem nás se zakymácelo a já si v tu chvíli pomyslel, že takové asi je zemětřesení.

6...

Ve zlomku vteřiny, ve kterém jsem stačil myslet, na mě rozum i podvědomí křičely, že ze samotného schodiště opředeného a omotaného výbušninou jako balík, číší smrt.

Sevřel jsem Tobyho do náruče a bleskově jsem se po kymácející podlaze vši silou svých vypracovaných svalů vrhl zpátky k Tobyho skryši vedle dveří do místnosti rozhodčích. Nohy se mi smekaly.

Jádro tribun explodovalo a hroutilo se dovnitř. Schodiště praskalo, skřípělo, řítilo se do hloubky. Místnosti sousedící se schodištěm zely jako jeskyně s nepravidelnými otvory. Dveře místnosti rozhodčích to vyrazilo, skleněné stěny se roztříštily a střepy lítaly vzduchem jak ostré meče. Ozýval se ohlušující rachot.

Tribuny skřípěly a burácely, jak se trhaly, dřevo naráželo na dřevo, na cihly, na beton, na kámen, na ocel.

Spadl jsem na břicho, Tobyho pod sebou, a rychle se snažil někde zapřít nohama, abych nesklouzl dozadu do rozevřeného chřtánu schodiště. Pak se mezi stropními trámy shůry propadla kostra místnosti pro tisk a televizi. Kusy stěn s ostrými hranami mi dopadaly na záda a nohy. Přestal jsem na chvíli dýchat. Bodavé bolestné nárazy mě přitloukly k podlaze. Nebylo možné se pohnout.

Schodištěm se vzhůru valilo černé mračno kouře, plnilo plíce, dusilo nás, nutilo ke kašli, ačkoli člověk neměl pro kašel ani prostor.

Konečně ohlušující rachot ustal. Kdesi hluboko pod námi se ještě ozývalo skřípění a občas rána, jak se cosi řítilo k zemi. Všude byl černý dým a šedý prach. Ve mně bolest.

„Tati,“ ozval se Toby. „Ty mě dusíš.“ Taky zakašlal. „Já nemůžu dejchat, tati.“

Zadíval jsem se na něj. Měl tmavovlasou hlavičku těsně pod mojí bradou. V tu chvíli mě úplně nesmyslně napadlo –, ale to si člověk nemůže pomoci –, jak si kdysi jeho matka stěžovala: „Lee, ty mě dusíš.“ Tehdy jsem se vždy nadlehčil na loktech, abych na ní nespočíval celou váhou, zadíval jsem se do jejích jiskřivých usměvavých očí a líbal ji. Říkala, že jsem příliš těžký a že jí jednoho krásného dne zlámu žebra,

rozmačkám plíce a udusím láskou.

Zlámu žebra, rozmačkám plíce, udusím... Dobrý bože!

Vší silou, kterou jsem posbíral, jsem se nadzvedl na loktech do známé polohy a promluvil na Amandina dvanáctiletého syna:

„Musíš se odtud vymotat,“ řekl jsem a rozkašlal se. „Musíš se vyplazit, hlavou napřed.“

„Tati... seš moc těžkej.“

„Lez! Celý den tady zůstat nemůžeš.“ Šlo o to, že jsem nevěděl, jak dlouho vydržím vzepřený na loktech, abych ho nezadusil.

Připadal jsem si jak Atlas, jenže svět nespočíval na mých ramenou, svět byl pode mnou.

Bylo paradoxní, že všude kolem nás svítilo sluníčko a dírou ve stropě jsem nad sebou viděl modré nebe.

Vznášel se tam černý kouř a zvolna se rozptyloval.

Toby sebou vrtěl a vrtěl, až se vyvrtěl tak, že měl obličej v úrovni mého. Hnědé oči byly vyděšené a kupodivu plakal. Políbil jsem ho na tvář, což jindy nesnáší, ale tentokrát jako kdyby to ani nevnímal. Tvář si neotřel.

„Už je to dobré,“ řekl jsem. „Je po všem. A my jsme živí. Teď se jen odtud dostat. Koukej se vrtět, zatím ti to jde dobře.“

Pracně se pode mnou plazil a odstrkával z cesty úlomky zdiva. Občas zavzlykal, ale nenaříkal. Konečně se vyhrabal a klečel u mého pravého ramene. Tíše oddechoval a občas zakašlal.

„Výborně,“ řekl jsem a klesl. Trochu se mi ulevilo, hlavně mým loktům.

„Tati, tobě teče krev.“

„Nevšímej si toho.“

Další zavzlykání.

„Nebreč.“

„Ten pán,“ řekl Toby. „Tomu pánovi kůň vykopnul oči.“

Napřáhl jsem k němu paži. „Chyť se mě za ruku.“ Sevřel mi dlaň. „Poslyš,“ stiskl jsem mu ruku. „V životě se dějou hrozné věci a ty obličej toho pána asi do smrti nezapomeneš. Bude se ti objevovat, ale čím dál tím míň. Nebudeš ho mít před sebou pořád jako teď. A to jak tady spolu jsme, a jak se zhroutily tribuny, to si taky budeš pamatovat. Spousta lidí si pamatuje spoustu strašných věcí. A kdybys někdy chtěl o tom pánovi mluvit, vždycky tě vyslechnu.“

Stiskl mi vší silou ruku a pak se pustil.

„Nemůžeme tady sedět věčně,“ prohlásil.

Usmál jsem se, přestože naše situace nebyla zrovna růžová.

„Je pravděpodobné,“ poznamenal jsem, „že si tvoji bratři i plukovník Gardner všimli, že tribuny jaksi změnilý stav. Však oni lidé přijdou.“

„Mohl bych jít a zamávat tamhle z toho rozbitýho okna, aby věděli kde nás hledat...“

„Opovaž se, zůstaň kde jsi!“ vyštěkl jsem ostře. „Podlaha by se mohla propadnout.“

„Ale tady přece ne, tati,“ vyděšeně se rozhlédl. „Přece ne tahle, co na ní jsme, tati.“

„Ne, ne, to bude v pořádku.“ Doufal jsem, že mluvím pravdu. Podlaha odpočívadla se nicméně nakláněla k propasti schodiště. Určitě bych na ní nedupal a neskákal.

Tíha kusů stropu, střechy a stěn místnosti pro tisk mi nemilosrdně tiskla záda a nohy k zemi. Mohl jsem nicméně pohybovat prsty nohou v botách a určitě jsem neztratil cit. Pokud se další část budovy nezhroutí vnitřním pnutím, je docela dobře možné, že ze všeho vyjdu s nepoškozenou hlavou, nepoškozenou páteří, s rukama a nohama zdravýma, i s nepoškozeným synem. To by vlastně nebylo tak špatné. Přál jsem si však, aby si zachránci pospíšili.

„Tati?“

„Ano?“

„Nezavírej oči.“

Rychle jsem oči otevřel a už je nezavíral.

„Kdy přijdou lidi?“

„Brzy.“

„Já za to nemůžu, že to tady bouchlo.“

„Samozřejmě že ne.“

Po chvíli řekl: „Já myslel, že si děláš legraci. Já přece nemůžu za to, že jsi zraněnej, ne?“

„Ne.“ Viděl jsem na něm, že mu to nestačí. Dodal jsem:

„Kdyby ses neschoval až tady úplně nahore, nejspíš bych byl někde dole u schodiště, když došlo k výbuchu, a pravděpodobně bych už byl mrtvý.“

„Fakt?“

„Ano.“

Všude byl klid. Skoro jako kdyby se nic nepříhodilo. Pokud jsem se ovšem pokusil pohnout...

„Jak jsi věděl, že to tady bouchne?“ zeptal se Toby.

Vyprávěl jsem mu o Neilovi a o tom, že viděl ten „drát“.

„Neilovi vděčíme za to, že jste všichni živi.“

„Já si žádnýho drátu nevším.“

„Ne, ale znáš přece Neila.“

„Jo, ten si všímám.“

„Ano.“

Po zdánlivě nekonečné době se v dálce ozvaly sirény. Nejdřív jedna, pak několik sirén, nakonec kvílel celý orchestr.

Toby se chtěl pohnout, ale já mu zase přikázal, aby zůstal na místě... Netrvalo dlouho, ze strany od dráhy se ozvaly hlasy, pak někdo zdola volal moje jméno.

„Řekni jim, že jsme tady,“ řekl jsem Tobymu a ten vši silou vysokým hláskem křičel: „Jsme tady! Jsme tady!“

Po krátkém tichu se ozvalo zvolání: „Kde jste?“

„Řekni jim, že jsme vedle místnosti rozhodčích.“

Toby předal zprávu. Následovala další otázka.

„Je s tebou tatínek?“

„Ano.“

„Mluví?“

„Ano.“ Toby se na mě ohlédl a další zprávu už řekl sám za sebe: „Nemůže se hejbat, spadnul na něj kus střechy.“

„Zůstaň kde jsi.“

„O.K.“ obrátil jsem se k Tobymu. „Přece jsem ti říkal, že lidé přijdou.“

Poslouchali jsme, jak se dole ozývá řinčení a bouchání a energický křik z dálky. Toby se třásl, což nebylo zimou, protože na nás stále ještě svítilo polední sluníčko, ale šokem.

„Budou tu co nevidět,“ řekl jsem.

„Co vlastně dělají?“

„Nejspíš nějaké lešení, aspoň myslím.“

Dostali se k nám od závodistiště, protože železobetonové stupně na ocelové konstrukci, jak se ukázalo, výbuch přežily bez úhony. V rozbitém okně místnosti rozhodčích se objevil hasič s velkou tvrdou helmou, v jasné žlutém kabátku. Nahlédl dovnitř.

„Je někdo doma?“ křikl vesele.

„Ano,“ Toby se zaradoval a postavil se, ale já ho okamžitě okřikl, aby se nehýbal.

„Ale tati...“

„Stůj.“

„Mladej, zůstaň kde seš. Za chvíli tě vytáhneme,“ řekl hasič a zmizel stejně rychle, jako se objevil. Za okamžik se vrátil ještě s jedním a s kovovou rampou, po které Toby přešel k oknu. Než se nadál, už ho hasič oknem protáhl a odnesl do bezpečí. Jakmile mi Toby zmizel z dohledu, najednou jsem zplhl jako kus hadru. Třásl jsem se úlevou a všechna síla mě opustila.

O chvíli později opatrně prolezl oknem druhý hasič a přešel rampu. Zastavil se kousek ode mne.

„Pan Lee Morris?“ zeptal se. (Doktor Livingstone, předpokládám?)

„Ano,“ přikývl jsem.

„Ještě chvíli vydržte.“

Dostavili se v plné výstroji, uvázání na laně, s hevery, pácidly, smyčkami, se vším možným nářadím na řezání, s malým jeřábem. Věděli přesně co chtějí. Znali své řemeslo. Celé to místo, kde jsem ležel, bylo však krajně nebezpečné, jednu chvíli dokonce propadl stropem další velký kus stěny z místnosti pro tisk, moje nohy minul jen o milimetr a z výšky pěti pater se řítit šachtou schodiště dolů. Cestou narážel do stěn, až dopadl na zem a tam se roztříštil.

Zpocení hasiči vzepřeli hevery a podpěry mezi podlahu a zbytek stropu, kde to jenom šlo.

Byli tam tři. Pohybovali se opatrně, každý krok předem promýšleli. Ke svému úžasu jsem si najednou uvědomil, že jeden z nich má videokameru. Vřčení kamery totiž bylo chvilkami slyšet. Otočil jsem hlavu, abych se po tom filmaři podíval a vidím, že oko kamery hledí přímo na mě. Bylo mi to trapné, ale nemohl jsem proti tomu nic podniknout. Pak se objevil čtvrtý člověk ve žlutém, taky uvázaný a taky s kamerou. No

to už snad přehánějí, pomyslel jsem si. Zeptal se těch tří, jak práce pokračují, a já si přečetl nápis POLICIE na jeho žlutém kabátku.

Pak v budově zapraskalo.

Všichni muži se okamžitě zastavili a čekali. Praskavý zvuk ztlchl a hasiči se znovu dali do práce. Počínali si velmi opatrně, trochu nadávali, stateční, odhodlaní, obětaví, věcně přijímali riziko svého povolání. Já ležel na břiše celý vděčný, že nic nemusím a říkal jsem si, že pokud můj život za chvíli skončí, nemůžu si stěžovat, vlastně byl dobrý. Jenže hasiči nehodlali dopustit, aby můj život skončil. Připevnili mi na hrudník postroj, taky přes paže, přes ramena, abych nemohl sklouznout do zející propasti.

Kousek po kousku pak nadzdvihávali a odstraňovali kusy zdiva, omítky a roztříštěných trámů, které mě věznily, přitom mne pomalu přitahovali za postroj, až mě po šikmo skloněné podlaze posunuli asi o půl metru k prahu místnosti rozhodčích. Tam je to bezpečnější, tvrdili.

Já jim moc pomáhat nemohl. Ležel jsem pod tou tíhou tak dlouho, že mě svaly odmítaly poslouchat, jako bych v nich měl jehličky, zatímco v těch, které byly pod největším tlakem, tepalo jako po škrtdle. Copak to, to mně ani tak nevadilo, horší byly tržné rány od roztříštěných trámů.

Oknem prolezl člověk ve fosforeskujícím zeleném kabátě, přešel přes kovovou rampu a ukázal na nápis na hrudi. Doktor.

Doktor Livingstone? Ne. Doktor Jones. No nic.

Sklonil se ke mně. Už mě začínalo unavovat mít pořád hlavu nadzdvíženou.

„Můžete mi stisknout ruku?“ zeptal se.

Poslušně jsem mu stiskl ruku a taky jsem mu řekl, že mi dohromady nic není.

„To je dobře.“ Odešel.

Teprve mnohem později, když jsem se díval na videozáznam, jsem zjistil, že mi lékař nejspíš nevěřil, celou košili až na rukávy a límec jsem měl zkrvavenou a potrhanou. Když se tehdy lékař vrátil, určitě neočekával, že vstanu a půjdu. Přinesl s sebou cosi, co vypadalo jako sáňky. Nebyla to rovná nosítka, mělo to po straně vyvýšené okraje jako skutečné sáňky, a bylo to šikovnější k nošení.

Společnými silami, kdy jeden hasič páčil vzhůru poslední trám, který mi tížil nohy, druhí dva mě táhli za postroj, za provazy, a já se kousek po kousku snažil ručkovat dopředu, se nakonec podařilo, že jsem se po břiše doplazil na ty sáňky.

Jakmile se větší část mé váhy ocitla v bezpečí na rampě a já už spočíval na něčem pevném aspoň od kolen nahoru, znovu v budově zapraskalo, ale tentokrát mnohem hůř a celá stavba se začala otřásat.

Hasič za mnou si ulevil „sakra“ a protáhl se kolem mě s nakažlivým spěchem. Ostatní, jako kdyby to měli naučené, se přestali pohybovat pomalu a opatrně, chytili sáňky za postranice a trhnutím je přesunuli k oknům. Já se postranic držel jako klíště.

Budova se chvěla a otřásala. Pak se poslední největší kus stěny místnosti pro tisk naklonil, utrhł, proletěl zbytkem stropu přesně tam, kde jsem ještě před nepatrným okamžikem ležel, a svou vahou utrhł celé odpočívadlo od stěn. Všechno se pak zřítilo s hrozivým duněním do hloubky. Vzduch se naplnil prachem, úlomky cihel, pískem, rozdrčenou omítkou a střepy.

Jako uhranutý jsem se ohlédl přes rameno a vidím, jak se Tobyho skryš, malý příborník, převážil a padá do hloubky.

Podlaha místnosti rozhodčích se taky propadla a rampa, pečlivě podložená, čněla do prázdna. I moje nohy od kolen dolů čněly do prázdna.

Připadalo mi k nevíře, že policista s kamerou, stojící těsně u okna, nepřestal natáčet.

Úpěnlivě jsem se držel postranic nosítek, ruce křečovitě zaťaté strachem, abych nespádl. Hasiči mě chytli za postroj, nosítka zdvihli a protáhli se mnou oknem. Všichni, celá naše neupravená, neurovnaná skupinka, jsme se ocitli na slunci, vykašlávali jsme prach, ale žili jsme. Ani tak to nebylo jednoduché. Betonové stupně tribuny sice přežily, ale jenom asi jedno patro pod místností rozhodčích, dál na zbývajícím kus museli záchranáři všechno nářadí pracně posunovat po lešení. Dole podél bariéry, kde se při dostizích davy tísnily a jásaly při finiši, stála na asfaltu i na trávníku pro diváky spousta vozidel. Hasiči, policejní vozy, sanitky, a co bylo nejhorší, dokonce televize.

Namítl jsem, že by bylo mnohem jednodušší a míň trapné, kdybych prostě vstal a sešel dolů, ale ignorovali mě. Na scéně se zase objevil lékař, pronesl něco o možných vnitřních zraněních a že nedopustí, abych si to sám ještě zhoršil. Proti mé vůli na mě nalepili nějaké náplasti, dali mi nějaké obvazy, přikryli mě dekou, popruhy připevnili k nosítkům a pak mě pomalu, krok za krokem snášeli až dolů a rovnou k vozům.

Poděkoval jsem hasičům. Usmívali se.

Když jsme došli na místo, stálo tam v řadě pět vyděšených a napjatých kluků. Rychle jsem je uklidnil: „Kluci, jsem v pořádku.“ Tak docela mi ale nevěřili. Požádal jsem lékaře: „Prosím vás, to jsou moje děti, řekněte jim, že jsem O.K.“ Zadíval se nejdřív na mě, pak na jejich nešťastné obličeje. Rozumně vysvětlil: „Váš tatínek je velký, statný chlapík a je skutečně celkem v pořádku. Má pár modřin a nějakou trhlínu, ale to mu hezky sešijeme a ovážeme. Nemusíte mít strach.“ Přečetli si nápis Doktor na jeho kabátě a rozhodli se, že mu raději uvěří. „Teď vám tátu odvezeme do nemocnice,“ řekl člověk v zeleném a ukázal na čekající sanitku. „Ale brzy vám ho zase vrátíme.“ Vedle kluků se vynořil Roger a slíbil mi, že se s manželkou o kluky postarají. „Nedělejte si starosti,“ řekl. Sanitáři mě strčili do sanitky nohama napřed. Ještě jsem stačil říct Christopherovi: „Chceš, abych zavolač mámě, aby vás odvezla domů?“ Zavrtěl hlavou. „Ne, chceme zůstat v autobuse.“ „Já jí zavolám,“ řekl jsem. Toby prosil: „Ne tati, my chceme zůstat v autobuse.“ Viděl jsem, že jeho hladina strachu a rozčilení ještě stále neklesla. Cokoli tu hladinu sníží, bude dobré. „Tak si hrajte na trosečníky.“ Všichni přikýkli a Tobymu se viditelně ulevilo. Lékař psal zprávu pro řidiče sanitky, aby mu ji mohl dát s sebou a zeptal se: „Co znamená hrát si na trosečníky?“ „Že musejí být soběstační.“ Usmál se. „Jako Robinson?“ „No do té míry zase ne. Tak daleko bych nezacházel.“ Podal zprávu jednomu ze sanitářů a zadíval se na kluky. „Jsou to prima kluci.“ „Postaráme se o ně,“ opakoval Roger. „S radostí.“ „Já se ozvu, zavolám,“ řekl jsem. „A děkuju.“ To už spěchající sanitáři zavírali dvířka vozu. Jak jsem později zjistil, paní Gardnerová pak napekla tolik ovocných koláčů, že už je kluci nechtěli ani vidět.

V nemocnici jsem z hlediska závažnosti poranění patřil do nižší kategorie, zato jako celebrita, o kterou měly zájem hromadné sdělovací prostředky, jsem se ocitl až v kategorii nejvyšší. Jak se zdálo éterem letěly titulky jako třeba: Teroristé vyhodili do vzduchu dostihové závodiště. Poprosil jsem dílem dopálené, dílem fascinované sestřičky, jestli smím zavolat domů, ženě. „Co se ksakru děje,“ zeptala se a hlas jí stoupal. „Před chvílí sem volal nějaký chlap od jedné novin a jestli prý vím, že můj muž a moji synové vyletěli do povětří. No chápeš to?“ „Amando...“ „Je mi jasné, že ty jsi do povětří nevyletěl.“ „Od kterých novin to bylo?“ „Copak na tom záleží? Nevzpomínám si.“ „Budu si na ně stěžovat. No nic, teď mě poslouchej. Někdy blázen umístil do tribun závodiště Stratton Park časovanou bombu a tribuny se skutečně částečně rozpadly...“ Skočila mi do řeči. „A co kluci... Jsou v pořádku?“ „Naprostě. Ani škrábnutí. Blízko toho výbuchu byl jenom Toby a toho odtamtud odnesli hasiči. Ubezpečuju tě, že skutečně nemají ani škrábnutí, ani modřinu.“ „Odkud voláš?“ „Kluci jsou na závodišti u ředitele a jeho ženy...“ „Proč tam nejsi s nimi? Jak to, že nejsi s nimi?“ „Já prostě... Budu s nimi brzičko, ale mám přece jenom pár škrábanců a ty mi ošetřují v místní nemocnici. Pak se hned vrátím ke klukům. Však on ti Christopher zavolá.“ Kluci matce telefonovali každý večer mobilním přístrojem z autobusu. Byl to už takový rodinný rituál, když jsme byli na cestách. Musel jsem chvíli Amandu usmiřovat a utěšovat. Prohlásila, že za všechno nepochybně můžu já, že jsem zodpovědný za to, že se kluci ocitli v nebezpečí. Nehádal jsem se. Jen jsem se zeptal, jestli nechce, abych je poslal domů. „Cože? To jsem přece neřekla. Přece víš, že tenhle víkend toho mám spoustu naplánovaného. Ne, radši

ať zůstanou s tebou. Musíš se o ně ale líp starat, to je vše.“

„Ano.“

„No a co mám říct, kdyby zase volaly nějaké noviny?“

„Řekni, že jsi se mnou mluvila a že je všechno v pořádku. Možná, že se něco o té věci objeví v televizi, protože na závodě byl štáb z televizních zpráv.“

„Prosím tě Lee, koukej být opatrnější.“

„Ano.“

„A dnes večer nevolej, protože budu přes noc u Shelly, dnes pořádá večeři na oslavu narozenin. Vzpomínáš přece.“

Shelly byla Amandina sestra. „Dobře,“ přikývl jsem.

Zdvořile jsme se rozloučili. Kyselina pracně naředená.

V nemocnici mi pečlivě prohlédli různé oděrky a tržné rány, kterých jsem si do té chvíle moc nevšímal.

Vymyli mi je, vytáhli imponující třísky a při místním znecitlivění rány zašili svorkami.

„Až to znecitlivění přestane účinkovat, tak to bude bolet,“ prohlásil chirurg vesele. „Některé rány jsou hlubší, než by člověk čekal. Jste si jistý, že tu nechcete zůstat přes noc? Určitě by se tu pro vás postel našla.“

„Ne, ale děkuju vám.“

„Několik dní radši spěte na břiše. Za týden se tu stavte a my vám vyndáme svorky. To už by to mělo být zahojené.“

„Děkuju mnohokrát.“

„A nezapomeňte brát antibiotika.“

Nemocnice někde sehnala sanitku, aby mě odvezla zpět do domu Rogera Gardnera (zadem, trval jsem na tom). Půjčili mi chodítko, takovou hůl se čtyřmi konci, s tím a v modrém županu zakoupeném v nemocničním obchodě jsem pak od sanitky odkráčel ve stavu vzpřímeném.

S povděkem jsem vzal na vědomí, že někdo zavezl autobus zpět a zaparkoval ho před uklizenou garáží.

Pět obyvatel autobusu se u Gardnerových v obývacím pokoji dívalo na televizi.

„Táta!“ vykřikli. Vyskočili, ale když mě viděli opírat se o chodítko, najednou se zarazili.

„Jo, a nebudete si ze mě dělat legraci! Jasně? Na záda a na nohy mi napadalo spousta cihel a kusy stropu, takže tam mám všelijaké škrábance a museli mi to zašít. Taký mám pár trhlin na zádech, spoustu jich mám na nohách a jednu pořádnou na zadku, takže si zatím radši nesesám. Tomu se prosím taky nebudeme smát, že?“

Samozřejmě se tomu smáli, hlavně úlevou, takže jsem byl vlastně rád.

Paní Gardnerová mě politovala.

„Můžu vám něco nabídnout?“ zeptala se. „Šálek čaje?“

„Co takhle trojitou skotskou?“

Vlídny obličej se rozzářil. Nalila mi štedře a oznámila, že Roger strávil celý den u tribun a že už je celý utahaný z rozhovorů s policií, s tiskem a se členy rodiny Strattonových. Ti prý se tam nahrnuli jako vichřice.

Pochopil jsem, že kluci a paní Gardnerová čekají na televizní zprávy. Konečně na ně došlo, a časovaná bomba na závodě Stratton Park zaujímala čelné postavení. Bylo tam několik záběrů ze zadní strany tribun, kde chyběla celá střední část. Pak tam byl asi pětivteřinový rozhovor s Conradem, který prohlásil, že je rozhněvaný a otrávený. Komentátorův hlas při krátkém záběru, na kterém jsem byl já (naštěstí k nepoznání) prohlásil: „Došlo naštěstí pouze k jednomu lehčímu zranění.“ Bylo vidět, jak mě hasiči snášejí ze schodů.

„To jsi ty, táto,“ vykřikoval Neil vzrušeně.

Následoval krátký záběr Tobyho, jde po stupních tribuny a drží se za ruku hasiče. Kluci tleskali a vykřikovali. Pak se tam asi na deset vteřin objevil Roger –, plukovník Gardner, ředitel závodě –, který oznámil, že rodina Strattonových je odhodlána pořádat pondělní dostihy podle plánu. „Teroristům se nesmí ustupovat.“ Pak tam byl záběr na skupinku v pletených čepicích s plakáty, demonstrující u brány. Divák si z toho mohl vybrat co chtěl. Připadalo mi to nefér.

Poté ve zprávách následovala škála politiků a tak jsem paní Gardnerové řekl, že se s chlapci půjdeme převléct. Zvolna jsem se šoural se svým chodítkem k autobusu. Když jsem zdolával schůdky, nebylo to příjemné, přivíral jsem oči a přestože jsem měl skutečně v úmyslu se převléct, lehl jsem si místo toho na břicho na pohovku, na které jsem spával. Dostal jsem třesavku a necítil jsem se dobře. Nezbyvalo mi než si přiznat, že mám přece jenom rozsáhlejší poranění než je zdrávo.

Po chvíli se otevřely dveře. Očekával jsem, že se objeví dítě, ale přišel za mnou Roger. Sedl si na kraj protilehlé pohovky. Vypadal unaveně.

„Jste v pořádku?“ zeptal se.

„Ano,“ odpověděl jsem a ani se nepohnul.

„Žena říká, že vypadáte bledý.“

„Ne že vy byste byl růžový.“

Krátce se usmál a přetřel si nos ukazovákem a palcem.

Štíhlý, úhledný, ukázněný voják si dovilil jediné gesto únavy po celodenních „manévrech“.

„Policie a všechny možné instituce, které se zabývají veřejnou bezpečností, se sem přihnuly jako smečka. Těm se věnoval Oliver –, okamžitě jsem mu zavolaal, aby sem přijel, on to s tímhle druhem lidí neuvěřitelně umí. Okamžitě se s nimi dohodl, že při zachování určitých podmínek můžeme v pondělí dostihy pořádat. Oliver je skutečně mistr slova. Kouzelník.“ Odmlčel se. „Policie odjela do nemocnice, aby s vámi promluvili. Copak tam pro vás neměli postel?“

„Nechtěl jsem tam zůstat.“

„Ale přece jsem vám slíbil, že se o kluky postaráme.“

„Ano, já vím, a kdyby šlo o jednoho nebo o dva kluky, bylo by to v pořádku, ale když je jich pět.“

„Je s nimi snadné pořízení,“ namítl.

„Dnes jsou zakřiknutí, takže je. Jinak si myslím, že je dobře, že jsem se vrátil.“

Už se se mnou nepěl. Měl jsem dojem, že se mu ještě nechce mluvit o věcech zásadní důležitosti.

Odkládal to. Zeptal se mě, jak se kluci jmenují. „Abych se v nich vyznal.“

Přistoupil jsem na odklad hlavních otázek a odpovědí.

„Christopher je ten vysoký, světlolasý. Je mu čtrnáct. Jak už to u nejstarších dětí bývá, stará se o ostatní. Tobymu, se kterým jsem dnes byl v tribunách, je dvanáct. Eduardovi deset. To je takový ten tichý. Kdyby se vám stalo, že ho nemůžete najít, nejspíš sedí v koutečku a čte si. Pak Alan...“

„To je ten pihatý, usměvavý,“ přikyvoval Roger.

„Ano pihatý a usměvavý,“ přikývl jsem. „Úplně postrádá pud sebezáchovy. Je mu devět a naprosto ignoruje poučení dívej se, kam skáčeš.“

„A Neil,“ řekl Roger. „Malý Neil se zářivýma očima...“

„Tomu je sedm. Nejmenšímu Jamiemu je deset měsíců.“

„My máme dvě dcery. Obě jsou dospělé, už jsou z domova, a nějak nemají čas se vdát,“ řekl Roger.

Pak jsme oba zmlkli. Krátká odbočka od drsného života skončila. Trochu jsem se zavrtěl, jak mě všechno bolelo a Roger si toho dobře všiml. Zdržel se však komentáře.

„Na tribunách jste včera uklízeli,“ řekl jsem.

Roger si povzdechl. „Ano, uklidili jsme tam. Bylo tam úplně čisto. Nikde žádné výbušniny. Na schodišti docela zaručeně nebyly žádné dráty. Všechno jsem sám osobně prošel a zkontroloval. Celý den jsem to procházel.“

„Ovšem na Velký pátek ráno ne.“

„Ne, prošel jsem to naposledy včera odpoledne v pět hodin. Šli jsme na obhlídku s mým předákem.“

„Nešlo o to zabít lidi,“ poznamenal jsem.

Přikývl. „Ne, to ne. Šlo o to zabít tribuny a vybrali si k tomu jeden z mála dní v roce, kdy se na žádném závodisti po celé Británii nic nekoná. Řekl bych dokonce, že skutečně šlo o to, aby lidé o život nepřišli.“

„Předpokládám, že máte nočního hlídače.“

„To máme,“ potřásl bezradně hlavou. „Prochází areál se psem. Tvrdí, že nic neslyšel. Neslyšel, že by někdo vrtal díry do zdi. Neviděl žádná světla, že by se pohybovala po tribuně. Skončil šichtu dnes ráno v sedm a šel domů.“

„Už ho vyslechla policie?“

„Ano, vyslechla. Ptal jsem se ho na to. Conrad se ho taky ptal. Chudáka sem přivezli celého rozespaleho a bombardovali ho otázkami. Beztoho není zvlášť chytrý. Dnes jen pomrkával a tvářil se hloupě. Conrad mi vyčítá, že zaměstnávám idiota.“

„Výčitky budou poletovat vzduchem jako konfety,“ poznamenal jsem.

Přikývl. „Ano, už ve vzduchu houstnou. Zdá se, že skoro za všechno můžu já.“

„Kdo ze Strattonů se sem dostavil?“ zeptal jsem se.

„Je jednodušší se zeptat, kdo se nedostavil,“ povzdechl si.

„Přišli všichni, kteří tu byli na schůzi akcionářů, až na Rebeku. Navíc přišla Conradova žena Viktorie a úplně opilá Keithova žena Imogen. S Hannou přišel její nepodařený syn Jack a Ivanova nenápadná paní

Dolly. Marjorie Binshamová je všechny spráskala slovy jako bičem. Conrad se jí nedokáže postavit. Policie byla před ní takhle maličká. Chtěla taky vědět proč jste vy, zvláště vy, nedokázal předejít výbuchu tribun, když už vás na tu bombu váš malý syn upozornil.“

„Miláček Marjorie.“

„Někdo jí nato řekl, že jste málem přišel o život a ona řekla, že vám to patří,“ potřásl hlavou. „Někdy mně připadá, že ani jeden z nich není normální.“

„Tamhle na té polici nad vaší hlavou je skotská a skleničky,“ řekl jsem.

Konečně se usmál a nalil nám oběma. „Ne že by vám po tomhle bylo líp,“ poznamenal a postavil moji skleničku na vestavěný stůl se zásuvkami, sloužící jako čelo u hlavy gauče.

„Kde jste vůbec přišel k tomuhle vynikajícímu autobusu? Nikdy jsem nic takového neviděl. Když jsem tady s ním zaparkoval s chlapci na palubě, všude mě provedli. Oni věří, že jste celý vnitřek postavil vlastníma rukama. Předpokládám, že jste měl na pomoc stavitele lodí.“

„Obojí je pravda.“

Po vojensku dopil na dva loky a odložil skleničku.

„Nemůžeme dětem nabídnout ubytování. Nemáme dost místa, ale můžeme je nakrmit.“

„Děkuju vám, Rogere. Jsem vám moc vděčný, ale v autobuse je dost jídla pro celý můj batalion, který prodělal velmi důkladný výcvik v soběstačnosti.“

Viděl jsem na něm, že se mu ulevilo, a že je asi ještě unavenější než já.

Poprosil jsem ho: „Mohli byste mi prokázat laskavost?“

„Pokud je to možné...“

„Kdyby se vás dnes ptala policie nebo Strattonovi kde mě najít, mohli byste mít o mém pobytu poněkud nejasnou představu?“

„Jako že jste někde vlevo od Marsu, ano?“

„Jednou vám to oplatím,“ řekl jsem.

Skutečně život, jak by řekl Toby, si přišel na své příští den dopoledne.

Jel jsem s Rogerem džípem k jeho kanceláři vedle padoku.

Bylo to dost nepříjemné. Když jsem opouštěl svých pět kluků, myli právě autobus kartáči a hadry na dlouhých tyčích, s kbelíky plnými saponátu. Od Gardnerových si půjčili zahradní hadici a připevnili ji zvenku na kohoutek.

Podobná mohutná mycí akce sice většinou končívala pěti neobyčejně spokojenými a neobyčejně promočenými dětmi (v cirkuse se jim vždycky nejvíc líbili klauni polévající se vodou), ale taky aspoň zcela čistým autobusem. Poradil jsem paní Gardnerové, ať jde radši dovnitř a zavře oči i okna, a vskutku hned první kbelík saponátu minul svůj cíl, přední sklo, zato promočil Alana. Ona se na mě zoufale podívala a mé rady uposlechla.

„Vám nevádí, jestli se namočí?“ zeptal se Roger, když jsme opouštěli místo možné budoucí devastace.

„Potřebuji se nutně odreagovat,“ řekl jsem.

„Jste zvláštní otec.“

„Mně to ani tak nepřipadá.“

„Co dělají vaše rány?“

„Chovají se hnusně.“

Zasmál se, zabrzdil před kanceláří a jakmile jsem se vyhrabal, přistavil mi chodítko. Byl bych se raději obešel bez něj, ale skutečně jsem měl sílu jenom v rukou.

Ačkoli nebylo ještě ani půl deváté, první auto s nesnáze zastavilo na betonové ploše, Roger ani nestačil odemknout dveře. Ohlédl se přes rameno, aby se podíval, kdo jede a pak si od srdce ulevil: „Do háje.“

Poznal vůz. „Zatraceně, Keith.“

Jenže Keith, zatraceně, nepřišel sám. Keith, zatraceně, s sebou přivezl i Hannu a ta jak se ukázalo přivezla svého syna Jacka. Všichni tři vystoupili z vozu a energicky zamířili k Rogerově kanceláři.

Roger mezitím odemkl, otevřel dveře a rychle řekl: „Pojďte dál.“

Ochotně a tak rychle, jak mi chodítko dovolilo, jsem ho následoval až na konec místnosti k psacímu stolu, kde ještě stále od včerejška na židli viselo moje sako. Přišlo mi, že od té doby uplynula věčnost, možná život, možná smrt.

Všichni tři, Keith, Hanna a Jack se vevalili do místnosti. Tvářili se vztekle. Keith zareagoval na mou přítomnost jako skutečný alergik, Hanna se tvářila tak, že bylo lepší, že sama sebe nevidí. Jack, mladík s pokleslými ústy, se podobal svému dědečkovi. Byl hezký a zlý.

Keith zavelel: „Gardnere, toho chlapa odtud okamžitě vyhoďte, A vám dávám výpověď. Jste naprosto

neschopný. Přebírám vaše místo a vy se koukejte balit. A pokud jde o vás," zaměřil zuřivý pohled na mě, „vaše zasraný děti neměly u tribun co dělat, a jestli snad uvažujete o tom, že byste nás mohl žalovat, protože jste byl natolik hloupý, že jste tam lezl a nechal se vyhodit do povětří, tak to si pěkně rozmyslete.“ Po pravdě řečeno mě tohle vůbec nenapadlo. „No vidíte, teď jste mě inspiroval," řekl jsem neuváženě. Roger na mě varovně zamával, ale bylo pozdě. Příliš pozdě mi dal najevo, abych se snažil situaci uklidnit. Měl jsem si uvědomit, jak rychle v Keithovi dokáže vzrůst vztek. Zažil jsem to na schůzi akcionářů. Vzpomněl jsem si, jak na té schůzi odhadl, že si na Madelinina pětatřicetiletého syna těžko může troufnout.

Jenže od té doby se věci změnily. Abych se udržel vestoje, potřeboval jsem oporu. Kromě toho byli tři na jednoho.

Roger zamumlal: „Ksaku!“

Já zas zašeptal: „Vypadněte odtud.“

„Ne.“

„Ano, musíte se tu udržet.“

Roger zůstal.

Keith kopnutím zavřel dveře a tak jednu dvě vteřiny zaváhal, Hanna však ne. Pro ni jsem představoval nenáviděný symbol všeho, co ji sužovalo, symbol nenávisti, kterou živila celých čtyřicet let. Bylo na Keithovi, aby ji od dětství utěšoval, aby jí všechno vynahradoval, ale on ji naopak v její nenávisti a ukřivděnosti ještě podporoval. Nenávist mé nevlastní sestry byla zcela nezvládnutelná. Nůž v zádech... Viděl jsem ho v jejích očích.

Vrhla se ke mně se stejně plavnou rychlostí, s jakou se pohybovala Rebeka, a strčila do mě, takže jsem zády padl na zeď. Začala mi nehty do obličeje.

Roger se pokusil o protest: „Slečno Strattonová!“

Divoká šelma ho nevnímala.

Byl bych ji rád praštil, byl bych ji rád pěstí uspal, ale přece jen mi v tom bránily hluboko zabudované předsudky. Taky bych ji asi nedokázal uhodit právě proto, že Keith bil moji maminku. Naši společnou maminku. Bylo to všechno zamotané. Ať tak či tak, pokoušel jsem se svoji nešťastnou nevlastní sestru chytit za zápěstí, což znamenalo, že jsem se musel pustit chodítka, a to samozřejmě byla příležitost pro Keitha.

Nezaváhal a využil jí.

Odstřelil moji oporu, odstrčil Hannu, chopil se chromované hole ze silné tyče s gumovými návleky a vší silou mě praštil. To nebylo dobré, zvlášť zásah na svorkou zašité rány. Velmi nepříjemné. Roger chytil Keitha za ruce a snažil se mu v další ráně zabránit, já držel za ruku Hannu a uhýbal jsem před Keithovými plivanci. Nebylo to povedené sobotní ráno.

Pak se ještě zhoršilo.

Keith máchl chodítkem po Rogerovi a Roger uhnul. Poté se Keith rozmáchl znovu po mně a znovu se strefil. Hanna se snažila vyprostit z mého sevření a Keith se na mě tlačil a mířil čtyřmi nohama chodítka přímo na mé břicho. V tu chvíli mi vlastní nohy odmítly poslušnost a podlomily se, takže jsem zavrával a zcela nedůstojně skončil na podlaze.

Hanna se mi vytrhla a začala mě kopat. Její syn, který mě vůbec neznal, se připojil, taky mě dvakrát vztekle nakopl, aniž vážil, jaké to pro něj může mít důsledky. Když se pokoušel o třetí kopanec, chytil jsem ho za nohu a tvrdě s ní trhl.

Překvapeně vykřikl bolestí, zapotácel se a upadl tak, že byl v mém dosahu.

Měl smůlu. Chytil jsem ho a vší silou praštil do obličeje.

Hanna zaječela jako siréna. Měl jsem tu čest ocenit její boty s ostrými špičkami a jehlovými podpatky. Tak napůl jsem vnímal, že kdesi se pohybuje Roger a snaží se celou rvačku zarazit, jenže na to by potřeboval pistoli.

Keith do mě taky začal kopat. Celý jsem se roztřásl pod jeho vahou a vztekem. Musím říct, že Roger dělal co mohl, aby ho ode mne odtáhl. V tu chvíli... skutečně v poslední chvíli... se otevřely dveře a přišlo vítané rozptýlení.

„Copak..." zabečel mužský hlas. „Co se tady děje?“

Keith setřásl Rogera a nenechal se nijak rušit. Pronesl:

„Jdi pryč, Ivane. Nic ti do toho není.“

Ivan by nejspíš poslechl, jenomže hned v patách za ním dorazily mnohem vyšší šarže.

Nad obecným vřavem bitvy jasně zazněl velitelský hlas Marjorie:

„Keithi, Hanno, jak si to představujete? Plukovníku, zavolejte policii. Okamžitě zavolejte policii!“ Výhrůžka zapůsobila bleskově. Hanna přestala kopat a křičet, Keith celý udýchaný ustoupil. Jack se odplazil po čtyřech. Roger postavil chodítko přede mne a podal mi ruku, aby mi pomohl vstát. Zdvihnout mě mu dalo víc práce, než očekával, ale nakonec uspěl. Vzepřel jsem se o chodítko, stál prakticky na rukách a unaveně jsem se opíral o zeď. Zjistil jsem, že se nedostavili jen Ivan a Marjorie, ale taky Conrad a Dart.

Nastal okamžik ticha. Marjorie si pečlivě prohlédla scénu, zaznamenala běsnící vztek Hannin, Keithovo nevybouřené násilnictví i zarputilou zlobu Jacka s krvácejícím nosem. Pak se podívala na Rogera a teprve jako posledního si prohlédla od hlavy k patě mne. Zadívala se mi do tváře.

„To je ostudné,“ řekla přísně. „Perete se jako zvířata. To vás nešlechtí.“

„Nemá tu co dělat,“ prohlásil Keith tvrdě a pak bez zaváhání zalhal: „Praštil mě, on si začal.“

„Zlomil mi nos,“ stěžoval si Jack.

„Snad mi nechcete tvrdit, že se vrhl na vás všechny tři,“ poškleboval se Dart. „Patří vám to.“

„Ty buď zticha,“ vyštěkla Hanna vztekle.

Conrad vynesl svůj soud: „Něco určitě provedl a tohle vyprovokoval. To snad je jasné.“ Mluvil jako vyšetřující soudce, hlavní autorita, obžaloba, pan důležitý.

„No tak pane Morrisi, proč jste praštil mého bratra, a proč jste napadl jeho rodinu? Co mi k tomu řeknete?“

Je nejvyšší čas, pomyslel jsem si, aby se vězeň na lavici obžalovaných začal hájit. Polkl jsem. Bylo mi slabo, ale měl jsem takový vztek, že jsem se nehodlal sesypat, přinejmenším jsem si nepřál, aby poznali, jak mi je a radovali se z toho.

Když se mi konečně vrátil hlas a už jsem se nemusel bát, že jenom zakrákorám, řekl jsem klidně:

„Neuhodil jsem vašeho bratra, neudělal jsem vůbec nic. Pustili se do mě, protože jsem kdo jsem.“

„To je nesmysl,“ řekl Conrad. „Lidé nenapadají jiné lidi, protože jsou co jsou.“

„Zkus o tom přesvědčit Židy,“ řekl Dart.

To je sice všechny zarazilo, ale ne nadlouho.

Pak Marjorie Binshamová vydala rozkaz: „Jděte všichni ven, všichni, poradím si s panem Morrisem sama.“ Otočila se k Rogerovi. „Vy taky jděte, plukovníku.“

Roger namítl: „Není bezpečné...“

„Nesmysl,“ skočila mu do řeči Marjorie. „Vypadněte.“

Uposlechli ji. Zvolna se šourali ven a jeden na druhého se ani nepodíval. Bylo jim trapně.

„Zavřete dveře,“ nařídila Marjorie a Roger, který vycházel jako poslední, poslechl.

Klidně se usadila. Dnes měla na sobě dlouhý, elegantní tmavomodrý plášť, ze kterého jí opět vykukoval bílý kolárek.

Stříbrné vlnité vlasy, jemná pleť a pronikavé oči. Byla stále stejná.

Pečlivě si mě prohlédla. Pak řekla: „Včera jste se nechal vyhodit do povětří a dneska podupat. To se vám tedy moc nepovedlo, což?“

„Ne.“

„A neopírejte se o zeď. Ušpiníte ji od krve.“

„Já to pak vymaluju.“

„Odkud vlastně krvácíte?“

Vysvětlil jsem jí, že mám všelijaké modřiny a rány zašité svorkami. „Některé z nich se asi znovu otevřely.“

„Ach tak.“

Chvilí váhala, nebyla tak rozhodná jako jindy. Nakonec řekla: „Jestli chcete, tak od naší úmluvy ustoupím.“

To mě překvapilo. „Ne, naše úmluva platí.“

„Nepočítala jsem s tím, že přijdete k úrazu.“

Chvilí jsem uvažoval. Poranění, byť nepříjemná, byla do značné míry nepodstatná. Snažil jsem se ignorovat je, jak jen to šlo. Musel jsem se soustředit na něco jiného.

„Víte, kdo tam dal tu nálož?“ zeptal jsem se.

„Ne. Nevím.“

„Kdo ze Strattonů by mohl mít příslušné vědomosti?“

„Žádný.“

„A co Forsyth?“

Okamžitě byla ve střehu.

„Ať už je Forsyth jaký chce,“ řekla, „není expert na trhavinu.“

„Má dostatečně silný motiv, aby si někoho zjednal?“

Po krátké odmlce řekla: „Nemyslím.“

Po čele mi stékal pot. Automaticky jsem si ho chtěl rukou setřít, ale okamžitě jsem se zapotácel, takže jsem se raději zase oběma rukama chytil chodítka. Dalo mi zabrat, abych udržel rovnováhu a neupadl. Měl jsem svaly příliš oslabené, příliš poničených svalových vláken, byl jsem vůbec příliš zmlácený. Stál jsem tedy raději bez hnutí, zhluboka dýchal a čekal, až to trochu přejde. Opíral jsem se o ruce.

„Sedněte si,“ zavelela Marjorie.

„To by bylo ještě horší.“

Překvapeně se na mě podívala a já se usmál. „Dětem se to zdálo legrační.“

„Mně ne.“ Řekla zvolna: „Zažalujete Keithe za ublížení na těle? A Hannu?“

Potřásl jsem hlavou.

„Proč ne? Viděla jsem, jak do vás kopou.“

„Vypověděla byste to před soudem?“

Váhala. Vyhrožovala policií, aby ukončila rvačku, ale byla to skutečně jenom výhrůžka.

Vzpomněl jsem si na pakt, který moje maminka uzavřela s lordem Strattonem, když mu slíbila, že o Keithově násilnické povaze nikde nebude mluvit. Z jejího mlčení jsem mnoho získal. Vše mi napovídalo, abych se zachoval stejně jako ona.

Řekl jsem: „Jednoho dne to Keithovi odvedu. Ale určitě do toho nechci zatáhnout vaši rodinu a udělat vám ostudu na veřejnosti. Bude to jenom mezi mnou a ním.“

S očividnou úlevou slavnostně prohlásila: „Přeji vám jen dobré.“

Vtom se venku ozvalo křiknutí jedině sirény. Marjorie Binshamová nebyla ráda a já byl unavený. Po chvíli se

otevřely dveře a do místnosti vproudilo mnohem víc lidí, než na kolik byla dimenzovaná.

Keith se marně snažil přesvědčit rameno zákona, že jsem jeho vnuku Jackovi způsobil ublížení na těle.

Roger klidně řekl: „Jack nemá kopat do ležících lidí.“

Keith se na něho vztekle otočil: „Vy koukejte vypadnout, už jsem vám to jednou řekl. Máte padáka.“

„Nesmysl,“ vyštěkla Marjorie. „Plukovníku, nemáte výpověď, potřebujeme vás, zůstaňte zde prosím.“

Výpověď byste mohl dostat jedině za předpokladu, že by se pro to vyslovila většina členů správní rady, a to se nestane.“

„Přijde den, Marjorie,“ řekl Keith třesoucím se hlasem, pokořený a vzteklý, „kdy se tě zbavím.“

„Poslyš, Keithi...“ začal Conrad.

„A ty mlč,“ zarazil ho Keith nenávisně. „Je to tvoje dílo, tvoje a toho tvého vyděračského architekta, že je po tribunách.“

Do zděšeného ticha, kdy všichni Strattonovi v šoku pootevřeli ústa, se policisté s náležitou důležitostí ponořili do notesu, kde měli předem připravené poznámky, a zeptali se, kdo z rodiny používá tmavozelenou, šest let starou granadu s prorezavělým levým blatníkem.

„Co ta s tím má společného?“ zeptal se Dart.

Policie neodpověděla, jenom opakovala úřední dotaz.

„Tak teda dobře, já. A co z toho?“ řekl Dart.

„Projel jste svým vozem včera ráno v osm hodin dvacet minut hlavní branou závodiště? Přinutil jste pana Harolda Questa, aby vám uskočil z cesty, pakliže se chce vyhnout úrazu? Když protestoval, činil jste na něho nemravný posunek?“

Dart se málem dal do smíchu, ale pak si to v poslední chvíli moudře rozmyslel. „Ne,“ odpověděl.

„Co ne, pane? Neprojel jste branou, nedonutil jste pana Questa, aby uskočil, neučinil jste nemravný posunek?“

Dart odpověděl zcela klidně: „Neprojel jsem včera ráno v osm hodin dvacet minut hlavní bránou.“

„Ale udal jste pane, že vůz...“

„Jenomže já tím vozem včera v osm hodin dvacet nejel. Neprojel jsem s ním hlavní bránou, nejel jsem s ním nikam.“

Následovala zákonitá otázka. Policista ji položil zdvořile.

„Když se tedy ptáte, tak jsem byl v tu dobu v koupelně,“ řekl Dart a ponechal na všech přítomných, aby si domysleli, co tam asi tak mohl dělat.

Zeptal jsem se: „Je pan Quest takový ten velký vousatý člověk s pletenou čepicí a s cedulí, na které stojí PRIORITA – PRÁVA KONÍ?“

Policista přikývl: „Ano, tento popis odpovídá, pane.“

„Ten chlap,“ vykřikla Marjorie.

„Zastřelit ho je málo,“ řekl Conrad.

Marjorie přísně poučila policisty: „Ten člověk se úmyslně staví autům do cesty. Dřív nebo později docílí svého.“

„A to je co prosím, madam?“

„Aby ho někdo porazil, samozřejmě. Aby mohl efektně upadnout při sebemenším kontaktu s vozem. Aby trpěl za vznešený cíl. Na takové lidi si člověk musí dávat velký pozor.“

Zeptal jsem se: „Jste si zcela jist, že pan Quest skutečně byl u brány v osm hodin dvacet minut včera ráno?“

„On na této výpovědi trvá,“ řekl policista.

„Na Velký pátek ráno? To je přece den, kdy na závodiště nikdo nepřichází.“

„Tvrdí, že tam byl.“

Už jsem se nepřel. Neměl jsem na to energii. Dartův vůz jezdil na závodiště a ze závodiště tak často, že by ho jistě všichni demonstranti dokázali popsat do nejmenších detailů, včetně nálepky na zadním nárazníku pravíci: Až tohle přečteš, dej si radši větší odstup. Dart, když jsme spolu tehdy jeli, toho velkého vousáče dopálil. Velký vousáč Harold Quest se rozhodl, že bude dělat potíže. Kde asi je pravda?

„A vy, pane Morrisi...“ policista zalistroval v notesu. „Bylo nám sděleno, že budete zadržen v nemocnici, ale když jsme tam šli, abychom vás vyslechli, dozvěděli jsme se, že jste se sám nechal propustit. Oni vás oficiálně nepropustili.“

„To jsou ale vězeňské výrazy!“

„Prosím?“

„Zadržen a propuštěn, jako když jde o vězně.“

Policista si postěžoval: „My vás nemohli najít, nikdo nevěděl, kam jste se poděl.“

„Tak teď mě tady máte.“

„Ano... a... pan Jack Stratton udává, že jste ho dnes přibližně v osm padesát ráno napadl a zlomil mu nos.“

„Jack Stratton nic podobného neudává,“ řekla Marjorie.

Nevraživý mladík si kapesníkem otíral obličej a dobře si všímal, s jakou nelibostí se na něho Marjorie dívá. Zamumlal cosi o tom, že nejspíš narazil do dveří. Přestože Keith a Hanna vznášeli námitky, policista rezignovaně zápis v notesu přeškrtl a prohlásil, že jeho nadřízení ode mne žádají informace o tom, kde byly uloženy nálože před výbuchem. Kde prý by se mnou mohli hovořit?

„Kdy?“ zeptal jsem se.

„Dnes dopoledne pane.“

„Pak... nejspíš tady.“

Conrad se podíval na hodinky, prohlásil, že si pozval experta na demolice a inspektora z místního stavebního úřadu, aby mu poradili, jak nejlíp zlikvidovat staré tribuny a vyklidit prostor pro novou stavbu. Keith rozzuřeně vykřikl: „Na to nemáš právo! To závodiště je stejně moje jako tvoje a já ho chci prodat. Pokud závodiště prodáme, tak likvidaci a úpravu prostoru provede kupec a nás to nebude nic stát. Nové tribuny se stavět nebudou!“

Marjorie s planoucíma očima prohlásila, že je nezbytné získat odborný posudek o stavu tribun a jestli se dají uvést do původního stavu. Taky je třeba zjistit, zda by stávající pojistka kryla jiný postup, než jaký navrhla.

„Když sečteš pojistku a zisk z prodeje, všichni na tom vyděláme,“ trval na svém Keith.

Policisty tato diskuse nezajímala, uchýlili se do svého vozu a já viděl, jak si povídají policejním telefonem. Nejspíš se radili se svými nadřízenými.

Obrátil jsem se pochybovačně na Rogera: „Myslíte, že je rekonstrukce tribun možná?“

Odpověděl opatrně: „To se ještě nedá říct.“

„Samozřejmě že je možná,“ řekla Marjorie rozhodně. „Všecko lze rekonstruovat, když je člověk odhodlaný.“

Rekonstruovat ano, lépe řečeno postavit repliku, tak to myslela. V případě Stratton Parku by to pro budoucnost byla chyba.

Rodina pokračovala v hádce. Jak se ukázalo, všichni se dostavili proto tak brzy, že se báli, aby nepřevážil názor druhého. Kancelář opustili jako rozhádaný spolek spoutaný strachem z toho, že by někdo z nich mohl jednat na vlastní pěst.

Roger se za nimi díval. Už ztrácel trpělivost.

„Takhle se prosím vede podnik! A to jsme s Oliverem nedostali plat od chvíle, kdy umřel starý pán. Lord Stratton nám podpisoval šeky osobně. Jediná paní Binshamová má taky podpisové právo. Vysvětlil jsem jí

situaci, když jsme spolu závodističkou procházeli minulou středu, řekla, že chápe. Ale když jsem ji to připomněl včera, po tom výbuchu tribun, když tady byla se všemi ostatními, řekla, ať ji s tím v takovém okamžiku neobtěžuju.“ Těžce si povzdechl. „Ono se jí to krásně říká, ale my jsme skutečně už dva měsíce nedostali žádný plat.“

„Kdo vyplácí ostatní zaměstnance závodističky?“ zeptal jsem se.

„Já. Takhle to zavedl lord Stratton a Keith s tím samozřejmě nesouhlasí. Říká, že to je systém, který přímo vybízí k podvodům. Podle sebe soudím tebe. No nic, jediné výplaty, které nemůžu podepsat, jsou moje vlastní a Oliverova.“

„Máte už vypsané šeky?“

„Ano, sekretářka to přichystala.“

„Tak mi je dejte.“

„Vám?“

„Přesvědčím starou paní, aby je podepsala.“

Nezeptal se, jak to chci zařídit. Otevřel zásuvku u psacího stolu, vyndal z ní obálku a podával mi ji.

„Strčte mi to do kapsy saka,“ řekl jsem.

Zadíval se na moje chodítko, potřásl hlavou, neřekl co si myslí a zastrčil obálku s šeky do kapsy.

„Myslíte, že tribuny jsou odepsané?“

„To raději posuďte sám. Ale upozorňuju vás, že moc blízko nemůžeme, protože policie tam postavila kordon.“

Z okna kanceláře mnoho škod vidět nebylo. Dohlédli jsme jenom na jeden konec tribun, na střechu, a šikmo na stupňovitou část tribuny.

„Já bych se tam na ty díry radši šel podívat bez Strattonů,“ řekl jsem.

Roger se skoro usmál.

„Jo, ti se bojí pustit jeden druhého z očí.“

„Taky jsem měl ten dojem.“

„Předpokládám, že víte, že krvácíte?“

„Ano, Marjorie říkala, že ušpiním zed, ale teď už to snad přestalo.“

„Ale...“ zmlkl.

„Jo, já si zajdu nechat si to spravit,“ sliboval jsem. „Ale kdy, to nevím, musí se tam moc dlouho čekat.“

Řekl nesměle: „Možná že by vás místní lékař závodističky obsloužil rychleji. Můžu ho o to požádat, kdybyste chtěl, je velmi ochotný. Chcete?“

„Ano,“ řekl jsem suše.

Roger sáhl po telefonu, nejdřív ze všeho doktora uklidnil, že dostihy se v pondělí poběží, jak bylo v plánu. Pak ho požádal, jestli by byl tak hodný a nemohl zašít drobný úraz. Kdy? Nejlíp hned. Pěkně děkuju.

„Tak pojďte,“ položil sluchátko. „Můžete vůbec chodit?“

Mohl jsem a taky jsem šel, i když velmi zvolna. Policisté se rozčilovali, že zase mizím, ale Roger je ujistil, že se určitě do hodiny vrátím. Strattony nebylo nikde vidět, ale na parkovišti ještě stály jejich vozy. Roger zamířil džípem k hlavní bráně a pan Harold Quest se mu tentokrát do cesty nepostavil.

Lékař byl týž, který poskytoval první pomoc obětem nehody u otevřeného příkopu. Byl věcný a klidný.

Když zjistil, co se po něm chce, neměl do toho chuť.

Takovéhle výkony dnes praktičtí lékaři nedělají,“ vysvětloval Rogerovi. „Tohle posíláme do nemocnice.

Ten pán by měl být hospitalizován, vždyť musí mít velké bolesti, to je absurdní.“

„Ono to přichází v takových vlnách,“ řekl jsem. „Co kdybych byl na Sahaře, co by se dělo?“

„Jenomže Swindon není Sahara.“

„Celý život je poušť.“

Něco si mumlal, ale nakonec mě zase pospravil. Použil k tomu jakousi lepicí pásku.

„Nesetkali jsme se už?“ zeptal se nejistě.

Zmínil jsem se o otevřeném příkopu.

„Vy jste ten člověk s dětmi,“ s lítostí potřásl hlavou. „Obávám se, že viděly strašnou věc.“

Roger mu poděkoval za pomoc a já taky. Doktor pak Rogerovi vyprávěl, že Rebeka Strattonová poslala dostihovým funkcionářům formální stížnost na jeho profesionální neschopnost. Ti prý si vyžádali podrobnou zprávu o tom, proč doporučil Rebece Strattonové třídní zákaz jízd po otřesu mozku.

„Je to mrcha,“ řekl Roger procítěně.

Lékař se na mě nejistě zadíval.

„To je v pořádku,“ ubezpečoval ho Roger. „Můžete mluvit.“

„Jak dlouho se znáte?“

„Známe se dobře. Ostatně ty rány mu rozkopali Strattonovi.“

Pomyslel jsem si, že musí být opravdu hrozné být jakkoli závislý na Strattonech. Roger skutečně žil na pokraji propasti. Kdyby přišel o místo, přišel by i o domov.

Opatrně a šetrně mě vzal zpět na závodistiště. Že mám svěšenou hlavu a zakrývám si tvář rukou, ponechal bez komentáře. Byl zřejmě toho názoru, že je čistě moje věc, jak se vyrovnávám se svými potížemi.

Začínal jsem k němu cítit silné sympatie a vděčnost.

Velký vousáč nám zastoupil cestu. Tak mě napadlo, jestli se skutečně jmenuje Quest nebo jestli si to jméno vymyslel. Bohužel se nehodilo, abych se na to ptal. Zatarasil nám přístup k hlavní bráně, a Roger k mému překvapení rychle zacouval, otočil a od brány odjel.

„Tak mě napadlo,“ řekl rozvážně, „že když pojedeme spodem, nejenže se vyhneme střetnutí s tím bláznem, ale aspoň se můžete zastavit v autobusu pro něco čistého na sebe.“

„Už skoro nic nemám.“

Váhavě se na mě zadíval. „Moje věci by vám asi nešly.“

„Ne. To je v pořádku.“

Měl jsem na vybranou mezi obnošenými džínami a pěkným oblekem na dostihy. Rozhodl jsem se pro džíný a vlněnou kostkovanou košili s rozhalenkou. Zakrvavené oblečení z dopoledne jsem hodil do bedny s prádlem, skoro plné mokrých dětských šatů.

Chlapci už skončili s poléváním vodou, autobus i oni byli zlití až dost. Autobus nicméně skutečně vzbuzoval čistější dojem. Pomyslel jsem si, že kluci jsou nejspíš suší, i když jsem je nikde neviděl.

Opatrně jsem zase vystoupil. Roger mezitím autobus obcházel, zvědavý, ale rezervovaný jako vždy.

„Býval to dálkový autobus,“ vysvětloval jsem. „Koupil jsem ho od jedné dopravní společnosti, když staré typy nahrazovala moderními prosklenými luxusními koráby.“

„Jak... Chci říct jak řešíte latríny?“

Usmál jsem se tomu vojenskému výrazu. „Pod autobusem byly velké prostory na zavazadla. Do jejich části jsem umístil cisterny s vodou a cisterny na odpad. Ve všech venkovských oblastech člověk snadno najde fekální vůz. Pak samozřejmě jsou taky loděnice. Je celkem snadné nechat si vypumpovat odpad, když víte kam jít.“

„To je fascinující.“ Přejel rukou po kávově hnědém laku, chvíli váhal, ale pak se přece jen vrátil k nepříjemné přítomnosti.

Povzdechl si. „Myslím, že bychom...“

Přikývl jsem.

Nastoupili jsme zase do džípu a zajeli k tribunám. Tam jsem se vyzbrojil chodítkem a poprvé ten den jsem si vlastně prohlédl dílo zkázy. Stáli jsme moudře až za místem ohrazeným policií. V pobořených tribunách se však už nic ani nehnulo.

První mě napadlo: Je k nevíře, že jsme s Tobym z těch trosek vyvázli živí.

Budově ve středu doslova vyhrězly vnitřnosti a její střeva visela dolů jak obludná kaskáda. Vážnice, šatna a kancelář Olivera Wellse, přístavba vyčnívající z hlavní budovy, byla rozdrčená a rozbitá, udusaná obrovskou vahou řítících se horních pater. Rozlehlá, dlouhá, neprostupná, odolná masa železobetonu a oceli vlastní stupňovitě tribuny způsobila, že hlavní síla výbuchu směřovala do míň odolné konstrukce z cihel, dřeva a omítky jídelen, barů a schodiště. Nad obrovskou hromadou rumu zel prázdný prostor, vyššími patry prostupující vzhůru jako vykřičník, nad kterým trčely k nebi jako prsty zbytky stěn „kontrolní věže“ rozhodčích.

Zašeptal jsem zvolna: „Pane bože...“

Po chvíli se Roger zeptal: „Tak co si o tom myslíte?“

„Především nevím, jak tady chcete pozítří pořádat dostihy?“

Bezradně se rozhlédl: „Přes velikonoční svátky je víc svateb, než kolik jich je kdykoli jindy v průběhu celého roku. V pondělí všude budou výstavy koní, parkúry, výstavy psů, prostě na cokoli si vzpomenete. Včera jsem strávil celé odpoledne ve snaze sehnat firmu, která by nám pronajala velký stan. Jakýkoli stan. Jenže každý kousek plátna už někde někomu slouží. Musíme samozřejmě celou tuhle část tribun uzavřít a všechno přestěhovat do prostor sázkové kanceláře. Zatím se mi podařilo získat příslib, že mi sem přistaví přenosné kabiny jako šatny, ale obávám se, že váhy budeme muset nechat venku, jak se dělávalo kdysi u honebních dostihů.“

A pokud jde o jídlo a bary...“ pokrčil bezmocně rameny.

„Řekli jsme už našim dodavatelům, aby si všechno potřebné opatřili sami, ale oni říkají, že už tak jako tak

mají nedostatek zařízení. Kdyby přšelo, tak pánbů s námi. Bude se pracovat pod deštníky.“

„Kam jste chtěl stany umístit?“ zeptal jsem se.

„Na parkoviště pro členy,“ řekl nešťastně. „Na dostizích ve velikonoční odpoledne vždycky vyděláme nejvíc peněz za celý rok. Nemůžeme si dovolit dostihy zrušit. Ostatně jak Marjorie Binshamová, tak Conrad jsou pevně odhodlaní od dostihů neustoupit. Už jsme řekli všem trenérům, aby koně na dostihy poslali. Naštěstí jsou stále v pořádku a pokud jde o předpisy jako zabezpečení boxů a tak dále, ty můžeme všechny dodržet. Boxy pro sedláky jsou taky v pořádku, stejně padok. Oliver se může nastěhovat do mé kanceláře.“

Odvrátil se od chmurného pohledu na pobožené tribuny a zvolna se mnou kráčet k telefonu. Prý musí domluvit něco kvůli elektřině, vysvětloval.

Kancelář měl plnou Strattonů. Conrad seděl v Rogerově židli za psacím stolem, v ruce Rogerův telefon. Prost se ujal velení.

Říkal do mluvítko: „Ano, já vím, že jste mému řediteli řekl, že už máte všechny stany zapůjčené, ale teď volám já, lord Stratton, a žádám vás, abyste okamžitě někde stan strhli a převezli ho sem, a to zítra. Je mi jedno, kde ho vezmete, ale koukejte ho sem dopravit.“

Zatahal jsem Rogera za rukáv, než stačil vznést protest, a pokynul jsem mu, aby se dal na ústup. Jakmile jsme vyšli z kanceláře, kde si nás stejně nikdo nevšímal, navrhl jsem, abychom zajeli k našemu autobusu.

„Mám tam telefon, takže nás nikdo nebude vyrušovat.“

„Ale slyšel jste, co říkal Conrad?“

„Ano, slyšel. Myslíte, že uspěje?“

„Pokud ano, mám po místě.“

„Pojedme k autobusu.“

Roger tam zajel. Abych nemusel vystupovat a nastupovat z autobusu do vozu, řekl jsem mu, kde najde mobilní telefon a požádal jsem ho, ať mi aparát donese –, a taky notes se soukromými čísly, který najde hned pod ním. Když se s věcmi vrátil, vyhledal jsem si příslušné číslo a zavola.

„Henry? Tady je Lee Morris. Jak se daří?“

„Nějaký průšvih, krize, spadla vám střecha?“

„Jaks to uhádl?“

„Ale Lee, ten velkej stan, co míváš, je teďko půjčený, slouží jako krytá jízdárna pro malé holky na poníkách. Pronajali si ho na celý rok.“

„A co ten velikánský, který se tak obtížně stěhuje?“

Rezignovaně si povzdychl. Henry, starý kamarád, ve velkém obchodoval se všelijakým haraburdím. Věděl jsem, že získal dva velikánské stany od kočovného cirkusu, který se finančně položil. Čas od času mi je půjčoval, když jsem potřeboval skutečnou a úplnou zříceninu zakrýt, abych ji uchránil před živly.

Vysvětlil jsem mu, co potřebujeme a proč, a taky jsem mu řekl, že s ním bude o věci jednat Roger. Pak jsem se v klidu a míru opíral o chodítko a nechal oba pány, ať se dohodou o potřebných rozměrech, o rozpočtu a transportu. Když už končili, napověděl jsem Rogerovi: „Ať přiveze všechny vlahky.“

Roger sice nevěděl, o čem mluvím, ale vzkaz vyřídil a když vyslechl odpověď mého přítele, rozesmál se.

„Dobře,“ řekl nakonec. „Já vám ještě zavolám, abych tu objednávku potvrdil.“

Vzali jsme mobilní telefon i zápisník s telefonními čísly s sebou do vozu a vrátili se do Rogerovy kanceláře. Conrad ještě stále křičel do telefonu, ale soudě podle podrážděnosti a nervozity klanu Strattonových, zřejmě ničeho nedosáhl.

„Jste na řadě,“ pošeptal jsem Rogerovi. „Řekněte jim, že jste ten stan objevil vy.“

Věděl jsem, že si nerad přisvojí zásluhy někoho jiného, ale nepochybně uznával, že v tomhle případě je to na místě.

Mohlo se klidně stát, že by Strattonovi z důvodů zcela zásadních odmítli cokoli, co bych navrhl já, i kdyby to bylo k jejich prospěchu.

Roger došel k psacímu stolu v okamžiku, kdy Conrad praštil sluchátkem.

„Já... hm... našel jsem stan,“ řekl odhodlaně.

„Nejvyšší čas,“ řekl Conrad.

„Kde?“ zeptal se dopáleně Keith.

„Má ho jeden člověk v Hertfordshiru, může ho sem dopravit zítra dopoledne a pošle posádku, aby stan vztýčila.“

Conrad nepříliš ochotně projevil potěšení, ale nahlas neřekl nic.

Roger pokračoval: „Ale je tu jedna podmínka, on ten stan nepůjčuje krátkodobě. Museli bychom si ho tady

nechat minimálně tři měsíce. Nicméně..." rychle pokračoval, protože tušil, že by mu jinak skočili do řeči, „tahle podmínka nám vlastně vyhovuje, protože tribuny určitě nebudou v provozu mnohem déle. Můžeme si tu ten stan nechat tak dlouho, dokud ho budeme potřebovat. Je to stan s pevnou podlahou, uvnitř lze vytvořit přepážky jako místnosti. Je to podstatně bytelnější stan, než na jaký jsme zvyklí.“

„To bude příliš nákladné,“ namítl Keith.

„Určitě míň nákladné než stavět stany pokaždé, když se konají dostihy,“ řekl Roger.

Marjorie Binshamová pohledem sklouzla po členech své rodiny a Rogerovi, zastavila se u mne.

„Váš názor?“ zeptala se.

„Nevšímej si ho,“ štěkl Keith.

Řekl jsem klidně: „Jsou zde všichni čtyři ředitelé, můžete svolat schůzi a věc rozhodnout.“

Marjorie se proti své vůli nepatrně usmála. Dart se naopak usmál zcela otevřeně.

Marjorie se obrátila k Rogerovi: „Sdělte nám podrobnosti.“ Roger se podíval do poznámek v notesu, všem řekl, kolik prostoru by bylo možné získat, oznámil cenu a dodal, že plnění pojišťovny za nevyužitelnost tribun klidně výdaje pokryje.

„Kdo tuhle podmínku do pojistky dal?“ zeptala se Marjorie.

„Lord Stratton, já a agent pojišťovny.“

„Velmi dobře,“ řekla Marjorie suše. „Podávám tedy návrh, aby plukovník připravil smlouvu na nájem stanu za výše zmíněných podmínek. Ivan můj návrh podpoří.“

Ivan jako by se probudil ze sna zmateně řekl: „Cože? Jo.“

„Conrade?“ řekla Marjorie vyzývavě.

„No... asi ano.“

„Návrh byl přijat.“

„Já jsem proti,“ ozval se Keith vztekle.

„Bereme na vědomí,“ kývla Marjorie. „Plukovníku, obstarajte ten stan.“

Roger nalistoval v mém notesu číslo a promluvil s Henrym.

„Výborně plukovníku,“ Marjorie mu upřímně blahopřála, když všechno dohovořil. „Bez vás by to tady vůbec nešlo.“

Conrad se tvářil odevzdaně, Ivan zmateně a Keith jako vrah.

Jack, Hanna a Dart, malí hráči, se nevyjádřili.

Krátkou přestávku po skončeném jednání přerušil příjezd dvou dalších vozů. Jak se ukázalo, v jednom přijeli dva vyšší policejní důstojníci s pyrotechnikem, ve druhém se dostavil Conradův demoliční expert a pán s mohutným knírem z místního stavebního úřadu.

Celé stádo Strattonů vyšlo ven.

Roger si přetřel rukou obličej a prohlásil, že služba v Severním Irsku je míň náročná.

„Myslíte, že to byla irská bomba?“ zeptal jsem se.

Zatvářil se překvapeně a potřásl hlavou. „Ne, Irové se svými bombami chvástají, k téhle se zatím nikdo nehlásí. Ostatně naše bomba nebyla zaměřená na lidi, na to nezapomeňte. Irské jsou.“

„Takže co, kdo?“

„To je oč tu běží. Nemám tušení a šetřte slova, vím co chcete říct... Tímhle to možná nekončí.“

„Co takhle hlídky?“

„Já už naverboval naše dělníky, chodí ve dvojicích a patrolují po celém areálu.“ Poplácal vysílačku připevněnou k pásku. „Hlásí se pravidelně předákovi a kdyby se jim cokoli nezdálo, předák mi to okamžitě sdělí.“

Policejní důstojníci vešli do kanceláře a představili se jako detektiv hlavní inspektor a detektiv seržant.

Soustředěně vyhlízejícího mladíka, který přišel s nimi, nám představili poněkud mlhavě jako odborníka na výbušniny a pyrotechnika.

Byl to on, kdo kladl nejvíc otázek.

Odpovídal jsem stručně. Popsal jsem, kde byla bleskovice a jak vypadala.

„A vy i váš malý syn jste okamžitě poznali, co to je?“

„My už jsme to předtím viděli.“

„V jaké vzdálenosti byly od sebe nálože ve zdech?“

„Asi tak metr. Někde i míň.“

„A v jakém rozsahu byly rozmístěné? Kde všude jste je našel?“

„Na schodišti, ve zdech odpočívadel, a to nejmíň ve dvou podlažích. Možná jich bylo i víc.“

„Bylo mi řečeno, že jste stavitel. Jak dlouho by podle vašeho názoru vám osobně trvalo vyvrtat otvory pro

nálož?“

„Myslíte, jak dlouho bych vrtal jeden otvor? Některé zdi byly cihlové, jiné z tvárnic a všechny byly nahozené a vymalované. Byly pevné, nosné, ale de facto měkké, na ty člověk nepotřeboval ani příklepovou vrtačku. Otvary byly pravděpodobně asi tak třináct centimetrů hluboké... dva a půl centimetru v průměru –, na to by stačil silnější vrták a samozřejmě elektrická vrtačka. Kdyby to chvátilo, dokázal bych vyvrtat asi dvě za minutu,“ odmlčel jsem se. „Ovšem navléci do těch otvorů bleskovici a nacpat do nich výbušninu trvá podstatně déle. Bylo mi řečeno, že výbušninu je třeba do otvorů natlačit, udusat, samozřejmě opatrně, pokud možná něčím dřevěným, aby nevyskočila jiskra, třeba násadou od koštěte.“

„Kdo vám to řekl?“

„Lidé od demolice.“

Hlavní inspektor se zeptal: „Jak můžete s takovou jistotou tvrdit, že některé zdi byly cihlové a některé z tvárnic? Jak to můžete vědět, když byly všechny omítnuté a vymalované?“

Zamyslel jsem se. „Protože pod každou náloží byla na zemi hromádka vyvrtaného prachu. Některé hromádky byly růžové od cihel, jiné šedé.“

„To jste měl čas tohle registrovat?“

„Teď si to vybavuju. Tehdy, v tu chvíli, jsem z toho vyvodil jen to, jak jsou otvory velké a kolik tam asi je výbušniny.“

Expert se zeptal: „Zjistil jste, kde celý okruh začíná nebo končí?“

Potřásl jsem hlavou. „Snažil jsem se v první řadě najít svého syna.“

„Nezablýhl jste v tu dobu někoho v blízkosti tribun?“

„Ne, nikoho.“

Požádali mě a Rogera, abychom se s nimi šli podívat až k ohrazenému místu, abych pyrotechnikovi vysvětlil, kde bylo schodiště a příslušné zdi, než došlo k výbuchu. Pyrotechnik se chystal navléci si ochranný oblek a helmu a vydat se dovnitř do tribun, aby se podíval z nitra budovy.

„To vám vůbec nezávidím,“ poznamenal jsem.

Dívali se, jak se snažím kráčet, jak to jde. Když jsme došli k místu, odkud bylo nejlíp vidět na vzniklé škody, pyrotechnik se podíval vzhůru na prsty vztyčené k nebi, na zbytky věže rozhodčích a pak na moje chodítko. Nasadil si ochrannou helmu a ušklíbl se na mě.

„Já ve svém povolání platím za starce,“ řekl.

„Kolik vám je?“

„Dvacet osm.“

„Víte co, najednou jako kdyby mě všechno přestalo bolet.“

Zeširoka se usmál. „Jo, jsou lidi, co maj štěstí.“

„Takže vám ho přeju,“ řekl jsem.

8...

„Víte co?“ zeptal se Roger.

„Ne. Co?“

Stáli jsme na betonové ploše kousek od policistů a dívali se ještě stále na trosky a suť.

„Řekl bych, že tomu našemu ničiteli to bouchlo víc, nežli chtěl.“

„Jak to myslíte?“

„Výbušniny jsou zvláštní, často nevypočitatelné. Ne že bych se tomu v armádě věnoval, ale nakonec o výbušninách něco vědí všichni vojáci. Víte, lidé většinou projeví sklon použít víc výbušniny, než kolik je vlastně třeba. Hlavně aby si zaručili, že se dostaví žádaný výsledek,“ krátce se usmál. „Jeden můj kolega měl kdysi za úkol vyhodit do vzduchu most. V tom mostě stačilo udělat díru, nešlo o nic jiného, než aby most byl nepoužitelný. Špatně odhadl potřebné množství výbušniny, použil jí nadbytečné množství, takže se celý most rozpadl na prach a ten prach odnesla řeka. Z mostu nezbylo vůbec nic. Všichni si tehdy mysleli, že to byl od něj skvělý výkon, ale on se jim v hloubi duše smál. Já samozřejmě nemám sebemenší tušení kolik výbušniny použít, abych způsobil tolik škod, kolik vzniklo tady na tribunách, a myslím si, že ať to udělal kdokoli, šlo mu především o vyřazení schodiště. Chci říct... když tak pečlivě umístil nálože do zdi na schodišti... kdyby chtěl zničit celé tribuny, proč by nakonec nepoužil jednu opravdu účinnou bombu? Přece by to bylo jednodušší. Riskoval by mnohem míň, že ho někdo uvidí. Rozumíte mi?“

Zadíval se mi do očí. „Poslyšte,“ řekl rozpačitě, „já vím, že mi do toho nic není, ale nebylo by přece jenom lepší, kdybyste si šel lehnout do toho vašeho autobusu?“

„Kdyby to jinak nešlo, tak půjdu.“

Přikývl.

„Jinak je upřímně řečeno lepší, když se člověk soustředí na něco jiného,“ dodal jsem.

To ho uspokojilo.

„Řekněte ale včas, až budete chtít.“

Najednou se kolem nás srotili Strattoni. Dart mi pošeptal do ucha: „Přišel Conradův architekt, teď bude legrace.“ Tvářil se pobaveně a rozveseleně. „Opravdu vás Keith zkopal?“ zeptal se. „Vyprávěl Ivan, že jsem o pár minut zmeškal velké představení.“

„Máte smůlu. Kde je ten architekt?“

„Ten člověk vedle Conrada.“

„Myslíte, že je vyděrač?“

„Boží vědí, zeptejte se Keithe.“

Věděl stejně dobře jako já, že bych se Keithe nezeptal ani za nic.

„Já bych řekl, že si to Keith vymyslel,“ poznamenal Dart.

„Je strašlivý lhář. On prostě nedokáže mluvit pravdu.“

„A co Conrad, taky lže?“

„Otec?“ Moje téměř urážlivá otázka Dartu vůbec nepohoršila. „Otec zásadně mluví pravdu. Anebo mluví pravdu, protože nemá dostatečnou fantazii. Vyberte si z toho co chcete.“

„Dvojčata na rozcestí,“ řekl jsem.

„O čem to mluvíte?“

„Já vám to pak řeknu.“

Marjorie hromovým hlasem prohlásila: „Nepotřebujeme architekta.“

„Smiř se se skutečností,“ prosil ji Conrad. „Je to nebem seslaná příležitost, abychom tu postavili něco smysluplného.“

Postavit něco smysluplného... Ta slova mi něco říkala. Postavit něco smysluplného byla fráze jednoho z našich profesorů, kterou opakoval až do únavy.

Zadíval jsem se pečlivě na Conradova architekta a snažil se vzpomenout na dobu před šestnácti lety.

Pomalu mi docházelo, že Conradův architekt navštěvoval stejnou školu jako já. Byl starší než já, patřil k elitě a platil za naději budoucnosti. Jeho obličej se mi vybavil, vybavila se mi i ta jeho nadějnost, ale jméno jsem už zapomněl.

Roger se ode mne oddělil a poslušně šel za Marjorie a Conradem, jak se pro ubohého ředitele slušelo.

Conradův architekt ho chladně pozdravil, považoval Rogera za soupeře, ne za spojence.

Dart mávl k troskám a zeptal se mě: „Co vy si myslíte, že by se mělo udělat?“

„Myslíte já osobně, za sebe?“

„Ano.“

„Jim je přece úplně jedno, co já si myslím.“

„Ptám se ze zvědavosti.“

„V první řadě si myslím, že by se všichni měli soustředit na to, kdo to udělal a proč.“

„O to se přece postará policie.“

„Chcete říct, že to rodina zjistit nechce?“

Dart se poplašeně zeptal: „Copak jste jasnovidec?“

„Ale proč to nechtějí vědět? Přece je nebezpečné takovou věc neodhalit.“

„Marjorie je ochotná udělat cokoli, aby se rodinné záležitosti nedostaly na veřejnost,“ řekl Dart. „Je v tom ještě horší než dědeček a zaplatí kolik chcete, jenom aby jméno Strattonů zůstalo bez poskvrny.“

Pomyslel jsem si, že Keith ji určitě stál hodně peněz. Taky mě napadlo, co asi tak nejspíš provedl Forsyth, že jsou z něj všichni tak nesví.

Dart se podíval na hodinky. „Za dvacet minut dvanáct,“ řekl. „Mě už to tu přestává bavit. Co kdybychom šli na pivo do Mayfloweru?“

Po krátké úvaze jsem souhlasil a bez velkých okolků jsem se s nim odklidil do jeho šest let staré zelené granady s prorezavělým levým blatníkem. Jak se ukázalo, Harold Quest výjezdu zásadně nebránil. Projeli jsme tedy bez obtíží k imitaci roku 1620, kde mi Dart dovolil, abych mu koupil pivo. Sám jsem si objednal patnáct porcí sýra a patnáct domácích sendvičů s rajčaty, sýrem a salátem. A krabici se zmrzlinou.

„No takovýhle hlad přece nemůžete mít!“ vykřikl Dart.

„Musím krmit pět zobáčků.“

Vypili jsme pivo, zatímco jsme čekali na sendviče, a pak mě Dart ochotně odvezl zadním vchodem a zaparkoval před Rogerovým domem kousek od autobusu.

U dvířek autobusu jsem v malé, zvenčí přístupné přihrádce už před hodnou dobou instaloval

prachobyčejný starodávný zvonec. Dart pobaveně přihlížel, jak se tuším a energicky zvonec rozkmitávám.

Kovbojové přiběhli z prémie, hladoví, v suchém oblečení, tvářili se způsobně. Rozesadili se na bednách a kládách a naobědvali se venku. Já zůstal stát opřený o chodítko. Kluci si už na to zvykli, už jim to ani nepřišlo.

Vyprávěli, že postavili zátaras z kletí. Za zátarasem prý je pevnost jízdy Spojených států (Christopher a Toby), zvenku pevnost obléhají Indiáni (ostatní). Indiáni (samozřejmě) byli ti hodní, a doufali, že se jim zdaří zátaras ztést a zmocnit se několika skalpů. Vyžadovalo to rafinovanou taktiku, prohlásil náčelník Eduard. Alan, Rudé péro, byl jeho věrný zvěd.

Dart pojídací sendvič prohlásil, že Neil má příliš nápadné válečné barvy (rtěnka paní Gardnerové), ale politicky že jsou zcela na místě.

Kluci samozřejmě vůbec nevěděli, jak to myslí. Viděl jsem na Neilovi, jak si Dartova slova pečlivě ukládá do hlavy, tiše si je přeřikává, aby se na ně později mohl zeptat.

Snědli všechno jídlo z hospody jako kobyly. Přišlo mi pak, že je docela vhodná chvíle požádat je, aby Dartovi vyprávěli o poutníkovi. „Určitě ho to bude zajímat.“

Christopher ochotně spustil: „Jde poutník po cestě, až dojde na křižovatku, kde se cesta dělí ve dvě.

Jedna vede do bezpečí, druhá k smrti. Na začátku každé z cest stojí strážce.“

„Byli dvojčata,“ napovídal Eduard.

Christopher přikývl a pokračoval: „Jedno z dvojčat vždycky mluví pravdu a to druhé vždycky lže.“

Dart se po mně ohlédl a zatvářil se užasle.

„Je to hodně stará hádanka,“ omlouval se Eduard.

„Poutník smí položit jenom jednu otázku,“ pokračoval Toby. „Jenom jednu. A aby si zachránil život, musí zjistit, která cesta vede do bezpečí. Na co se zeptá?“

„Zeptá se, která cesta je bezpečná,“ odpověděl Dart celkem rozumně.

Christopher se zeptal: „A kterému z dvojčat položí otázku?“

„Tomu, co mluví pravdu.“

„Jenže jak pozná, které mluví pravdu? Oba strážní vypadají stejně, jsou dvojčata.“

„Conrad a Keith nejsou identická dvojčata,“ namítl Dart.

Děti opět nevěděly, o čem mluví, a pokračovaly v hádance.

Toby se znovu zeptal: „Tak jakou otázku položí poutník?“

„Nemám tušení.“

„Myslet,“ zavelel Eduard.

Dart se obrátil ke mně. „Zachraňte mě.“

„To poutník neřekl,“ opravil ho Neil s gustem.

„Vy to všichni znáte?“

Všech pět hlav přikývlo. „Táta nám to povídal.“

„Tak ať to táta laskavě poví i mně.“

Nakonec řešení vysvětlil Christopher: „Poutník směl položit jen jednu otázku. Takže šel k jednomu z dvojčat a zeptal se: Kdybych požádal tvého bratra, aby mi řekl, která cesta vede do bezpečí, kterou cestou by mi ukázal?“

Christopher se odmlčel, ale Dart se tvářil zcela nechápavě.

„To je vše?“ zeptal se.

„Ano. Tak co teda udělá poutník?“

„No... já... já se vzdávám. Co udělá?“

Odmítli mu říct řešení.

„Jsou to ďáblové,“ stěžoval si Dart.

„Jedno z dvojčat byl ďábel,“ řekl Eduard. „Ten druhý byl anděl.“

„To sis teď vymyslel,“ ozval se Toby.

V tu chvíli je hádanka přestala bavit a odklidili se, jak bylo jejich zvykem. Vrátili se ke své hře.

„Sakra,“ řekl Dart. „Tohle není fér.“

Tiše jsem se zasmál.

„Tak co tedy udělá ten poutník?“

„Snažte se na to přijít sám.“

„Jste horší než děti.“

Vrátili jsme se s Dartem k jeho vozu. Vzal chodítko, zase je uložil dozadu a poznamenal: „Doufám, že vám Keith neublížil, nebo ano?“

„Ne, to je po tom výbuchu. Spadl na mě kus střechy.“

„Ano, to jsem slyšel.“

„Popadalo to na mě od lopatek dolů. Mohlo to dopadnout hůř.“

„To jistě.“ Nastartoval a rozjel se po neveřejné cestě středem závodíště. „Tak co tedy udělá poutník?“
Usmál jsem se. „Šel tou cestou, kterou dvojčata neoznačila za bezpečnou, protože mu obě dvojčata ukázala cestu k smrti.“

Krátce se zamyslel. „Jakto?“

„Pokud by se poutník zeptal toho pravdomluvného, kudy by ho poslal do bezpečí jeho bratr, tak ten pravdomluvný, protože znal svého bratra a věděl, že lže, by ukázal na cestu vedoucí k smrti.“

„Teď jsem vás ztratil.“

Vysvětlil jsem to znovu. Pak jsem pokračoval: „A kdyby se poutník náhodou zeptal toho prolhaného dvojčete, kterou cestu by mu bratr doporučil jako bezpečnou, prolhané dvojče, které vědělo, že bratr by řekl pravdu, řeklo samozřejmě lež, takže prolhané dvojče by taky ukázalo na cestu k smrti.“

Dart chvíli mlčel. Pak se zeptal: „Rozumějí tomu ti vaši kluci?“

„Ano. Oni si to vyzkoušeli, zahráli si to.“

„Hádají se někdy?“

„Samozřejmě že ano. Jenže my se tolikrát stěhovali, že kluci nemohli vlastně navázat pořádná přátelství se zevním světem, proto jsou na sobě tak závislí,“ povzdechl jsem si. „Oni z toho vyrostou, dlouho to nepotrvá. Christopher je už teď skoro příliš dospělý na jejich hry.“

„Je to škoda.“

Dart opatrně, jemně zabrzdil na nouzovém parkovišti před Rogerovou kanceláří.

Zeptal jsem se nesměle: „Jel jste tudy včera ráno autem, jak říká Harold Quest?“

„Ne. Nejel.“ Dart se nijak neurazil. „A co víc, já opravdu byl od osmi do půl deváté v koupelně. A nesmějte se, já to nikomu jinému vykládat nebudu, ale opatřil jsem si nový vibrátor na hlavu, na vlasy. Vlasy pak mají přestat padat.“

„Hadí olej,“ poznamenal jsem.

„Sakra nesmějte se mi.“

„Já se nesměju.“

„Ale kroutí se vám obličej.“

„Nícméně věřím,“ řekl jsem, „že vy jste s tou vaší starou konzervou napěchovanou bleskovicí a výbušninami včera ráno v osm dvacet na závodíště nepřišel. Kvůli vlasům.“

„Děkuju mockrát.“

„Otázka zní: Mohl si někdo váš vůz půjčit, aniž byste to věděl? A vadilo by vám hodně, kdyby si váš vůz prohlédl ten expert nebo policisté, jestli tam nejsou stopy po nitrátech?“

Zatvářil se zděšeně. „To nemyslíte vážně!“

„Někdo včera přivezl ke schodišti tribun výbušniny,“ namítl jsem. „S celkem velkou pravděpodobností lze předpokládat, že výbušninu někdo nacpal do zdí teprve poté, co noční hlídač odešel domů, v sedm ráno. To už bylo světlo. Velký pátek ráno, nikde nikdo. Jen u brány byl Harold Quest a jeho kamarádi. Do jaké míry se Questovi dá věřit, ovšem nevím.“

„Prolhaná dvojčata,“ poznamenal Dart.

„Možná.“

Snažil jsem se představit si klidného Dartu, kterého nic nevyvede z míry, Dartu zvolna přibývajícího na váze a s ubývajícími vlasy, lenivého, se smyslem pro humor, člověka, který si z ničeho nic nedělá, jak vyhazuje do povětří tribuny. Naprostý nesmysl. Ale že by někomu půjčil auto? Určitě by půjčil auto bez zaváhání, jen tak. To zaručeně. Ale půjčil by, kdyby věděl, že ho někdo použije ke zločinu? Doufejme že ne. Na druhé straně by mě klidně nechal, abych násilím otevřel zámek v pracovně jeho otce. Dokonce mě tam odvedl a dal mi příležitost k nezákonnému počínání. Když jsem z toho vycouval, bylo mu to jedno. Měl slabé zásady, nebo trpěl hlubokým odcizením, které úspěšně zakrýval?

Měl jsem Dartu rád. Roznášel dobrou náladu. Mezi Strattony byl vlastně nejvíc normální. Skoro růže mezi trnům.

Zeptal jsem se klidně: „Kde je dnes vaše sestra Rebeka? Byl bych myslel, že bude tady a bude příst spokojeností.“

„Jede dostihy v Towcesteru,“ řekl krátce. „Vyhledal jsem si to v novinách. Nepochybuju o tom, že je celá nadšená, že máme po tribunách, ale já s ní od středy nemluvil. Myslím, že mluvila s otcem. V pondělí tady pojede jednoho z jeho koní. Kůň má celkem dobrou šanci vyhrát, takže Rebeka by ty dostihy v žádném případě neohrozila. Ta by po dynamitu nesáhla, pokud vás to snad napadlo.“

„Kde bydlíte?“ zeptal jsem se.

„V Lambournu. To je odtud přibližně deset mil.“

„Samí koně.“

„Koně jsou její život. Je opravdu střelená.“

Můj život zase jsou stavby. Já získával pocit naplnění, když se kladla cihla na cihlu, kámen na kámen, když mrtvá věc oživila. Měl jsem pochopení pro životní vášeň. Bez vášně dojde v tomhle našem světě máloco naplnění, ať už je to k dobrému nebo ke zlému.

Ostatní Strattoni se k nám přiblížili od dráhy kolem rohu tribun. Šel s nimi Conradův architekt. Policie a pyrotechnik na bomby pečlivě přebírali po krajích haldy suti. Kníratý pán z místního stavebního úřadu se škrábal na hlavě.

Roger přešel k Dartovu vozu a zeptal se nás, kde jsme byli.

„Šel jsem nakrmit děti.“

„Aha. No, vážená paní Marjorie se vás chystá roztrhnout ve dví. Hm...“ pokračoval mírněji, protože byl v doslechu Dart. „Paní Binshamová by s vámi ráda hovořila v kanceláři.“

Pracně jsem se vyškrábal z auta na betonovou plochu a vydal se na cestu. Roger šel se mnou.

„Doufám, že vás nesežere.“

„Ne, žádný strach. Nevíte náhodou, jak se ten architekt jmenuje?“

„Prosím?“

„Jak se jmenuje ten Conradův architekt.“

„Wilson Yarrow. Conrad mu říká Yarrow.“

„Děkuju.“

V tu chvíli jsem se zastavil.

Roger se zeptal: „Co je? Udělalo se vám hůř?“

„Ne.“ Tupě jsem se na něho zadíval, až se vylekal. Pak jsem se zeptal: „Řekl jste někomu ze Strattonů, že jsem architekt?“

Tvářil se nechápavě. „To ví jenom Dart, ale tomu jste to řekl vy sám. Vzpomínáte si? Proč? Je to důležité?“

„Neříkejte jim to.“ Otočil jsem se na patě a vrátil se k Dartovi, který mezitím vystoupil z auta a šel mi naproti.

„Co se děje?“ zeptal se.

„Nic zvláštního. Jenom... Prosím vás, nezmínil jste se náhodou mezi členy vaší rodiny o tom, že jsem kvalifikovaný architekt?“

Zamračeně se zamyslel. Roger k nám došel a stále se tvářil nechápavě. „Proč na tom záleží?“ zeptal se.

„Jo,“ opakoval po něm Dart. „Proč na tom záleží?“

„Protože nechci, aby to Conrad věděl.“

„Ale proč, Lee?“ divil se Roger.

„Ten člověk, kterého sem přivedl, ten Wilson Yarrow, chodil do stejné školy jako já. A vzpomínám si, že s nim něco bylo...“ snažil jsem se soustředit.

„Co je na něm zvláštního?“ ptal se Roger.

„To je právě to, na co si nemůžu vzpomenout, ale to snadno zjistím. Byl bych ovšem raději, kdybych na to přišel, aniž by on o tom věděl.“

„Chcete snad říct, že vyhodil do vzduchu tribunu, abychom si ho najali na projekt nových?“ zeptal se Dart.

„Pane bože,“ vzdychl Roger. „Vy ale děláte závěry hodně rychle!“

„Keith si to myslí, vždyť to řekl.“

„Já mám dojem, že rodina o vás ví jenom to, že jste stavitel,“ řekl Roger zamyšleně. „Abych byl upřímný, teď tak opravdu vypadáte.“

Zadíval jsem se na svoji kostkovanou rozhalenku přes vytahané, vybledlé džíny. Skutečně spíš dělník.

„A nepozná on vás, když jste chodili do stejné školy?“ zeptal se Roger.

„Ne. Já byl nejmíň o tři ročníky mladší a byl jsem nenápadný. On patřil mezi hvězdy, do úplně jiné kategorie. Myslím, že jsme spolu v životě nemluvili. Lidé jako on se příliš zabývají svými vlastními věcmi a nevnímají tváře a jména mladších spolužáků. Taky už to je nějaký rok. Sedmnáct let od chvíle, kdy mě na školu přijali.“

Když se setkají dva architekti, většinou zahájí konverzaci obligátní otázkou: Kde jste absolvoval? Podle odpovědi si pak člověk utváří poněkud zaujatý obraz.

Jestliže někdo absolvoval kupříkladu v Cambridge, lze předpokládat, že bude opatrný a konzervativní.

Absolventi Bathu dbají spíš na strukturu než na krásu. Žáci Mackintoshe z Glasgowu jsou vesměs vyznavači strohé, střídme, skotského stylu. Pokud člověk některou z těch škol zná, pak ví, pod jakým vlivem kolegové studovali a díky tomu si může porozumět i s úplně cizím člověkem, se kterým ho spojuje stejná zkušenost.

Asociace architektů, kterou jsem absolvoval já i Yarrow, většinou vychovala ultramodernisty s novými nápady, lidi hledící do budoucnosti a tvůrce architektury ze skla, sužující lidi, kteří v ní musí žít či pracovat. Na škole vládla duch Le Corbusiera, přestože škola sama byla v srdci Londýna na Bedford Square, kde sídlila v krásné, proporcčně vyvážené georgiánské budově s terasami, v budově, která zvláštním způsobem neladila s tím, co se v ní přednášelo.

Okna školní knihovny skoro nepřetržitě zářila do temných stínů náměstí v oslavě vážnosti vědění. Pokud úspěšní a nadějní absolventi školy trpí poněkud přehnaným sebevědomím, je to možná výsledek vynikající úrovně a šíře výuky.

Asociace větším dílem nepatří do systému veřejného školství, z čehož vyplývá, že poskytuje málo stipendií, a to znamená, že ji navštěvují především platící studenti. Tak se stalo, že během let vystřídala bohémské tuzemské Angličany dítku bohatých Řeků, Nigerijců, Američanů, Íránců a Číňanů z Hongkongu. V té zvláštní směsi jsem se o mnohém poučil.

Ze školy jsem si odnesl především praktické vědomosti, a to všechny, jaké jsem mohl nasbírat, částečně možná i metafyzické. Naučil jsem se lecorbusierovské technologii, ale zachoval jsem si přitom humanistické tendence, a věděl jsem, že mě škola nikdy nebude slavit jako významného absolventa, protože rekonstrukce zřícenin člověka neproslaví.

Dart se zvídavě zeptal: „Máte za jménem písmenka?“

Chvilí jsem váhal. „Prosím? Ano, mám AADipl, tedy Diplom Asociace architektů. Pro běžnou veřejnost je to nejspíš nesrozumitelné, ale kolegové architekti jako Yarrow velmi dobře vědí, co to obnáší.“

„Mně to zní jako atypický alkoholický diplomat,“ řekl Dart.

Roger se rozesmál.

„Tenhle žert si prosím nechte pro sebe.“

Dart řekl, že o tom bude uvažovat.

V tu chvíli se k nám přidal Mark, šofér Marjorie, a přísně nám sdělil, že nechávám paní Binshamovou čekat. Prý sedí v kanceláři a netrpělivě poklepává nohou.

„Vyřídte jí, že hned přijdu,“ řekl jsem a Mark odešel.

„Ten statečný muž zaslouží královský řád,“ ušklíbl se Dart.

„Za mimořádnou udatnost.“ Následoval jsem Marka. „Vy taky,“ křikl za mnou Dart.

Marjorie seděla přísně vzpřímená a skutečně se zlobila.

Ale jak se ukázalo, nezlobila se ani na Marka ani na mne. Šoféra poslala, ať se jde projít. Mě vyzvala, ať si sednu.

„Promiňte, já raději postojím.“

„Ach tak, já na chvíli zapomněla,“ zadívala se na moji košili a džíny, jako kdyby nevěděla kam mě zařadit, když pokaždé vypadám jinak.

„Pokud jsem rozuměla, jste stavitel,“ řekla.

„Ano.“

„Když jste si dobře prohlédl rozsah škod na tribunách, pak se vás jako stavitele ptám, co si o tom myslíte?“

„Jestli se dají rekonstruovat do původního stavu?“

„Samozřejmě.“

„Z čehož vyvozuju, že byste si to přála. Mám-li být zcela upřímný, považoval bych to za chybu.“

Byla paličatá. „Proveditelné to však je?“

Řekl jsem: „Těžko říct, stavba může mít narušenou statiku. Sice to postavili bytelně, ale přece jenom už hodně dávno. Možná jsou někde ve stavbě trhliny, o kterých zatím nevíme, a nepochybně tam leckde vzniká prutí. Až se odstraní sutiny, může se stát, že se zhroutí další část budovy. Všechno by se muselo podpírat. Je mi líto, ale já bych vám radil celé tribuny strhnout a stavět od základů.“

„To slyším nerada.“

„Já vím.“

„Ale šlo by tribunu postavit znovu přesně takovou, jaká byla.“

„Samozřejmě. Máte tady původní plány, původní projekt, všechny původní výkresy, přímo tady v kanceláři. Jenže to by byla promeškaná příležitost.“

„Neříkejte mi, že straníte Conradovi.“

„Nestraním nikomu, já vám jenom upřímně říkám, že ve srovnání s těmi starými byste mohla mít mnohem lepší tribuny, kde by se mnohem víc pamatovalo na dnes požadované pohodlí, stačí přistoupit k novému projektu.“

„Mně se nelíbí ten architekt, kterého nám Conrad vnucuje. Většinu toho, co nám tu vykládá, nechápu. Ten chlap se chová nesmírně nadřazeně. Věřil byste tomu?“

Tomu jsem tedy skutečně věřil. „Však on přijde na to, že dělá chybu,“ poznamenal jsem s úsměvem.

„Mimochodem, kdybyste se přece jenom rozhodla pro poněkud jiný projekt tribun, bylo by asi nejmoudřejší vyhlásit v odborných časopisech konkurs. Mohla byste architektky vyzvat, aby předložili návrhy, a ty by potom posoudila jury, kterou byste vy jmenovala. Měla byste tedy na výběr a nebyla ve stejné situaci jako teď, kdy je to buď ano, nebo ne. To je případ Wilsona Yarrows. Plukovník mě ubezpečuje, že Yarrow o dostizích neví zhora nic. Ale když si budete vybírat židli, tak si napřed vyzkoušíte, jak se v ní sedí. A já vám říkám, že tribuny musejí poskytovat větší pohodlí, nestačí, že hezky vypadají.“

Zamyšleně přikývla. „Vy jste se chystal, že si ověříte minulost toho Yarrows, už jste to stihl?“

„Ne, ale pracuje se na tom.“

„A co Keithovy dluhy?“

„Taky.“

Vydala jakýsi nedůvěřivý zvuk, celkem právem. Pak ve snaze být spravedlivá řekla: „Vy se asi zatím pohybujete dost obtížně, že?“

Pokrčil jsem rameny. „Jsou Velikonoce, to je taky problém.“ Chvilí jsem uvažoval. „Kde žije Keith?“

„Nad poměry.“

Rozesmál jsem se, i Marjorie se zcela výjimečně usmála vlastnímu žertu.

Pak řekla: „Žije v Dower House na našem panství. Dům postavili pro vdovu po prvním baronovi a je dost velký, protože ta dáma si libovala v okázalosti. Keith předstírá, že mu dům patří, ale nepatří mu, má ho v nájmu. Po smrti mého bratra se majitelem pochopitelně stává Conrad.“

Zeptal jsem se váhavě: „A... jaký zdroj příjmů Keith má?“

Marjorie se ta otázka nelíbila, ale po chvilkovém zamyšlení přece jen odpověděla. Nejspíš si uvědomila, že mě jako stopaře sama vypustila.

„Matka mu zanechala poměrně dost prostředků. Jako chlapec a jako mladý muž byl neobyčejně hezký a matka se v něm viděla. Všechno mu odpouštěla. Zato Conrad a Ivan nikdy krásou nevynikali, byli spíš nešikovní a matku nebavili. Zemřela asi tak před deseti lety a Keith dědil. Řekla bych, že už ty peníze spotřeboval.“

Chvilí jsem přemýšlel a pak se zeptal: „Kdo je Jackův otec?“

„Do toho vám nic není.“

„To nemá s věcí nic společného?“

„Zaručeně ne.“

„Sází Keith na koně? Holduje nějakému hazardu? Hraje karty nebo tak?“

„To se snažte zjistit. Mně se samozřejmě nesvěřuje.“

Napadl mě jediný způsob jak se trochu orientovat v Keithových záležitostech, ale i ten byl problematický. V první řadě a vzhledem k tomu, že jsem se tak obtížně pohyboval, si budu muset půjčit vůz a sám řídit. No co, tak za dva za tři dny to půjde, možná už v úterý.

„Jak tráví Keith čas?“ zeptal jsem se.

„Tvrdí, že pracuje v City. Možná tam kdysi zaměstnání měl, ale teď určitě lže. Je lhář, to je jasné. Ostatně mu už je šedesát pět, takže má právo jít do penze, aspoň to tvrdí,“ zatvářila se nesouhlasně. „Má-li člověk odpovědnost, pak by neměl odcházet do penze, to říkával můj bratr.“

Jenže svět už je po hříchu takový, že člověk neodchází na odpočinek vždy dobrovolně. Ale nakonec nač se hádat. Ne každý je dědičný baron s urozenými potomky, ke kterým má otcovský poměr. Ne každý má tolik peněz, aby mohl uhlazovat všechny cestičky a tišit bouře. Starý pán, který nebyl mým dědečkem, pomyslel jsem si, byl určitě laskavý člověk, ať už měl jakékoli chyby. Ostatně maminka ho měla ráda a Dart taky.

„A co Ivan?“ zeptal jsem se.

„Ivan?“ povytáhla obočí. „Jak to myslíte?“

„Ten má nějaké zahradnické centrum, že?“

Přikývla. „Můj bratr na něho převedl asi dvacet hektarů našeho panství. To už je dávno, to byl Ivan ještě kluk. S rostlinami to umí,“ odmlčela se a po chvilí pokračovala: „Člověk nemusí být intelektuál a může spokojeně a neškodně žít.“

„Potřebuje štěstí.“

Chvíli se na mě dívala, pak přikývla.

Protože se mi zdálo, že už má inkvizice dost, požádal jsem ji, aby podepsala šeky na Oliverovu a Rogerovu výplatu.

„Prosím? Ano, já jim to slíbila. Řekněte plukovníkovi, ať mi to připomene.“

„Mám je tady,“ řekl jsem a sáhl pro obálku do saka ještě stále visícího přes židli. „Máte u sebe pero?“ Rezignovaně se chvíli hrabala ve velké kabelce, až našla pero, vytáhla šeky z obálky a krasopisně se podepsala na příslušné řádky.

Nesměle jsem navrhl: „Ušetřila byste si starosti, kdybyste udělila podpisové právo Conradovi, Ivanovi nebo Dartovi. Stačí zajít do banky potvrdit podpisové vzory. Jistě bude spousta věcí, nejen výplaty, na které bude zapotřebí podpisy. Plukovník musí mít zplnomocnění, má-li podnik řádně řídit.“

„Vy se v tom nějak vyznáte!“

„Vyznám se v podnikání, protože sám mám společnost s ručením omezeným.“

Zamračila se. „Dobře, tak to mohou mít všichni tři. Bylo by to tak v pořádku?“

„Já bych vám radil, aby podpisové právo měli dva z vás čtyř. Pak budete mít jistotu a plukovníkovu poctivost nebude moct nikdo zpochybnit, ani Keith, ani Rebeka.“

Nevěděla, jestli se má zlobit nebo smát. „Moc dlouho vám netrvalo, než jste nahlédl na dno našich černých duší!“

Než jsem stačil odpovědět, otevřely se dveře a bez zaklepání, bez varování, do místnosti vpadli Keith s Hannou. Mě vůbec nevzali na vědomí. Hlasitě si Marjorie stěžovali, že Conrad jedná s architektem, jako by se všichni už na nových plánech dohodli.

„Dohaduje se s ním o tom kdy a ne jestli,“ vztekal se Keith. „Já jsem zásadně proti tomu nesmyslnému projektu a ty to koukej zarazit.“

„Zaraz to sám,“ řekla jeho teta suše. „Děláš spoustu rámusu, ale nakonec ničeho nedocílíš, Keithi. Jednu chvíli se mě chceš zbavit a hned nato chceš, abych za tebe bojovala. Ostatně když už tu jsi i s Hannou, koukejte se panu Morrisovi omluvit za to, že jste ho napadli.“

Keith i Hanna se na mě přivřenýma očima nenávistně zadívali. Bylo mi jasné, že neočekávaný příchod Marjorie a Ivana jim překazil plány a že se s tím nemůžou smířit. Byl jsem živý, stál jsem na nohách, symbol jejich pokoření, symbol toho, jak byli odvrženi. Nesmyslnost jejich nenávisti na věci nic neměnila, nenávist je nesmyslná vždycky. Díky nenávisti tečou potoky krve –, i Francie ve své bojovné hymně povzbuzuje krveprolití. Marseillaisa dodnes oslavuje ducha roku 1792.

Tehdy se „špinavá“ krev připisovala Rakousku. O dvě století později se vlna rasové nenávisti rozšířila po celém světě.

V kanceláři ředitele Stratton Parku to krvavou nenávistí přímo jiskřilo. Pouhou svou přítomností jsem už Keitha a Hannu vyprovokoval tak, že se neovládali a já se obával, že to zdaleka není konec všeho.

Jen přítomnost Marjorie jim v tu chvíli zabránila dokonat, k čemu se ráno chystali. Připadalo mi v tu chvíli paradoxní, že já, velký, statný, většinou plný síly, jsem ubožák zcela závislý na osmdesátileté ochránkyni. Marjorie chvíli čekala na omluvu, která samozřejmě nezazněla. Já ji ostatně ani neočekával, ani nežádal, klidně bych se bez ní obešel, jen kdyby ti dva pochopili, že na vraždu ani peníze Strattonů nestačí. Z té by se nevyplatili.

Vražda nevlastního bratra, vražda syna bývalé ženy. Na tom už nezáleží, čím vražda...

Protože se Strattoni táhli jeden za druhým jako švábi na pivo, jako armáda, brzy se k nám přidružili Conrad s Jackem a Ivanem spolu s cizorodým živlem, panem Wilsonem Yarrowem. Společnost doplňovali pobaveně se tvářící Dart a Roger, snažící se vypadat nenápadně.

Wilson Yarrow mě nepoznal. Krátce jsem se na něj podíval, ale on o mě sotva zavadil očima. Soustředil se na Conrada, který byl nesvůj, protože mu dělal starosti Keithův rozhovor s Marjorie za zavřenými dveřmi.

Na pohled nebyl Wilson Yarrow nijak mimořádně zajímavý. Měl ryšavé vlasy, byl vysoký, s úzkými rameny, hranatou bradou, nic zvláštního. Nicméně si ho určitě každý zapamatoval díky jeho chování, vzpřímené chůzi a jak se na každého díval svrchu.

Marjorie o něm řekla, že je namyšlený, že si myslí, že je ze všech nejchytřejší. Nepochybně měla pravdu a Yarrow se nijak nesnažil svůj pocit nadřazenosti skrývat.

Conrad řekl: „Wilson Yarrow soudí, že bychom okamžitě měli tribuny strhnout, prostor vyklidit a začít s novou stavbou. Souhlasím s jeho návrhem.“

„Milý Conrade,“ řekla Marjorie energickým, rozhodným hlasem. „Nemáš vůbec právo takový návrh

podávat. Tvůj otec takové právo měl, protože mu závodistiště patřilo. Teď patří nám všem a než se přikročí k jakémukoli rozhodnutí, musí s ním souhlasit většina správní rady.“

Conrad se zatvářil uraženě a Wilson Yarrow podrážděně. Nepochybně si myslel, že stará dáma zbytečně zdržuje a nepřikládá jí význam.

Marjorie jasným, vznešeným a úsečným hlasem pokračovala: „Je jasné, že potřebujeme nové tribuny.“

„Ne!“ křikl Keith. „Závodistiště prodáme!“

Marjorie si ho nevšímalá. „Jsem si jista, že pan Yarrow je vynikající architekt, ale když jde o tak závažnou věc, jakou představuje stavba nových tribun, navrhuji, abychom do časopisu pro architektky dali inzerát s výzvou ke konkursu. Zájemci by se přihlásili a předložili své návrhy. Prohlédneme si různá řešení a pak se rozhodneme.“

Conrad se tvářil stejně ohromeně jako Yarrow.

„Ale Marjorie,“ začal namítat Conrad.

„To snad je normální postup, nemyslíte?“ zeptala se s nevinnou tváří. „Člověk si přece nekoupí ani židli, aniž by si předtím nevyzkoušel, jak se v ní sedí, ne?“

Krátce, bez výrazu se na mě podívala. Výborně, pomyslel jsem si.

„Jako členka správní rady podávám návrh, abychom na tribuny vyhlásili konkurs. Samozřejmě předpokládáme, že se ho zúčastní i pan Yarrow.“

Nastalo mrtvé ticho.

„Ivane, připojuješ se k mému návrhu?“ řekla Marjorie.

„Prosím? Ano jistě, je to velice rozumné.“

„Conrade?“

„Poslyš, Marjorie...“

„Conrade, prosím trochu uvažuj.“

Conrad se kroutil a Yarrow se tvářil rozzuřeně.

Vtom se k úžasu všech ozval Keith: „Souhlasím, Marjorie, máš můj hlas.“

Zatvářila se překvapeně a patrně ji napadlo, že Keith k takovému postupu vedlo jen a jen to, aby stavbu tribuny zbrzdil (totéž jsem si samozřejmě myslel i já), nicméně moudře jeho pomoc přijala.

„Návrh byl přijat,“ řekla klidně a bez vítězoslávy. „Plukovníku, najdete pro ten inzerát nějaký vhodný časopis?“

Roger řekl, že se o to samozřejmě postará.

„Samozřejmě,“ přikývla Marjorie a zadívala se na člověka, který se dopustil té velké chyby, že ji podcenil.

Byl nemálo vyvedený z míry. „Až budete mít plány připravené, pane Yarrowe, rádi se na ně podíváme.“

Stiskl zuby. „Lord Stratton jednu kopii má.“

„Opravdu?“ Conrad se přikrčil pod jejím zdrcujícím pohledem. „V tom případě ji Conrade ukážeš nám všem, že?“

Hlavy ostatních Strattonů přikyvovaly.

„Mám to doma,“ řekl Conrad neochotně, „ale můžu sem ty plány samozřejmě někdy donést.“

„Dobře,“ přikývla Marjorie. „Takže dnes odpoledne, ano. Ve čtyři hodiny,“ zadívala se na hodinky. „Můj bože, už je dávno čas oběda. To to dneska uběhlo, takové práce.“ Vstala.

„Plukovníku, protože předpokládám, že naše soukromá jídelna v tribunách je nepoužitelná, buďte tak laskav a nějak se o nás na to pondělí postarejte, něco zajistěte. Předpokládám, že většina z nás se na dostihy dostaví.“

Roger hlesl že ano, že se postará.

Marjorie vznešeně přikývla a odešla jako velká dáma.

Ostatní ji následovali skoro beze slova. Conrad odváděl vzteklého Yarrowa a my s Rogerem osaměli na ztichlém bitevním poli.

„To je dračice,“ řekl Roger obdivně.

Podal jsem mu výplatní šeky. Zadíval se na podpis.

„Jak jste to dokázal?“ zeptal se.

9...

Roger strávil odpoledne s elektrikářem, který měl na starosti závodistiště. Jeho lidé přerušili okruh k tribunám, ale všude jinde, po celém areálu, naopak přívod elektřiny obnovili. Roger předtím přerušil všechny okruhy, které samy neshořely. Poznamenal: „To poslední, co teď potřebujeme, je požár.“

Elektrikáři položili do výkopu vyhrabaného speciálním strojem těžký kabel s dobrou izolací až k parkovišti členů, aby zajistili osvětlení, lednice a vůbec přívod proudu do velkého stanu.

„Na dostihovém závodišti se nikdy nesmí zapomenout na šampaňské,“ pravil Roger a myslel to vážně. Průzkumníků trosek mezitím přibývalo, přivezli si taky lešení a různé nástroje. Zbudovali dva metry vysoký plot, jímž zamezili přístup k pobožené části tribun. „Snadno bychom mohli přijít o drahocenné stopy, jak by si lidé odtud brali suvenýry. Pondělní davy, když je člověk nechá bez dohledu, se dokážou chovat jako hejno supů.“

Zeptal jsem se jednoho z pyrotechniků: „Kdybyste vrtal třicet děr do zdi kolem schodiště, nepojistil byste se a nenechal někoho hlídkovat?“

„Páni, to asi jo,“ zamyslel se. „I když víte, na druhý straně, když se vrtá, tak je většinou těžko říct, odkud ten zvuk vlastně přichází. Vrtání klame. Máte pocit, že to je od sousedů, a přitom je to z dálky přes sto metrů a naopak. Pokud někdo slyšel tu vrtačku, a to se vám pokouším vysvětlit, tak by určitě těžko dokázal říct, kde se vrtalo. Kromě toho by tomu asi nikdo nepřikládal váhu v tak velkém areálu, jako je tohle.“

Napadlo mne, že jedině Roger by musel vědět, že zvuk vrtání není na místě. Jenže Roger bydlel daleko z doslechu.

Přinesl jsem si z Rogerova džípu mobilní telefon a pokoušel se najít přátele nebo členy učitelského sboru, známé ze svých studentských let, abych se jich zeptal na Yarrowa. Skoro nikdo však nebral telefon.

Podařilo se mi promluvit jenom s jednou manželkou. Pani Carteretová mi řekla že lituje, že Carteret je toho času v Petrohradě, ale slíbila, že mu dá moje číslo a požádá ho, aby mi zavolał. Pak se mi ještě ozvala jedna velice mladá dcera, která mi oznámila, že tatínek už s nimi nebydlí. Napadlo mě, že správnému soukromému detektivovi by se taková věc přihodit neměla.

V kanceláři jsme potom s Rogerem vymýšleli kam nejlíp umístit velký stan a kam přenosné domky, které nám slíbili.

V jednom se měli převlékat žokejové, do druhého přijdou váhy a funkcionáři. Zvolili jsme místo poblíž padoku, jen pár kroků od Rogerovy kanceláře, a dohodli se, že plot mezi padokem a parkovištěm členů zrušíme, aby publikum mělo k velkému stanu volný přístup. Znamenalo to sice, že koně budou velký stan obcházet, aby se dostali ke dráze a z dráhy, ale Roger tvrdil, že to není žádný problém.

„Rebeka!“ vykřikl najednou a chytil se za hlavu. „Ženské. Kam je dáme?“

„Kolik jich je?“

„Dvě nebo tři, nejvýš jich může být šest.“

Zavolał jsem Henrymu, ale ozval se mi jenom záznamník.

Nadiktoval jsem tedy prosbu, ať přiveze taky menší pomocné stany, jakékoli. „Pošli něco, co vypadá hezky, třeba zámek Šípkové Růženky. Musíme lidi trochu rozveselit, rozumíš tomu?“

„Tohle je ale závodiště, to není pouť,“ namítl Roger přísně, když jsem skončil hovor.

„Ano, ale je to velikonoční svátek,“ připomněl jsem mu.

„Chceme obnovit důvěru v závodiště. Jde o to, aby lidé zapomněli na bombu, aby se tu cítili dobře, aby se bavili. Až sem v pondělí přijdou diváci, musí zapomenout, že u té překážky došlo k ošklivému neštěstí,“ odmlčel jsem se. „Dnes a zítra to tady musí být dokonale osvětlené a musí tu být tolik hlídek, kolik jich seženete, aby hlídaly stáje, sázkové kanceláře a levné tribuny.“

„To bude stát spoustu peněz,“ namítl.

„Když to tady v pondělí dobře dopadne, Marjorie ráda za hlídky zaplatí.“

„Poslyšte, vaše energie je opravdu nakažlivá. Uvědomujete si to?“ usmál se skoro vesele a už se chystal, že poběží zpátky ke svým elektrikářům. Vtom zazvonil telefon.

Roger řekl: „Haló? Ano paní Binshamová, samozřejmě ihned,“ a zavěsil.

Obrátil se ke mně: „Říká, že je u ni Conrad s Yarrowem a že jí ukazují Yarrowovy plány. Chce, abychom jí tady zhotovili kopie.“

„Conrad s tím souhlasí?“ podivil jsem se.

„Zdá se že ano, ale trvá na tom, aby se kopie potom zamkly tady do kanceláře do sejfu.“

„Je neuvěřitelná.“

„Má nějakým způsobem Conrada v hrsti, toho už jsem si všiml dávno. Jakmile na něj zatlačí, Conrad povolí.“

„Všichni vydírají jeden druhého.“

Přikývl. „Ano, mají spoustu tajemství, pěkně pod pokličkou, každé se platí.“

„To mně víceméně řekl taky Dart.“

Roger ukázal na dveře sekretariátu. „Tam mám kopírku i sejf. Conrad s Yarrowem už sem jdou.“

„V tom případě mizím,“ řekl jsem. „Počkám na vás v džípu.“

„Až odejdou... budete chtít zpátky k autobusu?“

„Rád bych.“

„Taky bude nejvyšší čas,“ řekl suše. Otevřel dveře a já se zvolna vyhrabal ven.

V džípu jsem se opatrně usadil na bok a díval se, jak přicházejí Conrad s Yarrowem s velkými deskami na plány, a jak potom odcházejí. Oba kráčeli toporně, určitě měli vztek.

Jakmile zmizeli, Roger přinesl kopie do džípu a společně jsme si je prohlédli.

Roger mi řekl, že originální plány byly na třech velkých plachtách, modré čáry na světlešedém papíru, ale kopírka v kanceláři že vyprodukovala menší formát v černém provedení. Na jedné sérii kopií byl půdorys přízemí. Další série zobrazovala čtyři boční pohledy. Na třetí sérii byla hustá spleť tenkých čar, tvořících trojrozměrný pohled, ale jakoby dutý, bez výplně.

„Co je tohle?“ mračil se Roger. „To jsem v životě neviděl.“

„To je axonometrický výkres.“

„Cože to je?“

„Axonometrická projekce je metoda, jíž se budova zobrazuje trojrozměrně, což je snadnější, než když si člověk hraje se skutečnou perspektivou. Je to jako byste budovou otáčel v jakémkoli směru, a přitom vždy rýsoval kolmice směrem vzhůru... Neměl jste se ptát,“ omlouval jsem se.

Roger se zřejmě líp orientoval ve stupních zvýšení u kanónů. „Je to samé sklo,“ zlobil se.

„Ale není to zase úplně špatné. Není to dost dobré, ale úplně špatné taky ne.“

„Lee!“

„Omlouvám se, ale fakt je, že bych to tady na závodisti v žádném případě nepostavil. Pravděpodobně nikde v Anglii. Tenhle projekt se hodí do tropického podnebí, kde se dá zavést klimatizace a členové závodisti jsou samí milionáři. Ale ani tak by to nebylo moc pohodlné.“

„To už zní líp,“ řekl s úlevou.

Podíval jsem se na levý horní roh každé ze sérií. Na všech bylo jednoduše napsané: Hlavní klubová tribuna, Wilson Yarrow, AADipl. Samostatná práce, žádní partneři, žádná firma.

„Nejlepší tribuny, které kdy kdo postavil, jsou v Arlington Parku u Chicaga,“ poznamenal jsem.

„Já myslel, že na dostihy nechodíte,“ řekl Roger.

„Já tam taky nebyl, ale viděl jsem fotografie a plány.“

Rozesmál se. „Můžeme si něco takového dovolit my?“

„Můžeme použít některé jejich nápady.“

„Sny, jsou to sny,“ řekl a skládal kopie do úhledné hromádky. „Počkejte prosím vás, než tohle uložím do sejfů.“ Na chvíli odběhl a vrátil se, aby mě odvezl necelý kilometr k domu. Bylo tam ticho a prázdno, děti nikde, žena nikde.

Našli jsme je všechny v autobuse. Kluci pozvali paní Gardnerovou na čaj (sendviče s tuňákem, sladké sušenky). Všichni se soustředěně dívali na televizní výsledky fotbalu.

Když odešli čestní hosté, paní Gardnerová a její manžel, Christopher jí vyslovil nejvyšší možnou pochvalu:

„Vona dokonce ví, co je ofsajd.“ Fotbalové zpravodajství pokračovalo.

Zabral jsem vlastní postel, vystěhoval z ní asi dva nebo tři diváky, položil se na břicho a taky se díval na televizi. Když skončila poslední fotbalová reportáž (donekonečna opakovali zpomalené záběry gólů), připravil Christopher pro všechny večeři. Měli jsme špagety z konzervy na topinkách. Kluci si pak vybrali video (asi z šesti, které jsem vypůjčil při naší honbě po ruinách) a dívali se na televizi. Ležel jsem na břiše a během promítání filmu jsem usnul.

Vzbudil jsem se asi ve tři ráno, ještě stále na břiše a oblečený.

V autobuse byla tma a ticho, kluci spali. Zjistil jsem, že přese mne hodili přikrývku. Zřejmě mě nechtěli budit.

Na stolku u mé hlavy stála sklenička s vodou.

Zadíval jsem se na skleničku vděčně a skoro dojatě.

Večer předtím jsem si ji tam taky postavil, a Toby, kterému od okamžiku výbuchu tribun dělalo starost všechno, co nezapadalo do každodenní rutiny, se mě starostlivě ptal, proč ji tam mám.

Vysvětlil jsem mu, že mi v nemocnici dali pilulky, abych si je v noci vzal, kdyby mě rány začaly bolet.

„Aha, a kde máš ty pilulky?“

„Pod polštářem.“

Kluci tehdy mlčky přikývli. V noci jsem špatně spal a pilulky jsem si skutečně vzal, což kluci ráno vzali na vědomí.

Proto se i dnes opět objevila sklenička s vodou, připravená ohleduplností mých synů. Vzal jsem si pilulky,

napil se a ležel ve tmě, ledaco mě sice bolelo, ale současně jsem cítil i skutečné štěstí. Ráno bylo krásně. Kluci otevřeli všechna okna, aby se autobus řádně vyvětral, a já jim rozdal dárky k Velikonocům, které Amanda připravila, zabalila a strčila pod postel. Všichni kluci dostali velké čokoládové vajíčko, brožovanou knížku a malou počítačovou hru. Všichni taky mamince zavolali a poděkovali. „Chce mluvit s tebou, tati,“ řekl Alan a podal mi sluchátko. Řekl jsem: „Ahoj, šťastné a veselé Velikonoce.“ Pak jsem se zeptal, jak se daří Jamiemu. „Výborně. Poslyš, krmíš kluky pořádně, Lee? Topinky se špagetama z konzervy, to není nic moc. Ptala jsem se Christophera... prý jsi včera nekoupil žádné ovoce.“ „Dnes ráno měli ovesné vločky a banán.“ „Musí mít čerstvé ovoce a zeleninu.“ „Dobře.“ „Byla bych docela ráda, kdybyste se venku mohli zdržet dýl, co takhle do středy nebo do čtvrtka?“ „Když myslíš tak jo.“ „Dobře. A nech vyprat prádlo, ano?“ „Jistě.“ „Už jste našli nějakou dobrou zříceninu?“ „Ještě hledáme.“ „Žijeme z úspor,“ varovala mě. „Ano, však já vím. A kluci potřebují nové sportovní boty.“ „Ty bys mohl koupit.“ „Dobře.“

Náš rozhovor se jako obvykle omezil na péči o děti. Projevil jsem dobrou vůli: „Jak dopadl večírek u tvojí sestry?“ „Proč se ptáš?“ Měl jsem pocit, že je trochu ve střehu. Pak odpověděla: „Dopadlo to výborně, nechá tě moc pozdravovat.“ „Děkuju.“ „Koukej se dobře starat o kluky, Lee.“ „Jistě. Veselé Velikonoce a zatím nazdar, Amando.“ „Chce, abysme jí zavolali zítra večer,“ řekl Christopher. „Samozřejmě, záleží jí na vás, ale chce, abychom ještě tak jeden dva dny hledali nějakou zříceninu.“ Kupodivu nikdo nic nenamítal. Všichni se podle očekávání věnovali svým počítačovým hrám.

Ozvalo se zabušení na dveře, vzápětí do nich nakoukl Roger. „Váš kamarád Henry osobně dorazil s jeřábem, vykládací plošinou a velkým stanem na šesti mamutích nákladních vozech. Odmítá vyložit,“ hlásil Roger, „dokud s vámi nepromluví.“ „Henryho velké stan!“ křikl Christopher. „Je to ten, co jsme měli, když jsme stavěli dům?“ „Ano.“ Kluci okamžitě pozavírali okna autobusu a bleskurychle se seřadili před garáží. Tvářili se nadějeplně. Roger se na ně podíval a pak odevzdaně mávl na džíp. Všichni se naskládali dozadu a prali se o svá oblíbená místa. „Sednout nebo ven,“ zaburácel Roger velitelským vojenským hlasem a kluci rázem zkrotli a usadili se. „Dám vám kluky, vy mi za to dejte Marjorie,“ nabídl jsem Rogerovi. „Dohodnuto.“ Bojovým způsobem projel areálem a elegantně, smykem zastavil před kanceláří. Oznámil mým potomkům, že je při sebemenší známce neposlušnosti okamžitě deportuje do autobusu, kde je čeká internace až do večera. Na mužstvo to udělalo náležitý dojem, vzali varování vážně, Henryho nicméně běželi přivítat s nelíčeným jásotem. Před obrovitým vousatým Henrym jsem si vždycky připadal malý. Vyhodil si Neila na ramena, zešíroka se usmál na mě i moje chodítko, na všechno. „Tak co, málem tě to rozmačkalo, co?“ „Jo. Moje chyba.“ Máchl směrem ke svým mamutím nákladním vozům rozestavěným po betonové ploše. „Dotáhnul jsem celej ten cirkus,“ řekl spokojeně. „Ano, ale poslyšte...“ začal Roger. Henry se na něj shovívavě zadíval. „Jen důvěřujte tady Leeovi,“ řekl. „Však von dobře ví, co se lidem líbí. Náš Lee je čaroděj. Jen to nechte na mně a na něm a my vám to tu na zejtek všechno nachystáme. A za šest tejdnu, až budou zase svátky a budete tu mít dostihy, já jsem si to vyhledal, víte, tak se vám lidi

nevejdou na parkoviště. To se rozkecá, víte? No chcete přece, aby se vám sem lidi hrnuli, ne?”

„Já... ano.“

„No vidíte.“

Roger se na mě zoufale obrátil. „Marjorie...”

„Bude nadšená. Přece jí jde především o to, aby závodistička vzkvétala.“

„Jste si tím jistý?”

„Na sto procent, ale připouštím, že jí potrvá tak pět vteřin, než překoná první šok.“

„No doufejme, že potrvá mnohem déle, než na ni políčíte srdeční záchvat.“

„Položil jste ten kabel?” zeptal se Henry. „Těžkej kabel?”

„Přesně jak jste si přál,” přikývl Roger.

„Dobrý. Kde jsou plány areálu?”

„V kanceláři.“

Roger dal pokyn svým dělníkům, aby pomáhali kde se dá, a sám většinu dne prostál v úžasu nad tím, jak Henry se svojí posádkou před jeho očima budovali revoluční vizi luxusních tribun.

Nejdřív ze všeho vztyčili čtyři věžovité pilíře z dílců, které postupně naskládal do výšky jeřáb, pilířů tak pevných, jak Rogerovi řekl Henry, že by se mezi nimi mohli vznášet artisté na visuté hrazdě. Pak pomocí železných lan a těžkých elektrických navijáků vyzdvihli tuny silného, bílého plátna a rozprostřeli je.

Výsledná výška a prostor velestanu se rovnala výšce a prostoru starých tribun, a přitom stan vypadal nádherněji.

Rozebírali jsme s Henrym, kudy se budou davy pohybovat, jak se dostihoví diváci chovají a jak se zabezpečit proti dešti. Vytyčili jsme základní plán, snažili se odstranit úzké profily, pamatovali jsme přednostně na pohodlí a zábavu, aby majitelé měli, co chtějí. Nejlepší prostory jsme samozřejmě vymezili pro Strattony, pro rozhodčí a pro bary trenérů. Ve velkém stanu jsme se rozhodli položit pevnou podlahu, uprostřed ponechat uličku, po obou stranách pevné příčky a nad každou „místností“ dvojitý strop z jemné, broskvově zbarvené látky podobné hedvábí. „Tohle já kupuju po kilometrech,” ubezpečoval Henry žasnoucího Rogera. „Lee mi kdysi řek, že když světlo svítí plátnem a takovouhle pomerančovou látkou, lichotí to starým obličejům víc než žlutá. No a účty platili většinou starší lidi, žejo. Kdysi jsem používal žlutou, ale teď už nikdy. Lee tvrdí, že správný světlo je důležitější než jídlo.“

„A co řekne Lee, je svaté, co?”

„Jo. Už jste někdy viděl, aby někdo ze zchátralý hospody, co do ní nikdo nechodí, udělal poutní místo? To dokázal dvakrát před mejma očima a co já vím, tak předtím ještě víckrát. On prostě ví, co lidi přitahuje, co se jim líbí, přestože lidi vlastně nevědí, co je přitahuje, prostě se jim něco líbí. Ale na to můžete vzít jed, že Lee moc dobře ví, co se jim vlastně líbí.“

„Co se tedy lidem líbí? Co je přitahuje?” zeptal se mě Roger zvědavě.

„To by bylo vyprávění na dlouhé lokte.“

„Ale jak vy to víte?”

„Celé roky se už vyptávám stovek, ale doslova stovek lidí, proč si koupili starý dům, ve kterém žijí. Co nakonec rozhodlo, ať je to sebevíc nesmyslné, že se nakonec odhodlali koupit právě ten dům a žádný jiný. Někteří mi řekli, že kvůli hezkým balkonům, někomu se líbí tajné točité schodiště, někoho okouzli kamenný krb nebo mlýnské kolo, jindy že podlaží jsou nepravidelně rozdělená nebo když je v místnosti galerie. Taky jsem se lidí ptal, co se jim nelíbí a co chtějí změnit. Prostě když přestavuju polorozpadlý barák, už vím, co chce, aby pak po něm lidi zatoužili.“

Roger řekl zvolna: „Dům jako ten váš.“

„Dá se říct.“

„A hospody?”

„To vám někdy ukážu. Jenomže když jde o hospody, nejde jenom o přestavbu. Tam záleží na dobrém jídle, dobrých cenách, rychlé obsluze a aby tam člověk měl pocit vítaného hosta. Je nesmírně důležité naučit se znát zákazníky jmény a vítat je jako přátele.“

„Ale vy se potom vždycky zase posunete o dům dál, co?”

„Ano, jakmile hospoda už prosperuje a dobře běží,” přikývl jsem. „Já jsem stavitel, nejsem hospodský.“

Pro Henryho posádku, pro chlapy, z nichž celá řada byla od cirkusu a zvyklá vykouzlit na zelené louce přes noc zázraky, byl termín dvacet čtyři hodiny před zahájením dostihů přímo luxusní. Tahali za lana, oháněli se kladivy, potili se.

V Mayfloweru Henry svým „chlapcům“ koupil sud piva.

Henry kromě velkého stanu přivezl spoustu železných trubek, svorek a prken, které po smontování slouží

v cirkusech jako stupňovitá hlediště.

„Tak mě napadlo, že byste to mohli potřebovat.“

„Skutečná tribuna,“ vydechl jsem. „Ty jsi zázrak.“

Henry zářil.

Roger nevěřil svým očím. Jeho dělníci pod vedením Henryho cirkusáků stupně smontovali, samozřejmě ne do kruhu, ale podél dráhy, aby mezi tribunou a dráhou zůstal široký pruh trávy, odkud byl přístup k tribuně.

„Copak my bysme to dokázali ještě líp, kdybysme na to měli čas,“ řekl Henry. „Ale takhle aspoň některý z těch vašich diváků vodsud' uviděj na dostih a nebudou se muset všichni mačkat u stupňů sázkový kanceláře.“

„Asi bychom na to měli správně mít stavební povolení,“ vydechl Roger. „A taky bezpečnostního technika a bůhvíco ještě.“

Henry mu pod nosem třepal dvěma papíry. „Mám stavební licenci a tohle je provizorní stavba. Můžete si zavolat, jakou kontrolu chcete. Zavolejte si je v úterý. Všecko co já postavím, je bezpečný a není to v rozporu se zákonem. Počkejte, já vám něco ukážu,“ Ušklíbl se, mávl a než jsme se nadáli, od nákladních vozů už lidé přinašeli celou armádu hasicích přístrojů. „Tak co, spokojenost?“ zeptal se Rogera.

„Nemám slov.“

Henry mě jednu chvíli odtáhl stranou. „Co to je za hajzly, co tam pořád překáží u brány? Když jsem jel s pivem, tak jsem jednoho z těch pitomců málem porazil. Vlez mi rovnou do cesty, cvok jeden.“

Vysvětlil jsem mu, co tam dělá pan Harold Quest a jeho společníci, jimž jde o to zarazit dostihový sport.

„Copak tam nebyli, když jste ráno přijeli?“ zeptal jsem se.

„Nebyli, mám je odstranit?“

„Myslíš jako fyzicky odstranit?“

„Copak se to dá jinak?“

„Dali by se přemluvit, ne?“

„Nebud' bláhovej.“

„Když zašlápneš vosu, přijde jí na pohřeb padesát kamarádek.“

Přikývl. „Jo jasný,“ pohladil si vousy. „Tak co teda uděláme?“

„Nějak to s nimi vydržíme.“

„Je to ale ubohost.“

„Mohl bys jim říct, že když zničí překážkové dostihy, způsobí smrt stovek koní, protože ti už pak nebudou k potřebě.“

Takže místo toho, že jednou za čas zahyne jeden kuň, všechny utratí do roka a do dne. Řekni Haroldu Questovi, že propaguje vyvraždění koní a že se z koní stane ohrožený druh.“

„Dobře,“ zatvářil se, jako kdyby to chtěl jít okamžitě zařídit.

„Jenže já se obávám, že jim vlastně vůbec o koně nejde. Spíš prostě chtějí lidem pokazit zábavu. Oni se přitom baví, to je to hlavní. Ten chlap se už celé dny pokouší o to, aby ho šikovně porazilo auto. Zítra se mu možná podaří, že ho zatknou. A pokud by se mu to podařilo, bude bez sebe blahem.“

„Všichni fanatici jsou cvoci,“ řekl.

„A co sufražetky a co dvanáct starých apoštolů?“

„Hele, s tebou já se hádat nebudu. Nechceš pivo?“

„Já ti řeknu, co potřebujeme. My potřebujeme protidemonstraci,“ řekl jsem. „Potřebujeme, aby kolem Questa chodili lidé s plakáty s nápisy ZVYŠTE POČET NEZAMĚŠTNANÝCH, PŘIPRAVTE STÁJNÍKY O CHLEBA, POŠLETE KONĚ NA PORÁŽKU, VEZMĚTE CHLEBA KOVÁŘŮM.“

„Podkovářům,“ řekl Henry. „Přes podkovy dostihových koní jsou podkováři. Kováři dělají všechno možný, nejen podkovy.“

„Pojďme si dát to pivo,“ řekl jsem.

Pivo jsme nicméně museli odložit, protože dorazila dvě auta, v nichž seděli rozběsnění lidé, kteří se málem doslova střetli s Haroldem Questem.

První auto mělo za nárazníkem kus plakátu ZABRAŇTE KRUTOSTI a jak už se tak stává, tato povrchní výzva vyvolala zcela opačnou reakci.

Oliver Wells zcela odhodil slupku perfektního chování a zdvořilosti a odhalil temnější, tvrdší jádro. Jako bych se díval na neúprosnou sílu pístů ukrytou v tiše předoucím motoru. Oliver Wells určitě projevoval víc tvrdosti, než kolik jindy běžně dával najevo. Jak se tak projevila jeho pravá povaha, byl bych i připustil, že by dokázal být krutý.

Dlouhý nos a odstálé uši se mu třásly vztekem. Krátce, nadřazeně se na mě podíval a zeptal se: „Kde je Roger?“

„V kanceláři.“

Oliver vyrazil ke dveřím kanceláře a vůbec nebral na vědomí horečnou činnost kolem sebe. Druhý vůz, rudé ferrari, se skřípěním brzd zaparkoval vedle Oliverova vozu, až se kouřilo od kol. Rebeka vyskočila jako vymrštěná perem, zamračená a vztekla.

V tu chvíli jsem si uvědomil, že je první ze Strattonů, kdo se dnes objevil. Její bratr, byť fixovaný na své vlastní vlasy, by mi byl mnohem milejší.

Rebeka v elegantních světlých dlouhých kalhotách a v rudém svetru jiskřila pobouřením a hněvem.

„Já toho kreténa zabiju,“ prohlásila doneurčita. „Říká si o to, aby ho člověk přejel, a namouduši, že to udělám, jestli mi ještě jednou řekne kočko.“

Měl jsem co dělat, abych se nerozesmál, protože by to nebylo příliš vhodné. Henry žádné zábrany neměl, taky poznal skalní feministku, když ji viděl, a okamžitě se dal do hurónského smíchu.

Přivřela oči a obdařila ho zničujícím pohledem. Henry si z toho nic nedělal.

„Kde je Oliver?“ zeptala se s neskrývanou povýšeností.

„Kde je ten člověk, co sem přijel přede mnou?“

„Tamhle v kanceláři,“ ukázal Henry. Viděl jsem na něm, že měl sto chutí dodat „kočko“.

Díval se za Rebekou, jak odchází panterím krokem, a místo komentáře povytáhl obočí a zatvářil se.

Kdyby se v tu chvíli Rebeka otočila, nejspíš by si vysloužil nůž do zad.

„Je škoda, že je taková,“ řekl jsem. „Protože je taky hezká a statečná.“

„Kdo je to?“

„Ctihodná Rebeka Strattonová, překážková jezdyně.“

Henry se přestal tvářit, pokrčil rameny a na Rebeku pro tu chvíli zapomněl. „Jdem na pivo,“ prohlásil.

Překazilo nám to další auto. Malý černý porsche se připlížil jako stín po servisní cestě a tiše, nenápadně se zastavil za Henryho nákladními vozy. Nikdo nevystoupil a kouřovými okny nebylo dovnitř vidět.

Henry se zamračil. „Kdo to tam straší?“

„Nemám tušení. Jdi a zjisti to.“

Přeběhl k cizímu vozu, chvíli se díval dovnitř, pak přiběhl zpátky.

„Je hubenej, mladej a vypadá jako kočka. Prostě tam sedí a má zamčený dvířka. Odmítal se mnou mluvit,“ Henry se ušklíbl. „Jo a udělal na mě nemravnej posunek, co dělá italští řidiči. Říká ti to něco?“

„Mohl by to být Forsyth Stratton, to je bratranec kočky. Je jí hodně podobný.“

Henry pokrčil rameny, nezajímalo ho to. „Jo, co chceš, aby se dělalo s prázdným nádobím u baru?“

„O to se postarají dodavatelé.“

„Takže jdem na to pivo?“

„Ano.“

Pak už jsme se konečně usadili za barpultem a bavili se o tom, co se ještě musí udělat. Henry prohlásil, že jeho posádka bude pracovat určitě do půlnoci, ne-li déle. Prý se pak vyspí v kabinách nákladáků, jsou na to zvyklí a dokončí práci brzy ráno. Sliboval, že nákladní vozy budou v devět třicet pryč až na ten nejmenší, ve kterém má všechno svoje nářadí, které s sebou bere na cestu a které potřebuje na údržbu a nejnutnější opravy.

„Zůstanu tady na dostihy. To přece nemůžu zmeškat.“

Připojil se k nám Roger. Vypadal ustaraně.

„Oliver se hrozně vzteká,“ hlásil. „No a Rebeka...“

Rebeka vyběhla o chvíli za ním, ale nám se vyhnula. Pokoušela se najít průchod v plotu kolem pobořené tribuny.

Když se jí to nezdařilo, řítla se zpátky k Rogerovi a řekla dopáleně: „Pust'te mě skrz ten plot! Chci vidět rozsah škody.“

„To není v mojí kompetenci,“ řekl Roger suše. „Řekněte si policii.“

„Kde je policie?“

„Za tím plotem.“

Přivřela oči. „Tak mi sežeňte žebřík.“

Když se Roger nepohnul, aby ji rychle uposlechl, zastavila dělníka, právě procházejícího kolem. „Přineste mi štafle,“ nařídila mu. Žádné „prosím“ ani „děkuji“, když ji štafle skutečně přinesl. Řekla mu jednoduše kam je postavit, nepatrně na něj kývla, když ustoupil, a už lezla nahoru.

Lezla plynulými, dokonalými pohyby, a pak se dlouho dívala na to, co se skrývalo za plotem.

Henry a Roger se jako staří vojáci rychle uklidili a nechali mě tam samotného, abych vyslechl ostré názory slečny Rebecky. Slezla ze štaflí opět s atletickou elegancí, pohrdavě se zadívala na moje chodítko a nařídila mi, abych okamžitě opustil závodíště, že nemám právo se tam pohybovat. Prý jsem neměl ani právo být dva dny předtím na tribunách, tj. v pátek dopoledne, a jestli snad mám v úmyslu Strattonovy žalovat za to, že jsem v jejich nemovitosti utrpěl zranění, tak prý mě naopak Strattonovi budou žalovat za neoprávněný vstup do cizího objektu.

„Dobře,“ řekl jsem.

Zamžikala. „Jak dobře?“

„Mluvila jste s Keithem?“

„Do toho vám nic není. Říkám vám, abyste vypadl.“

„Záleží mi na budoucnosti závodíště,“ řekl jsem a ani jsem se nehnul. „Patří mi osm setin. Vy, až skončí přezkoumání poslední vůle, dostanete tři setiny. Kdo z nás dvou má tedy větší právo tady být?“

Přivřela jiskřící oči, netrpělivě se vyhnula mé zmínce o poměru sil a zaměřila se na to nejpodstatnější.

„Jak to myslíte s tím přezkoumáním? Ty akcie jsou moje. Podle závěti.“

„Ale podle anglického práva nikdo nevlastní to, co mu bylo odkázáno, dokud závěť nebyla ověřena jako právoplatná.“

Mluvil jsem na základě zkušeností, kterých jsem nabyl po mamčině smrti. „Teprve až dostanete potvrzení o pravosti závěti a až zaplatíte daně, bude to, co jste zdědila, skutečně vaše.“

„Nevěřím vám.“

„To na věci nic nemění.“

„Chcete říct že můj otec, Keith a Ivan nemají právo být ve správní radě?“ zeptala se. „Že všechna ta jejich pitomá usnesení neplatí?“

Zbavil jsem ji bláhových nadějí. „Ne, to neříkám. Členové správní rady nemusejí být akcionáři. Marjorie mohla jmenovat kohokoli chtěla, i když si to možná neuvědomovala.“

„Vy toho moc víte,“ odsekla Rebeka dopáleně.

Zeptal jsem se: „Těší vás, že je hlavní tribuna v troskách?“

„Ano těší,“ řekla odbojně.

„A co byste teď chtěla?“

„Samozřejmě nové tribuny. Moderní, prosklené. Všecko chci nové. A zbavím se pitomýho Olivera a praštěnýho Rogera.“

„Chcete to tady řídit sama?“ zeptal jsem se žertem, ale ona to vzala vážně.

„Nechápu, proč bych nemohla. Dědeček to taky řídil. Potřebujeme změnu, nový nápady, a vůbec, tenhle podnik by měl řídit někdo ze Strattonů.“ Sršelo z ní vizionářské nadšení. „Nikdo jiný v celé rodině neví, jaký je rozdíl mezi sedlovou a valbovou. Otec musí odkázat Stratton Hays přímému dědici titulu. Ale pozemky závodíště ne, ty do rodových statků nepatří. Závodíště může otec klidně odkázat mně.“

„Je mu teprve šedesát pět,“ namítl jsem a v duchu si pomyslel, jaký elektrizující účinek by tahle konverzace asi měla na ostatní Strattony.

„Já si počkám. Ještě nejmíň dvě sezóny chci jezdit. Taky je nejvyšší čas, aby se mezi pět nejlepších žokejů na žebříčku dostala ženská, a to já letos dokážu, jestli mně v tom nezabrání pitomý pády a pitomý zákazy pitomých doktorů. Pak to tady začnu řídit.“

Pozoroval jsem její sebedůvěru a nebyl jsem si vůbec jistý, zda se tolik přeceňuje, nebo je opravdu tak schopná.

„Musela by vás jmenovat správní rada,“ řekl jsem věcně.

Ostře se na mě zadívala. „Jo to by musela,“ řekla pomalu. „Ale mám ještě dva roky, abych to zvládla,“ odmlčela se.

„Bůhví kdo potom ve správní radě bude.“

Pak se najednou rozhodla, že už se mnou strávila víc než dost času a odplula ke svému rudému vozu. Cestou se lačně rozhlížela do stran po království, kterému hodlala vládnout. Věděla samozřejmě, že jí Marjorie bude klást překážky, ale taky věděla, že to nebude na věky. Přece jenom tu byl velký věkový rozdíl, to si Rebeka dobře uvědomovala.

Henry a Roger se zbaběle vrátili, teprve když výfuk rudého vozu mizel u východu.

„Co si s vámi povídala?“ zeptal se Roger zvědavě. „Vypadala skoro lidsky.“

„Myslím, že tady chce panovat jako její dědeček.“

„Nesmysl,“ rozesmál se, ale pak přece jenom zneklidněl a začal se mračit. „To přece rodina nedopustí.“

„Ne, nedopustí.“ Aspoň ne letos, pomyslel jsem si, nebo napřesrok. Ale později?

Roger se tak nepřijatelnou možností raději dál nezabýval.

„Neříkejte to Oliverovi,“ řekl. „Nejspíš by ji zaškrtil.“

Jeden policista a osmadvacetiletý pyrotechnik prošli mezi dvěma oddíly pootevřeného plotu, takže jsme zahlédli, jak za ním lidé zvolna prosívají rum.

S Rogerem jsme šli policistovi a pyrotechnikovi naproti a zvědavě se dívali, co nesou.

Odborník řekl vesele: „Tohle je z budíku,“ ukazoval ozubené kolečko. „Zbytky budíku se najdou skoro vždycky. Ani s tímhle druhem výbušniny se věci nevypaří.“

„Jaká to byla výbušnina?“ zeptal jsem se.

„P.E.4. Semtex to nebyl, ani hnojivo, ani nafta. Žádný podomácku vyráběný teror. Podle mého to byla armádní výbušnina, naše, ne irská republikánská.“

Plukovník řekl přísně: „Armáda pečlivě střeží rozbušky. P.E.4 bez rozbušky není nic.“

Expert přikývl. „To je fakt, můžete to hníst a tvarovat jako marcipán. I když kladivem bych do toho netlouk. Ale že by byly detonátory tak nepřístupný? To nemyslíte vážně. Kdyby tomu tak bylo, měl bych mnohem snadnější život. Jak je známo, armáda už ztratila ledaco, dokonce i tanky. Tak co je proti tomu nakonec trochu fulminátu rtuťnatého, zvlášť když jde o kamaráda.“

„S rozbuškami se zachází opravdu s důslednou přísností,“ trval na svém Roger.

„Jistě, jistě,“ pyrotechnik se šklebil. „Starý vojáci by vám před nosem dokázali znárodnit kulomet, a víte, že se říká: Není nad dobrý požár.“

Podle toho jak se Roger zatvářil, jsem pochopil, že to byla trefná poznámka.

„Když před několika lety hořelo v jistém muničním skladu o rozloze asi pěti fotbalových stadionů,“

vysvětloval pyrotechnik s gusem, „prý se tam ztratilo víc materiálu, než se tam vejde. Armáda totiž pak předložila celý tuny dokumentace, která prokazovala, že tejden před požárem poslali ze všech možných míst do muničního skladu všechno možný.“

Hlavně věci, co jim chyběli, za který někdo ručil a zodpovídal. Prostě se napsalo Posláno do muničního skladu. Fakt je, že tenhle materiál, co se údajně poslal do muničního skladu, se později po požáru stěhoval z domácností v kufrech na různá místa. Jo, větší požár je přímo požehnání, co plukovníku?“

Roger řekl upjatě: „Jistě neočekáváte, že přikývnu.“

„Samozřejmě že ne, plukovníku. Ale neříkejte mi, že je vyloučený, aby se ztratila bedna s rozbuškama,“ potřásl hlavou.

„Jistě, hrát si s nima může jedině blázen nebo odborník, ale když utrousíte slovo tady, slovo tam, nakonec se koupí všechno na světě.“

10...

Práce pokračovala. Kam oko pohlédlo kroutily se elektrické kabely, vinuly se vzhůru a splývaly s plátnem. Ve stanu se objevovala světla, jako by tam odjakživa patřila. Pod vysoko umístěnými větracími otvory se tiše otáčely ventilátory, aby z prostory vypudily pach a vydýchaný vzduch. Henry se v práci se stanem vyznal a uměl davům zajistit příjemné prostředí, o jakém se divákům potíciím se v sluncem rozpálených stanech ani nezdálo. Henry stejně jako já připisoval vzduchu a vzduchotechnice vůbec největší důležitost. Návštěvníci závodíště Stratton Park určitě budou krásně dýchat dobrý vzduch a ani si to neuvědomí.

V devatenáctém století se díky tomu, jak se rozmnožily krby s tahem do komína, rozmohl průvan, takže tehdy začala náramně vzkvétat výroba podnožek, křesel ušáků a zástěn.

Ve dvacátém století vzdušné tunely způsobovaly větrné víry na rozích ulic.

Tlak vzduchu, pohyb vzduchu, teplota vzduchu, odstraňování prachu, odstraňování mikrohmyzu, odstraňování vlhkosti. Nešlo jenom o to, aby se člověk cítil dobře uvnitř nějakého prostoru, tam šlo i o antialergický účinek, o působení proti rzi, trouchnivění, houbě a plísni. Vzkříšení starých budov podle mého... a já jsem tímhle trošku posedlý... začíná zajištěním cirkulace čistého, suchého vzduchu.

Nakrmili jsme všechny přítomné jídlem z hospody Mayflower. Moji synové pobíhali, nosili, sloužili jako číšníci, ochotně sbírali odpadky, spotřebované nádobí, a obecně se chovali tak, jak se nikdy nechovali za normálních okolností, jedině když jim člověk pořád spíal.

S Rogerem jsme se zahloubali do plánů vodovodního rozvodu a Rogerovi lidé potom položili jednu větší trubku k přídatným stanům, kde se připravovalo jídlo, a malou úzkou trubku k šatně jezdkyň, zvlášť pro Rebeku. Samozřejmě to byl jenom přívod studené vody, ale přece jenom to bylo lepší než nic. Usilovné telefonování vyústilo v příslib jednoho pojízdného záchodu, a Roger z Ivana statečně vyloudil nákladní vůz plný zeleně v květináčích.

„Tvrdí, že dnešek je nejlepší den v celém roce, pokud jde o obrat,“ řekl Roger a položil sluchátko.

„Závodistiště prý musí zaplatit za to, co sem pošle.“

„Roztomilý člověk.“

Bavili jsme se o dalších věcech, které je třeba zařídit. Pak Roger odspěchal a já zůstal v kanceláři sám.

Už se mi chodilo trochu líp, ale zato už mě začínala bolet ramena a docela vděčně jsem si na chvíli sedl bokem na kraj stolu. Ruce a nohy si aspoň na chvíli odpočinuly. Vzpomínal jsem na varování, které jsem měl doma v dílně, kdysi za šťastnějších časů jsem je dostal od Amandy. Na tvrdém kartonu se hlásalo:

Když jde všechno příliš hladce, nejspíš jsi něco přehlédl.

Marně jsem vzpomínal, co mohlo uniknout naší pozornosti, na co si Roger ani Henry nevzpomněli, a co by příští den mohlo přivodit katastrofu.

Dveře se zprudka otevřely a dovnitř vtrhl Forsyth Stratton.

Nikdo ze Strattonů nedokázal vejít do dveří klidně a normálně.

„Co tu děláte?“ vyštěkl.

„Přemýšlím.“ Chvilí jsem přemýšlel o tom, že mě vůbec netěší, že přišel, zvlášť jestli se ukáže, že má podobná nutkání jako Hanna a Keith. Naštěstí se k mé úlevě zdálo, že mě napadne jenom slovy a ne fyzicky.

Vztekle křikl: „Nemáte právo tady bejt!“

„Tady velí plukovník,“ namítl jsem mírně.

„Plukovník se vás na všechno ptá, než něco udělá,“ oči se mu leskly stejně jako Rebece, a mě v tu chvíli napadlo, jestli oba náhodou nenosí kontaktní čočky. „A ten velkej chlap, co tady jeho lidi stavěj stany, ten se vždycky na všechno ptá plukovníka a ten rovnou maže za váma, pokud se ten velkej chlap nejde rovnou ptát vás bez plukovníka. Přece jste mnohem mladší než voni, ale stejně u nich vaše slovo platí. Sedím tady už celý hodiny, sleduju to a mám čím dál větší vztek.“

Tak mi nepovídejte, že nevím, vo čem mluvím. Nikdo z nás vás tady nechce... Co si sakra vlastně vo sobě myslíte?“

Odpověděl jsem suše. „Že jsem stavitel.“

„Sakra, stavitel nemá co řídit dostihový závodistiště.“

„Tak jsem tedy akcionář vlastníci část závodistiště.“

„S tím se jděte vycpat. Já jsem Stratton.“

„To máte smůlu.“

To ho urazilo a rozzuřilo. Rázem mu stoupl hlas, rty se mu zkrivily pomstychtivostí a křičel: „Vaše matka se neměla co srát do těch akcí. Keith jí měl pořádně natřískat a neměl jí ty akcie nechávat. Jack říká, že co sté včera nafasoval vod Keith vy, zdaleka nestačí, a že sté sakra drzej, když si troufáte ještě teď strkat nos do našich věcí. Jestli si myslíte, že z nás dostanete nějaký prachy, tak se mejlíte.“

Jeho proslov neměl ani hlavu, ani patu, což si uvědomoval a o to větší měl vztek. Z mého hlediska to nicméně bylo trochu příliš. Přece jenom existovala určitá hranice, ke které se člověk může nechat od Strattonů urážet. Dostal jsem takový vztek jako málokdy. Chtěl jsem ho zranit. Zasyčel jsem:

„Vás, vás v celé rodině nikdo nebere vážně. Oni vás prostě ignorují. Dokonce se na vás nedívají. Co jste vlastně provedl?“

Zdvihl ruce zaťaté v pěsti a vykročil. Já se narovnal a tiše jsem doufal, že na mně není vidět, že se sotva držím na nohách. Nedbal jsem na jeho výhružné chování a vztekle jsem ho popichoval dál: „Vsázím se, že to všechny stálo celé jmění, abyste zůstal na svobodě, abyste byl volný a nemusel si jít sednout.“

Křičel: „Držte hubu! Držte hubu! Budu si na vás stěžovat tetě Marjorie.“ Pěstí se mě pokusil praštit do brady.

„Jen si klidně stěžujte.“ Snažil jsem se ovládnout, ale byl jsem hodně vytočený, takže jsem stejně nakonec promluvil tvrdě a jízlivě. „Jste pitomec a nepochybně taky darebák.“

Marjorie vámi pohrdá tak jako tak, kdybyste za ní přilezl, kňoural a chtěl od ní, aby vám utřela nos, bylo by to ještě horší. Kdybyste se viděl, jak vypadáte, když se vám obličeje škaredí nenávisí, sám před sebou byste utekl.“

Poslední dětinská střela ho bolestně zasáhla. Zřejmě byl pyšný na to, že je hezký. Nenávislný škleb zmizel, rty se uvolnily, zakryly zuby, bledá pleť zrudla.

„Hajzle!“ Třásl se ponížením za minulost i přítomnost. Povolil pěsti a nechal ruce viset podle těla. Bylo až k politování, jak rychle se sesypal. Dokázal se sice vytahovat a dělat ramena, ale nic za tím nebylo.

V tu chvíli jsem se za sebe styděl. No to je opravdu ohromné, pomyslel jsem si, vypálím hlavní salvu na nejslabšího Strattona! Kam se poděla moje udatnost včera, když proti mně stál Keith?

„Bylo by lepší mít mne za spojence než za nepřítele,“ řekl jsem už klidně. „Proč to nezkusíte?“
Tvářil se poraženě a zmateně. Byl tak rozklížený, že mě napadlo vypáčit z něj nějakou tu odpověď.
Zeptal jsem se: „To vám řekl Keith, vidíte, že jsem sem přijel, abych z rodiny vyrazil peníze?“
„Samozřejmě,“ chabě přikývl. „Proč byste sem jinak taky jezdil.“
Neřekl jsem: Protože váš dědeček zaplatil za moje studia, a taky pomstít matku. Jen jsem se zeptal: „Řekl to předtím, než vybuchly tribuny, nebo až potom?“
„Cože?“
Otázku jsem neopakoval. Chvilí se tvářil zarytě, ale nakonec odpověděl: „Myslím že až pak.“
„Kdy přesně?“
„V pátek. Teda především odpoledne. Spousta z nás sem přišla, když jsme se dověděli o tom výbuchu. Vy už jste byl pryč. Vás už odvezli do nemocnice. Keith tvrdil, že to s tím zraněním budete přehánět; že naděláte s pár škrábnutima bůhví co, že to je daný.“
„A vy jste tomu pochopitelně věřil.“
„Samozřejmě.“
„Všichni jste tomu věřili?“
Pokrčil rameny. „Conrad říkal, že s tím musíme počítat, že vám budeme muset něco vyplatit, Keith na to řek, že si to nemůžeme dovolit, teda zvlášť ne po tom, co...“ Zarazil se a zatvářil ještě rozpačtěji.
„Po čem?“ zeptal jsem se.
Nešťastně zavrtěl hlavou.
„Potom, co je stálo bůhví kolik, aby vás dostali z nesnází?“
„Já vás neslyším,“ řekl a zakryl si rukama uši jako dítě.
„Buďte zticha.“

Odhadl jsem, že mu může být něco přes dvacet. Neinteligentní, nezaměstnaný a nemilovaný. Ale především Stratton.
U Strattonů bylo běžné, že za členy rodiny platili. Ovšem soudě podle toho, jak se ostatní chovali k Forsythovi při středěční valné hromadě, stál je asi příliš mnoho. Pokud ho vůbec předtím měli rádi, pak v době oné schůze se k němu chovali až nepřátelsky. Věděl jsem, že mezi jednotlivými členy rodiny existují všelijaké záhadné vazby, páky, vydírání.
Byl jsem si tím jistý, jen jsem nevěděl, v čem spočívají. Forsythův hřích sám o sobě pro ně tolik neznamenal, pro ně bylo důležitější, kolik za něj museli zaplatit a kolik moci nad ním získali. Pokud mu ještě stále hrozilo, že by ho mohli prozradit, udělá, co mu rodina přikáže, aspoň tak jsem to odhadoval. Roger tvrdil, že Marjorie drží v šachu Conrada, že ji Conrad vždycky poslechne, když ho o to vysloveně požádá.
Přislíbil jsem jí, aniž jsem si vlastně uvědomil, co slibuju, že se pokusím zjistit, kolik je Keith dlužen a komu, a že taky zjistím, jakou páku na Conrada má pan architekt, který by rád stavěl nové tribuny.
Ukázalo se, že sice o architektovi ně co vím z minulosti, ale pořád si ne a ne vzpomenout co.
Nevyužívá mě vlastně Marjorie nakonec jenom na to, abych zjistil něco, co jí dopomůže mít nad rodinou ještě větší moc? Je chytrá, přišla na to, že jakmile se začnu zajímat o budoucnost závodistiště, získá mě do svých služeb? Je skutečně tak chytrá? Jsem já hloupý? Pravděpodobně ano.
Nicméně jsem věřil, že ji skutečně jde o budoucnost závodistiště, že chce, aby prosperovalo, třebaže mě současně využívá jako nástroj pro dosažení svých cílů v politice „jen žádné změny“.
Marjorie jistě nevyhodila tribuny do povětří, ani by nemohla. Kdyby však s mojí pomocí nebo nějakým jiným způsobem zjistila, kdo to udělal nebo kdo to zařídil, kdo to objednal, kdyby se ukázalo, že to je někdo z rodiny, pravděpodobně by se neobrátila na policii a nežádala by veřejné potrestání viníka. Aspoň k tomu závěru jsem došel. K soudnímu jednání by nedošlo, nezazněl by odsuzující rozsudek, viník by nešel do vězení. Rodina Strattonů a hlavně Marjorie by prostě do rodinného pokladu vstřebala další tajemství a použila by ho v rodinném vydírání.
Zeptal jsem se Forsythe: „Když jste byl ve škole, vstoupil jste i ke kadetům?“
Udiveně se na mě podíval. „Ne, samozřejmě že ne.“
„Proč samozřejmě?“
Řekl podrážděně: „Jenom pitomce baví pochodovat dokolečka v uniformě a nechat na sebe řvát.“
„Polní maršálkové tak začínají.“
Ušklíbl se. „Idioti, co toužej po moci.“
Už mě to s ním nebavilo. Nebylo pravděpodobné, že vůbec kdy měl v ruce bleskovici nebo výbušniny. Kdyby byl kadet, přicházelo by to v úvahu. Jenže Forsyth ani nepochopil, kam otázkou mířím.

Vtom do kanceláře vpadli Christopher, Toby a Eduard v jediném úzkostlivém klubíčku.

„Co se děje?“ zeptal jsem se.

„Nic tati.“ Christopherovi se zřejmě trochu ulevilo, ale nespouštěl oči z Forsythe. „Plukovník chtěl, abysme tě přivedli, že máš říct, kam se máš dát vodovodní kohoutky.“

„Vidíte co myslím?“ řekl trpce Forsyth.

Pořád ještě s pomocí chodítka jsem prošel kolem Forsythe a ven ze dveří, i s kluky. Slyšel jsem, že Forsyth jde za mnou, ale neočekával jsem, že by mi ještě dělal nějaké potíže. Taky že ne. Zato se obtíže vynořily přede mnou, k mému vzteku.

Celá velká skupina Strattonů se vyrojila z hlavního vchodu velkého stanu jako vysunutá hlídka, aby mě odchytila uprostřed betonové plochy. Moji tři synové se zastavili, byli příliš mladí a s podobnými situacemi neměli žádnou zkušenost.

Nechal jsem je o krok za sebou a taky jsem se zastavil. Strattonovi přede mnou vytvořili půlkruh. Po mé levici byl Conrad, pak žena, kterou jsem neznal, Dart, Ivan, Jack s oteklým obličejem, Hanna a Keith, Keitha už vpravo jsem bohužel viděl jenom koutkem oka, což nebylo příjemné. Maličko jsem tedy couvl, abych viděl, kdyby se snad na něco chystal.

Strattonovi ten úkrok považovali za ústup a svorně jako jeden muž naopak vykročili kupředu, blíž ke mně. Na Keitha jsem už zase neviděl, leda bych se úplně otočil.

Christopher, Toby a Eduard chvilku váhali, znejistěli, až se jeden od druhého za mými zády oddělili. Cítil jsem, že se bojí a že jsou zmatení. Propíchlí se odzadu ke straně, takže jsem na ně viděl, pak začali couvat co nejdál od Strattonů. Nakonec udělali čelem vzad a utekli. Zmizeli ve velkém stanu. Vůbec jsem jim to nezazlival, sám jsem taky měl chuť utéct.

„Marjorie tu není?“ zeptal jsem se kousavě Darta. Byl bych měl sto chutí dodat, jaktože s nimi nepřišla má tělesná stráž, když ji nejvíc potřebuju.

Dart k mému překvapení odpověděl: „Šli jsme do kostela s Marjorie, s otcem a matkou. Dneska je Boží hod velikonoční,“ ušklíbl se. „Marjorie nás pak pozvala na oběd, ale sem se jí nechtělo, neřekla proč.“

Nikdo se nenamáhal nás představit, ale já pochopil, že žena stojící mezi Conradem a Dartem nejspíš bude Dartova matka Viktoria Strattonová. Byla hubená, tvářila se studeně, dobře oblečená a upravená a zdálo se mi, že by se raději viděla někde jinde. Dívala se na mě s ryzí, mohutnou strattonovskou nechutí, a tak mě v tu chvíli napadlo, jestli Ivanova žena Dolly a Keithova čtvrtá oběť Imogen zapadly do rodiny taky tak dokonale.

Forsyth se zarazil vlevo ode mne vedle Conrada, ale Conrad si ho v nejmenším nevšímal.

Na konci betonové plochy se u vchodu do velkého stanu na chvíli objevil Roger, zaznamenal, jakou Strattonovi vytvořili formaci, a zase zmizel uvnitř.

Rozhlédl jsem se po okruhu nepřátelských tváří tvrdých očí a rozhodl se, že nejlepší obrana je útok.

Zeptal jsem se suše: „Kdo z vás vyhodil do povětří tribunu?“

Conrad řekl: „Nebudte směšný.“

Když jsem chtěl mluvit s Conradem, musel jsem se víceméně obrátit zády ke Keithovi. Přestože se mi trochu ježily chlupy v týle, usoudil jsem, že Conrad by nejspíš dokázal Keitha zarazit, pokud by se na něco chystal.

Řekl jsem Conradovi: „Někdo z vás to buď udělal, anebo zařídil. Exploze tribun je práce Strattonů.

Žádných teroristů. To byl kůň z domácí stáje.“

„Nesmysl.“

„Vy se mě chcete zbavit především proto, že se bojíte, že bych mohl zjistit, kdo to udělal. Bojíte se mne, protože jsem viděl, jak nálože vypadaly, než to bouchlo.“

„Nesmysl,“ řekl Conrad s takovou vervou, že to znělo skoro jako přiznání.

„Bojíte se, že zjistím, kdo to udělal a že pak budu chtít peníze za mlčení.“

Nepadlo ani slovo.

Pokračoval jsem: „... což si po Forsythově dobrodružství nemůžete dost dobře dovolit.“

Zadívali se na jmenovaného rozzuřeně.

„Já mu nic neřek,“ bědoval. „Já mu neřek ani slovo, on to uhádnul.“ Pak posbíral trochu víc odvahy a vzteku. „Uhádnul to, protože se ke mně tak nemožně chováte. Patří vám to.“

„Drž hubu,“ vyštěkla na něj vztekle Hanna.

Obrátil jsem se ke Conradovi: „Jak se vám vůbec líbí velký stan a tribuna?“

Asi půl vteřiny se Conrad tvářil zcela spontánně, upřímně, potěšeně. V tu chvíli se však za mými zády

ozval Keith: „Stejně to rozprodáme na pozemky.“

Conrad se na něho s nechutí zadíval a řekl mu, že nebýt stanu, zklamané dostihové publikum by na závodistiště přestalo chodit a závodistiště by se položilo s tak velkými dluhy, že by stejně ze zisku za pozemky zbylo smutně málo.

Keith zuřil a Dart se tajně usmíval. Ivan moudře prohlásil: „Ty stany jsou naprosto nezbytné, máme velké štěstí, že je máme.“

Všichni až na Keitha přikývli. Keith těsně za mnou jako by vrčel, nebylo to příjemné, cítil jsem, co by nejraději udělal.

Otočil jsem se dopáleně na Conrada: „Postarejte se o to, aby mi váš bratr dal pokoj.“

„Prosím?“

„Chci říct, že pokud on nebo kdokoli jiný z vaší rodiny na mě jenom prstem sáhne, velký stan zmizí.“

Conrad se na mě nechápavě zadíval.

Opřel jsem se pevně o chodítko. Řekl jsem: „Váš bratr ví, že by mě pořád ještě snadno porazil, ale já vám teď říkám, že kdyby jeho nebo Hannu nebo Jacka snad náhodou napadlo pokračovat v tom, co včera začali, tak vám přísahám, že tady zítra nezbude nic,“ ukázal jsem na stany.

Hanna se ušklíbala. „Pitomost.“

Conrad řekl: „To neuděláte, hlavně to není ve vaší moci.“

„Chcete se vsadit?“

Vtom z velkého stanu vyšel Henry a s ním všichni moji kluci. Stáli poblíž vchodu, dívali se na nás a vyčkávali, jak se situace vyvine. Conrad se ohlédl, aby viděl, kam se dívám, a pak se zamyšleně podíval na mě.

„Ten velký chlap,“ řekl jsem, „Henry, přivezl velký stan, aby vám vypomohl, protože je můj kamarád.“

„Ten stan objevil plukovník,“ namítl Conrad.

„Ano, jenže já mu poradil kde se ptát. A pokud mi ještě někdo začne vyhrožovat nebo pokud slíznou od někoho z vás další modřinu, opakuju, že Henry zase všechno odveze.“

Conrad přece jenom rozeznal pravdu, když ji slyšel. Navíc byl realista a dal si říct, když mu někdo vyhrožoval něčím snadno proveditelným. Obrátil se na patě, rozvolnil tak výhrůžný polokruh a odvedl ženu i Dartu. Dart se ještě ohlédl a ušklíbl se na mne. Vlasy na temeni měl lehce prořídlé, kůži růžovou od slunce. Jistě by to nerad věděl.

Otočil jsem se ke Keithovi. Ten se ještě nehnul z místa, ramena měl skloněná, hlavu dopředu, vysunutou čelist, zlé oči, předobraz nevyrovnaného, útočného surovce.

Nebylo co říct. Jednoduše jsem tam stál, nijak jsem ho neprovokoval, jen jsem se snažil nějak dát najevo, že v tu chvíli od něj neočekávám nic. Ani že by mě napadl, ani že se omluví, ani že vycouvá, ani že se pokoří, ani že bude chtít pokořit mě, prostě nic.

Zezadu za mými zády se jedovatě ozval Forsyth: „No tak Keithi, do toho. Nalož mu pořádně, na co čekáš? Kopni ho, dokud to jde.“

Forsythovo popichování mělo zcela opačný účinek. Keith odsekl skoro bez uvažování: „Drž hubu, pitomče!“ Třásl se vztekem i pocitem bezmocnosti. Kritický okamžik se rozpadl. Zbývala vytrvalá, bezedná mstivost.

Náhle se vedle mě objevil můj syn Alan, chytl se chodítka a starostlivě se díval na Keitha. Skoro současně se z druhé strany ke mně přidal Neil a taky se nechápavě, zmateně díval na Keitha. Keith, ačkoli se po celý život na někom dopouštěl násilí, přece jenom ztratil nervy, když proti němu stály malé děti.

„Pojď už, tati,“ Alan zatahal za chodítko. „Chce tě Henry.“

Přikývl jsem. „Dobře,“ a rozhodně jsem se posunul vpřed. Hanna a Jack mi stáli v cestě, ale jak jsem se přiblížil, rozestoupili se. Četl jsem v jejich tvářích víc než dost zlé vůle a nepřátelství, ale už v nich nebyla planoucí, zuřivá zášť jako včera.

Ostatní tři kluci se k nám potom přidali a obstoupili mě. Než jsem došel k Henrymu, chránila mě ze všech stran dětská hradba.

„Tak ses jich zbavil,“ řekl Henry.

„Jo, myslím, že je odradila tvoje výška a šířka.“

Dal se do smíchu.

„Taky jsem jim řekl, že když mě ještě budou otravovat, sbalíš velký stan a odvezeš ho. To si samozřejmě nemůžou dovolit.“

„Ty jsi ale číslo!“

„Nejsem zvědavý na jejich způsob fotbalu.“

Přikývl. „Jo, plukovník mi to povídal. Sakra, proč jim vůbec pomáháš?“

„Protože jsem paličatý.“

Christopher zkroušeně řekl: „My jsme ti utekli, tati.“

„My jsme šli pro pomoc,“ Eduard přesvědčoval i sám sebe.

Toby tiše zašeptal: „My se báli. My jsme prostě... utekli.“ Taky mluvil k sobě i ke mně.

„Přišli jste pro mě do kanceláře,“ namítl jsem. „A to bylo statečné.“

„No jo, ale potom...“ vzdychl Toby.

„Ve skutečném životě,“ řekl jsem klidně, „nikdo nedokáže konat hrdinské skutky den za dnem. Taky to nikdo od nikoho neočekává, to prostě nejde.“

„Ale tati...“

„Byl jsem rád, že jste šli pro plukovníka, tak už na to zapomeňte.“

Christopher s Eduardem mi moudře uvěřili, ale Toby se tvářil pochybovačně. O velikonočních prázdninách se přihodilo příliš toho, co si bude pamatovat do konce života.

Roger a Oliver Wells vyšli z velkého stanu a přátelsky si povídali. Oliverův vztek se vypařil po dopolední exkurzi areálem s příslušným komentářem průvodce. Hlavně si prohlédl vnitřek stanu. Řekl nakonec, že mu může být Harold Quest ukradený, že Henry vykouzlil skutečné zázraky a všechno určitě dobře dopadne. Dohadovali se s Rogerem, kde a jak nejlíp rozdávat programy všem návštěvníkům, kde vydávat zvláštní odznaky členům klubu. Oliver trval na tom, aby se pro rozhodčí postavila ještě malá tribuna ze železných trubek a s prkny přímo u cílového sloupku na vnitřní straně dráhy. Řekl, že to je naprosto nezbytné, protože budka pro rozhodčí vzala za své a bylo třeba, aby rozhodčí měli rozhled po celé dráze při všech dostizích. Roger někde sehnal malíře písma, který se šlechetně vzdal odpoledního sledování televize a místo toho psal nápisy Pouze pro rozhodčí. Pro členy klubu, Soukromá jídelna. Šatna žen, Bar pro členy.

Roger s Oliverem přešli k Rogerovu džípu, nastartovali a někam se rozjeli. Ujeli ale sotva dvacet metrů po servisní cestě a už se otočili o sto osmdesát stupňů, zajeli zpátky a zastavili vedle mě a chlapců.

Roger vystrčil z okénka hlavu a taky ruku, ve které třímал mobilní telefon.

„Tohle zvonilo, tak jsem to vzal. Volá nějaký Carteret a chce s vámi mluvit. Jste jako doma?“

„Carteret! No to je vynikající!“

Roger mi podal aparát a odjel.

„Je to Carteret?“ zeptal jsem se. „Jsi to ty? Voláš z Ruska?“

„Co blbneš,“ ozval se tak dobře známý hlas. „Jsem tady, v Londýně. Povídala žena, že jsi řekl, že to chvátá. Jak se někdo ozve takhle po letech, kdy se neozýval, ani neposlal pohled k vánocům, tak je jasný, že to je naléhavý. Co je?“

„Já... jde o to, že potřebuju, aby sis trochu procvičil paměť.“

„O čem sakra mluvíš?“ Měl jsem dojem, že chvátá a že není příliš nadšený.

„Vzpomínáš si na Bedford Square?“

„No to bych asi těžko zapomenul.“

„Já jsem se dostal do takové zvláštní situace a napadlo mě... nepamatuješ si čistou náhodou posluchače, který se jmenoval Wilson Yarrow?“

„Jak?“

„Wilson Yarrow.“

Po krátké odmlce Carteret řekl váhavě: „Nebyl asi tak o tři roky starší než my?“

„Ano, to souhlasí.“

„Něco s ním nebylo v pořádku...“

„Ano, ale nevzpomínáš si co?“

„Sakra, vůbec ne, vždyť už je to tak dlouho.“

Povzdechl jsem si. Dost jsem doufal, že Carteret, o kterém se vědělo, že má skutečně dobrou paměť, okamžitě vystřelí odpověď.

„To je všechno?“ zeptal se Carteret. „Poslyš kamaráde, promiň, ale já toho fakt mám teďko hrozně moc.“

Ztrácel jsem naději. Ještě jsem se zeptal: „Prosím tě, máš ještě ty diáře, co sis psal na škole?“

„Asi mám. Jo, určitě někde budou.“

„Nemohl by ses prosím tě do nich podívat, jestli tam něco o tom Wilsonovi nemáš?“

„Lee, máš vůbec potuchy, co po mně chceš?“

„Totiž, já se s ním zase sešel,“ vysvětloval jsem. „Včera. Jsem přesvědčený, že s ním něco bylo, co bych si měl pamatovat, a možná že to je hodně důležité. Já bych jenom chtěl vědět, jestli bych... možná...“

možná bych měl jedny známé varovat.“

Chvilí bylo ticho, pak se ozval: „Hele, já přijel dnes ráno z Petrohradu. Několikrát jsem zkoušel volat na číslo, co mi žena dala, ale bez výsledku. Už jsem to skoro vzdával. Zítra se jedu s rodinou podívat na Euro Disney. Budeme tam šest dní. Pak se možná na ty diáře podívám. Ačkoli když tak o tom uvažuji, pokud to opravdu spěchá, dnes večer by ses tady mohl stavit a podívat se sám. Co ty na to? Jsi v Londýně předpokládám?“

„Ne, jsem poblíž Swindonu.“

„Aha, no tak to se nedá nic dělat.“

Chvilí jsem uvažoval a pak jsem řekl: „A co kdybych přijel na Paddington vlakem? Budeš doma?“

„Jasně, jsem doma celý večer. Budu vybalovat a zase balit. Tak přijedeš? Já bych tě docela rád viděl po tak dlouhý době.“ Najednou mluvil s větší srdečností.

„Jo dobře, já tě taky rád uvidím.“

„Tak domluveno.“ Vysvětlil mi, jak se k němu dostanu autobusem z Paddingtonského nádraží a zavěsil. Henry a děti se na mě nechápavě dívali.

„Vy tady visíte za jednu ruku na chodítku a přitom se chystáte jet vlakem do Londýna?“ zeptal se Henry.

„Asi ano,“ řekl jsem klidně. „Roger by mi snad mohl půjčit hůl.“

„A co my, tati?“ ozval se Toby.

Zadíval jsem se na Henryho a ten rezignovaně přikývl. „Jo, já na ně dohlídnu, aby nic neprovedly.“

„Vrátím se, než půjdou spát, když to trochu půjde.“

Zavolał jsem na nádraží a zeptal se na vlak. Dozvěděl jsem se, že jeden vlak jede za pět minut, ale i když ten nestihnu, můžu se ještě do Londýna dostat, třebaže v neděli jezdí vlaků málo, a vrátit se do Swindonu, než bude příliš pozdě. Prý se to stihnout dá.

V tu chvíli se vrátil Roger, půjčil mi ne jednu, ale dvě hole, taky mi půjčil, když jsem hodně škemral, kopii Yarrowových plánů („Až mě pověsí, bude to vaše vina“). Navíc mě dovezl na nádraží. Cestou poznamenal, že jsem se asi zbláznil.

„Chcete nebo nechcete vědět, jestli se dá věřit Wilsonu Yarrowovi?“ zeptal jsem se.

„Byl bych velmi rád, kdyby se ukázalo, že není důvěryhodný.“

„Tak vidíte.“

„Ano, ale...“

„Já už se hojím,“ řekl jsem stručně.

„Jsem zticha.“

Koupil jsem si lístek na kreditní kartu a odkulhal do vlaku.

V Paddingtonu jsem si potom vzal taxi a bez úrazu dorazil na Carteretův práh poblíž Shepherd Bush. (Zdobený eduardiánský dům s velkými okenními výklenky, postavený kdysi pro zchudlé aristokraty.)

Otevřel mi sám Carteret. Zadívali jsme se jeden na druhého. Léta, po která jsme se neviděli, najednou zmizela. Byl stále stejný, menší, kulatý, brýlatý, černovlasý, zvláštní genetická směs Skotska a Siamu, ale narodil se a studoval v Anglii.

Sdíleli jsme za studii pokoj. Předtím jsme se neznali, ale za společného bydlení během prvního roku na škole jsme se sblížili a pak jsme jeden druhému až do konce studií pomáhali, když bylo třeba.

„Vypadáš úplně stejně,“ řekl jsem.

„Ty taky.“ Zadíval se na moji výšku, kudrnaté vlasy, hnědé oči a povytáhl obočí, ne proto, že jsem byl v pracovním, ale že jsem se opíral o hole.

„To není nic vážného. Já ti to pak řeknu,“ uklidňoval jsem ho.

„Jak se daří Amandě?“ zeptal se a vedl mě dál. „Jste ještě spolu?“

„Ano, jsme.“

„Vidíš, a já si myslel, že vám to nevydrží,“ řekl po pravdě.

„A co kluci, měl jsi tři, ne?“

„Teď jich mám šest.“

„Šest! No tys fakt nikdy nebyl troškař.“

Představil mě své ženě, která pilně pracovala, dvěma dětem. Byly celé rozčilené, protože je čekalo setkání s Mickeym Mousem. Vyprávěl jsem potom Carteretovi v jeho zabydleném, příjemně neuklizeném obývacím pokoji o přítomnosti a možné budoucnosti dostihového závodiště Stratton Park. Popíjeli jsme pivo. Řekl, že si o Wilsonu Yarrowovi nepamatuje dohromady nic, jedině že patřil mezi velké naděje.

„No a potom... co se stalo potom?“ vzpomínal. „Byly to drby, já vím, že se něco tutlalo. S náma to nemělo nic společného, ostatně my jsme byli pořád samá práce. Ale to jméno si určitě pamatuju. Kdyby se jmenoval Tom Johnson nebo tak nějak, určitě bych ho dávno zapomněl.“

Přikývl jsem. Sdílel jsem jeho pocity. Pak jsem ho požádal, jestli bych se mohl podívat na deníky.

„Jo, já jsem je pro tebe našel,“ řekl. „Byly v krabici nahoře na půdě. Ty si vážně myslíš, že jsem tam třeba něco o Wilsonovi napsal?“

„Doufám že ano, zapisoval sis skoro všechno.“

Usmál se. „Byla to vlastně ztráta času. Víš, já jsem si myslíval, že mi život uteče a já všechno zapomenu, když si to nenapíšu.“

„Nejspíš jsi měl pravdu.“

Potřásl hlavou. „Ne, takové ty velké věci si člověk pamatuje, ošklivé taky. A to ostatní je nakonec zbytečné.“

„Já mám místo deníku kalkulační listy,“ řekl jsem. „Když si prohlížím staré, vím přesně, co jsem kdy dělal.“

„Pořád děláš rekonstrukci zřícenin?“

„Ano.“

„To bych nedokázal.“

„Já bych zase nedokázal pracovat v podniku. Pokoušel jsem se o to.“

Usmáli jsme se na sebe smutně, staří přátelé, každý jiný, sdílející jenom stejné vědomosti.

„Přinesl jsem ti něco ukázat...“ Podával jsem mu velkou, hnědou obálku, kterou jsem i během cesty nešikovně držel v ruce spolu s holí. „Zatímco si budu číst deníky, mohl by ses podívat, jak by měly podle Wilsona Yarrowa vypadat tribuny. Pak bych rád slyšel, co si o tom myslíš.“

„Dobře.“

Plán byl sice dobrý, ale s realizací to vypadalo hůř. Zatvářil jsem se dost zděšeně, když přinesl deníky a navrhl je na servírovacím stolku. Velké sešity se spirálou, dvacetkrát dvacet pět centimetrů, mohlo jich být dvacet, což znamenalo doslova tisíce stránek popsaných drobným písmem. Úkol na celé dny a ne na hodinu.

„Já si neuvědomil...“ vzdychl jsem. „Já už zapomněl...“

„Přece jsem ti říkal, že nevíš, co ode mne žádáš.“

„Nemohl bys... chci říct... mohl bys mi je prosím tě půjčit?“

„Jako že si je chceš vzít s sebou?“

„Já ti je zaručeně vrátím.“

„Přisaháš?“ řekl váhavě.

„Na svůj diplom.“

Usmál se. „Tak dobře.“ Otevřel hnědou obálku a začal si prohlížet její obsah. Když se díval na axonometrický výkres, zarazil se a povytáhl obočí. „To je snad trochu moc okázalý, ne? Vytahuje se.“

„Jo. Zbytečně.“

Carteret si prohlédl výškové řezy a půdorysy jednotlivých podlaží. Nadbytečné využití skla nekomentoval. Obtížné, náročné využití skla bylo pro Asociaci architektů téměř svatým příkázáním. Učili nás, že pracovat se sklem je avantgardní a pomáhá to vymanit se z architektonických předsudků.

Když jsem kdysi tiše poznamenal, že využití skla je staré, a už v roce 1851 Joseph Paxton ze skla splácal Crystal Paláce v Hyde Parku, vrhli se na mne jako na obrazoborce a málem mě surově exkomunikovali za kacířství. Prostě sklo bylo pro Cartereta naprosto přijatelné a futuristický názor mu byl blízký. Mně přišlo, že to je efekt pro efekt a ne pro krásu a pro život. Sklo pro sklo mi samo o sobě připadalo nesmyslné. Pro mě má sklo význam jako zdroj denního světla, jako materiál, který je průhledný, to je podle mého hlavní účel.

„Kde je zbytek plánů?“ zeptal se Carteret.

„Yarrow toho Strattonům víc nepřinesl.“

„Jak dopraví diváky do pátého patra?“

Usmáli jsme se. „Asi tam budou muset vystoupat, jako stoupali v těch starých tribunách, co vyletěly do povětří.“

„Nojo, nejsou tu žádný výtahy ani žádný eskalátory na jednotlivých podlažích,“ vzhlédl. „Tohle by dnes žádný klient nebral. Dnes už ne.“

„Mám pocit, že Conrad Stratton je nějak Yarrowovi zavázaný a že víceméně musí přijmout, cokoli mu Yarrow předloží.“

„Ty myslíš, že s ním podepsal smlouvu?“

„To já nevím. Pokud podepsal, tak není závazná, protože Conrad není oprávněný smlouvu uzavírat.“ Carteret se zamračil. „To je teda dost průšvih.“

„Nemusel by být, pokud se ukáže, že se Wilson Yarrow nějakým způsobem shodí a tím taky vyřadí.“

„Myslíš doslova? Jako že by mu vzali diplom? Že by mu vzali licenci?“

„Ne, spíš kdyby se ukázalo, že je nepoctivý.“

„No přeju ti, abys pořídil s těmi deníky. Já si nic podrobného nepamatuju.“

„Ale něco... něco bylo, ne?“

„To jo.“

Zadíval jsem se na hodinky. „Prosím tě, nemáš číslo na taxíky?“

„Jasně, v kuchyni, já ti pro ně dojdu.“ Odešel a za chvíli se vrátil s velkou taškou. V patách šla jeho paní a zastavila se ve dveřích.

„Naskládej si ty díře do tohohle,“ řekl a sám začal deníky strkat do tašky. „Moje žena tvrdí, že tě na nádraží musím odvézt sám. Prý máš bolesti.“

To mě uvedlo do rozpaků. Zadíval jsem se na paní Carteretovou a přetřel si tvář rukou. Marně jsem uvažoval co říct.

Carteret dodal: „Je zdravotní sestra. Myslela nejdřív, že máš zánět kloubů, ale pak jsem ji pověděl, že na tebe spadla střecha. Myslíš si, že se nutíš do chůze a že bys měl odpočívat.“

„Na to já nemám čas.“

Vesele přikývl. „Jo, jako třeba já, kdybych měl teď bůhvíjakou horečku, nemůžu si chřipku dovolit až do příštího úterý.“

„To je přesně ono.“

„Takže tě zavezu na nádraží.“

„Budu ti vděčný.“

Přikývl. Věděl, že to myslím doopravdy.

Pak řekl: „Já myslel, že dneska je podle doktorů v módě co nejdřív vstávat a pohybovat se.“

Paní Carteretová se na mě hezky a shovívavě usmála a odešla. Carteret odnesl tašku s deníky do auta, a když jsme přijeli na nádraží, zajel na stanoviště taxíků, nejbliž k nástupišti a k vlakům.

Cestou na nádraží jsem mu řekl o tom, že závodíště Stratton Park se chystá inzerovat výzvu k předložení projektů nových tribun. „Nemohla by se tvoje firma přihlásit do konkursu?“

„Já o dostihových tribunách vůbec nic nevím.“

„Ale já ano. Řekl bych ti všechno, co potřebuješ vědět.“

„Proč to nezkusíš sám?“

Potřásl jsem hlavou. „Na tohle já nejsem.“

„Zjistím, co na to má firma,“ řekl pochybovačně.

„Řekni jim, ať aspoň napíšu, ať projeví zájem a ať se zeptají, jaký počet diváků se předpokládá. Nemá vůbec smysl pouštět se do projektu tribun, pokud člověk nemá představu, jak ty tribuny mají být velké.“

Tohle Yarrowovi někdo musel říct, protože aspoň to vymyslel správně.

„No, zkusit to moje firma může, aspoň myslím,“ řekl Carteret. „To víš, teď je v Británii tisíc pět set architektů bez práce. Lidi si prostě myslí, že architektky nepotřebují, nechce se jim platit za projekty. Pak si stěžují, když kopnou do zdi a propadne se jim ložnice do sklepa.“

„Život je pes,“ řekl jsem suše.

„Jak vidím, jsi pořád stejný cynik.“

Zanesl mi díře do vlaku, uložil je nahoře na polici a pomohl mi usadit se.

„Zavolám ti, jakmile se vrátíme od Disneyho. Kde budeš?“

Dal jsem mu telefonní číslo domů. „Možná to vezme Amanda. V tom případě mi u ní nech vzkaz.“

„Ale neodkládejme to dalších deset let,“ řekl. „Souhlasíš?“

Vlak se rozjel k Swindonu a já se ponořil do deníků a do nostalgických vzpomínek. Jak jsme byli tehdy mladí! Jak nezralí a jak důvěřiví! Jak jsme si byli vším jistí a jak jsme všechno brali vážně!

Pak jsem došel ke stránce, která mě hluboko zasáhla.

Carteret si poznamenal:

Lee a Amanda měli dnes svatbu v kostele, se vši parádou. Jak Amanda chtěla. Je jim devatenáct. Myslím si, že Lee dělá blbost, ale uznávám, že jim to slušelo a že vypadali spokojeně.

Ona je hrozně hezká. (To je Leeovi podobné.) Její tatínek, velmi nóbl pán, za celou parádu platil. Její mladší sestra Shelly byla za družičku, ale ta moc krásná není. Přišla taky Leeova maminka Madeline, ta je

teda fantastická. Strašně se mi líbí. Říká, že jsem příliš mladý. Po svatbě jsme byli u Amandiných rodičů na Šampaňském, dortu a tak dále. Bylo nás tam asi čtyřicet.

Amandina rodina, bratřenci a sestřenice, kamarádky, staří strýčkové a tak dále. Bylo na mne, abych nevěstě připil. No bodejť, když jsem byl svědek. Lee říká, že se budou živit vůní květin. Fakt vypadali, jako když se vznášej na květinovém obláčku.

Šli si vyzkoušet, jaké to je být pan a paní na tři dny do Paříže.

Její rodiče jim to zaplatili jako svatební dárek.

Ach bože, pomyslel jsem si. Den naší svatby si skutečně pamatuju do nejmenších podrobností. Tehdy jsem byl naprosto přesvědčený, že budeme šťastní až na věky věků. Byl to smutný, velmi smutný omyl. Na další stránce Carteret psal:

Včera večer pořádali Lee a Amanda večírek. Byli jsme tam skoro všichni a byla to paráda. To bylo sakra jiný než svatba minulý týden. Ti dva ještě pořád vypadají blaženě. Tentokrát se pilo pivo a jedla se pizza a platil to Lee. Šel jsem spát až v šest a zaspal jsem dnes ráno Hammondovu přednášku. Lee mi na koleji chybí. Asi jsem si dost neuvědomil jeho cenu. A asi je na čase, abych se pokusil najít náhradníka. Sám bych to bohužel nezaplatil.

Sledoval jsem, jak se venku, ve tmě, míhají světla a přemýšlel o tom, co asi právě v tu chvíli dělá Amanda. Je doma s malým Jamiem? Neubráníl jsem se pomyšlení, že možná prožívá nějaké nové dobrodružství. Co když se s někým setkala na večíрку u své sestry? A byla vůbec na tom večíрку u sestry?

Proč vlastně chtěla, abychom se s kluky zdrželi venku o dva dny déle?

Uvažoval jsem o tom, jak bych si poradil, kdyby se ukázalo, že se Amanda po všech těch letech skutečně zamilovala do někoho jiného.

I když naše manželství bylo tak nesmírně vratké, velmi jsem si přál, aby neskončilo. Možná to bylo i tím, že já sám žádné nové velké vášni nepodlehli. Nemohl jsem se zbavit přesvědčení, že i když manželství za mnoho nestojí, je pořád lepší zůstat spolu. Samozřejmě, jedním z hlavních důvodů bylo zabezpečit šesti mladým zázemí. Snažil jsem se nemyslet na to, že by se náš život mohl rozpadnout, že bychom se rozdělili a dělili o všechno, že bych ztratil syny, že bych žil v nejistotě, samotě, nešťastný, v trpkosti. Kdyby mě potkala taková bolest, asi bych se opravdu rozpadl. Fyzická bolest mě k takovému pádu nikdy dovést nemohla.

Nechť si Amanda třeba má milence, pomyslel jsem si, ať si užívá vzrušení, ať jezdí na dobrodružné cesty. Ať si třeba porodí cizí dítě, ale proboha, ať mě neopouští.

Nejspíš se všechno dozvím, až se ve čtvrtek vrátím domů. Určitě to na ni poznám, dozvím se, na čem jsem. Netěšil jsem se na čtvrtek.

Násilím jsem se donutil znovu se ponořit do Carteretových deníků. Četl jsem si je po celý zbytek cesty, ale po Wilsonu Yarrowovi nikde ani stopy, jako kdyby vůbec neexistoval.

Bylo po desáté, když jsem taxikáři vysvětloval, kudy má jet na závodistiště zadní branou, a jak dojet k autobusu.

Všichni kluci byli uvnitř a ospale se dívali na video. Neil spal, Christopher, jakmile jsem se objevil, s úlevou běžel říct Gardnerům, že jsem se šťastně vrátil, jak slíbil. Vděčně jsem se natáhl s pocitem, že tohle je můj domov. Tenhle autobus a tyhle děti. Ne, nikdy nebudu litovat, že jsem ten nemoudrý sňatek uzavřel, protože z něj vzešli oni. Teď už záleželo jenom na tom, abychom zůstali pohromadě.

Pak jsme všichni pokojně usnuli. V noci hořelo.

11...

Prohlížel jsem si s kluky kouřící zbytky překážky u otevřeného příkopu. Černé ohořelé klády a popel se táhly napříč dráhou a zdravě voněly táborákem pod otevřeným nebem. Třicet stop na délku, tři stopy na šířku.

Roger tam stál docela klidně, nedělalo mu to starosti. Jeho dělníci ozbrojení lopatami zřejmě předtím plameny uhasili a teď postávali vedle malého nákladního vozu a čekali, až se žhnoucí oharky zchladí, aby mohli překážku rozebrat.

„Harold Quest?“ zeptal jsem se Rogera.

Rezignovaně pokrčil rameny. „Vypadá to na něj, řekl bych. Jenže nám tu nenechal vizitku. Byl bych přinejmenším očekával, že tady nechá plakát ZABRAŇTE KRUTOSTI.“

„Zrušíte tu překážku?“ zeptal jsem se.

„Probůh ne, až tohle odklidíme, postavíme novou, to je jednoduché. Je to sice nepříjemné, ale není to

žádná katastrofa.“

„Toho žháře asi nikdo neviděl, co?“

„Obávám se že ne. Noční hlídač zahlédl plameny od tribun krátce před svítáním. Telefonoval. Já sem samozřejmě okamžitě jel, ale tady nikde nikdo. Hodilo by se nám chytit tady někoho s kanystrem petroleje, ale nic. Ten někdo to provedl důkladně. Kdepak, to nebylo od cigarety. Překážka shořela po celé šířce naráz a přitom nefoukal vítr, takže to petrolej být musel.“

„Nebo podpalovač,“ poznamenal Christopher.

Roger se na něj se zájmem podíval. „Ano, vidíš, to mě nenapadlo.“

„Táta nám zakázal zapalovat petrolejem,“ vysvětloval můj syn, „protože tvrdí, že bychom mohli chytit sami.“

„Podpalovač,“ opakoval Roger zamyšleně.

Všichni kluci přikyvovali.

„Byla tu spousta větviček,“ řekl Neil.

„Vrbových,“ doplnil ho Eduard.

Toby se otrásl. „Mně se tu nelíbí.“

Roger i já jsme si v tu chvíli uvědomili, že stojíme přesně tam, kde Toby viděl, jak divák přišel o oči a o život. Roger řekl energicky: „Kluci, naskákejte do džípu.“ Okamžitě ho uposlechli. Pak se otočil ke mně:

„Vy jste sem šel od autobusu pěšky!“

„Není to daleko,“ namítl jsem. „A chodí se mi čím dál tím líp. Přišel jsem jenom o jedné holi.“ Sice jsem byl bolavý a ztuhlý, ale určitě jsem už měl víc síly.

Roger řekl: „Dobře, ale nasedněte si taky. Váš Henry je génus.“

Veze nás teď už důvěrně známou servisní cestou a zaparkoval u kanceláře. Zářil, když se kolem sebe rozhlédl.

Sice se ochladilo, ale krásné počasí vydrželo. Nebe bylo světle modré, jen s několika pruhy mraků průhlednými jako závoj a zvolna mizejícími. Ranní slunce svítilo na barevné praporky zavěšené na provázcích třepetajících se podél hran velkého stanu až k zemi. Provázky s vlaječkami zdobily obrovský stan jako slavnostní archu. Stará dobrá Anglie se opět jednou představovala vesele, budila dobrou náladu, kouzčila úsměvy.

Vydechl jsem: „Páni.“ A Roger řekl: „To jsou ty vaše vlajky. Henry říká, že přivezl všechny, co našel. Když je ani ne před hodinou jeho chlapi zavěsili a to velké bílé monstrum najednou rozkvetlo jako... prostě, člověk by musel být velký morous a velký cynik, aby to s ním nepohnulo.“

„Plukovníku, vy jste sentimentální!“

„Vy mi to říkejte!“

„Já jsem tvrdý podnikatel,“ řekl jsem napůl podle pravdy.

„Kde jsou tyhle vlajky, lidé víc utrácejí. Neptejte se mě proč, ale je to tak.“

„Tím skvěle uzemním potenciální cyniky. Nevadí vám, když to použiju?“

„Klidně.“

Henryho velké nákladní vozy zmizely, na závodisti zůstal jen jeho vlastní, malý. Roger říkal, že je zaparkovaný z dohledu až na konci velkého stanu a že Henry je někde po areálu.

Tam, kde předtím byly velké nákladní vozy, stály teď dva nouzové přenosné domky, úhledně postavené vedle sebe. Do jednoho šatnáři žokejů přenášeli sedla a košíky s věcmi z nákladního vozu stojícího opodál a chystali šatnu pro jezdce.

Pootevřenými dveřmi druhého domku bylo vidět úřední váhu, kterou laskavě zapůjčilo závodisti Midlands. Vedle malých stanů pro občerstvení, stojících za hlavním velkým stanem, až vzadu parkovala řada dodávek, ze kterých pilné ruce zaměstnanců vyndávaly skládací stoly a skládací židle a nosily je zvláštním průchodem do prostor, ze kterých co nevidět vzniknou jídelny a bary.

„Všechno to funguje,“ řekl Roger obdivně. „Je to neuvěřitelné.“

„Je to skvělé.“

„Stáje jsou samozřejmě v pořádku. Koně sem přivážejí jako obvykle a kantýna pro řidiče a stájníky je otevřená a servíruje teplé jídlo. Už jsou tu taky od tisku. Lidé z bezpečnostní služby stájí říkají, že tentokrát všichni mají skutečně sváteční náladu, jako za války po náletu. Angličané se nejlíp dají dohromady, když překonají neštěstí.“

Vylezli jsme z džípu a šli se podívat do velkého stanu. Nad každým „pokojem“ se vznášel baldachýnový, orientálně vyhlížející strop z broskového „hedvábí“ nařaseného nad bílými stěnami, které působily pevně, přestože některé z nich tvořilo pouze nabílo natřené plátno natažené mezi tyčemi. Na podlaze ležely

hnědé rohože, přilepené na dřevěné desky, pečlivě a stabilně poskládané. Dobře se po tom chodilo. Všude bylo diskrétní osvětlení a vysoko nahoře, pod vrcholem stanu, se tiše otáčely ventilátory a měnily vzduch. U vchodu do všech místností byly tabulky s označením. Člověk měl pocit prostoru, pořádku, řádu a klidu. Neuvěřitelné vzkříšení.

„Na co jsme zapomněli?“ zeptal jsem se.

„Vy tedy opravdu umíte člověka uklidnit.“

„Můžu se vás na něco zeptat?“

„Samozřejmě.“

„Vzpomínáte si, asi tak před týdnem jste se dozvěděl, kolik akcií připadá na jednotlivé Strattony... předtím vám to Strattonovi nechtěli říct...“

Krátce se na mě zadíval, trochu vyvedený z míry.

„Ano,“ řekl pak pomalu. „Takže jste si toho všiml.“

„Řekl vám to Forsyth?“

„Je to důležité?“

„Řekl vám to?“

„Abych pravdu řekl, ano. Jak jste na to přišel, že to byl on?“

„Nesnáší, jak s ním ostatní zacházejí, proto je z jejich hlediska nespolehlivý. Ví, že si za to špatné zacházení může sám.“

Ostatní si myslí, že ho mají ve své moci, ale snadno by se mohlo stát, že to přeženou.“

„Jako když člověk zachází s výbušninou.“

„Ano. A ještě k tomu doma.“

Roger přikývl. „Forsyth mi to řekl ve chvíli, kdy na ně měl velký vztek a ještě k tomu tvrdil, že si to jenom myslí, že to neví s jistotou. Není příliš chytrý.“

„Ale je nešťastný.“

„Nemám ho rád a taky mu nedůvěřuju. Na mou duši nevím, co vlastně provedl. Když Strattoni něco skrývají, skrývají to dokonale.“

Vyšli jsme z velkého stanu a poblíž vchodu zahlédli dodávku a osobní vůz. Na zelené dodávce stálo bílým písmem Zahradní centrum Stratton. Z vozu vystoupil Ivan.

Stoupl si, ruce v bok, hlavu zvrácenou a s úžasem se zahleděl na sluncem osvětlenou nádheru barevných praporků.

Očekával jsem, že bude něco namítat, ale to jsem zapomněl, že v něm přece jenom ještě je kus malého kluka.

Zadíval se na Rogera se zářícíma očima a s úsměvem.

„Plukovníku,“ řekl. „Tohle je prima.“ Pak se podíval nejdřív na moji hůl, potom mně do očí. „Dovolíte,“ začal nemotorně, „abych změnil názor?“

„V čem?“

„Chci říct, že Keith nemá pravdu, pokud jde o vás, víte.“

Rozpačitě se odvrátil a vydal pokyny svému řidiči, aby vystoupil a otevřel zadní dveře dodávky. „Mluvil jsem o tom s Dolly –, s mojí ženou –, včera večer. A tak nějak nám přišlo, že to je všechno nesmysl. Kdybyste nás chtěl vydírat, proč byste nám pomáhal, proč byste sháněl ten stan. A potom, víte, nevypadáte jako zloduch, vůbec ne. Ale pokud jde o Hannu, jí odjakživa straší v hlavě maminka –, vaše maminka. Tak jsme se rozhodli, že se prostě, rozumíte, omluvíme, pokud k tomu budeme mít příležitost.“

„Děkuju vám,“ řekl jsem.

Rozzářil se, protože splnil úkol. Jeho lidé mezitím otevřeli zadní dveře dodávky a odhalili krásu barev uvnitř. V květináčích byla celá kvetoucí zahrada.

„Nádherné,“ řekl Roger s upřímným obdivem.

Ivan měl radost. Vysvětloval: „Víte, já když tu včera viděl ten velký stan, hned jsem pochopil, proč chcete zeleň. Tak jsem dnes ráno sám zajel do zahradnického centra a řekl svému vedoucímu, aby nenakládal jenom zeleň, ale taky kytky, spousty kytěk, abych aspoň něčím přispěl, víte.“

„Jsou skvělé,“ ubezpečoval jsem ho.

Celý zářil. Statný padesátník, ne moc chytrý, nijak okouzlující, slušně vychovaný a v jádře jednoduchý. Nebyl mi nepřítelem, ale ani vysloveným přítelem. Z mého hlediska však byla neutralizace kteréhokoli ze Strattonů požehnáním.

Ivan byl celý šťastný a moje děti pod jeho vedením roznášely a dávaly na určená místa květiny. Tušil jsem, že kluci možná budou těžko k sehnání, až nastane čas kytky zase vrátit, ale Ivan ve vynikající

náladě dal každému z nich libru za to, jak se namáhali, takže kdo ví.

„To jste nám nemusel dávat,“ řekl Christopher vážně a strčil minci do kapsy. „Ale děkujeme mockrát.“

Ivan řekl smutně: „Forsyth byl taky milý, když byl kluk.“

Díval jsem se na Tobyho jak se potácí s obrovským květináčem s hyacintami. Byl bych dal skoro cokoli za to, aby z mého problematického syna vyrostl vyrovnaný člověk. Ale to muselo vyjít z něj. Musel sám volit, jako Forsyth, jako každý.

Jakmile byly květiny na místě, Ivan s dodávkou odjel a Roger se mě zeptal, jestli bych se nechtěl zajet podívat, jak stavějí novou překážku. Podíval jsem se na Neila, který mě právě v tu chvíli držel za ruku, ale Roger rezignovaně zahulákal svým mohutným velitelským hlasem: „Kluci!“ a počkal, až se seběhnou a naskáčou do džípu.

Když Toby zjistil, kam jedeme, odmítl vystoupit, ale já s ostatními jsme se šli dívat na dokonalé využití prefabrikátů.

„Dřív nám trvalo celé dny, než se postavila nová překážka,“ vysvětloval Roger. „Nejdřív se musely zatlouct kůly a dát břevna napříč, pak se kostra překážky začala plnit větvičkami, které se potom nahoře zastříhaly. Teď stavíme překážky z jednotlivých dílců mimo, ne na místě, a pak je teprve na místo odvážíme a zatloukáme do země. Takhle můžeme vyměnit celou překážku nebo část překážky i na poslední chvíli. Ten dnešní požár vypukl před svítáním a dostihy se pojedou až v půl třetí, takže vlastně o nic nejde.“

Jeho lidé už zatím uklidili ohořelé zbytky dřeva a popel a už se chystali dát na místo první dílec.

„Teď stavíme všechny překážky takhle,“ pokračoval Roger. „Dobře se přes ně skáče a nejsou tak tvrdé a nemilosrdné jako ty staré.“

Zeptal jsem se: „Nenašli náhodou vaši lidé nějaké stopy... v popelu, které by napovídaly, jak k ohni došlo?“

Roger potřásl hlavou. „S vandaly je vždycky potíže. Je prakticky beznadějně zjišťovat, kdo co provedl.

Většinou to bývají mladiství a když se dostanou před soud, tak je tam nanejvýš plácnou přes ruku.

Vandalismus prostě zapracujeme do rozpočtu a děláme co můžeme, abychom mu předešli.“

„Kolik lidí asi tak ví, že dokážete překážku nahradit takhle rychle?“ zeptal jsem se.

„Nejspíš trenéři,“ řekl uvážlivě. „Možná jezdcí. Jinak moc lidí ne, ledaže by tu pracovali.“

Roger si šel promluvit se svým předákem, ten se podíval na hodinky, přikývl a pokračoval v práci.

„V pořádku,“ Roger se vrátil a začal nás směřovat zpět k džípu. „Tak kluci, a sraz u džípu před mojí kanceláří v půl dvanácté, jasné? Zavezu vás potom k autobusu a zajdu domů. Všichni se převlečeme na dostihy. Přesně ve dvanáct vás zavezu zpátky k padoku. Jasné?“

Kluci málem zasalutovali. Roger měl čepici se štítkem jako důstojník čestné stráže, mluvil krátce, civilizovaně, stručně a rozhodně, prostě typ vojáka, kterého člověk poslouchá automaticky. Bylo mi jasné, že s kluky nikdy nepořídím tak lehce jako on.

Když jsme se vrátili k Rogerově kanceláři, probíhala tam právě bouřlivá scéna. Všichni demonstranti, kteří byli především u brány, byli teď v areálu a tísnil se kolem Henryho držícího za loket Harolda Questa. Vášnivá pani s plakátem PRÁVA ZVÍŘAT Henryho mlátila, plakát používala jako pádlo. Čtyři nebo pět dalších demonstrantů špitalo, hlavy dopředu, zlé tváře, ale Henry Haroldem Questem trásl beze strachu a nemilosrdně.

Jakmile nás zahlédl, zavolal na nás mohutným hlasem, který hravě přehlušil všechn ten povyk. Henry se taky nad všemi tyčil jako věž. „Ten chlap je podvodník! Ztracenej podvodník! Všichni jsou podvodníci. Je to všechno blbost.“

Jednou rukou trásl Questem, druhou natáhl a vytrhl běsnící harpyji plakát.

„Madam,“ zaburácel, „vraťte se ke kamnům!“

Tyčil se nad ní skoro o půl metru. Tyčil se i nad Questem.

Měl větší vousy, silnější hlas, dvojnásob síly, a co do síly ducha nebylo mezi těmi dvěma srovnání.

Henry se smál. Harold Quest, postrach příjíždějících vozů, se konečně spálil.

„Tenhle člověk,“ hulákal Henry a trásl Questem, „víte co dělá? Zašel jsem do Mayfloweru, když jsem se vrátil, a vidím ho tam jíst hamburgra!“

Mojí synové se na něho nechápavě dívali. „Jíst hamburgry je přece normální.“

Henry vítězoslavně hulákal dál: „Práva zvířat! A co práva hamburgerů? Ten chlap žral zvíře!“

Harold Quest se kroutil.

„Tři z těchhle idiotů,“ křičel Henry a rozhlížel se po spílajícím sboru, „tři z nich se cpali hamburgerama. Ať se jdou vycpat s právy zvířat.“

Kluci fascinovaně poslouchali a Roger se smál. Z Rogerovy kanceláře vyšel Oliver Wells, aby nás pokáral, že děláme hluk, ale jakmile zjistil, v jaké situaci se nachází Quest, široce se usmál.

„A navíc,“ řval Henry, „má sako, který vypadá jako kožený.“

„Ne,“ Quest zuřivě vrtěl hlavou, až mu pletená čepice spadla ke straně.

„A ještě něco,“ křičel Henry. „Když jsem ho obvinil, že žere zvíře, strčil si hamburgera do kapsy.“

Alan nadšeně poskakoval, pihatý obličej rozesmátý.

Henry odhodil plakát s nápisem PRÁVA ZVÍŘAT a strčil ruku do kapsy Questova jakoby koženého saka.

Vytáhl servítek, v něm nakousnutou housku s kečupem, vytékající hořčicí a s kusem masa.

Z kapsy taky vypadl igelitový sáček, který nevypadal jako z potravinového stánku.

Ve všeobecném zmatku si toho sáčku nikdo nevšiml, až Christopher z jakéhosi zvláštního puzeni udržovat čistotu po něm sáhl. Ani pak by to asi nevzbudilo ničí pozornost, kdyby Christopher nebyl Christopher.

„No tak,“ křičel Henry na svého nešťastného zajatce. „Vy nejste žádné skutečné demonstrant. Co tu teda děláte?“

Harold Quest neodpovídal.

Christopher mě zatahal za rukáv: „Tati koukej, čuchni si k tomu.“

Zadíval jsem se na zmačkaný plastický sáček, který Christopher sebral ze země a očuchal. Řekl jsem:

„Dej ho plukovníkovi.“

Roger zaznamenal, jak vážně mluvím, zadíval se na mě a vzal si sáček od Christophera.

Byly to vlastně dva průhledné sáčky potištěné červeně a žlutě, zmačkané do jedné kuličky. Roger jeden ze sáčků vy rovnal a zadíval se na Henryho. Ten, protože mu to myslelo, okamžitě pochopil, že už nejde jenom o hamburgery.

„Zaveďte ho do kanceláře,“ řekl Roger Henrymu.

Henry pochopil a zaburácel na Questovy spojence: „A vy odsud koukejte vypadnout, než vás zažaluju, že překážíte dopravě. A kdo máte kožený boty a žerete hamburgry, si napříště rozmyslete, co se k tomu vašemu vystoupení hodí a co ne. A teď koukejte mazat! Všichni!“

Otočil se k nim zády a Questa lehce a bez námahy dotlačil do kanceláře. My se zájmem přihlíželi, jak Questova skupina přestává hlučet, jak se vzdává, jak ho opouští a jak mlčky odchází ze závodiště.

Kancelář se zase zaplnila: Oliver, Roger, já, mých pět kluků (kteří se snažili vypadat co nejnenápadněji), Harold Quest a hlavně Henry, zabírající místo tří lidí.

Roger požádal Henryho: „Mohl byste se mu podívat ještě do ostatních kapes?“

„Jasně.“

Na chvíli Questa pustil, aby vyhověl Rogerově žádosti, a Quest se okamžitě vrhl ke dveřím. Henry ho však lehce chytil za límec a přitáhl zpátky. Udělat to kdokoli jiný, o nic by nešlo, ale při Henryho síle Quest přeletěl celou místnost, až narazil na zeď. Začal se litovat a skoro jako by měl v očích slzy.

„Sundat sako,“ poručil Henry a Quest bez reptání nemotorně poslechl.

Roger vzal sako, prohledal kapsy a co našel, rozložil na psacím stole vedle pijáku, na který předtím položil zpola snědený hamburger. Mezi nalezenými věcmi byla ubohá náprsní taška se zpáteční autobusovou jízdenkou do Londýna, zapalovač, krabička se sirkami a další tři tmavohnědé průhledné sáčky se žlutočerveným nápisem.

Roger jeden z nich vyrovnal, uhladil na psacím stole a nahlas přečetl nápis: „Jistý oheň,“ oznamoval.

„Čistý, netoxický, dlouho hořící, spolehlivý podpalovač. Zapálíte kdykoli. Dvacet kousků.“ Chvilí počítal.

„Máme pět sáčků, to znamená, že měl sto podpalovačů. K čemu by kdo potřeboval sto podpalovačů na závodišti?“

Harold Quest se tvářil vražedně.

Henry se nad ním výhružně tyčil.

Zaburácel: „Když seš teda falešnej, o co ti vlastně šlo?“

„O nic,“ hlesl Quest a otíral si zpoceně tváře rukou.

Henry na něj hlasitě dorážel: „Lidi co pálejí překážky, vyhazují do povětří tribuny. Předáme tě policii.“

„Já ty tribuny do vzduchu nevyhodil,“ bránil se Quest.

„Nepovídej! Přece jsi tu v pátek ráno byl, sám jsi to přiznal.“

„Já přece... já tu nebyl.“

„Ale ano, byl,“ ozval jsem se. „Řekl jste policii, že jste viděl, jak vůz Darta Strattona projel hlavní branou mezi osmou a půl devátou ráno.“

Harold Quest se tvářil zmateně.

„A byli jste tu zbytečně,“ řekl Roger. „Proč demonstrovat na závodišti v dobu, kdy sem vůbec nechodí

publikum?“

„Nícméně to byl den, kdy sem přijela televize,“ řekl jsem.

„Ovšem až po výbuchu.“

„My jsme vás viděli,“ vmísil se do toho energicky Christopher. „Říkali v televizi, že jste to udělal. Mýho bratra to málem zabilo a tatínek byl těžce poraněný.“

„Já to neudělal.“

„Kdo teda?“ burácel Henry. „Udělals to. Děláš tu potíže a nejseš přitom žádný nadšenec. Zničíš majetek závodistiště a půjdeš si sednout. Plukovníku, dojděte pro policajty, jsou tady hned za plotem, jak to tam prohledávají. Řekněte jim, že už toho jejich teroristu máme.“

„Ne!“ zakvílel Quest.

„Tak mluv!“ zavelel Henry. „Posloucháme.“

„Tak teda dobře, dobře. Tu překážku jsem zapálil,“ přiznal Quest úpěnlivě. „Ale na tribuny jsem ani nešáh, na mou duši, jako že je bůh nade mnou.“

„S bohem si to vyřídíte sám, teď musíte přesvědčit nás.“

„Proč jste zapálil tu překážku?“ zeptal se Roger.

„Proč?“ Quest se zoufale rozhlédl, jako by hledal odpověď napsanou na zdi.

„Proč?“ křikl Henry. „Proč? Proč? Proč? A ne abys nám tady vykládal nějaký nesmysly o právech zvířat. Dobře víme, že to tě nepálí,“ ukázal na zbytky hamburgeru. „Tak pročs to udělal? Jestli okamžitě neřekneš co víš, tak se vezeš, ale těžce.“

Quest ucítil jiskřičku naděje. „A když vám všechno povím, tak to tím skončí?“

„To se teprve uvidí,“ řekl Henry. „Nejdřív spust.“

Quest se zahleděl na vysokého, statného člověka, pak na nás, jak ho pozorujeme nepřátelskýma očima, potom na prázdné sáčky, na hamburger na psacím stole. Vteřinu po vteřině ztrácel odvahu.

Potil se. „Zaplatili mi za to,“ řekl.

Poté zavládlo ticho.

Quest se ustrašeně rozhlédl po našich tvářích a ještě víc se zpotil.

„Jsem herec,“ žebronil.

Ticho.

Jak stoupalo Questovo zoufalství, stoupal i jeho hlas. „Vy nevíte, jaký to je čekat a čekat, až dostanete kšeft. Sedět věčně u telefonu a žít se kůrkama... To pak člověk vezme cokoli, cokoli...“

Ticho.

Nešťastně dodal: „Jsem dobrý herec...“

O tom se s ním nikdo z nás nehodlal přít.

„... jenže člověk musí mít taky kliku a musí mít známosti...“

Stáhl si platenou čepici a rázem vypadal věrohodněji jako Harold Quest, nezaměstnaný herec, nikoli jako vyšínutý fanatik Harold Quest.

Řekl: „Někdo mi zavola, že mě viděl v jednom televizním filmu, jak hraju honebního sabotéra... Byla to malá role, žádný dialog, jen jsem tam vykřikoval všelijaký nadávky, ale byl jsem v titulcích. Vůdce honebních sabotérů –, Harold Quest.“

Zvláštní, byl hrdý na to, že jeho jméno bylo v titulcích.

„Takže ten dotyčnej, co mi volal, se mě zeptal, jestli bych šel demonstrovat jako doopravdy, za prachy. A že bych nemusel platit agentuře, protože si mě ten dotyčnej našel v telefonním seznamu a zkusil mě vytočit...“

Zarazil se, rozhlédl se po nás a jako by prosil o pochopení. Moc se mu ho nedostalo.

„Tak teda,“ pokračoval chabě. „Mně v tu dobu dali výpověď z bytu, protože neplatím činži a nemám se kam vystěhovat. Už jednou jsem žil na ulici, a to je vůbec to nejhorší. Cokoli, jenom to ne.“

Cosí v téhle zpovědi, cosí na tom, jak se litoval, mi připamatovalo, že je herec, dobrý herec, a že by člověk té dojmavé historie neměl věřit. No co, řekl jsem si, jen ať povídá, třeba se někde kousek pravdy vynoří.

V tu chvíli si asi sám uvědomil, že se mu moc nedaří nás dojmout, a tak zvolil věcnější způsob.

„Zeptal jsem se toho člověka, co ode mne chce. Řek, že oni chtějí, abych tady co nejvíc otravoval...“

„Oni?“ ozval se Roger.

„No tenkrát to byl jen on, on řek, abych se pokusil sehnat nějaký skutečný demonstranty a abych je přemluvil, aby sem šli a holt tady dělali scény a vyváděli a dělali nepříjemnosti. No a tak jsem se vypravil na jeden hon na lišku a tam jsem sebral tu jedovatou čarodějnicí, Paulu, a ukecal jsem jí, aby přivedla nějaký kamarády... Řeknu vám, strávil jsem s těma lidma skoro tejdén a lezli mi pořádně na nervy.“

„Zaplatili vám?“ zeptal jsem se. „Dostal jste skutečně peníze?“

„No,“ odpovídal neochotně. „Dali mi foršus a pak mě platili každý den. Jo.“

„Každý den?“ žasl jsem.

Přikývl.

„A kolik vám dali za tu překážku, za tu spálenou překážku?“

Začal se zase kroutit a tvářil se zarytě. „Ze začátku žádná překážka ve hře nebyla.“

„Kdo je on?“ zeptal se Roger klidně.

„Neřek mi, jak se jmenuje.“

Roger se ho vyptával dál, klidně a věcně: „Chcete říct, že jste inscenoval demonstraci a vůbec jste nevěděl pro koho?“

„Za prachy, to už jsem říkal.“

„A vy jste tomu dotyčnému tolik důvěřoval, že vám zaplatí?“

„Však mi taky zaplatil.“ Mluvil odbojně, což mu v jeho situaci moc nepomohlo. Spíš naopak. „Kdyby mně nezaplatil, tak jsem zase tolik škodnej nebyl. Investoval jsem do toho jenom lístek na autobus z Londýna. Jenže on slíbil, že mi zaplatí a slib splnil. Za každý den, co jsem tady dělal potíže, jsem dostal prachy.“

„Popište ho,“ řekl jsem.

Quest potřásl hlavou. Nechtělo se mu přiznat to nejdůležitější.

„Tohle nám nestačí,“ řekl Roger ostře. „Závodiště vás bude žalovat pro úmyslné poškození majetku, konkrétně za to, že jste podpálil překážku u otevřeného příkopu.“

„Ale vy jste přece řek...“ bránil se chabě Quest.

„Nic jsme vám neslíbili. Pokud nám neřeknete, kdo vás platil, okamžitě zajdeme pro policisty.“

Quest, zatlačený do kouta, to vzdal.

„Řekl mi,“ začal vemlouvavě vyprávět, „abych zastavil každý auto, co sem pojede, a dělal co nejvíc potíží, že jedno z těch aut bude jeho, že stočí vokýnko a řekne mi moje telefonní číslo, takže ho podle toho poznám. Mám prej strčit ruku dovnitř a že mi podá prachy. Nemám se na nic ptát, nemám na něj mluvit... přísahám, že to je pravda.“

„Přisahat budeš co nevidět u soudu,“ zaburácel Henry. „Když nám neřekneš všechno.“

„Přisahám, že...“ začal Quest a pak ztratil řeč. Bylo nás na něj příliš mnoho a nikdo mu nevěřil.

„Dobře,“ řekl Roger věcně. „Je možné, že jste si ho nechtěl prohlédnout, že jste si nechtěl pamatovat, jak vypadá. Ale jednu věc víte docela zaručeně, a to nám teď povíte.“

Quest byl velmi nesvůj.

„Jaké to bylo auto?“ zeptal se Roger. „Popište ho a řekněte nám poznávací značku.“

„Já... totiž...“

„Po prvním zaplacení,“ pokračoval Roger, „Jste ten vůz už určitě vždycky vyhlížel.“

Myslím, že Quest se díval na Rogera stejně, jako se dívá králík na hada.

„Jaký auto?“ křikl Henry Questovi do ucha.

„Jaguár XJ6. Takový jako stříbrný.“ Číslo zamumlal.

Roger byl zděšený, ale pochybnosti neměl. „Keith,“ řekl.

Oba jsme chvíli ten fakt vstřebávali. Henry povytáhl obočí a tázavě se na nás podíval. Roger mávl rukou a přikývl, z čehož Henry pochopil, že podstatné jsme se už dozvěděli, a rázem se díval na svého demoralizovaného zajatce shovívavěji.

„Tak a teď nám povíš,“ řekl už klidněji, „kdy sis pořídil podpalovač?“

Po krátkém zaváhání Quest krotce odpověděl: „Koupil jsem ho.“

„Kdy?“ ptal se Roger.

„V sobotu.“

„To on vám nařídil?“

Quest vzdychl. „U peněz byl kousek papíru a na něm příkaz spálit překážku u toho příkopu, kde minulou sobotu utratili koně. Napsal mi, že ji mám polít petrolejem, aby to byla tutovka.“

„Což jste neudělal.“

„Nejsem blázen.“

„Skoro jo,“ poznamenal Henry.

„Kde bych tak asi vzal petrolej?“ položil Quest řečnickou otázku. „To jsem měl zajít do autoopravny nebo k pumpě, koupit pět galonů petroleje a vzápětí zapálit překážku? No uznejte, tak blbej nejsem.“

„Jíst hamburgera bylo hodně blbý,“ řekl Henry.

„Máte ještě ten papír, na kterém byly napsané pokyny?“ zeptal jsem se.

„Ne, bylo tam taky, že ho mám spálit.“

„Což jste udělal?“

Přikývl. „Samozřejmě.“

„To bylo hodně hloupé. Nejste příliš úspěšný zloduch.“

Kdo vám uvěří, když nemáte ty pokyny?“

„Ale přece...“ koktal. „Totiž přece...“

„A jak jste to vlastně provedl?“ zeptal jsem se. „Chci říct, kam jste nastrkal ten podpalovač?“

Odpověděl věcně: „Celej svazek jsem v pravidelnejch vzdálenostech zastrkal do překážky. Pak jsem vzal zapálený noviny a prostě jsem podle překážky šel a zapaloval to.“ Skoro se usmál. „Bylo to lehký jak facka.“

Pomyslel jsem si, že měl spálit i sáčky od podpalovače, jenže to už tak je, že lidé jsou bláhoví, herci zvlášť, když nejsou zkušený zločinci.

Obrátil jsem se k Rogerovi, Henrymu a Oliverovi: „Myslím, že bychom si mohli společně trochu zastrattonovat.“

„Jak to myslíte?“

„Mohl bych si něco napsat na psacím stroji?“

„Samozřejmě,“ řekl Roger a ukázal do vedlejší kanceláře. „Tamhle je.“

Prošel jsem k psacímu stroji, zapnul ho do zástrčky a napsal krátké prohlášení:

Já, Harold Quest, herec, doznávám, že jsem za peněžní úplatu inscenoval demonstraci a tak působil potíže u hlavní brány závodiště Stratton Park, a že jsem předstíral, že zastupuji hnutí snažící se diskreditovat překážkový sport. Za tyto služby jsem opakovaně obdržel platby od řidiče stříbrného vozu zn. Jaguar XJ6, poznávací značka... V souladu s instrukcemi, které jsem obdržel od výše zmíněného řidiče, jsem rovněž zakoupil sto balíčků podpalovače, které jsem pak použil, abych zapálil překážku u otevřeného příkopu, a to tak, aby shořela do základu, asi v šest hodin ráno na Velikonoční pondělí.

Roger, Oliver a Henry si text přečetli a předali ho Questovi, aby to podepsal. Pochopitelně se mu nechtělo. Řekli jsme mu ještě, aby tam připsal datum a adresu.

„Klidně to udělejte,“ řekl jsem, když nejevil ochotu. „Jste přece v telefonním seznamu. Ostatně si vás můžeme kdykoli najít, aspoň myslím, existuje přece Spotlight, tam je i jméno vašeho agenta.“

„Ale to je přímo doznání viny,“ bránil se. Nepřel se s námi, věděl, že bychom si ho snadno našli. Každého herce lidé najdou, protože herci mají zvláštní profesionální seznamy.

„Samozřejmě,“ řekl jsem. „Ale až to podepíšete, můžete hned vypadnout. Můžete si hezky sednout na autobus, lístek máte, a s trochou štěstí to vaše doznání policii nepředáme.“

Quest se nám díval do očí, ale moc se neuklidnil. Nakonec však listinu podepsal a vlastní rukou připsal číslo poznávací značky (Roger si je ověřil), pak svoji adresu a datum.

Ostatní si pečlivě prohlíželi text.

„Je to vše?“ zeptal se Roger.

„Řekl bych že ano.“

Roger se obrátil k Henrymu: „Pust'te ho.“

Henry otevřel dveře, ukázal na ně palcem a dal Questovi poslední rozkaz. „Ven!“

Quest, ranec úlevy a strachu, rychle vypadl z obavy, že bychom si to ještě mohli rozmyslet.

Henry se díval na zbytek hamburgeru a řekl s odporem:

„Měli jsme mu tu hořčici otřít o nos, hajzlovi jednomu.“

Žertem, ale s vážnou tváří jsem prohlásil: „Ale Quest přece není tak úplně špatný, jen si vzpomeňte, Rebece říká kočko.“

Henry se halasně rozchechtal. „To je fakt.“

Roger sáhl po podepsaném doznání. „Co s tím teď uděláme? Dáme to skutečně policii?“

„Ne,“ řekl jsem. „Dostane to Marjorie Binshamová.“

12...

Questovi jsme sice hrozili policií, ale za plotem v tu dobu už byli jenom dva konstáblové. Vlastně jen proto, aby publiku bránili ve vstupu a předešli tak možnému úrazu v nebezpečné, nestabilní budově. Už tam nic nehledali.

Roger a Oliver zjistili včera odpoledne, když já už byl pryč, že vyšší policejní šarže a pyrotechnik zde už skončili, našli součástky rozbitého budíku a prohlásili, že další šetření budou provádět „jinde“. To „jinde“ blíž neurčili.

„Nevědí, kdo to udělal, to je jasné,“ prohlásil Roger.

Před nehezským a nevlídným plotem v tu chvíli už stál nafukovací zámek Šípkové Růženky i s věžičkami, a

u něj člověk, jehož úkolem bylo starat se o odložené děti. Byl to Henryho muž, který proto na závodisti zůstal.

Ivan v záchvatu velkorysosti zdarma přivezl ještě druhý náklad zeleně, tentokrát skutečně samou zeleň. Nechal rozestavit květináče s keříky a stromky po obou stranách nafukovacího zámku, takže plot rázem vypadal vlídněji, ba dokonce skoro až hezky, a líp zapadal do prostředí.

Do okamžiku, kdy nás v půl dvanácté Roger odvezl ke svému domu, nevzpomněli jsme si ani on, ani já, ani Henry na nic, co bychom ještě mohli do odpoledne vykonat, i když nás napadla celá spousta věcí, které by se měly zařídit později, před příštími dostihy.

Kluci se převlékli do úhledného oblečení a ani přitom nereptali. Já se převtělil ze stavebního dělníka v gentlemana, a jak jsem se nešikovně oháněl holí, podařilo se mi shodit na zem celou kupu Carteretových diářů, položených na stolku vedle postele. Eduard mi je ochotně pomáhal posbírat, ale jeden ze sešitů uchopil tak nešikovně, že se otevřel a stránky se začaly vytrhávat ze spirály.

„Vzal jsem mu diář z ruky. „Carteret mě zastřelí.“

Pokoušel jsem se svazek složit tak, aby škody byly co nejmenší, a jak ho tak skládám, z otevřené stránky na mě křikne jméno, které jsem marně hledal cestou ve vlaku.

Wilson Yarrow.

Carteret si zapsal: „Wilson Yarrow, ten vzor, co nám ho všichni mlátí o hlavu, je prý podvodník.“

Další odstavec neobsahoval žádné vysvětlení, byly tam jenom poznámky z přednášky o miniaturizaci prostoru.

Zhluboka jsem si povzdechl. „Je prý podvodník“ mi moc nepomohlo. Listoval jsem dál, až jsem našel toto: Po škole se říká, že Wilson Yarrow vloni vyhrál cenu Epsilon za ukradený projekt. Všem pánům profesorům je trapně. Odmítají se o věci bavit, ale doufejme, že od téhle chvíle aspoň už tak často nebudeme muset poslouchat, jak geniální je ten Wilson Yarrow.

Matně jsem si vybavoval, že cena Epsilon se každoročně udělovala za nejvynalézavější projekt budovy, předložený studentem posledního ročníku. Já cenu nezískal, Carteret taky ne. Ani jsem si nevzpomínal, že bych se vůbec do soutěže přihlásil.

Roger zabouchal na dveře autobusu, strčil hlavu dovnitř a zeptal se: „Připraveni?“ Všichni Morrisové, úhlední a pohlední, se postavili do řady k přehlídce.

„Výborně,“ řekl pochvalně. Rozdal nám všem programy, odznaky opravňující ke vstupu a lístky na oběd. Všecko vytáhl z ataché kufříku.

„Mně se na dostihy nechce,“ řekl Toby a zamračil se. „Já bych radši zůstal tady a koukal na fotbal.“

Roger přenechal rozhodnutí mně.

„Dobře,“ řekl jsem klidně svému synovi. „Vezmi si něco k obědu a kdyby sis to rozmyslel, přijď pak za námi do kanceláře.“

Toby se přestal mračit a rázem jevil lepší náladu.

„Bude v pořádku, když tu bude sám?“ zeptal se Roger, když nás ostatní odvážel a Eduard ho ubezpečoval: „Toby je rád sám. Často se nám schovává.“

„Nebo si sedne na kolo a prostě odjede,“ řekl Christopher.

Roger se soustředil na to, co nás ten den čeká. „Snad jsme udělali všechno, co jsme mohli,“ řekl nejistě.

„Už si přestaňte lámat hlavu, řekl jsem mu. „Poslyšte, víte, jaký je rozdíl mezi sedlovou a valbovou?“

„O čem to prosím vás mluvíte?“

„Zkouším jednu teorii.“

„Je to hádanka, tatí?“ zeptal se Neil.

„Dalo by se říct, ale víc se neptej, protože odpověď na ni neznám.“

Roger džíp zaparkoval na konci budovy u kanceláře, aby byl po ruce, kdybychom s ním potřebovali jet na dráhu. Kluci odešli v párech, Neil s Christopherem, Eduard s Alanem. Sraz jsme měli u dveří kanceláře po prvním, třetím a pátém dostihu.

Přicházeli lidé. Přijel celý autobus zaměstnanců totalizátoru, přijeli lidé od záchranné služby, přijeli dopravní policisté řídit dopravu, pořádková policie, aby předcházela rvačkám u bookmakerů, přijeli bookmakeři se svými bednami a černými tabulemi, výběřčí, prodavači programů, pak přijeli žokejové, sponzoři dostihů, rozhodčí, trenéři, Strattonovi –, a nakonec dostihové publikum, připravené vyházet peníze za sázky.

Stál jsem poblíž hlavního vchodu, sledoval tváře těch lidí a viděl jsem, jak všichni dostávají sváteční náladu. To jsme si přáli. Dokonce i televizní štáb pozvaný Oliverem podlehl celkovému dojmu a kamery pilně vrčely uvnitř velkého stanu i venku.

Mark zajel s daimlerem až k brance do padoku, aby Marjorie nemusela jít až z parkoviště. Viděla mě tam stát a kývla na mě. Byla zvyklá, že ji lidé poslouchali.

Bez komentáře sledovala, jak k ní kulhám o holi.

„Co ty vlajky?“ řekla pochybovačně.

„Dívejte se na lidi.“

Jak jsem doufal, přesvědčily ji úsměvy, veselý hovor, šum příjemného vzrušení. Možná to vypadalo jako na pouti, ale lidé měli aspoň o čem mluvit. Byla to událost, kterou si lidé o dostizích ve Stratton Parku zapamatují líp, než výbuchem zničené tribuny.

Řekla: „Plukovník nám slíbil oběd...“

Zavedl jsem ji do soukromé jídelny Strattonových, kde ji uvítal týž vrchní číšník a táž servírka, kteří ji při dostizích vždycky obsluhovali, takže se okamžitě cítila jako doma. Bedlivě si všechno kolem dokola prohlédla, zadívala se na stoly, které přinesli dodavatelé a na které prostřeli bílé lněné ubrusy a naskládali stříbro, zadívala se ke stropu na třpytivý baldachýn, vrhající měkké světlo vysoko umístěnými větracími otvory.

„Conrad mi o tom vyprávěl,“ řekla pomalu. „Řekl... že to je zázrak. Že nás zachránil zázrak. Neřekl mi, že to je krásné.“ Najednou se zarazila, polkla a ztratila řeč.

„Myslím, že tu pro vás mají šampaňské.“ To už jí vrchní číšník přinášel na tácku skleničku a přistavoval jí židli. Byla to skládací židle se sedačkou z umělé hmoty, přikrytou jako všechny ostatní židle hezkou květovanou látkou připevněnou pentlemi.

Protože spokojenost Marjorie byla zárukou celého podniku, udělali jsme všechno, co bylo v naší moci, aby se cítila dobře.

Seděla vzpřímeně a zvolna upíjela. Po chvíli řekla: „Sedněte si, Lee. Pokud ovšem můžete,“

Sedl jsem si vedle ní, protože už to jakž takž šlo.

Lee, už ne pan Morris! To byl pokrok.

„Paní Binshamová...“

„Říkejte mi Marjorie... pokud proti tomu nic nemáte.“

Skvělá stará dáma, pomyslel jsem si s obrovskou úlevou.

„Považuji to za čest,“ řekl jsem.

„Před dvěma dny se k vám moje rodina zachovala hanebně,“ prohlásila. „Skoro se mi o tom nechce mluvit. A pak pro nás uděláte tohle,“ ukázala rukou na celou místnost. „Proč to děláte?“

Po chvíli ticha jsem řekl: „Vy nejspíš víte proč, jste asi jediná, kdo to ví.“

Zamyslela se. „Můj bratr mi kdysi ukázal dopis, který jste mu napsal po Madelinině smrti. Psal jste tam, že jste za jeho peníze vystudoval. Děkoval jste mu. Vy jste tohle všechno udělal kvůli němu, vidíte? Abyste se mu odvděčil.“

„Asi ano.“

„Dobře. Ano. Měl by radost.“

Odložila skleničku, otevřela kabelku, vytáhla malý bílý kapesníček a otřela si nos. „Chybí mi,“ řekla.

Trošku popotáhla, pak kapesník zase uklidila a snažila se tvářit vesele.

„Nuže,“ řekla. „Máme tu praporky, lidé jsou veselí a je krásný jarní den. Dokonce i ti odporní lidé od brány zřejmě zmizeli.“

„Ano, chci vám taky něco ukázat.“

Vytáhl jsem z kapsy doznání Harolda Questa, podal jí ho a vyprávěl o Henrym a o hamburgeru, nezapadajícím do role.

Hledala chvíli brýle a pak si strojopis přečetla. Položila si ruku na srdce, jako kdyby je chtěla utišit.

Vzhlédla. „Keith,“ řekla. „To byl Keithův vůz!“

„Ano.“

„Dal jste kopii toho dokladu policii?“

„Ne. Ostatně vy taky držíte jenom kopii. Originál je uložený v sejfu v plukovníkově kanceláři.“ Na chvíli jsem se odmlčel a pak jsem pokračoval: „Nemyslím, že se mi podaří zjistit, kolik peněz a komu Keith dluží, ale myslím si, že tohle by vám na něho jako páka mohlo stačit.“

Dlouze se na mě zadívala.

„Takže vy jste si mě přečetl.“ Netěšilo ji to, ani ji to nemrzelo, spíš překvapilo, ale byla smířená se skutečností.

„No, chvíli mi to trvalo.“

Nepatrně se usmála. „Znáte mě od minulé středy.“

Pět dlouhých dní, pomyslel jsem si.

V tu chvíli se u vchodu do jídelny objevila jakási žena, za ní stála druhá, mladší.

„Promiňte, že ruším,“ řekla. „Ale bylo mi řečeno, že bych tady mohla najít pana Lee Morrise.“

Opatrně jsem vstal. „Já jsem Lee Morris.“

Vypadala vlídně, přátelsky, baculatá, s velkým poprsím, asi šedesátiletá, velké modré oči, plavé prošedivělé kadeřavé vlasy. Měla na sobě několik vrstev modré a béžové látky, na nohách boty s nízkými podpatky, kolem krku strakatý hedvábný, ledabyly uvázaný šátek. Pod paží držela velkou hnědou kabelku se zlatým řetízkem. Budila dojem člověka se sebou spokojeného a netrpícího žádnými komplexy ani nervozitou.

Podívala se na Marjorie, a v tu chvíli jako by obě ženy ztuhly a napětím zmlkly. Zíraly na sebe rozšířenými očima, s pootevřenými ústy. V tu chvíli mi bylo jasné, že se znají, že každá ví, kdo je ta druhá, i když to nijak nedaly najevo, ani se nepokusily spolu zdvořile promluvit.

„Ráda bych s vámi chvilku pohovořila,“ řekla cizí paní.

Odpoutala oči od Marjorie, ale očividně si stále uvědomovala její přítomnost. „Pokud by vám to nevadilo, tak někde jinde,“ dodala.

Obrátil jsem se k Marjorie. „Omluvíte mě prosím na chvilku?“

Klidně mohla říct že ne. Kdyby chtěla, klidně to mohla říct. Zadívala se nevyzpytatelným pohledem na cizí paní, na vteřinu se zamyslela a pak mě milostivě propustila. „Ano, jděte si promluvit.“ Cizí paní zacouvala do ústřední chodby velkého stanu a já vyšel za ní.

„Jmenuju se Perdita Fauldsová,“ oznámila mi, sotva jsme se ocitli venku. „A tohle,“ dodala a ustoupila, takže jsem si poprvé mohl prohlédnout její společnici, „tohle je moje dcera Penelope.“

Jako by mě někdo dvakrát praštil kladivem mezi oči. Sotva jsem se stačil vzpamatovat z prvního překvapení, už mě čekalo druhé.

Penelope Fauldsová byla vysoká, štíhlá, plavovlasá, s dlouhou šíjí, a vypadala skoro jako Amandino dvojče. Byla stejná jako Amanda, když jsem se do ni zamiloval, když ji bylo devatenáct, byla krásná a s šedýma usměvavýma očima a smíchem na rtech kráčela do nezralého manželství.

Už mi nebylo devatenáct, ale přesto se mi tajil dech, jako bych byl ještě mladík. Řekl jsem: „Dobrý den,“ a připadalo mi to absurdní.

„Je tady někde bar?“ zeptala se paní Fauldsová a rozhlédla se. „Venku mi někdo řekl, že tu bar je.“

„Já... ano. Tamhle.“

Zavedl jsem ji do největší prostory ve velkém stanu, do baru pro členy, kde v tu dobu sedělo u sendvičů a skleniček několik zákazníků.

Perdita Fauldsová se s naprostou samozřejmostí ujala velení. „Co to tam pila pani Binshamová, šampaňské, ne? Myslím, že bychom si taky měli dát.“

V lehkém duševním zmatku jsem se chystal k baru, abych splnil její přání.

„To je na mně,“ řekla ještě, otevřela kabelku a vytáhla peníze. „Tři skleničky.“

Penelope šla se mnou. „Ty skleničky vezmu,“ řekla. „Zvládnete láhev?“

Srdce se mi rozbušilo. Pitomost, mám přece šest synů, jsem příliš starý!

Barman odzátkoval láhev a vzal si ode mne peníze. Paní Fauldsová dobromyslně a spokojeně přihlížela, když jsem se chystal jí nalít.

„Víte, kdo jsem?“ zeptala se.

„Vlastníte sedm akcií závodiště.“

Přikývla. „Ano, a vy osm. Máte je po matce. Já vaši matku kdysi dost dobře znala.“

Zarazil jsem se. „Opravdu?“

„Ano. Ale dělejte, mám žízeň.“

Sotva jsem ji nalil, ihned skleničku vypila a já ji doplnil.

„Jak dobře znáte Marjorie Binshamovou?“ zeptal jsem se.

„Já ji vlastně neznám. Setkaly jsme se jenom jednou, a to před mnoha lety. Ale samozřejmě vím, kdo je, a ona ví, kdo jsem já. Vy jste to asi poznal, že?“

„Ano.“

Díval jsem se na Penelope. Měla jemnou, hladkou, broskvovou pleť. Byl bych ji rád pohladil, políbil jako kdysi Amandu. Probůh, káral jsem se přísně, vzpamatuj se, už jsi dospělý, pitomče!

„Já tady v životě nebyla,“ řekla paní Fauldsová. „Ale obě jsme viděly v televizi, že tady vybuchla bomba v tribunách, že Pen? Takže jsem začala být zvědavá. Pak to samozřejmě bylo v nedělních novinách a stálo tam i vaše jméno a všechno a psali, že dostihy se budou konat zcela podle plánu. Taky psali, že jste byl v tribuně, když to bouchlo, že jste akcionář a že vás odvezli do nemocnice.“ Zadívala se na moji hůl. „To

zřejmě popletli jak vidím. No nic, zavolala jsem sem do kanceláře a zeptala se, kde a kdy bych vás mohla najít a oni mi řekli, že tu dneska budete. Tak jsem si řekla, že bych se s vámi vlastně ráda setkala, s Madelininým synem po tolika letech. Vyprávěla jsem Pen, že mám nějaké akcie tohoto závodiště, a jestli nechce jet se mnou, no a tak jsme tady.“

V duchu jsem si pomyslel, že vynechala celou spoustu věcí, ale vlastně jsem se v tu chvíli víc soustředil na Penelope.

„Pen, miláčku,“ řekla jí matka vlídně. „Tohle tě bude nudit. My si tady s panem Morrisem popovídáme o starých časech, seber se a jdi se radši podívat na koně.“

Namítl jsem: „Ještě je příliš brzy, v padoku ještě žádní koně nebudou.“

„Jen běž, Pen,“ opakovala. „Jsi hodná holka.“

Penelope se na mne spiklenecky usmála, dopila a odešla.

„Je to zlatá holka,“ řekla její matka. „Jedináček. Bylo mi dvaadvacet, když se narodila.“

„No... to jste měla štěstí,“ zamumlal jsem.

Perdita Fauldsová se dala do smíchu. „Uvádím vás snad do rozpaků? Pen říká, že lidi uvádím do rozpaků. Prý úplně cizím lidem vykládám věci, které bych neměla říkat vůbec nikomu. Ale já docela ráda lidma trochu zatřesu, abych byla upřímná. Stejně je kolem nás až moc upjatých panáků.“

Ovšem když jde o tajemství, to je jiná káva.“

„Jaké tajemství?“

„Jaké tajemství byste vy rád slyšel?“ dobírala si mě.

„Třeba jak jste přišla k těm sedmi akciím.“

Odložila skleničku a zadívala se na mě vlídně, ale velice pronikavě, chytrými očima.

„No to je právě ta otázka.“ Hned neodpověděla. Pak řekla: „Asi před dvěma týdny bylo v novinách, že se Strattonovi o tohle závodiště a jeho budoucnost hádají.“

„Ano, taky jsem si to přečetl.“

„A proto jste asi tady, ne?“

„V zásadě ano.“

„Víte, já tady vyrostla,“ začala vyprávět. „Samozřejmě ne na závodišti, ale na panství.“

Řekl jsem: „Ale Strattonové –, s výjimkou Marjorie tvrdí, že o vás nic nevědí.“

„Ovšem oslíku, jasně že nevědí. Před mnoha lety byl můj otec holičem lorda Strattona.“

Zasmála se mému překvapení, které jsem se ani nesnažil skrývat.

„Máte snad dojem, že nevypadám na dceru holiče?“

„Ne, ale já žádnou jinou dceru holiče neznám.“

„Můj otec měl na panství pronajatý domek,“ vysvětlovala, „a měl salony ve Swindonu, Oxfordu a Newbury.“

Do Stratton Hays ostříhat lorda Strattona ale chodil osobně. Přestěhovali jsme se, to mi ještě nebylo patnáct, blíž k Oxfordu a k našemu tamnímu podniku, ale otec i pak stejně jednou měsíčně jezdil na Strafton Hays.“

„Jen povídejte dál,“ řekl jsem. „Ty akcie dal lord Stratton nejspíš vašemu otci, že?“

Dopila světlou tekutinu a já jí znovu dolil.

„Ne, tak to nebylo.“ Chvilí uvažovala, potom se znovu pustila do vyprávění: „Otec zemřel a holičství mi přenechal. Tou dobou už jsem řemeslo uměla i naruby a měla jsem příslušné diplomy a všechno. No a jednou šel lord Stratton náhodou kolem a prostě zašel do našeho oxfordského krámu, aby se podíval, jak to bez otce zvládám, no a pak se tam zdržel a nechal si udělat manikúru.“

Usmála se, já se napil a na víc se neptal.

„Vaše maminka za mnou chodívala do Swindonu nechat se učesat. Byla bych ji varovala, ať si toho surovýho hajzla Keitha nebere, ale už bylo pozdě. Chodila k nám, na obličej modřiny, a prosila mě, ať ji učešu tak, aby je nebylo vidět. Brala jsem ji vždycky do takového uzavřeného boxu. Často se ke mně tiskla a plakala. Byly jsme asi stejně staré, víte, a měly jsme se rády.“

„Těší mě, že vůbec někoho měla,“ řekl jsem.

„To je stejně zvláštní, že jo, co život přináší. Nikdy by mě nenapadlo, že jednou takhle budu sedět a povídat si s váma.“

„Vy jste o mně věděla?“

„Ano, lord Stratton mi o vás vyprávěl při manikúře.“

„Jak dlouho... jste se o něho starala?“

„Až do smrti,“ řekla prostě. „Samozřejmě došlo ke změnám. Seznámila jsem se se svým mužem, pak se mi narodila Penelope, a William –, chci samozřejmě říct lord Stratton –, stárnul, takže nemohl... prostě... ale stejně byl rád, když jsem mu udělala manikúru, a vždycky jsme si přitom povídali. Prostě jsme byli

staří přátelé. Rozumíte mi?“

Rozuměl jsem.

„Dal mi ty akcie asi ve stejnou dobu, kdy je dal vaší mamince, a já je zase předala svým právním zástupcům, ať se o ně starají. Říkal tehdy, že jednou třeba budou mít cenu. Nic velkého to nebylo, prostě dárek, dárek z lásky. Lepší než peníze. Já jsem od něho nikdy peníze nechtěla, a on to dobře věděl.“

„Měl štěstí,“ řekl jsem.

„Vy jste milý, jste stejně milý, jako bývala Madeline.“

Přetřel jsem si rukou čelo a nenapadlo mě, co bych řekl.

„Víš Penelope o vás a o lordu Strattonovi?“ zeptal jsem se.

„Pen je přece dítě, je jí osmnáct, samozřejmě že neví. Její otec o tom taky neví. Nikdy jsem to nikomu nevyprávěla, William... lord Stratton taky ne. Bolelo by to jeho ženu a on jí nechtěl ublížit.“

„Marjorie to ale tuší.“

Přikývla. „Ta to ví od začátku. Přišla za mnou jednou do mého oxfordského krámu, předem si to domluvila, já tehdy měla dojem, že přišla hlavně proto, aby si mě prohlídla. Trochu jsme si povídaly, jen tak povrchně, ale pak už jsem s ní nikdy nemluvila a ona nikdy nic nikomu neřekla. Milovala Williama a já taky. Nezradila by ho. Prostě ho nezradila. Myslím, že to neprozradila dodnes.“

„Ne.“

Po chvíli Perdita znovu promluvila, ale už na zcela jiné rovině, odložila sentimentalitu a mluvila věcně a suše: „Takže co teď provedeme s Williamovým závodistištěm?“

„Pokud by se závodistiště rozprodalo na pozemky nějaké podnikatelské realitní firmě, mohla byste z toho získat docela slušný kapitál.“

„Kolik?“

„Poslyšte, vy umíte počítat stejně dobře jako každý druhý. Z milionu byste dostala sedmdesát tisíc liber, přibližně, plus mínus.“

„A co vy?“ zeptala se zpříma. „Vy byste byl pro prodej?“

„Nepopírám, že to je lákavé a Keith do toho všechny tlačí. Dokonce se snaží publikum od závodistiště odradit, aby neprosperovalo a aby nebyl důvod udržovat ho při životě.“

„To už je samo o sobě důvod, proč přestávám mít do prodeje chuť.“

Usmál jsem se. „Pro mě taky.“

„Takže co?“

„Takže kdyby se tu postavily vynikající, perfektní nové tribuny... a když říkám perfektní, tak nemyslím obrovské, ale chytře vymyšlené, takové, aby sem lidi rádi jezdili... pak bychom z těch našich akcií dostávali pravidelnější a lepší dividendy, než kolik jsme dostávali v minulosti.“

„Vy si tedy myslíte, že dostihový sport jako takový přežije?“

„Přežívá v Anglii už víc jak tři sta let, přežil všechny možné skandály a podvody a různá neštěstí. Koně jsou krásní a hazard je nemoc. Já bych byl pro nové tribuny.“

„Vy jste romantik,“ dobírala si mě.

„Nejsem těžce zadlužený, ale Keith možná ano.“

„William mi kdysi řekl, že Keith je největší zklamání jeho života.“

Pátravě jsem se na ni zadíval. V tu chvíli mně v hlavě zajiskřilo nejmíň padesát otázek. Než jsem však stačil něco chytrého vymyslet, přistoupil ke mně jeden z pořadatelů a řekl, že by se mnou chtěl mluvit plukovník Gardner a jestli prý bych mohl ihned přijít do kanceláře.

„Prosím vás neutečte mi, než se dozvím, kde vás zase najdu,“ prosil jsem Perditu Fauldsovou.

„Budu tu celé odpoledne,“ uklidňovala mě. „Kdybychom se náhodou minuli, tak tady máte telefonní číslo do mého oxfordského krámu. Tam mě vždycky dostihnete.“ Dala mi vizitku. „A kde najdu já vás?“

Napsal jsem jí na rub jedné z jejích vizitek číslo svého mobilního telefonu a číslo domů do Sussexu a opustil jsem ji.

Spokojeně popíjela šampaňské, a já šel zjistit, jaká vypukla krize.

Ukázalo se, že hlavním problémem jsou nervy slečny Rebeky. Přecházela sem a tam před kanceláří a vztekla se na mě zadívala, když jsem kolem ní prošel do dveří. Ještě nikdy se mi nezdála tak vyšinutá. Roger a Oliver byli uvnitř, skřípali zuby a tiše doutnali.

„Nebudete tomu věřit,“ řekl Roger ostře, když mě zahlédl.

„Máme všechny možné běžné potíže, ve stájích jsme chytili zloděje, u tabule totalizátorů bouchly pojistky, jeden divák dole u bookmakerů dostal srdeční záchvat, navíc tu máme Rebeku. Ta udělala obrovskou, nevídanou aféru z toho, že v dámské šatně nejsou ramínka!“

„Ramínka?“ řekl jsem nechápavě.

„Ano ramínka. Prý přece musíme uznat, že ženy nebudou válet šaty nebo dresy po zemi. Dali jsme jim stůl, mají tam lavici, mají tam zrcadlo, umývadlo, tekoucí vodu, odpad. A ona dělá aféru z ramínek!“

„A...“ bezradně jsem se na ně podíval. „A co kdybyste tam natáhl provaz, že by si přes něj šaty přehodily?“

Roger mi podal svazek klíčů. „Chtěl jsem vás poprosit, abyste vzal džíp a zajel k nám domů, je tam zamčeno. Moje žena je někde tady a já ji prostě nemůžu najít. Kdybyste nám mohl nějaká ramínka donést. Prostě shodte, co na nich je. Je to pitomost, ale prosím vás nezlobte se. Mohl byste to pro nás udělat, dokážete to? Unesou vás nohy?“

„Samozřejmě,“ řekl jsem s velkou úlevou. „Já myslel, že jde o něco vážného, když jste pro mě poslali.“

„Rebeka jede v prvním dostihu Conrada koně, takže pro Conrada je to dost vážné. Vlastně pro nás pro všechny. Kdyby se úplně zcvokla, tak nám to není jedno.“

„Dobře.“

Venku jsem zastihl Dartu, jak se marně snaží upokojit svou sestru. Když mě zahlédl, tak to vzdal, šel se mnou k džípu a zeptal se, kam jedu. Vysvětlil jsem mu, že jedu pro ramínka, a on se zatvářil nejdřív nevěřícně, ale pak se nabídl, že mi pomůže. Odjeli jsme tedy oba.

„Ona bývá nervózní,“ omlouval Rebeku.

„Ano.“

„Je to velký nápor na nervy, když člověk riskuje život den co den.“

„Možná by toho měla nechat.“

„To ona si takhle jenom ulevuje.“

U Rogerajsmo smetli šaty ze spousty ramínek, cestou zpátky jsme se ještě stavili u autobusu. Nakoukl jsem do dveří. Vevnitř duněly decibely fotbalového zápasu.

„Toby,“ křikl jsem. „Jsi v pořádku?“

„Ano tati.“ Trochu stáhl zvuk. „Tati, Stratton Park byl v televizi. Ukazovali všechny ty praporky a nafukovací zámek a všechno. Říkali, že sem lidi mají jezdit, že se tady pořádají dostihy dál a že to tu je opravdu sváteční.“

„Výborně,“ řekl jsem. „Nechceš se jít podívat do padoku?“

„Ne, děkuju.“

„Dobře, pak se uvidíme.“

Vyprávěl jsem Dartovi o televizním zpravodajství. „To je Oliverova zásluha,“ řekl. „Slyšel jsem ho, jak láme kameramany, aby točili co nejvíc. Musím říct že jak on, tak Roger, tak vy jste opravdu odvedli obrovskou práci.“

„Taky Henry.“

„Otec říká, že vás naše rodina špatně odhadla. Říká, že jsme neměli Keithe brát vážně.“

„To jsem rád.“

„Dělá si ale starosti o Rebeku.“

Být na jeho místě, dělal bych si je taky, pomyslel jsem si.

Dart odevzdal ramínka své sestře, která s nimi s přísným výrazem odešla. Aby mi ušetřil kroky, zanesl Dart klíče od džípu do kanceláře a řekl Rogerovi a Oliverovi, že velký stan byl v televizi. Pak mi navrhl, že bychom si mohli zajít na pivo a sendvič, do baru, že by si raději odpustil strattonovský oběd. „Keith, Hanna, Jack a Imogen! Děkuju pěkně,“ prohlásil. „Jo víte vůbec, že si policie odvezla ten můj vrak na prošetření?“

„Ne, to jsem nevěděl,“ zadíval jsem se na Dartu a snažil jsem se mu vyčíst z tváře, jestli mu to dělá starosti. Zdálo se že ne.

„Je to pěkná otrava,“ řekl. „Musel jsem si vypůjčit jiný vůz. Řek jsem policajtům, že jim pošlu účet za výpůjčné a oni se mi jenom pošklebovali. Už mám celé té aféry s bombou víc než dost,“ ušklíbl se při pohledu na moji hůl. „Vy asi taky... nebo... ty? Bylo by to jednodušší.“

Perdita Fauldsová už v baru nebyla, ani nikde na dohled, když jsme tam došli. Sedli jsme si a já Dartovi vyprávěl, že jsem náhodou četl jednu radu, jak zastavit padání vlasů.

Podezíravě se na mě podíval. „Ty si mě dobíráš.“

„No,“ řekl jsem rozvážně. „Možná to je něco podobného, jako že proti malárii je nejlepší kůra ze stromů nebo že proti otravě krve je nejlepší plíseň.“

„Rozumím,“ přikývl. „Chinin a penicilin.“

„Správně. Takže tenhle lék proti ztrátě vlasů je z knihy mexického lidového léčitele z roku 1552.“
„Jsem ochotný zkusit cokoli.“
„Hm, takže vezmeš mýdlovou trest, uvaříš ji v psí moči a do toho vrazíš jednu dvě žáby a několik housenek...“
„Ty jsi ale hajzl,“ řekl vyčítavě.
„No ale tak to stojí v té knize.“
„Jsi lhář.“
„Aztékové tomu věřili.“
„Hodím tě Keithovi jako lvům,“ řekl.
„Ta kniha se jmenuje Kodex Barberini a je skutečně o lékařství, jak se provozovalo před pěti sty lety.“
„A co je vlastně mýdlová trest?“
„To já nevím.“
„Víš, docela by mě zajímalo,“ řekl zamyšleně, „Jestli to účinkuje.“

Před prvním dostihem jsme se s Dartem opírali o zábradlí u padoku a pozorovali jeho rodiče Conrada a Viktorii, jak spolu s trenérem ustaraně a soustředěně hovoří se svou dcerou, jezdkyň Rebehou. Podobně soustředěně a ustaraně skupinky stály všude kolem a sledovaly čtyřnohé sportovce.

Všichni se snažili skrývat své naděje a tvářili se rozvážně a klidně.

„Když běžel naposled, tak zvítězil,“ řekl Dart a taky rozvážně sledoval koně. „Ona jezdí dobře, víš, Rebeka je dobrá.“

„Musí být dobrá, je na žebříčku dost vysoko.“

„Je o dva roky mladší než já a co pamatuju, vždycky byla posedlá poníkama. Mě jednou jeden poník kopl a to mi stačilo. Děkuju pěkně. Zato Rebeka...“ Mluvil o ni s obvyklou směsí podrážděnosti a obdivu.

„Zpřerážela si kosti a brala to jenom jako zlomený nehet. Já si vůbec nedokážu představit, že někdo může něco tak strašlivě chtít a tak strašlivě po něčem toužit, jako ona touží po vítězství.“

„Já bych řekl že každý, kdo se dostane na vrchol, ať jde o cokoli, musí být jako ona, aspoň na čas.“

Ohlédl se a zadíval se na mě. „Co ty?“

„Já ne.“

„Já taky ne.“

„Takže tu spolu stojíme a díváme se na tvou sestru.“

Dart řekl: „Díváš se na věci se zatracenou střízlivostí!“

Zazněl signál – jezdci do sedel. Rebeka v křiklavých, výrazných stratonovských barvách, zelenomodře kostkované košili s oranžovočervenými rukávy a čepicí, se vyhoupla do sedla jako pírk. Nadměrný stres způsobený tak směšnou věcí, jako je nedostatek ramínek, zmizel. Vypadala klidně, soustředěně, hvězda svého představení, dokonale ovládající svou roli.

Dart se na ni díval se směsí protichůdných pocitů: díval se na sestru, která ho zastiňovala dovedností, ke které choval obdiv i určitý odpor, které rozuměl, ale kterou nedokázal milovat.

Conradův kůň Tempestexi, kaštanový valach, měl ve srovnání s ostatními koňmi v padoku dlouhý hřbet a krátké nohy.

Podle programu poběží dvoumílový dostih přes proutěnky pro koně, kteří před prvním lednem nezvítězili v žádných proutěnkách. Po prvním lednu Tempestexi jedenkrát zvítězil, nesl proto sedm liber zátěže. Stejně však běžel jako favorit.

Zeptal jsem se Dartu, kolik koní má jeho otec v tréninku, a dozvěděl se že pět. Dart říká, že si myslí, že je jich pět, prý se počet koní stále mění, staří odcházejí, noví přicházejí, záleží na tom, jaké mají nohy.

„Šlachy,“ řekl suše. „Koňské šlachy jsou stejně temperamentní jako struny houslí. Tempestexi je teď ovšem otcovo horké želízko. Zatím s nohama žádné problémy neměl.“

„Sází Conrad?“

„Ne, ale matka ano. Keith taky. Ten by na tohle koně vsadil dům, ve kterém bydlí, kdyby mu patřil. Teda ten dům chci říct. Určitě vsadil všechno, co měl, i co sehnal. Jestli Rebeka nevyhraje, tak ji Keith zabije.“

„To by mu asi nepomohlo.“

Dart se rozesmál. „Ty přece víš líp než kdo jiný, že u Keithe logika nemá šanci proti instinktu.“

To už koně proudili z padoku a mířili k dráze. Dart a já jsme se na ně šli dívat z nouzové tribuny, kterou Henry postavil z cirkusového zařízení.

Na schůdcích bylo tolik lidí, že jsem se bál, aby vydržely, přestože se předtím Henry holedbal, že vydrží všechno. Nutno říct, že dav se hrnul do bran jako řeka už celou hodinu, zaplavily betonové prostranství i

stan a zaplnily i prostory u bookmakerů. Tisíce hlučících lidí. Jídelny byly plné a lidé čekali ve frontách. Ve všech barech bylo taky plno a před totalizátorem další fronta. V budkách u brány už vyprodali všechny programy, takže se na velké kopírce v kanceláři rychle pekly kopie.

Krátce jsem zahlédl Olivera. Byl celý zpocený, ale tvářil se nadšeně.

„To je televize,“ řekl a lapal po dechu.

„Vaše zásluha, gratuluju!“

Jak jsme čekali, až začne dostih, řekl jsem Dartovi: „Je tu Perdita Fauldsová.“

„Co? Kdože tady je?“

„Ta externí akcionářka.“

Neprojevila zvláštní zájem. „Nemluvil o ní někdo tuhle při tom rodinném zasedání? Proč je tady?“

„Ze stejných důvodů jako já, aby zjistila, jak se daří její investici.“

Dart se o věc přestal zajímat. „Už běží,“ vykřikl. „Rebeko, Rebeko!“

Od tribun dostih nevypadal nijak zvlášť zajímavě, ale v sedle koní to jistě bylo jiné. První okruh běželi v sevřeném poli, bezpečně se přehoupli přes všechny proutěnky, kolem cílového sloupku poprvé proběhlo už trochu roztažené pole a znovu se vzdalovalo k odlehlé části kursu.

V dále bylo vidět jak pomalejší, slabší zvolna zůstávají pozadu, Rebeka se v posledním oblouku ocitla se svým koněm na třetí pozici. Dart si opravdu ze srdce přál, aby jeho sestra zvítězila, o tom nebylo pochyb. Povzbuzoval ji celým tělem, a když se před poslední proutěnkou propracovala na druhou pozici, křičel s davem ze všech plic.

Zvítězila. Zvítězila o necelou délku, zrychlila na poslední chvíli, štíhlá, v pružném rytmickém pohybu, přemohla soupeře marně mávajíc ho bičem, v čele se neudržel.

Davy Rebeku vítaly jásotem a Dart zářil odleskem její slávy. Pak se všichni hrnuli k odsedlávání vítěze, Dart se tam připojil ke svým rodičům a Marjorie. Všichni Rebeku objímali, líbali a plácali po zádech.

Rebeka vzala sedlo, vyhnula se rodinné přízni a energicky odešla do váznice v nouzovém domku, aby usedla na váhu. Počínala si velmi profesionálně, odtažitě, žila ve svém vlastním světě nebezpečí, vypětí, metafyziky a tentokrát i úspěchu. Vydal jsem se pak ke kanceláři a našel tam všechny čtyři kluky poslušně čekající na sraz.

„Najedli jste se pořádně?“ zeptal jsem se.

Přikývli. „Ještě že jsme šli brzy, za chvíli už tam nebyl ani jeden stůl volnej.“

„Viděli jste Rebeku Strattonovou, jak vyhrála?“

Christopher řekl vyčítavě: „Chtěli jsme si na ni u tebe vsadit, přestože říká, že jsme spratci, ale nemohli jsme tě najít.“

Zamyslel jsem se. „Dobrá, zaplatím vám tolik, kolik vyplácí totalizátor na nejnižší sázky.“

Všichni čtyři se rozzářili. „Ale neztraťte to,“ řekl jsem.

Kolem procházela Perdita Fauldsová s Penelope a zastavily se u mě. Představil jsem děti.

„Všichni jsou vaši?“ podivila se Perdita. „Na to vypadáte příliš mladý.“

„Začal jsem hodně mladý.“

Kluci se na Penelope dívali očima jako talíře.

„Co je?“ zeptala se. „Mám něco na nose nebo co?“

„Ne,“ řekl Alan bezprostředně. „Vypadáte jako máma.“

„Jako vaše maminka?“

Všichni horlivě přikyvovali a pak se s ní odešli podívat na koně před příštím dostihem, jako kdyby to bylo samozřejmé.

„Takže moje Pen se podobá vaší paní?“ zeptala se Perdita.

Odpoutal jsem oči od Pen a zadíval se na Perditu. Srdce mi nesmyslně bušilo.

„Je podobná mé ženě, jaká kdysi bývala,“ řekl jsem.

„A teď?“

„Taky je ji podobná.“

Perdita se na mě dlouze zadívala zkušeným okem. „Čas nikdy nezastavíte,“ řekla.

Zase bych to udělal, pomyslel jsem si nešťastně. Zase bych se s někým oženil jen kvůli tomu, jak vypadá, a pak bych se divil, proč jsem si tu cizí ženskou bral.

Snažil jsem se soustředit na něco jiného a zeptal se Perdity: „Nevěděl náhodou lord Stratton –, neřekl vám náhodou –, co vlastně provedl Forsyth Stratton, že tím málem celou rodinu zruinoval?“

Ústa se jí stočila do pobaveného, překvapeného O.

„Vy se s věcmi nemažete, co? Nevím, proč bych vám to měla vyprávět.“

„Protože nám oběma jde o to, abychom tohle závodistiště zachránili a protože tudíž musíme celý ten rodinný propletenec rozmotat. Každý z nich přece ví něco na ty ostatní a používá to k zastrašování a vydírání. Jeden vydírá druhého a nutí ho, aby dělal nebo naopak nedělal to, co si přeje.“

Perdita přikývla.

„K tomu taky patří,“ dodal jsem, „že ochotně zaplatí cokoli, jen aby jméno Strattonů nepřišlo k úhoně.“

„Ano, to skutečně dělají.“

„To začalo už mojí maminkou.“

„To začalo už předtím.“

„Takže vy to víte?“

„William si rád povídal, to jsem vám přece řekla.“

„A... Forsyth?“

V tu chvíli se vracela Penelope s kluky. Perdita ještě stačila říct: „Kdybyste za mnou přišel zítra do mého swindonského krámu během dopoledne, budu vám o Forsythovi vyprávět... taky o ostatních, pokud se budete ptát šikovně.“

13...

Když Keith zjistil, že koně v druhém dostihu budou skákat přes otevřený příkop jak se sluší a patří, zuřil přímo výstavně.

My s Henrym jsme náhodou procházeli za stany s občerstvením, když sopka vybuchla (Henry se v tu chvíli chystal zajít podívat na netěsnící vodovodní trubku). Nechali jsme všeho a cestičkou mezi stany utíkali ke zdroji obrovského řevu a třískotu rozbíjeného nádobí. Běželi jsme do soukromé jídelny rodiny Strattonových.

Celá rodina se tam zřejmě po vítězství shromáždila dojíst oběd a připít vítězi. Jak pro Strattony bylo typické, a v tomhle případě to asi bylo štěstí, nepozvali nikoho jiného.

Keith tam stál rozkročený, hrud' vypjatou, vlasy mu vlály.

Převrhl celý jídelní stůl a smetl na zem všechny lahve a skleničky ze servírovacího stolu. Na zemi se válela zmeť ubrusů, nožů, talířů, sýra, šampaňského, kávy, šlehačky a pudinků.

Z otevřených lahví proudilo víno. Číšnice stály s rukama u úst a jednotliví členové rodiny se snažili ubrouskem očistit od jídla šaty, kalhoty a nohy.

„Keithi!“ zařval Conrad rozzuřeně. Stál a třásl se vzteky jako býk před útokem. „Ty hajzle!“

Na Viktoriině světlém hedvábí se mísila káva se značkou Bordeaux. Viktorie kvílela: „Mám předávat pohár a podívejte se na mě!“

Marjorie seděla klidně, zcela neposkrvněná, ale zuřící mrazivým vztekem. Vedle ní sedící Ivan se ozval: „Teda Keithi dovol...“

Hanna, již stékal po nohou řídký pudink, zasypávala otce všemi možnými jmény, jaká se obvykle otcům nedávají. Spílala i synovi, který se jí nešikovně snažil pomoci. Zato hubená paní sedící za Ivanem se vůbec nenechala vyvést z klidu a nadále se soustředěně věnovala brandy. Hádal bych, že to bude Imogen. Dart mezi přítomnými nebyl. Forsyth, zamračený, ale zřejmě rád, že pro jednou se terčem rodinné nevůle stal někdo jiný, vykročil ke vstupu z hlavní chodby, kam jsme místo dveří dali kus plátna, aby rodina měla soukromí.

Lidé plátno odhrnovali, snažili se nakouknout dovnitř, aby zjistili, co se děje. Forsyth vyšel ven a shromážděnému hloučku dost nezdvořile poradil, ať se nikdo neplete do cizích věcí, což samozřejmě bylo přesně to, o co všem šlo.

Celá scéna vlastně byla k smíchu, ale pod náterem frašky se skrývala skutečná, nebezpečná krutost a násilí. To všichni členové rodiny chápali. Až do té chvíle se Keithův běs většinou vybíjel tím, že mlátil do své ženy nebo do Lee Morrise, ale všichni tušili, že jednoho dne zajde příliš daleko.

Marjorie držela všem na očích kopii přiznání Harolda Questa. To byla zřejmě hlavní příčina výbuchu.

Keith se natáhl, vytrhl jí listinu z ruky, své ženě vzal z ruky skleničku s brandy, nalil alkohol na listinu, skleničku odhodil, vytáhl z kapsy zapalovač a papír zapálil. Zpověď Harolda Questa zahořela jasným plamenem a změnila se v popel.

Keith popel vítězoslavně rozšlapal.

„To byla jenom kopie,“ řekla Marjorie suše. Úmyslně Keitha ještě dráždila.

„Já tě zabiju,“ zasyčel Keith, bradu vystrčenou. Zadíval se na Marjorie a pak na mě. Výraz nenávisti ještě zesílil. Našel lepší, vhodnější cíl. „Tebe zabiju,“ řekl.

Nastalo ticho. Otočil jsem se na patě a spolu s Henrym jsme odešli. Opustili jsme ubohou číšnici, ať si s

tou spouští poradí.

„To nebyla zrovna legrace,“ řekl Henry zamyšleně.

„Ne.“

„Dej si radši pozor, fakt by tě moh přistě zabít. Ale proč? S Tys přece Harolda Questa nepřived, ty jsi s tím hamburgrem nepřišel.“

„Ne,“ povzdechl jsem si. „Můj kamarád Dart Stratton říká, že logika nemá proti instinktu šanci, když jde o Keitha. Ačkoli nejen o něj, platí to pro polovinu světa.“

„Včetně vrahů,“ přikývl Henry.

„Je velký stan hodně hořlavý?“ zeptal jsem se.

Henry se zastavil. „Snad si nemyslíš, že by se pokusil?...”

On s tím zapalovačem teda zachází znalecky, to je fakt a to jak shořela ta překážka...“ Tvářil se rozzlobeně, ale pak potřásl hlavou.

„Velký stan jen tak nechytne,“ řekl s jistotou. „Všechny materiály jsou málo vznětlivé nebo vůbec nehořlavé, kupříkladu všechny ty sloupky a pilíře. V minulosti došlo v cirkusech k pár tragédiím. Teď jsou velice přísná bezpečnostní pravidla. Ne, velký stan nešťastnou náhodou vyhořet nemůže. A pokud by někdo chtěl požár založit... to nevím. Pro jistotu jsem až pod vrchol šapitó instaloval trubku a zavedl do ní vodu, je to celkem primitivní hasicí systém, ale hasicí přístroje jsou jinak samozřejmě všude,“ šel mi zařízení ukázat.

„Tady vidíš, jak jde trubka nahoru,“ ukázal. „Tlak je tu ucházející, no a potom nahoře jsem tu trubku napojil na zahradní hadici, a ta hadice je dírkovaná. Stříká to docela pěkně.“

„Henry, ty jsi génus.“

„Včera mně vybylo trochu času, takže když jsi odjel do Londýna, řekl jsem si, že si závoděště vlastně už žádnou další pohromu dovolit nemůže a že není nad prevenci, že jo. No a tak jsem tady vyrobil tenhle primitivní systém. Jak dlouho by to vydrželo stříkat, nemám tušení. Kdyby se stalo, že by plameny šlehaly až takhle vysoko, až ke stropu, tak by se ta hadice asi roztavila.“ Dal se do smíchu. „Jo, další věc je, že by musel být po ruce někdo, kdo ví, jak se do toho vůbec pouští voda. Já jsem na kohoutek nalepil spoustu nálepek NESAHAT, NEOTÁČET, NEDOTÝKEJTE SE, aby jim náhodou někdo neotočil a nepostříkal nám diváky, když třeba zrovna budou pojídat chlebičky.“

„Páni...“

„Roger ví, jak to spouštět a Oliver taky, a teď to víš i ty.“

„Strattoni ne?“

„Strattoni ne, protože jim nevěřím.“

Keith by docela zaručeně s gustem platící diváky pokropil, aby všechno pokazil.

Henry se mě snažil uklidnit: „Já si myslím, že Keith se nepokusí tě doopravdy zabít. Zvlášť ne teď, když to prohlásil veřejně.“

„To nebylo veřejně, to bylo jenom v rodině.“

„Já ho ale slyšel a číšnice taky.“

„Číšníci by uplatili a všichni by odpřísáhli, že ty ses přeslechl.“

„To myslíš vážně?“

„Jsem si jistý, že něco podobného už udělali mockrát. Možná ne zrovna kvůli vraždě, ale kvůli jiným trestným činům docela určitě.“

„Ale... proč?“

„Strattonovi jsou bohatí,“ řekl jsem stručně. „A peníze dokážou mnohem víc, než by sis myslel, zmůžou víc, než bys očekával a peníze jsou od toho, abys získal, oč stojíš.“

„To jistě.“

„No a Strattonové stojí o čistý štít.“

„Tisk přece neuplatí.“

„A co zdroje, od kterých tisk zprávy čerpá? Co když taková číšnice najednou ztratí paměť a tak přijde k penězům?“

„Ne, to se teď neděje,“ namítl. „To se nikomu nepodaří, když jde o bulvární plátky.“

„Henry, nikdy jsem si nemyslel, že si budu připadat starší než ty. Ubezpečuju tě, že Strattoni přebijou i ty plátky.“

Věděl jsem o Henrym, že je pracovitý, praktický, tvořivý a poctivý, ale o jeho minulosti a jeho domácím životě jsem nevěděl zloha nic. Oba, Henry a já, jsme spolupracovali v přátelské pohodě už celá léta, nikdy jsme nebyli blízcí přátelé, ale jeden druhého jsme si vážili. Aspoň já si Henryho vážil. Henry mi mezi svým harampádím kdysi našel nepoškozené zařízení celé jedné místnosti od Adama, taky celé tucty starých

krbů a dveřních rámců. Obchodovali jsme s Henrym po telefonu: „Nemohl bys mi někde sehnat...“ nebo naopak: „Poslyš, náhodou jsem narazil na...“ Ve Stratton Parku jsme vlastně spolu za celou tu dobu poprvé strávili víc času a já si spokojeně pomyslel, že z toho vzejde opravdové přátelství.

Obešli jsme vzdálený konec velkého stanu a přihlíželi, jak koně přihlášení do druhého dostihu krácejí na trať. Zjistil jsem, že mě čím dál tím víc těší je pozorovat, přestože jsem jim až do té doby vlastně žádnou pozornost nevěnoval. Snažil jsem si představit svět bez koní: dějiny by se vyvíjely zcela jinak. Přeprava po souši by kdysi nebývala možná. Středověké války by se nevedly tak, jak se vedly. Nebyl by Napoleon. Mořeplavci, Vikingové a Řekové by třeba dodnes vládli světu.

Koně, rychlí, silní, zkrotitelní, měli správné dimenze. Sledoval jsem, jak se jim pod hladkou kůží pohybují svaly. Něco tak krásného, užitečného, dokonale využitelného, a v tak dokonalých proporcích by nedokázal vymyslet žádný architekt na světě.

Projela kolem nás Rebeka. Ještě si upravovala třmeny, plně soustředěná na dostih. Nikdy jsem nezatoužil jezdit na koni, ale v tu chvíli jsem ji záviděl. Záviděl jsem jí její dovednost i posedlost, její absolutní oddanost fyzickému partnerství se zvířetem, s tak nádherným stvořením.

Jistě, lidé na plnokrevníky sázejí, vlastní je, trénují, chovají, malují, obdivují, píšou o nich, ale jezdce i koně ovládající primitivní touha být první je základem celého dostihového průmyslu. Rebeka v sedle mi připadala jako ztělesnění překážkového sportu.

Stáli jsme s Henrym na „cirkusových“ stupíncích a sledovali dostih společně. Celé pole šlo přes nově postavenou překážku u otevřeného příkopu bez obtíží. Rebeka zůstala viset vzadu a ve finiši se neuplatnila.

Henry prohlásil, že dostihy ho neberou zdaleka tolik jako ragby a odešel na obhlídku.

Odpoledne plynulo. Kolem proběhl Roger a prohlásil, že počet obvyklých pohrom je zcela v normě.

Potkal jsem taky místního lékaře, odpočívajícího mezi ošetřováním. „Zastavte se ve čtvrtek,“ nabídl mi.

„Vyndám vám svorky, aspoň nebudete muset čekat v nemocnici.“

„Výborně.“

Oliver mezitím v kanceláři vyřizoval dotazy, chlácholil rozružené trenéry a organizoval schůzi rozhodčích, na které se měl projednat protest proti vítězi. Schůze se měla konat ve druhé místnosti kanceláře, kde byl počítač, kopírka a automat na kávu.

Celkově se dá říct že profesionálové, jejichž úkolem bylo zařídit, aby se publikum cítilo dobře, brali na vědomí, že všemožná zařízení jsou nouzová. Nicméně jak den plynul, začali fungující provizorium považovat za samozřejmost a začali si stěžovat, že ve váznici není dost místa a že z improvizované tribuny není tak dobře vidět.

„Člověk tady vykouzlí zázraky,“ stěžoval si Roger, „a oni by chtěli, aby snad byly přímo božské.“

„Takoví už jsou lidé.“

„Čert je vem.“

Část odpoledne jsem strávil s Perditou a Penelope s pocitem, že jsem se trochu pominul na rozumu, část se svými syny. S těmi jsem se aspoň cítil dospělý a svéprávný. Vraždou mi to odpoledne naštěstí už nikdo nevyhrožoval.

Mluvil jsem také s Marjorie, která zastoupila Viktorii v obřadu předávání poháru. Drobná, úpravná, uprostřed davu střežená z jedné strany mohutným Conradem, z druhé Ivanem. Fotografické blesky jiskřily a v mikrofonu se ozýval šum a rachot. Majitelé vítězů blaženě pluli na oblacích, trenérům se ulevilo, jezdci se tvářili prozaicky (právě dostávali desáté knoflíčky do manžet). Vítězní koně byli jako vždy vzrušení. Běžné udílení cen ve výjimečném dni.

Cestou zpět do velkého stanu mě Marjorie zahlédla a zastavila se u mě: „Co takhle šálek čaje, Lee?“

Poslušně jsem ji následoval. Nápad s čajem jsme pak zaměnili za starý ročník šampaňského Pól Roger ze sklepů Stratton Hays. Marjorie propustila Conrada a Ivana a do jídelny mezitím už uklizené odešla se mnou. Důvěřiví zaměstnanci znovu stůl postavili, prostřeli a připravili na něj sendviče se salátovou okurkou a drobné sladkosti.

Marjorie se usadila na jednu z židlí a šla rovnou k věci.

„Kolik to všechno bude stát?“ zeptala se energicky.

„Za kolik myslíte, že to stojí?“

„Prosím vás posadte se, posadte se,“ vyčkala, až poslechnu. „Víte velmi dobře, že se to nedá ani vyčíslit. Dali bychom cokoliv, o kolik si váš velký přítel řekne. Celé odpoledne nás lidé doslova zahrnují gratulacemi a lichotkami. Ten stan se všem nesmírně líbí. Dá se říct, že to zachránilo budoucnost

závodiště. Určitě. Dnes sice třeba nevyděláme, ale zajistili jsme si nedocenitelnou přízeň publika.“

Usmál jsem se jejímu realistickému vyjadřování.

„Řekla jsem Conradovi,“ pokračovala klidně, „aby vůbec nesmlouval. Protože Oliver Wells toho má moc, žádám vás, abyste to vyřídil. Svolala jsem na středu, to jest na pozítří, rodinnou schůzi. Mohli byste do té doby, myslím vás, Olivera a plukovníka, laskavě připravit rozpis cen a výloh?“

„Patrně ano.“

„Tak to udělejte,“ řekla spíš prosebně než velitelsky. „Požádala jsem také Conrada, aby dal svým účetním pokyn vypracovat co nejdřív aktuální, realistický audit závodiště, nečekat s tím až na konec finančního roku. Musíme získat přehled o naší současné situaci a je naprosto nezbytné, abychom se rozhodli jak dál.“ Jasný hlas na chvíli zmlkl. „Dneska jste nám dokázal, že bychom nové tribuny neměli stavět přesně podle starých. Ukázal jste nám, že lidé mají rádi něco nového a neobvyklého. Musíme postavit takové tribuny, jaké budí dobrou náladu.“

S úžasem jsem ji poslouchal. Je možné, že jí je osmdesát pět? Stará dáma se založením obchodního magnáta.

„Přijdete na schůzi?“ zeptala se trochu nejistě.

„Asi ano.“

„A co paní Fauldsová?“

Klidně jsem se na ni zadíval. „Říkala, že jste ji poznala.“

„Ano, poznala. Co vám vyprávěla?“

„Moc toho nebylo. Hlavně mínila, že pokud závodiště bude úspěšné, nepřikloní se k tomu, aby se rozprodalo na pozemky.“

„Výborně.“ Na Marjorie bylo vidět, jak se jí ulevilo. Teprve v tu chvíli jsem si uvědomil, jak napjatý měla předtím výraz.

„Nemyslím, že by na schůzi chtěla přijít,“ řekl jsem. „Přečetla si o rodinných sporech v novinách a byla jednoduše zvědavá, jak si věci stojí.“

„Noviny,“ Marjorie znechuceně potřásla hlavou. „Nemám tušení, jak se tam dozvěděli o našich rozporech. Ty zprávy byly nechutné. My si prostě žádné další spory dovolit nemůžeme. A co víc, my si nemůžeme dovolit Keitha.“

Řekl jsem váhavě: „A co kdybyste ho jednoduše... nechala utopit?“

„O to ne,“ řekla bez zaváhání. „Naše jméno...“

Dilema trvalo, nijak se nezměnilo, neřešitelné aspoň z hlediska rodiny.

Na konci dne se davy rozešly a zanechaly po sobě tuny odpadků. Velký stan se vyprázdnil, dodavatelé občerstvení sbalili své stoly a židle a odjeli. Odpolední slunce klesalo po temně zlatém nebi k obzoru.

Henry, Oliver, Roger a já jsme seděli na obrácených bednách v opuštěném prostoru členského baru, pili jsme pivo a v náhlém klidu po vzrušujícím dni vedli hodnotící řeči.

Kluci pobíhali kolem a sbírali trofeje. Toby se k nim připojil se zpožděním. Strattonové už byli pryč. Venku lidé nakládali do dopravních boxů poslední vítěze i neúspěšné koně.

Bylo vskutku po vzrušení, po napětí a po slávě. Neuvěřitelný víkend se chýlil ke konci, k spánku.

„A jako další číslo našeho pořadu...“ spustil jsem jako principál v cirkuse a rozmáchl se.

„... se půjde spát,“ prohlásil Roger.

Odvezl mě a dobře naladěné kluky k autobusu, ale sám se pak ještě vrátil k budovám a stanům, aby dohlédl na úklid, na zamykání a na bezpečnostní opatření na noc.

Kluci spořádali večeři a hádali se, jaké si pustí video. Já si četl Carteretovy deníky. Všichni společně jsme zavolali Amandě.

Carteret si zapsal:

Lee mě ukecal, abych s ním šel na večerní přednášku o následcích výbuchů na statiku budov. (Spíš šlo o I.R.A. než o letecké bombardování.) Byla to dost nuda. Lee se omlouval, že mě zbytečně připravil o čas.

Lee je na pobožené baráky vysazený. Pořád mu říkám, že na tom tady nevydělá žádné body, ale on tvrdí, že až vyjdeme ze školy, život teprve začne.

„Tati,“ ozval se Neil.

„Ano?“

„Dal jsem Henrymu tu hádanku.“

„Jakou hádanku?“

„Jestli ví, jaký je rozdíl mezi sedlovou a valbovou.“

Zadíval jsem se na svého malého syna s geniální pamětí s úžasem a úctou. „Co ti na to řekl?“ „Zeptal se, kdo se na to ptá. Já jsem řekl že ty, a on se rozesmál. Říkal, že pokud to někdo ví, tak to víš ty.“

Usmál jsem se. „Je to jako hádanka v Alence v říši divů:

Jaký je rozdíl mezi havranem a psacím stolem. Na to přece není žádná odpověď.“

„To je hloupá hádanka.“

„Souhlasím, vždycky mi připadala hloupá.“

Neil se svou vášní pro Pinocchia vyhrál boj o video (už asi po desáté) a soustředil se na Pinocchiův nos, který při každé lži naroste do délky. Napadlo mě, že kdyby takhle rostl Keithův nos, předčil by i Cyrana z Bergeraku.

Carteretův diář:

Byl tam veliký Wilson Yarrow a hlásil se s otázkami, aby před vedl svoji chytrost. Nepochopím, proč si profesorský sbor myslí, že je tak geniální. Leze jim do zadku. Zato Morrise nejspíš exkomunikují, pokud se doslechnou, co říká o Gropiusovi. Udělám asi nejlíp, když přestanu s tímhle psaním, a vrhnu se radši na pojednání o politickém prostoru.

Následovala stránka po stránce, kde se mísily poznámky o společenských událostech s našimi pokroky ve škole.

O Yarrowovi nebylo dlouho nic. Snažil jsem se číst rychle, až jsem se dostal k poškozeným stránkám a místu, kde se Carteret zmínil o ceně Epsilon. Udělal u té poznámky tři vykřičníky. Nakonec jsem našel jenom jedinou další poznámku, ale i ta byla poměrně dost významná a zničující.

Slyšel jsem další drby o Wilsonu Yarrowovi. Nechal ho přece jenom absolvovat. Tvrdí, že cizí projekt někdo předložil do soutěže pod jeho jménem omylem. Hned nato starý Hammond prohlásil, že přece tak vynikající talent není možné zabít pro jednu malou chybičku. To se pěkně odkopali, co? Bavil jsem se o tom s Leem. Míni že rozhodnutí, volba, vychází z nitra každého člověka. Jestli se někdo rozhodne podvádět jednou, podvádí zas.

Ptal jsem se ho na následky. Řekl, že Wilson Yarrow určitě o následcích vůbec neuvažoval, počínal si tak, jak si počínal, s plným přesvědčením, že mu to projde. Zdá se, že nikdo neví –, nebo nehodlá prozradit –, jak na tu „chybičku“ přišli. Cena Epsilon se letos vůbec neudělí. Nechápu, proč ji nedali skutečnému autorovi toho projektu.

P.S. Právě jsem vyslechl nádherný drb. Ten projekt byl Miesův!!! Vypracoval ho v roce 1925, ale nikdy se nerealizoval. Tomu říkám chybička!!!

Četl jsem, až mě nad tím drobným rukopisem oči bolely, ale nikde jsem se nedočel, že by Carteret zmíněný „drb“ potvrdil nebo vyvrátil.

Podvod, o kterém se kdysi dávno mnoho mluvilo, byl možná zajímavý, ale ani Marjorie by nepovažovala Carteretovy staré diáře za dostatečnou páku, zvlášť když od té doby uplynulo tolik let a zvlášť když tehdy proti Yarrowovi nic nepodnikli. Kdybychom ho našli, že je podvodník, mohli bychom si vysloužit žalobu pro pomluvu.

Nebylo mi vůbec jasné, jak by kdo mohl využít staré Yarrowovy aféry –, i kdyby to bylo pravda –, aby přinutil Conrada zadat projekt nových tribun jedině jemu.

Zhluboka jsem si povzdechl, vrátil deníky do tašky, díval se na posledních pět minut Pinocchia a pak uložil svou drobotinu ke spaní.

V úterý ráno Gardnerovi, kteří museli něco důležitého vyřizovat ve Swindonu, nás s kluky vzali s sebou a vysadili před prádelnou. Domluvili jsme se, že se setkáme před kadeřnickým salonem Smiths.

Zatímco skoro všechno naše prádlo kroužilo v pračkách, pralo se a sušilo, my jsme se vydali na průzkumnou výpravu za sportovní obuví (obtížný úkol –, taky drahý –, protože kluci byli velmi nároční pokud jde o barvu, tvar i značku, což vše muselo být „správné“, i když v mých očích vypadaly všechny stejně). Poté (koupili jsme ještě velký pytel jablek) jsem je bez milosti zavedl na stříhání.

Veškeré námitky se vypařily jak jarní sníh, jakmile kluci zahlédli na prahu salonu Penelope Fauldsovou. Plavovlasá, vysoká, mladíčká Penelope si s dětmi plácala do dlaní a já měl pocit, že se moje zralost a dospělost dočista rozpadá.

Očekával jsem, že salon bude tichý a staromódní, protože už tolik pamatoval, ale pak se ukázalo, že zřejmě přeskočil dvě generace. Obsluhoval rovným dílem obě pohlaví, vlasy se sušily především foukáním a hrála k tomu moderní hudba.

Účesy z fotografií na stěnách nápadně připomínaly stříh keřů. Všude byla zrcadla a blýskal se chrom.

Mladí mužové s vlasy v gumičce jako by právě dorazili z East Endu. Připadal jsem si starý a dětem se tam

ohromně líbilo.

Penelope je vlastnoručně ostříhala. Nejdřív se se mnou přišla poradit o Christopherově požadavku, aby mu hlavu vzala skoro dohola a ponechala jenom kučery nad čelem. „Prosím vás o mírný kompromis, nebo mě jeho matka zavraždí. Obvykle je vodí na střihání ona,“ prosil jsem.

Líbezně se usmála a já po ní toužil tak silně a bolestně, že tribuna na zádech byla proti tomu nic.

Ostříhala Christophera tak, že s tím byl spokojený, a podle mého trochu moc. Bránil se, že to jsou přece jeho vlasy. Řekl jsem mu, ať to vysvětlí mamince.

Toby kupodivu požádal, aby ho ostříhala co možná „obyčejně“. Zřejmě necítil potřebu revolty. Vlastně mě to těšilo.

Sledoval jsem, jak mu Penelope uvazuje kolem krku plachtu a zeptal jsem se pak, kde bych našel její matku.

„Nahoře,“ ukázala. „Zajděte si tam, říkála, že na vás čeká,“ usmála se a mně poskočilo srdce. „Nebojte se,“ slibovala. „Neudělám z vašich dětí nestvůry, mají krásný tvar hlavy.“

Neochotně jsem odešel za Perditou nahoru, kde –, z dohledu veřejnosti –, panoval starý pořádek. Dámy měly na hlavách natáčky, seděly pod sušáky a četly si módní časopisy.

Perdita, čilá a energická, v dlouhých černých kalhotách a jasně růžové košili, kolem krku šňůru perel, mě vedla kolem starších dam, které se na mne, vysokého chlapa o holi, dívaly, jako kdybych spadl z Marsu.

„Nevšímejte si mých starých zlatíček,“ usmívala se Perdita a vedla mě do svého barevnými květovanými kretony zdobeného útočiště na samém konci salonu. „Dáte si skleničku?“ zeptala se.

Chabě jsem přikývl že ano. Podala mi velkou sklenici se štědrou dávkou ginu a jenom nepatrným množstvím toniku s ledem a kouskem citronu. Bylo úterý dopoledne, čtvrt na dvanáct. No a co má být?

Zavřela dveře ke starým zlatíčkům. „Mají na drby netopýří uši,“ řekla lehce. „Tak co vlastně chcete vědět?“

Řekl jsem váhavě: „Forsyth?...“

„Sedněte si, drahoušku,“ přikázala mi, sama se zabořila do křesla se vzorkem růží a pokynula mi, abych si sedl proti ní.

Řekla: „Přemýšlela jsem celou noc, jestli vám to všechno mám vyprávět nebo ne. No... možná ne celou noc, ale několik hodin určitě. William se spoléhal, že nikomu nepovím, co mi řekne, a taky jsem to nikdy nikomu nevykládala. Ale teď... já skutečně nevím, jestli by chtěl, abych mlčela na věky. Teď přece je situace jiná. Někdo vyhodil do povětří jeho milované závodíště a vy jste zachránil včerejší dostihový den, takže si skoro myslím... opravdu si myslím, že máte pravdu, když jste říkal, že celou tu záležitost nevyřešíte, dokud se nedozvíte, co vlastně stojí proti vám. Takže si prostě myslím, že by to Williamovi nevadilo.“ Napila se ginu. „Nejdřív vám budu vyprávět o Forsythovi a pak se uvidí.“

„Dobře,“ souhlasil jsem.

Zhluboka vzdychla a dala se do vyprávění. Jak mluvila, postupně se uvolňovala.

„Forsyth se odhodlal podvést jednu pojišťovnu a rodina měla na vybranou: buď ho vyplatit, anebo ho navštěvovat bůhví kolik let v kriminále.“

„Já si hned myslel, že to bude něco takového,“ ozval jsem se.

„William řekl,“ zarazila se. Ještě měla trochu zábrany. Nebyla si jistá, přestože už špěla k rozhodnutí.

„Připadá mi zvláštní, že vám to vyprávím.“

Přikývl jsem.

„Kdyby byl naživu, neřekla bych z toho všeho ani slovo, ale na jeho rodině mi zase tolik nezáleží. Říkala jsem mu mockrát, ať je nechá, ať si vytrpí, co si zasloužili za své zločiny, ale on o tom nechtěl ani slyšet. Byla to posedlost... zachovat jméno Stratton neposkrvněné.“

„Ano.“

„Tak teda,“ zhluboka se nadechla. „Asi před rokem si Fórsyth půjčil z banky obrovskou částku a jako ručitele udal Ivana –, svého otce –, jeho zahradnické centrum. Pak začal nakupovat a prodávat sekačky na trávu s dálkovým ovládáním. Ivan není žádný zvláštní obchodník, ale ve svých vlastních záležitostech aspoň dá na odborníky a chodí se radit s Conradem a Williamem... tedy chodíval, chudák... Taky si nechává dělat normální audit... ale Forsyth ví všechno nejlíp, všechno si dělal po svém, na nikoho nedal, s nikým se neradil a na hypotéku koupil obrovské skladiště a tisíce sekaček na trávu, takových, co mají sekat trávu, zatímco vy sedíte a přihlížíte. Jenomže když je kupoval, když podepisoval smlouvu, ty sekačky už byly zastaralé a kromě toho velice poruchové. William tvrdil, že ti, kdo Forsythovi sekačky prodávali, se museli strašně bavit. William taky říkal, že se Forsyth holedbal, jak vyzraje na trh, což prý v žádném případě nejde, tvrdil William. Je to nejrychlejší cesta k bankrotu. Takže Forsyth měl obrovský sklad plný zboží, které musel podle smlouvy zaplatit, ale nemohl prodat, a platil obrovskou hypotéku, kterou si nemohl dovolit, v bance neměl kryté konto a Ivan zjistil, že je ručitelem obrovské bankovní

půjčky... Hádejte, co se potom stalo?“ Dívala se do skleničky.

„Menší požár?“ řekl jsem a zakroužil ledem ve své skleničce.

„Menší? Skoro půl hektaru shořelo. Sklady, sekačky, dálkové ovládání, všechno lehlo popelem. William říkal, že žhářství z toho přímo křičelo. Pojišťovna tam poslala vyšetřovatele a všude se hemžili policisté. Forsyth se sesypal a tajně se Williamovi přiznal.“

Zmlkla a povzdechla si.

„Co se stalo pak?“

„Nic.“

„Nic?“

„Nic. Není žádný zločin, když zapálíte svůj vlastní majetek. William všechno zaplatil. Nežádal od pojišťovny plnění. Vyplatil hypotéku včetně penále, prodal pozemek, na kterém sklady stály. Zaplatil za poruchové sekačky, aby předešel soudu. Zaplatil dluh bance i s úroky, aby Ivan jako ručitel nepřišel o svoje zahradnické centrum. Všechno stálo obrovské peníze. William proto oznámil všem členům rodiny, že díky Forsythovu obchodnímu dobrodružství a neodpuštělné hlouposti po něm zdědí podstatně míň. Od té doby nikdo z nich s Forsythem nemluví. Forsyth za Williamem přišel kňučet a stěžovat si, ale William mu řekl, že měl na vybranou, buď tohle nebo jít sedět, a ať je rád, že je rád. Forsyth tvrdil, že ho ke žhářství navedl Keith a Keith samozřejmě řekl, že Forsyth lže. William se mi nicméně přiznal, že si myslí, že to je pravda. Keith prý vždycky říkal, že věci se člověk nejsnáze zbaví, když je spálí.“

Jako třeba překážku u otevřeného příkopu, pomyslel jsem si, nebo se dá nálož do tribun...

„Vidíte,“ řekla, jako by ji samotnou překvapovalo, s jakou lehkostí mi to vypráví. „Všechno jsem vám řekla. A vůbec nemám pocit, jako kdyby mi William stál za zády a káral mě, ať jsem zticha. Naopak, spíš mám pocit, že mi to schvaluje, drahoušku, ať už je kde je.“

Tenhle pocit jsem jí určitě nehodlal vymlouvat. Řekl jsem:

„Forsyth je aspoň přímočarý, čistokrevný podvodník. Nejsou do toho zamotaná žádná znásilnění ani drogy.“

„Ano drahoušku, to by se krylo mnohem hůř.“

Cosí v jejím hlase, určitý nádech pobavení, mě přivedlo k otázce: „Vyloučené by to ale nebylo?“

„Vy mě svádíte k hříchu.“

Když se do toho už dala, zdálo se, že ji vyprávění vlastně baví.

„Já jim to nepovím,“ řekl jsem. „Budu jako vy chránit Williamova tajemství.“

Nevím, jestli mi uvěřila, ani nevím, jestli jsem myslel vážně to, co jsem řekl. V každém případě ji to povzbudilo, aby pokračovala.

„No... pak tu máme Hannu...“

„Co mi o ní povíte?“ vybízel jsem ji, když se odmlčela.

„Byla vždycky zatrpklá.“

„Ano, to vím.“

„Neměla špetku sebeúcty.“

„Ne!“

„Keith nikdy nedopustil, aby zapomněla, že ji opustila matka, že ji opustila chudák Madeline. Madeline za mnou chodila plakat a říkala, že by dala cokoli za to, kdyby potratila. Ale byly jsme obě velmi mladé, neměly jsme tušení, jak by se dal zařídit potrat...-. Tehdy člověk skutečně musel někoho znát, nešlo jít za rodinným lékařem, aby pomohl. A mladé ženské by to při prvním dítěti stejně nikdo nevzal. Keith se doslechl, že se vyptávala na možnost potratu a rozběsnil se tak, že jí vyrazil dva zuby.“ Zhluboka se při té vzpomínce napila ginu... „William mi řekl, že Keith řekl Hanně, že ji matka nechtěla, že toužila potratit. Věřil byste tomu? Keith byl vždycky surový, ale říct tohle vlastní dceři! Chtěl, aby Hanna Madeline nenáviděla, a to se mu podařilo. William mi řekl, že se pokoušel mít Hannu rád už kvůli Madeline, že se snažil řádně ji vychovávat, ale že to nešlo, že mu v tom bránil Keith, který pořád přikapával jed, takže Hanna nikdy nebyla milá holčička, ale vždycky byla zatrpklá a zlomyslná.“

„Chudák Hanna.“

„No nic, hezká ona byla, i když vypadala tvrdě a ostře. Kdykoli se s ní seznámil nějaký mladý muž, William mínil, že ho vždycky odstrašila. Cítila se čím dál víc odvržená, odstrčená a nemilovaná, až nakonec podlehla nějakému cikánovi a vyspala se s ním.“ Perdita s povzdechem pokrčila rameny.

„William říkal, že to dokonce ani nebyl pořádný Róm, ale prostě tulák a zloděj, policii dobře známý. William Hannu nedokázal pochopit, ale podle mého to způsobil skutečně nedostatek sebeúcty. Velký nedostatek sebeúcty.“

„Ano.“

„No, Hanna samozřejmě otěhotněla. Ten cikán nebyl hloupý, když viděl příležitost přímo před nosem, tak se jí chopil.

Objevil se na Keithově prahu a domáhal se peněz, jinak že půjde a po celé vesnici rozhlásí, že Keithovu vznešenou dceru zbouchnul. Keith ho tehdy srazil k zemi, zkopal a natrhl mu ledvinu.“

Páni, že jsem ale měl štěstí, pomyslel jsem si.

„Keith se Williamovi svěřil. Všichni tři kluci se vždycky se svými problémy svěřovali otci. William cikána uplatil, což stálo samozřejmě desetkrát víc, než kolik cikán předtím chtěl od Keitha.“

„To není hezké,“ poznamenal jsem.

„A tak se narodil Jack. Samozřejmě neměl velkou šanci růst rovně. Hanna se v něm vidí a William pochopitelně za jeho výchovu platil.“

„To všechno víte od Williama?“

„Samozřejmě drahoušku. Neřekl mi všechno najednou jako já vám, ale po kouskách. Časem to z něj jaksi vylézalo.

Přišel vždycky utahaný, už jich měl dost a potřeboval se vypovídat. Dali jsme si trochu ginu, no a když na to měl náladu... však víte. Potom většinou řekl, že se už cítí líp a zas šel domů...“

Zhluboka si povzdechla při vzpomínkách na zašlé doby.

Poté k mému překvapení prohlásila: „Conrad byl před lety závislý na heroinu.“

„To snad není možné!“

Přikývla. „To byl ještě mladý. Dnes děti vědí, že drogy jsou strašlivé nebezpečí, ale když bylo dvacet Conradovi, myslel si, že to je dobrodružství. Aspoň tak mi to líčil William. Byl tehdy na univerzitě. Ještě s jedním mládcem si píchali injekce, pak se ten jeho přítel předávkoval a zemřel. William mi vyprávěl, že z toho byla obrovská aféra, ale že se mu podařilo ji ututlat. Conrada z toho dostal tím, že všechny uplatil a Conrada poslal na velice drahou soukromou kliniku na léčení. Donutil ho, aby mu napsal podrobný dopis, ve kterém by popsal svoje zkušenosti s drogou, aby vypsál, jak se cítil, když byl nadopovaný. William mi neukázal, co tehdy Conrad napsal, ale ten dopis si nechal. Řekl, že se Conrad skutečně vyléčil, a že na něho je hrdý. Ale na univerzitu se už Conrad nevrátil, William si ho nechal u sebe doma, na panství.“

Aha, pomyslel jsem si, tuhle páku na něj má Marjorie! Ani po tolika letech by si Conrad jistě nepřál, aby se jeho mladistvá nerozvážnost zveřejnila.

Perdita dopila gin a nalila si další dávku. „Mám vám dolít?“ zeptala se mě.

„Ne, děkuju. Pokračujte prosím vás. Poslouchám napjatě.“

Rozesmála se. Už hovořila zcela bez zábran. „Když byl Keith asi ve stejném věku (byl mladý a vzhledný a do té doby vlastně nic opravdu špatného nespáchal), tak seřezal dceru jednoho zaměstnance na farmě. Prostě jí stáhl kalhoty a seřezal jí. Ta holka tehdy nic neprovedla, Keith tvrdil, že chtěl jenom vyzkoušet, jaké to je. William tehdy otci toho děvčete vyplatil celé jmění –, aspoň tenkrát to celé jmění bylo –, aby s tím nešel na policii. O znásilnění ale nešlo.“

„Stejně to není hezké.“

„William řekl, že to bylo pro Keitha ponaučení. Od té doby násilnil a mlátil jenom vlastní ženy. Za to se nezavírá.“

Přestala se tvářit pobaveně, a já asi taky.

„Odpusťte, drahoušku,“ řekla. „Já jsem Madeline měla opravdu velice ráda, ale už je to čtyřicet let, co se to všechno stalo. Ostatně ona se osvobodila. Provdala se znovu a narodil jste se jí vy. William říkal, že Keith jí nikdy neodpustil, že s ním pohrdla.“

Protože mě to pořád strašilo a nemohl jsem se toho zbavit, řekl jsem: „Keith včera prohlásil, že mě zabije. Uplynulo čtyřicet let, ale on se ještě stále chce mstít.“

Vytřeštěně se na mě zadívala. „Myslel to vážně?“

„V okamžiku kdy to vyslovil, ano.“

„Ale můj milý, jeho musíte brát vážně, je to násilník. Co s tím uděláte?“

Viděl jsem na ní, že se ptá spíš ze zvědavosti, než aby jí to dělalo starost. Taky proč, nešlo o její život.

„Přivádí ho do nepřičetnosti, když mě vidí,“ řekl jsem.

„Mohl bych jednoduše zmizet, mohl bych jet domů a doufat, že mě nebude pronásledovat.“

„Drahoušku musím říct, že to berete na lehkou váhu.“

Strávil jsem předchozí noc v polospánku, pořád mi to nešlo z hlavy, ale odpověděl jsem lehkým tónem:

„Nejspíš to neberu dost vážně, protože mi to připadá tak neskutečné. Ono opravdu není běžné, aby člověku někdo řekl přímo do očí, že ho chce zavraždit.“

„To uznávám,“ přikývla. „Takže... pojedete domů?“

Neodpověděl jsem, protože jsem sám ještě nevěděl. Musel jsem myslet na svých pět kluků a kvůli nim

bych se správně měl vyhnout jakémukoli možnému střetu. Že mě Keith nenávidí skutečně nepřičetně, bylo jasné už z toho, jak nelítostně do mě kopal, jak se na mě vrhl. Četl jsem mu to v očích. Ke všemu teď už měl i důvod ke své nenávisti, protože jsem se zapletl do odhalení Harolda Questa a podílel jsem se na tom, že se Questovo doznání dostalo do rukou Marjorie. Vydal jsem ho Marjorie na milost a nemilost. Za to by mě určitě dokázal zabít. Cítil jsem v hloubi duše, že se o to pokusí, i když jsem tomu nechtěl věřit. Báł jsem se ho.

Nejspíš bych asi klukům zajistil živého tatínka, kdybych odjel.

Mohl bych... vyklidit scénu.

Není dost dobře možné, jak jsem se snažil přesvědčit Tobyho, aby se člověk choval hrdinsky každý den svého života.

Bylo by moudré odejít.

Potíž byla v tom, že bych sice odešel rád, ale moje jádro, to cosi, co nakonec rozhoduje, jaksi nemohlo.

„Velmi bych si přál,“ řekl jsem procítěně, „abych dokázal totéž, co Strattoni, abych dokázal uplatit nebo zastrašit Keithe, aby mě nechal na pokoji.“

„To je ale nápad!“

„Nemám šanci.“

Dala hlavu ke straně, zadívala se na mě a zamyslela se.

„Nevím, jestli by vám to pomohlo, drahoušku,“ řekla pak pomalu, „ale Conrad možná něco takového má.“

„Jak něco takového? Co tím myslíte?“

„Já tak úplně nevím, co to je,“ řekla. „Ale vím, že William měl nějakou zbraň, kterou Keithe dokázal držet na uzdě po několik posledních let. Jenomže o tom mi neřekl vůbec nic. Mám dojem, že se za Keithe příliš styděl. Nechtělo se mu ani vyslovit, ani slyšet jeho jméno. Jednou prohlásil, že jsou věci, které se nikdo dozvědět nesmí, ani po jeho smrti, a že nejspíš zprávu o tom zanechá Conradovi, svému dědici, aby on ty vědomosti mohl použít, kdyby bylo třeba. Když mi to vyprávěl, byl nesmírně rozrušený, jako nikdy. Když pak přišel příště, ptala jsem se ho na to, ale nechtěl už o věci hovořit. Jednoduše řekl, že Conradovi nechává zapečetěnou obálku s velmi přesnými pokyny, za jakých okolností by ji směl otevřít. Pak ještě řekl, že pro rodinu vždycky dělal, co mohl nejlepšího.“

Zarazila se, byla dojatá. „Byl opravdu moc hodný, víte.“

„Ano.“

Tajemství byla vyzrazena. Perdita uronila několik slz z lásky a zřejmě pocítila klid a mír. Vstal jsem, políbil ji na tvář a odešel dolů pro své čerstvě ostříhané děti.

Vypadaly skvěle a Penelope se tvářila spokojeně. Její dovednost ještě prohloubila moje okouzlení. Kluci se s ní bavili, smáli se, očividně ji měli rádi a já, který jsem po ní toužil, jsem ukázněně zaplatil za stříhání (přestože se bránila), poděkoval a s bolestí v srdci kluky odváděl.

„Půjdeme sem zase, tati?“ ptali se.

Slíbil jsem že někdy určitě. A v duchu jsem si řekl nakonec proč ne, třeba mě taky bude mít ráda. No co, děti si na ni už potrpí tak jako tak... Upadl jsem do zoufalého zmatku sebeklamu a sebepřesvědčování a byl jsem na pokraji toho vzdát své neuspokojivé manželství, přestože jsem ještě před tak krátkou dobou, ve vlaku, toužil, aby vydrželo.

Gardnerovi se pro nás zastavili, vyzvedli vyprané prádlo, naložili jablka, nové boty i ostříhané kluky a odvezli nás nazpět na závodíště a do běžného života.

Večer jsme zavolali Amandě. Bylo osm hodin a Amanda už měla ospalý, líný hlas.

Přišla noc a nebyla šťastná. Myslel jsem na své závazky a povinnosti, i na své touhy, ale taky jsem myslel na Keithe a co třeba chystá. Snažil jsem se vymyslet jak ho přemoci. Myslel jsem na strach, na nezbytnost odvahy, připadal jsem si nepřipravený a neschopný.

14...

Ve středu ráno Henry odjel domů i s posledním nákladním vozem a zanechal všechno na místě hotové, připravené pro příště. Do budoucnosti sliboval ještě zlepšení.

V úterý jeho lidé pomocí navijáků, kladek a provazů stočili vlajky z velkého stanu a složili je do pytlů.

Vypnuli světla, vypnuli ventilátory. Stany pro občerstvení pečlivě zašněrovali, aby do nich nikdo nelezl.

Rudé obludy hasicích přístrojů zůstaly na místě nepoužité. Henryho chlapi a několik místních dělníků hadicí a košťaty umyli podlahu po tisících nohou.

Ve středu ráno jsme s Rogerem procházeli ústřední chodbu a nahlíželi do prázdných místností po obou stranách. Stoly a židle zmizely, zůstalo jenom pár umělohmotných bas na pivo. Místnosti osvětlovalo

pouze denní světlo, filtrované plátnem stanu a broskvovým stropem. Světlo bylo chvíli jasné, chvíli tlumené, chvíli ještě tlumenější, jak přes slunce přecházely mraky.

„Že tu je ale pusto a ticho, co?“ řekl Roger.

Kdesi se ve větru zatřepetal kus plachty, jinak bylo ticho.

Přikývl jsem. „Člověk by málem nevěřil, jak to tu vypadalo v pondělí.“

„Včera odpoledne jsme konečně spočítali návštěvu,“ řekl Roger. „Byla o jedenáct procent vyšší než loni. Jedenáct procent! Navzdory tomu, že se zbořila tribuna.“

„Možná spíš proto,“ řekl jsem. „Díky tomu, že tu byla televize.“

„Asi ano,“ řekl Roger vesele. „Viděl jste včerejší noviny? Statečný Stratton Park a tak podobně. Lepší to být nemohlo.“

„Říkali Strattoni, že dnes budou schůzovat. Nevíte kde?“ zeptal jsem se.

„Pokud vím, tak tady ne. Tady je k dispozici jenom kancelář a ta je skutečně příliš malá,“ řekl pochybovačně. „Přece vám snad řeknou, kde se chtějí sejít.“

„Tím bych si nebyl tak jistý.“

Šli jsme znovu ke kanceláři. Vlastně jsme neměli nic na práci. Zvláštní. Vtom dojel na betonové prostranství Dart se svou starou plechovkou.

„Ahoj,“ řekl lehce a vystoupil. „Jsem snad první?“

Roger mu vysvětlil, že vlastně nic neví.

Dart povytáhl obočí. „Když Marjorie řekla, že bude schůze, tak jsem považoval za samozřejmý, že myslí tady.“

Šli jsme svorně a přátelsky do kanceláře.

Dart řekl: „Jak vidíte, policie mi vrátila auto, ale je skoro zázrak, že nesedím za mřížema. Je to asi jenom otázka času. Došli k závěru, že jsem tu tribunu vyhodil do povětří já.“

Roger se zastavil v chůzi. Strnul. „Že vy?“

„Jo, protože mám auto pozitivní na AIDS, na hašiš, na slintavku a kulhavku, na co si vzpomenete.“

Policejní psi a zkušavky přímo šleli. Všecko zvonilo na poplach.“

„Nitráty,“ přeložil jsem to do reálné řeči.

„Jo. To je ono. Ten atentátník přijel na závodistiště v mém autě. V pátek ráno mezi osmou a půl devátou.“

Aspoň to policie tvrdí.“

„To přece nemůžou myslet vážně,“ namítal Roger.

„No včera odpoledne mě pěkně proprali.“ Dart sice hovořil ledabyle, ale bylo na něm vidět, že jim to otrásl. „Pořád na mě dotírali, kde jsem tu výbušninu sehnal, to jejich PE4 nebo jak tomu říkají, a kdo jsou moji spolupachatelé. Jo, kdo? Jen jsem na ně koukal. Snažil jsem se zažertovat, ale oni že prý to vůbec legrace není.“ Ušklíbl se. „Že prý jsem na škole byl u kadetů. Prosím vás, to je před celými věky. No uznejte! Já jsem řekl no a co, to snad není žádný tajemství. Asi rok nebo dva jsem tam s nima pochodoval, abych udělal radost dědečkovi, ale docela zaručeně nejsem vojenskéj typ. Promiňte, plukovníku.“

Roger mávl rukou. Všichni tři jsme vešli do kanceláře, postávali jsme tam a probírali události.

Dart pokračoval: „Tvrdili, že jsem u kadetů určitě zacházel s výbušninama. Ubezpečil jsem je že ne. že jsem to přenechal jiným pitomcům. Já si fakt z té doby pamatuju jenom to, že jsme jednou lezli po tanku a že jsem potom v noci měl noční můry, jak před tank padám. Ty tanky jezděj strašně rychle. No nic, řek jsem jim, ať si promluví s Jackem, že byl u kadetů ze stejného důvodu jak já, a že je ještě ve škole a že mu to leze na nervy a proč se nezeptali jeho, kde člověk sežene to, co bouchá. Málem mi hned dali želízka.“

Když se odmlčel, zeptal jsem se: „Zamykáš auto? Chci říct, kdo jiný s nim mohl v pátek ráno jet?“

„Copak ty mi nevěříš?“ zeptal se dotčeně.

„Ale jo, já ti věřím, docela zaručeně, ale když jsi s tím autem nejel ty, tak kdo tedy?“

„V mém autě nemohla být žádná výbušnina.“

„Musíš se smířit s tím, že byla.“

„Já o tom nic nevím,“ řekl paličatě.

„Dobře, tak tedy... zamykáš auto?“

„Většinou ne. Aspoň ne když ho mám u nás před domem. To jsem taky pověděl na policii. Řek jsem, že tam prostě auto stálo před barákem a pravděpodobně v něm byly klíčky.“

Roger i já jsme se od Dartu odvrátili, protože jsme se na něj nechtěli dívat vyčítavě. Mít auto „před barákem“ v jeho případě neznamenal, že auto bylo na očích zlodějů. Auto před domem znamenalo auto u zadního vchodu do rodinného sídla Stratton Hays.

„A co když si tvoje auto půjčil Keith?“ zeptal jsem se. „Jsi do té míry loajální, že bys ho kryl?“

Dart se polekal. „Nevím, o čem mluvíš. Nemám tušení, kdo si to auto půjčil.“

„A taky to nechceš vědět.“

Nejistě se usmál. „Co ty jsi vůbec za kamaráda?“

Roger řekl suše: „Keith předevčírem přísahal, že ho zabije. Nepochybně to myslel vážně. Takže se nemůžete divit, že by Lee rád věděl, jestli to byl Keith, kdo způsobil explozi tribuny.“

Dart se na mě dlouze zadíval a já se pokoušel na něj usmát aspoň očima.

„Myslím, že to nebyl Keith,“ řekl nakonec Dart.

„Prohledávám teď pokaždé zespoda autobus,“ řekl jsem mu. „Nedovolím dětem nastoupit, dokud se nepřesvědčím, že to je bez rizika.“

„Lee!“ vykřikl zděšeně. „Ne, to by přece neudělal. Dokonce ani Keith ne! Přisahám ti...“ zarazil se. Řekl mi, co jsem chtěl vědět. Byl to zlomek pravdy, i když ne pravda celá.

„S ohledem na rodinu,“ snažil jsem se mluvit lehce, „byl bys ochotný pomoci mi vymyslet jak Keithovi zabránit, aby tu nepříjemnou výhrůžku splnil? Abys ho uchránil, abys všechny uchránil před nevyhnutelnými následky?“

„Samozřejmě.“

„Výborně.“

„Není mi ale vůbec jasný, co v tom můžu udělat.“

„Já ti to pak povím. V tuhle chvíli jde o to, kde máte tu vaši schůzi.“

Sáhl po telefonu a dovolal se zřejmě ke svým rodičům. Mluvil s uklízečkou, ale ta nevěděla, kde by lord a lady Strattonovi mohli být.

„Zatraceně,“ ulevil si Dart a zkusil jiné číslo. „Ivane, kde je ta zatracená schůze? U tebe? Kdo všechno tam je? No tak jim řekni, že přijdu pozdě.“ Položil telefon a vesele se na mě a na Rogera ušklíbl. „Jsou tam naši, Rebeka a Hanna, Imogen a Jack, a čekají na tetu Marjorie. Slyšel jsem Keitha hulákat. Abych vám pravdu řekl, moc se mi tam nechce. Ale je to povinný, říká Ivan. Je tam celá rodina, takže tam musím.“

Říká se carpe diem, užij dne. Využij chvíle. Naskytla se mi příležitost, s kterou jsem si marně lámal hlavu.

„A co takhle kdybys mě zavezl do domu k vašim, řekl uklízeče, že jsem přítel rodiny a kdybys mě tam zanechal a jel na tu vaši schůzi?“

Zeptal se nechápavě: „Prosím tě proč?“

„Pro štěstí.“

„Lee...“

„Dobře. Tak tedy abych se podíval na plány tribun. Posledně jsem z toho vycouval.“

Roger se nadechl, chtěl mi připomenout, že jsem přece plány už viděl, ale k mé velké úlevě neřekl nic.

Dart se zamračil: „Ale já fakt nechápu...“

Protože jsem si ani nepřál, aby něco pochopil, ještě jsem ho trochu zmátl: „Poslyš, je to ve prospěch vaší rodiny. Jak už jsem řekl, jestli si nepřeješ, aby mě Keith odrovnal, tak mně musíš trochu důvěřovat.“ Důvěřoval mi víc než kterýkoli jiný Stratton a taky si s věcmi příliš nelámal hlavu. Díky tomu to dobře dopadlo.

„Jestli ti jde o tohle...“ přikývl, i když pořád ještě nechápal, o co vlastně jde. Ani nemohl. „Chceš tam zavézt teď hned?“

„Určitě. Jenom tě prosím, nevadilo by ti jet zadem? Přece jen bych radši řekl klukům, že se na chvíli vzdaluju ze závodiště.“

„Ty jsi zvláštní,“ řekl Dart.

„Oni mají lepší pocit, když vědí, kde jsem.“

Dart se podíval na Rogera, který rezignovaně přikývl.

„Christopher, nejstarší z kluků, mi řekl, že když jsou z domova v tom autobuse, nevádí jim, když tatínek odjede, pokud vědí, že odjel a oni mají aspoň představu, kdy se vrátí. V takovém případě prý se o sebe klidně postarají. Zřejmě jsou na to zvyklí a funguje to.“

Dart komicky obrátil oči v sloup nad naším zvláštním rodinným uspořádáním, ale odvedl mě k vozu. Když jsem došel ke dvířkům, vidím, že na předním sedadle leží velký lesklý časopis Američan Hair club s usměvavým manekýnem s bohatou kšticí na obálce.

Dart strčil časopis do přihrádky ve dvířkách a řekl omluvně: „Je tam všechno o tom, jak se přidělávají vlasy polymery. Zdá se mi to docela nadějný.“

„Na to se přeptej,“ vybízel jsem ho.

„Nesměj se mi.“

„Já se ti nesměju.“

Podezíravě se na mě podíval, ale pak mě přátelsky odvezl k autobusu, abych se mohl přihlásit klukům. Když jsem si tam bral nějaké drobné nářadí, ukázalo se, že v autobuse nejsou. Zastihl jsem je v kuchyni paní Gardnerové až po lokty ponořené do mouky při výrobě jejího vynikajícího ovocného koláče. Snědli skoro všechno těsto ještě syrové. Zářivě se na mě usmála, políbila mě a řekla: „Já se s nimi ohromně bavím. Zpátky spěchat nemusíte.“

„Kde člověk dnes najde ženskou, aby mu porodila pět synů?“ zeptal se Dart zasmušile, když jsme odjížděli. „Copak sakra vůbec nějaká ženská může chtít obtloustlýho, oplešalýho třicátníka bez zvláštních předností?“

„Možná by některá chtěla sympatického, slušného, příjemného člověka bez komplexů.“

„To jako myslíš mě?“ řekl překvapeně.

„Ano.“

„Žádná ženská mě nechce.“

„Už ses některé někdy ptal?“

„Sem tam jsem se s nějakou vyspal, ale pak se mi zdálo, že jim všem šlo spíš o rodinný sídlo Stratton Hays. Představují si, jaký tam musej být perfektní večírky, jedna mi dokonce začala vykládat, jakej uspořádáme bál na počest dospělosti naší dcery...“

„A to tě odrazuje?“

„Chtěl jsem uzavřít manželství s barákem.“

„Až se vrátím domů, tak za mnou můžeš přijet a můžeš u nás bydlet. Postarám se o to, aby ses setkal s lidmi, co v životě o Stratton Hays neslyšeli, co nemají ani potuchy, že tvůj otec má titul a ty že máš miliony. Můžeš si říkat třeba Bili Darlington nebo jak si vymyslíš a uvidíš, co z toho bude.“

„To myslíš vážně?“

„Úplně.“ Chvilí jsem uvažoval. „Co by se vůbec stalo s vaší rodinou, kdyby Marjorie umřela?“

„Na to radši nemyslím.“

„Už proto bys měl být ženatý. Jednoho dne budeš hlava rodiny a ostatní by to měli považovat za samozřejmost, měli by mít úctu k tobě i k tvojí ženě a měli by se těšit na to, že budou mít jistotu, bezpečnou budoucnost.“

„Páni,“ bránil se. „Chceš toho ode mne trochu moc.“

„Jsi z nich všech nejlepší,“ namítl jsem.

Polkl, začervenel se a zmlkl. Vyjeli jsme branou k ošklivému pruhovanému domu jeho rodičů a zaparkovali jsme. Pak jsme to obešli zezadu jako poprvé.

Zadní dveře nebyly zamčené. Vešli jsme kolem vodovodních trubek do haly s černobílými dlaždicemi a Dart křikl:

„Paní Chincee? Paní Chincee!“

Nahoře na schodech se objevila menší paní středního věku v růžovém pracovním plášti. „Pane Darte, já jsem tady nahoře.“

„Paní Chincee,“ volal na ni Dart. „Tohle je kamarád, chvíli se tu zdrží, tak si ho nevšímejte a klidně pokračujte v práci.“

„Ano pane.“

Dart se odvrátil a paní Chincee zmizela nahoře za svými povinnostmi. Pokud byla zvědavá, nedala to najevo.

„Dobře,“ kývl Dart. „A teď co? Já na tu schůzi nepojedu, třeba mě tu budeš potřebovat.“

„Dobře,“ řekl jsem s mírnou úlevou. „Prosím tě, jdi ven k autu, a kdyby se někdo z tvých rodičů z té schůze vrátil dřív, než bychom čekali, tak mě varuj a pětkrát, šestkrát pořádně zatrub.“

„Chceš říct... že jsem tady jenom jako hlídka?“

„Kdyby se tvoji rodiče vraceli, prosím tě zatrub, a pak jim třeba řekni, že jsem si sem šel zatelefonovat nebo se vykoupat, prostě si něco vymysli.“

„To se mi moc nelíbí,“ zamračil se. „Co kdyby tě přistihli, jak si prohlížíš ty plány?“

„Minule ti to nevadilo, ještě jsi mě do toho tlačil.“

Povzdychl si. „Jo, to je fakt, ale tehdy jsem tě ještě pořádně neznal a bylo mi to taky jedno. Hele, radši si s tím pospěš.“

„Ano.“

Váhavě se otočil a vykročil k zadním dveřím. Já šel do Conradovy pracovny, kde visely po stěnách jeden vedle druhého obrázky koní a kde spousta lesklých tretek napovídala, že majitel místnosti má stračí

povahu. Miniaturní stříbrní koně, staré mince na tácku, miniaturní honební scéna ze zlata, kamkoliv oko pohlédlo, samé poklady.

Nemařil jsem čas. Obešel jsem velký zabydlený psací stůl a věnoval se nezákonnému otvírání cizího zámku. Naštěstí klíčová dírka nadarmo neslibovala, že si s ní člověk snadno poradí. Útlý, plochý nástroj, který jsem si přinesl, poslušně vklouzl za zarážku chránící jednoduchý mechanismus a otevřel dveře. Jednoduché zámky lze snadno otevřít jakýmkoliv obyčejným klíčem zbroušeným doplocha a doúzka, čím jednodušší, tím lepší.

Panel tvořící dveře a zapadající mezi ostatní se otevřel a za ním se objevil přístěnek dost velký, aby se do něj dalo vejít. Odložil jsem hůl na psací stůl a odkulhal dovnitř. Stiskl jsem vypínač a nad hlavou se mi rozsvítila žárovka s jednoduchým stínidlem.

Na stěnách přístěnku byly police a na policích nekonečné množství krabic různých velikostí, barev i tvarů. Bohužel bez nápisů.

Plány nových tribun jsem viděl hned, byly v deskách, ve kterých je Conrad a Wilson Yarrow předtím přinesli k Rogerovi do kanceláře. Desky stály na zemi opřené o police. Rozvázal jsem růžovou tkaničku, kterou byly svázané, vytáhl plány a rozložil je venku v pracovně na Conradově psacím stole.

Přiznám se, že mi plány vlastně poskytovaly alibi pro případ, že by se pro mě Dart vrátil. Byly to skutečně tytéž plány, které jsem už viděl, nic nového ani jiného na nich nebylo.

Hlavním důvodem mého nebezpečného podnikání byla však obálka, kterou podle Perdity předal William, lord Stratton, třetí baron, Conradovi, čtvrtému baronovi. Obálka údajně obsahovala tolik špinavých informací o Keithovi, že by ho to mělo udržet na uzdě. Kdybych tu obálku našel, myslel jsem si, mohl bych ji použít, mohl bych si zachránit život, mohl bych Keithovi třeba říct, že pokud by mě potkala náhlá a násilná smrt, obsah bude nemilosrdně zveřejněn.

Když jsem však v přístěnku stál a díval se na to množství krabic, začal jsem věci zvažovat znovu. Najít jednu obálku v takovém množství materiálů nepotrvá minuty, ale hodiny. Zvláště když vůbec nevím, jak asi vypadá.

Odklopil jsem víko z krabice, u které jsem stál. Byla asi tak velká jako krabice na boty, z tvrdého zdobného tmavofialového kartonu, připomínala krabice, ve kterých si maminka schovávala fotografie.

V krabici nebyly ani fotografie ani tajemné obálky, jen různé vzpomínky na společenské události nějakým způsobem spojené s honitbou, kde byl Conrad jedním z pánů. Pěkné, zlatem lemované pozvánky, jídelní lístky, pořadí proslovů.

V další krabici hned vedle byly celé tucty výstřižků z novin a časopisů s programy honebních dostihů.

Bral jsem krabici po krabici a všude nacházel totéž. Conrad vlastně ani tak neskrýval tajemství, jak o něm tvrdil Dart, jako spíš sbíral drobné doklady o vlastním životě. Byl v tom mnohem důslednější než Carteret se svými diáři nebo já se svými kalkulačními listy, kterými jsem dokladoval minulost.

Snažil jsem se vmyslet do Conrada a představit si, kam bych uložil nejchoulostivější informace. Na chvíli jsem se zarazil, protože mě napadlo, že bych možná měl prohledávat Conradův psací stůl nebo knihovny. Ačkoli na druhé straně, jestliže ta obálka byla tak důležitá, že Williamu Strattonovi dělalo starosti zda ji vůbec předat, Conrad by ji určitě nenechal někde, kde by na ni mohla narazit nic netušící osoba a omylem otevřít. Když už má Conrad tajnou skrýš, i když se směšně jednoduchým zámek, jistě tu skrýš použil.

Rychle jsem prohlížel polici za policí, odklápěl víka krabic, rychle se probíral nedůležitými listinami a papíry a nenacházel nic, co by stálo za podstoupené riziko. Až teprve v jedné docela obyčejné krabici od bot jsem skutečně našel drahokam, v jaký jsem doufal, ačkoli to nebyl hlavní poklad.

Díval jsem se na lesklou černobílou fotografii Rebeky. Na obrázku byla v civilních šatech, ne v žokejském dresu, se vztaženou paží si brala od člověka stojícího zády k aparátu cosi jako svazek bankovek. Ten člověk měl na sobě kostkované sako a na hlavě klobouk, zpod kterého vykukovaly kučeravé vlasy. Pozadí sice bylo rozostřené, ale bylo k poznání, že se scéna odehrává na dostihovém závodišti.

Otočil jsem fotografii, ale nikde ani slůvko popisu, žádná poznámka, nic.

Ve stejné krabici ležela audiokazeta. Jinak byla krabice prázdná.

Kazeta vypadala zcela nezajímavě, nebyl na ní žádný popisek.

I když si odmyslím možnost mimosmyslových vjemů, skutečnost, že v krabici je jediná fotografie a jediná kazeta, mělo pro mne zvláštní, mimořádný význam. Vzal jsem oba předměty a položil je na Conradův psací stůl s tím, že se pak porozhlédnu po magnetofonu. Zatím jsem se ještě vrátil k policím a vytrvale dál hledal tajnou obálku, i když bylo krajně nepravděpodobné, že ji najdu.

Staré seznamy loveckých psů. Staré účty z panství. Krabice plné školních vysvědčení. Pak jsem se snažil uvažovat tak, jak uvažují zloději. Každý, kdo schovává něco cenného, schovává to pod něco, na dno, na dno zásuvek. Proto taky nejrychlejší cestou k cíli bývá vyklopit obsah zásuvky na podlahu. Začal jsem

tedy vyklápět obsah krabic, nikoli sice na podlahu, ale prostě vyklápět, a díval se na dno každé další škatule. Zásluhou té metody jsem konečně objevil obyčejnou hnědou obálku nadepsanou jediným slovem Conrad.

Vytáhl jsem ji zpod dalších podobných, ve kterých byly staré pojistky, dávno neplatné. Obálka s nápisem Conrad byla otevřená. Zadíval jsem se do ní celkem bez vzrušení, už jsem si mnoho nadějí nedělal, bál jsem se, že nejdůležitější věci Conrad schovává někde úplně jinde. S povzdechem jsem z obálky vytáhl jediný jednoduchý list papíru, na kterém byl rukou psaný vzkaz:

Conrade,

toto je obálka, o které jsem ti vyprávěl. Zacházej s ní opatrně. Informace mohou být nebezpečné.

S.

Podíval jsem se do hnědé obálky znovu a našel tam další, o něco menší obálku, dosud neotevřenou. Byla podstatně tlustší, hned bylo jasné, že obsahuje víc složených listů papíru.

Mohlo a nemuselo to být to, co jsem hledal. Ať tak či tak, rozhodl jsem se odnést to s sebou. Abych se neprozradil ani před Dartem, schoval jsem velkou obálku i s tou menší a s dopisem do kalhot. Přesněji řečeno pod spodky, takže mi přiléhala přímo na břicho.

Rozhlédl jsem se kolem sebe, abych se ujistil, že všechny krabice jsou zavřené a vypadají nedotčeně.

Pak jsem vyšel ke Conradovu psacímu stolu a chystal se uložit plány zpět do desek, desky vrátit na místo, přístěnek zamknout a ustoupit.

Fotografie Rebeky a kazeta ležely na plánech. Zamračil jsem se, ještě jednou jsem si rozepnul kalhoty a fotografii strčil taky pod spodky na břicho. Jak obálka, tak fotografie byly natolik veliké, že nehrozilo nebezpečí, že by vyklouzly a vypadly mi nohavicí.

V tu chvíli jsem zaslechl z haly přibližující se hlasy.

Slyšel jsem Dartu, jak hlasitě, zoufale říká: „Ale tati, já jsem chtěl, aby ses se mnou jel podívat na tu překážku –“

„Teď ne Darte,“ ozval se Conrad. „A proč jsi vlastně nepřišel na schůzi?“

Zatraceně, pomyslel jsem si. Rychle jsem sáhl po kazetě, strčil ji do kapsy kalhot a sklonil se nad plány tribuny, jako kdyby mě nic jiného na světě nezajímalo.

Conrad vrazil do dveří. Až do té chvíle se tvářil mírně a přátelsky, jakmile však vstoupil, zatvářil se překvapeně a pak rozzuřeně. Není divu, tak by reagoval každý, kdyby viděl, že někdo pronikl do jeho nejsoukromějšího soukromí.

Co bylo horší, za Conradem šel Keith.

Conrad se zadíval na otevřený přístěnek, ve kterém se svítilo, pak se zadíval na mě, jak stojím u psacího stolu. Masivní obličej ztemněl, čelo se zamračilo, ústa se zúžila.

„Žádám vysvětlení,“ zaburácel tvrdým, hromovým hlasem.

„Já se strašně omlouvám,“ koktal jsem nemotorně a ukládal přitom plány do desek. „Já uznávám, že to je neomluvitelné, ale stejně se omlouvám, skutečně nevím, jak bych se omluvil.“

„S tím se nespokojím!“ Jeho hněv byl opravdový, hluboký a o to horší, že Conrad neměl násilnickou povahu zuřivce jako Keith. „Ten přístěnek byl zamčený, vždy ho zamykám. Jak jste ho otevřel?“

Neodpověděl jsem. Paklíč ještě stále trčel v zámku. Byl bych se nejraději propadl a určitě to na mně bylo vidět.

V náhlém záchvatu obrovského vzteku sáhl Conrad po mé holi ležící na psacím stole a zdvihl ji, aby mě uhodil.

„Ne Conrade, ne,“ řekl jsem.

Zaváhal s rukou zdviženou. „Proč ne? Zasloužíte to.“

„Protože to nemáte v povaze.“

„Ale já jo,“ křikl Keith. Bez okolků vytrhl svému dvojčeti hůl z ruky a rozmáchl se mi po hlavě.

Automaticky jsem zdvihl ruku k obraně, hůl zachytil a přitáhl k sobě větší silou, než jsem si uvědomil. Keith se hole držel, takže ztratil rovnováhu, převážil se dopředu a jen tak tak se oběma rukama zachytil psacího stolu, aby neupadl.

Všichni tři, Conrad, Keith i Dart, se zatvářili ohromeně. Je fakt, že tehdy dopoledne jsem už měl dojem, že se mi pomalu vrací síla, což bylo příjemné a cítil jsem se taky víc svůj. Jenomže ostatní si zvykli na to, že jsem slabý a s ničím jiným nepočítali.

Pak jsem se nicméně o hůl opřel. Keith se vzpřímil, v očích hrozbu smrti.

Obrátil jsem se ke Conradovi: „Chtěl jsem se podívat na ty plány.“

„Proč?“

„Je architekt.“

„Stavitel,“ opravil ho otec.

„Oboje,“ řekl jsem stručně. „Já se skutečně velmi omlouvám, velmi. Měl jsem vás poprosit, abyste mi ty plány ukázal.“

Neměl jsem se sem samozřejmě takhle dobývat. Já se nesmírně stydím... je mi skutečně velmi trapně...“

Což byla svatá pravda, ale provinilý jsem se necítil. Jen mi bylo trapně.

Conrad mi do toho blábolu skočil a zeptal se: „Jak jste věděl, kde plány hledat?“ Otočil se k Dartovi. „Jak to věděl? Ten přístěnek sám nemohl najít. Je k nerozeznání.“

Dart se tvářil stejně zahanbeně jako já. Obešel stůl a zastavil se kousek za mnou, jako kdyby se chtěl chránit před Conradovým rostoucím otcovským hněvem.

„To tys mu musel říct kde hledat,“ obvinil syna pohoršeně Conrad. „Tys mu to ukázal.“

Dart se chabě bránil: „Já si myslel, že na tom zase tolik není. O co vlastně jde?“

Conrad se na něj vytřeštěně zadíval. „Copak to nechápeš? Když to nechápeš, tak ti to těžko vysvětlím.“

Ale vy,“ otočil se ke mně, „o vás jsem si právě začal myslet, že se vám dá důvěřovat.“ Zklamaneč pokrčil rameny. „Vypadněte. Oba. Dělá se mi z vás nanic.“

„Ne,“ zarazil ho Keith. „Jak víš, že nic neukrad?“ rozhlédl se po místnosti. „Máš tady tolik stříbra a zlata, vždyť je to zloděj.“

Proklatý Keith, pomyslel jsem si a snažil se nepropadnout panice. Ukradl jsem víc než zlato a hodlal jsem si to ponechat. Sice jsem už měl víc síly, ale těžko říct jak bych dopadl, kdybych se měl poprat se dvěma. Ne, řekl jsem si, teď mi může pomoci jedině lest.

Do té chvíle jsem byl hanbou shrbený, ale teď jsem se narovnal, vypnul hrud', vystrčil bradu a snažil se tvářit sebejistě, jak jen jsem mohl. Opřel jsem hůl o psací stůl, rozepnul sako, svlékl je a hodil Conradovi.

„Tak si to prohléďte,“ řekl jsem.

Chytil zmačkanou látku. Keith mu vytrhl sako z ruky a prohledal kapsy. Nikde stříbro ani zlato, nic kradeného. Měl jsem na sobě volnou vlněnou kostkovanou košili, kterou jsem taky rozepnul, pak ještě knoflíky u manžet, košili jsem svlékl a taky hodil Conradovi. Stál jsem až do pasu nahý. Usmíval jsem se. Pak jsem si rozepnul zip u kalhot a začal rozpínat pásek.

„Kalhoty dolů?“ zeptal jsem se Conrada lehkým tónem.

„Boty, ponožky, co ještě prosím?“

„Ne, ne,“ byl zmatený. Mávl rukou. „Oblečte si zase tu košili.“ Hodil mně ji zpátky. „Důvěřovat se vám sice nedá a velmi jste mě zklamal, to přiznávám, ale zloděj patrně nejste.“

Otočil se ke Keithovi. „Nech ho být, Keithi. Když si s ním chceš něco začít, tak jinde, ne tady.“

Oblékl jsem si košili a zapnul.

Dart řekl pokorně: „Tati, já se hrozně omlouvám.“

Conrad máchl rukou. Dart proklouzl kolem psacího stolu a ustrašeně se zadíval na Keithe, který ještě stále držel v ruce moje sako.

Šel jsem za Dartem, trochu jsem kulhal, hůl svíral v ruce jako oporu, ale i jako zbraň.

Conrad prohlásil tvrdým, neúprosným tónem: „Už vás nechci nikdy vidět, pane Morrisi.“

Sklonil jsem hlavu v přiznání své chyby.

Keith měl stále ještě moje sako.

Nehodlal jsem si o ně říct. Člověk nemá pokoušet štěstí. Stačilo málo a sopka mohla vybuchnout. Byl jsem rád, když jsem bez úrazu došel ke dveřím, proplížil se do haly a přes ní už potom zcela nedůstojně spěchal mírným poklusem. Conrad mnou v tu chvíli určitě pohrdal jak hadem.

Zadržoval jsem dech až do chvíle, kdy jsme vyšli z domu.

Neožýval se za námi žádný vzteklý řev.. Dart spěchal k vozu, vedle kterého teď stál zaparkovaný Keithův jaguár, a netrpělivě na mě mával, ať si pospíším. Pohyboval jsem se přece jenom pomaleji.

Když konečně nastartoval, když jsme se rozjeli, zhluboka si oddechl. „Páni, že ale byl rozzuřený!“

„Ty jsi taky houby hlídka,“ řekl jsem hořce. „Jak to, že mě nevaroval?“

„No prostě tak, odpusť.“

„Ty jsi usnul?“

„Ne... ne... já si čet.“

V tu chvíli mi to došlo. „Ty sis četl ten pitomý časopis pro plešatý!“

„No... já...“ zahanbeně se usmál, přiznal se.

Co se stalo, stalo se. Kdyby včas zatroubil, stačil bych se přemístit z Conradovy posvátné skříšky do koupelny vedle zadního vchodu. Že mě chytil doslova při činu, nebyla jenom velice nepříjemná zkušenost, ale vyplývala z toho i jistá možnost, že se Conrad bude chtít přesvědčit, jestli v krabicích něco nechybí. Důsledky by mohly být nedozírné.

„Tobě to trvalo strašně dlouho,“ vyčítal mi Dart. „Proč ti to tak dlouho trvalo?“

„No než jsem si všechno prohlídnul...“

„Navíc se vrátili Keithovým autem,“ omlouval se Dart. „A já vyhlížel tátovo auto.“

„Přesto žádná slavná hlídka nejsi.“

„Ty ses tvářil strašně provinile,“ řekl Dart a snažil se tak vinu přesunout na mne.

„Já se taky cítím provinile.“

„Ovšem to, že si Keith myslel, že bys dokázal něco ukrást...“ zarazil se. „Víš, když sis sundal košili...“

Teda já věděl, že na tebe spadnul kus těch tribun, ale že máš tolik odřenin a pohmožděnin a ty svorky... to přece musí bolet.“

„Teď už to nebolí,“ povzdechl jsem si. Předtím jsem v rozčilení zapomněl, že Dart stojí za mnou. „Mně spíš překáží v chůzi tržné rány na nohách, ale ty už se taky lepší.“

„Keithe jsi ale pěkně vyvedl z míry, když jsi chytil tu hůl.“

Spíš jsem ho poučil, že si musí počínat opatrněji, řekl jsem si trpce. Což vůbec není dobře, aspoň z mého hlediska.

„Kam vlastně jedeme?“ zeptal se Dart. Vyjel z brány a automaticky zamířil k závoďišti. „Jedeme ke Gardnerovým?“

Snažil jsem se soustředit. Snažil jsem se trochu sebrat.

Zeptal jsem se: „Jede dnes Rebeka někde, nevíš?“

Odpověděl nechápavě: „Ne, já myslím že ne. Byla samozřejmě na té schůzi.“

„Musím si promluvit s Marjorie,“ řekl jsem. „A taky bych se chtěl zastavit ve Stratton Hays.“

„Nevím, o čem mluvíš.“

„Ne, ale zavezeš mě tam?“

Dal se do smíchu. „Takže já jsem teď tvůj šofér?“

„Jsi určitě lepší šofér než hlídka.“

„To ti pěkně děkuju.“

„Nebo mi půjč auto,“ navrhl jsem.

„Ne, já tě tam dovezu. S tebou se člověk nenudí.“

„Tak prosím tě nejdřív ke Gardnerovým.“

Když jsem se objevil v jejich kuchyni, vlídná paní Gardnerová neprojevila žádnou radost. Prohlásila, že jsem jí pět kuchařů půjčil na necelou hodinu a to prý nestačí. Nabídl jsem jí tedy jejich služby na delší dobu. Prý souhlasí.

„Ale kdyby se vám zdálo, že je tu nechávám příliš dlouho, řekněte mi to prosím,“ požádal jsem ji.

„Nebudte bláhový, já jsem hrozně ráda, že jsou tu. Ostatně Roger říká, že nebýt vás, hrozil by mu vyhazov a my bychom starostí nevěděli kudy kam.“

„Opravdu si to myslí?“

„On to ví.“

Vděčný a taky trochu uklidněný jsem odešel do autobusu, kde jsem si v klidu a o samotě přehrál kazetu.

Darta jsem nechal u Gardnerů v kuchyni.

Ukázalo se, že na kazetě je telefonický rozhovor z mobilního telefonu. U mobilu je odposlouchávání ďábelsky snadné, stačí scanner poblíž vysílače a přijímače.

Vždycky mi vadila náhodnost toho, co se z odposlechu dostane na veřejnost. Co to může být za lidi, když den po dni odposlouchávají soukromí jiných, všechno natočí v naději, že vyslechnou něco, co se dá prodat. V tomhle případě to asi někomu stálo zato.

Konverzaci vedly dva hlasy. Jeden by se možná dal identifikovat jako Rebeky, druhý byl mužský hlas, s výrazným jihovýchodním přízvukem. Neartikuloval jako nevzdělaný prostý člověk, ale určité souhlásky ve středu slov přece jen zněly příznačně.

„Rebeka Strattonová?“ zeptal se.

„Ano.“

„Co pro mě máte, zlato?“

„Za kolik?“

„Jako vždycky.“

Po krátké odmlce řekla tlumeně: „Jedu v pátém v Soapstonu. Nemá šanci, není ve formě. Schovejte si co můžete na Catch-as-Catch, ten je jak baletka, plný elánu a oni si na něj dávají celý balík.“

„To je všechno?“

„Ano.“

„Děkuju, zlato.“

„Uvidíme se na dostizích.“

„Na stejném místě jako minule,“ řekl muž.

Kazeta dohrála a ztichla. Zasmušile jsem ji vyhodil z přístroje a zastrčil zpět do kapsy. Pak jsem šel dozadu do autobusu, rozeplul si zip u kalhot, vytáhl lesklou fotografii a obálky s nebezpečnými informacemi.

Z velké obálky jsem vyndal menší silnou hnědou obálku a nožem ji otevřel. Uvnitř byla další obálka, bílá, a další krátký dopis od Williama Strattona, třetího barona, synovi Conradovi, čtvrtému baronovi.

Stálo tam:

Conrade,

jsem z toho neuvěřitelně smutný. Prosím pamatuj si, že Keith je lhář. Jsem z toho zoufalý. Sháněl jsem se po určitých informacích, a teď nevím jak je použít. Rozhodnout se budeš muset ty, ale buď opatrný.

S.

S nepříjemným pocitem jsem bílou obálku otevřel a přečetl si obsažnější text. Než jsem skončil, roztřásl se mi ruce.

Starý pán, který nebyl mým dědečkem, mi ukázal, jak jednou provždy zkrotit Keitha. Naskládal jsem do obálek všechno jak bylo, našel lepicí pásku, přelepil s ní zevní větší obálku tak, aby ji nikdo nemohl náhodně otevřít. Pak jsem dlouho jen tak seděl s hlavou v dlaních a uvědomoval si, že kdyby Keith tušil co mám, bez váhání by mě zabil. Taky jsem si uvědomil, že záchrana před Keithem je pro mne spojená s takovým dilematem, jaké jsem si vůbec neuměl představit.

Nebezpečné informace. Nikoli nebezpečné —, smrtelné.

15...

Dart mě zavezl ke Stratton Hays. Cestou jsem vzal mobilní telefon a zavolal k Marjorie. Byla doma, ale v krajně nemilostivé náladě (jestlipak nás někdo odposlouchává?).

„Nepřišel jste na schůzi!“

„Ne. Omlouvám se.“

„Bylo to zmatené,“ řekla dopáleně. „Ztráta času. Keith věčně křičel a na ničem jsme se nedohodli. Nemohl dost dobře ignorovat návštěvnost, protože byla skvělá, ale pořád fanaticky trvá na tom, aby se závodistiště prodalo. Jste si jistý, že nedokážete zjistit, kolik dluží a komu?“

„Ví to Imogen?“ zeptal jsem se.

„Imogen?“

„Kdybych ji opil do němoty, třeba by něco věděla o záležitostech svého muže.“

„Že vám není hanba.“

„Není.“

„Přála bych si, aby něco věděla, ale nezkoušejte to s ní, protože kdyby vás při tom Keith chytil...“ Na chvíli se zarazila a pak se klidně zeptala: „Berete jeho výhrůžky vážně?“

„Musím.“

„Neuvažoval jste... o ústupu?“

„Uvažoval. Máte chvíli času? Rád bych vám pověděl několik věcí.“

Řekla, že za hodinu za ní můžu přijít domů, a na tom jsme se taky dohodli. Jel jsem s Dartem dál do Stratton Hays, kde jsme zaparkovali na stejném místě jako při první návštěvě, a Dart jako obvykle nechal klíče v zapalování.

Půvabný, velký panský dům, plný stínů zapomenutých životů a neviditelných duchů, tiše a klidně stál v tlumeném slunečním světle, dům vystavěný pro celá staletí, dům, ve kterém žil jediný člověk.

Ten jediný člověk, Darlington Stratton, budoucí pátý baron, se zeptal: „Co dál?“

„Máme skoro hodinu. Mohli bychom se podívat na severní křídlo?“

„Ale to je zřícenina, to jsem ti přece říkal.“

„Já se zříceninami zabývám.“

„Aha, já na to zapomněl. Tak dobře.“ Otevřel zadní dveře a znovu mě vedl rozlehlou nezařízenou přední halou s okny bez záclon a pak dlouhou chodbou, jako stvořenou pro obrazovou galerii, stěny však prázdné.

Na konci chodby jsme došli k moderním, hladkým, naleštěným dveřím se závory. Dart s nimi chvíli bojoval, pak se dveře se skřípěním otevřely a my vstoupili do prostředí jako stvořeného pro mne: neutěšený rozklad, shnilé dřevo, hromady suti a mezi tím rostoucí zeleň.

„Střechu sundali už tak dobře před šedesáti lety,“ řekl Dart zasmušile a podíval se vzhůru k nebi. „Když uvážíš všechny ty roky, co sem přšlo a padal sníh... horní patro prostě prohnulo a propadlo se sem. Dědeček se obrátil na památkáře a Národní dědictví... ale tam řekli, že se s tím nedá dělat nic jiného, než tohle křídlo strhnout a zbytek domu zachovat,“ povzdechl si. „Dědeček neměl změny rád, tak to prostě nechal a nic s tím nedělal.“

S obtížemi jsem přešel hromadu starých trouchnivých trámů a zadíval se do zpustlého prostoru, ohraničeného obvodovými zdmi, ale už bez podpěry.

„Buď opatrný,“ brzdil mě Dart. „Sem se bez ochranné přílby nesmíš.“

Prostor mě nijak neinspiroval, nevyvolal ve mně potřebu něco s tím udělat. Jediné, co jsem z toho krásného prostoru zmírajícího nedůstojným způsobem získal, byla chvíle klidu, balzám na rozrušené nervy, nesmírně působivá představa o rozměru času, o víře a pílí, s jakou se stavělo před čtyřmi sty lety. Konečně jsem se pohnul a vrátil se k Dartovi, stojícímu ve dveřích. „Dobrý. Děkuju.“

„Tak co si o tom myslíš?“

„Dědečkovi radili dobře.“

„Toho jsem se obával.“

Zavřel zase těžké dveře na závory a společně jsme se vrátili vstupní halou k zadnímu vchodu.

„Můžu si tu odskočit na záchod?“ zeptal jsem se.

„Jasně.“

Prošel kolem zadních dveří a zamířil k části domu, kterou sám obýval, v jižním křídle v přízemí.

Tam vládla pohoda a pohodlí s koberci, záclonami, starožitným nábytkem vonícím čerstvou politurou. Dart mě zavedl do koupelny, kde se mísilo staré zařízení s moderním. Koupelnu nejspíš zřídili v místnosti původně užívané k bydlení.

Byla tam velká viktoriánská vana na nožičkách a dvě moderní umývadla, zabudovaná do skříňky s mramorovou deskou.

Na desce stály lahvičky s šamponem a dalšími přípravky na vlasy. Bylo tam všechno možné, na co si člověk vzpomene.

Šel jsem k oknu s krajovou záclonou a zadíval se ven. Kousek vlevo jsem viděl Dartův vůz zaparkovaný na vjezdové cestě. Přímo přede mnou byly trávníky a stromy, vpravo květinová zahrada.

„Co je?“ zeptal se, když mě tam viděl stát. Po chvíli, když jsem se nepohnul, přešel ke mně a postavil se mi po bok, aby viděl co já.

Viděl to. Pátravě se na mě ohlédl a snadno mi četl myšlenky.

„To je na hovno,“ řekl.

Vzhledem k tomu, že jsme byli v koupelně a na toaletě, tak to byl výraz vhodný. Nicméně jsem na to nic neřekl, ale vykročil jsem z koupelny na zpáteční cestu.

Dart šel za mnou. „Jaks na to přišel?“

„Prostě jsem to uhádl.“

„Co teď uděláš?“

„Jedu k Marjorie.“

„Chci říct... se mnou?“

„Nic, to není moje věc.“

„Ale.“

„Byls v koupelně a ošetřoval sis vlasy a tím oknem jsi viděl, kdo si tehdy v pátek ráno půjčil tvůj vůz. Nikdo tě nebude mučit, aby to z tebe dostal. Prostě dělej dál, že nic nevíš a hotovo.“

„A ty víš... kdo to byl?“

Pousmál jsem se. „Pojďme za Marjorie.“

„Lee!“

„Pojď a poslechni si, co budu povídat.“

Dart zajel na konec vesnice Stratton k Marjorie. Její dům v ryzím raně georgiánském slohu, úpravný, s okny v úhledných řadách; elegantní stejně jako Marjorie sama, obklopovala dokonale udržovaná zahrada. Polokruhová cesta, po níž se přijíždělo k hlavnímu vchodu, měla u vjezdu i výjezdu ozdobné sloupky. Dart zaparkoval poblíž hlavního vchodu a jako obvykle nechal klíče v zapalování.

„Ty to nikdy nezamykáš?“ zeptal jsem se.

„Nač? Já bych se nezlobil, kdybych si musel koupit nový auto.“

„Tak proč si ho prostě nekoupíš?“

„Ale jednou si ho koupím.“

„Jsi jako tvůj dědeček.“

„Cože? Jo, nejspíš máš pravdu, jsem trochu po něm.“

Hlavní vchod Marjorieina domu nám otevřel sluha („Žije v minulosti,“ zamumlal Dart) a ochotně nás vedl přes halu do obývacího pokoje. I tam jako kdyby se zastavil čas a všechno, jak se dalo očekávat, bylo zařízené s dokonalým vkusem. Jemné barvy, tlumená růžová, zelená a zlatá. Na oknech původní okenice a podél oken spadaly k podlaze dlouhé záclony a nařasené závěsy. Z oken bylo vidět na zahradu zalitou sluncem.

Marjorie seděla v širokém křesle vévodícím místnosti. Vypadala věru velitelsky. Jako obvykle byla v tmavomodrých šatech s bílým u krku, působila jako rozkošná něžná panenka, a o jejím tvrdém jádru v tu chvíli nebylo ani potuchy.

„Sedněte si,“ zavelela a my oba se posadili poblíž. Já na malou pohovku, Dart na židli s tenkými nožkami. Nejspíš byla hodně drahocenná.

„Řekl jste, že mi máte co vyprávět, Lee.“

„Ano,“ přikývl jsem. „Přece jste chtěla, abych pro vás něco zjistil.“

„Jenže pokud jde o Keithovy finance, zklamal jste,“ přikývla energicky. „To už jste mi řekl.“

„Ano, ale... pokud jde o vaše další pokyny...“

„Pokračujte, pokračujte,“ řekla, když jsem se zarazil. „Vybavuji si velmi přesně, že jsem vás ještě žádala, abyste zjistil, jakým způsobem ten mizerný architekt nutí Conrada, aby ho nechal projektovat nové tribuny.“

Dart se zatvářil překvapeně. „Pokyny?“ zeptal se.

„Ano ano,“ řekla jeho prateta podrážděně. „Lee a já jsme uzavřeli dohodu. Potřásli jsme si na to rukou, že?“ obrátila se ke mně. „Byla to dohoda, kterou jste nechtěl zrušit.“

„Teto Marjorie,“ Dart žasl, „Lee pro tebe pracuje?“

„A co je na tom špatného? Šlo nakonec o zájmy rodiny. Jak vůbec můžeme cokoli plánovat, když neznáme situaci?“

Světoví politici se od ní mají co učit, pomyslel jsem si s obdivem. Pod zvlhčenými bílými vlasy se skrýval pronikavě bystrý mozek.

„Jak jsem se tak rozhlížel,“ řekl jsem, „dozvěděl jsem se o Forsythovi a těch sekačkách.“

Dart zalapal po dechu a Marjorie se rozšířily zorničky.

Pokračoval jsem: „Taky jsem se dozvěděl o těch potížích, které měla Hanna, a jak to všechno dopadlo.“

„O čem to mluvíš?“ zeptal se Dart zmateně.

Marjorie ho poučila: „Hanna se zbláznila do jednoho cikána a otěhotněla s ním, husa jedna. Cikán chtěl peníze, Keith ho napadl a William potom cikána musel vyplatit.“

„To chceš říct...“ Dartovi to zvolna docházelo, „že Jackův otec je cikán?“

„Skoro. Nebyl to vlastně žádný Róm. Byl to budižkničemu, tulák,“ doplnila Marjorie.

„Ach můj bože,“ hlesl Dart.

„Ale o tom už nebudeme mluvit,“ rozhodla Marjorie energicky. „Hanna řekla Jackovi, že jeho otcem je cizinec, aristokrat, kterého by možný skandál zničil.“

„Ano,“ řekl Dart chabě. „Jack mi to sám vyprávěl.“

„Tak ho v tom nech. Doufám, Lee, že to je všechno,“ obrátila se ke mně.

Vtom zazvonil telefon vedle jejího křesla. Sáhla po sluchátku a poslouchala.

„Ano... kdy? Dart je tady, Lee taky. Dobře.“ Zavěsila a obrátila se k Dartovi: „To byl tvůj otec, říká, že sem jede. Mám dojem, že je strašlivě rozzlobený. Co jste provedli?“

„Přijde s Keithem?“ zeptal jsem se přerývaně a Marjorie si toho okamžitě všimla.

„Vy se Keithe bojíte!“

„To je pochopitelné.“

„Conrad říká, že ho sem posílá Keith, ale jestli s ním Keith jede nebo ne, to nevím. Chcete raději odejít teď hned?“

Ano, chtěl jsem zmizet, ale nechtěl jsem odejít. Představoval jsem si, jak v jejím klidném obývacím pokoji dochází k vraždě, a tiše jsem doufal, že nedopustí, aby k ní došlo.

Řekl jsem: „Přinesl jsem vám ukázat jednu fotografii. Je v Dartově voze, já tam pro ni skočím.“

Vstal jsem a vykročil ke dveřím.

„Ne abys ujel a nechal mě tady,“ řekl Dart a nemyslel to tak úplně žertem.

Pokušení bylo nemalé, ale kam bych nakonec jel. Vyzvedl jsem v autě z přihrádky ve dveřích obálku s fotografií a vrátil se do obývacího pokoje.

Marjorie fotografii vytáhla a nechápavě se na ni zadívala. „Co to má znamenat?“

„Hned vám to vysvětlím,“ řekl jsem. „Ale pokud sem jede Conrad, raději bych počkal, až u toho bude.“

Conrad to sem měl z domova blízko. Přišel velmi brzy a k mé úlevě bez Keitha. Byl však ozbrojený, držel v ruce brokovnici, věrnou průvodkyni majitelů venkovských panství.

Neměl ji zalomenou přes ruku, jak by se slušelo, ale připravenou ke střelbě.

Prošel kolem sluhy, který mu otvíral dveře a ani nestačil ohlásit: „Lord Stratton, madam.“ Přešel přes světlý čínský koberec a zastavil se přede mnou. Mířil na mne. Vstal jsem. Byl sotva tři kroky ode mne.

Nedržel pušku jako se drží, když člověk střílí na ptáky, měl ji u pasu, a zřejmě tak střílet uměl. Na tak malou vzdálenost by neminul ani komára.

„Jste lhář a zloděj,“ vrčel rozzuřeně a prsty se mu šhubaly u spouště.

Nehájil jsem se. Zadíval jsem se na něj, na jeho pušku, na fotografii, kterou Marjorie držela v ruce. Podíval se na ni taky. Poznal fotografii a v očích měl vraždu jako Keith. Mířil přímo na hrud’.

„Conrade,“ křikla Marjorie ostře. „Uklidni se.“

„Mám se uklidnit? Uklidnit? Tenhle odporný plaz se vloupal do mé tajné komory a okradl mne.“

„Možná, nicméně v mém domě ho střílet nebudeš.“

Bylo to téměř směšné, jenže od frašky k tragédii chybí vždy jen krok. Dokonce ani Dart se nesmál.

Obrátil jsem se ke Conradovi: „Osvobodím vás od vydírání.“

„Cože?“

„O čem to mluvíte?“ zeptala se Marjorie.

„Mluvím o tom, proč Wilson Yarrow vyvíjí na Conrada tlak, aby mu zadal projekt nových tribun.“

Marjorie vykřikla: „Takže jste na to přece jen přišel!“

„Je ta puška nabitá?“ zeptal jsem se Conrada.

„Samozřejmě je.“

„Nebyl byste... nemohl byste mířit někam jinam?“

Stál přede mnou rozkročený, bez pohnutí, neotřesitelný.

„Tati,“ zaprosil Dart.

„Ty buď zticha,“ odpověděl jeho otec ostře. „Tys ho naváděl!“

Rozhodl jsem se riskovat: „Wilson Yarrow vám řekl, že když ten projekt nezádáte jemu, postará se, aby Rebece vzali licenci.“

Dart se na mě vytřeštěně díval a Marjorie řekla: „To je absurdní.“

„Ne. Není to absurdní. Na té fotografii je Rebeka, jak na dostihovém závodišti přijímá svazek bankovek od člověka vyhlížejícího jako bookmaker.“

Měl jsem hrozné sucho v ústech. Ještě nikdy na mě nikdo v hněvu nemířil stříelnou zbraní. Utěšoval jsem se tím, že Conrad se přece jenom umí ovládat, zatímco Keith ne, ale stejně jsem měl vlasy mokré potem.

„Poslechl jsem si tu kazetu,“ řekl jsem.

„Vy jste ji ukradl.“

„Ano ukradl, což je zavrženíhodné.“

„Takže teď mě budete vydírat vy.“ Ruka u spouště se napjala.

„Proboha Conrade,“ řekl jsem zoufale, „trochu myslíte, já vás přece vydírat nebudu. Ale postarám se o to, aby s tím přestal Yarrow.“

„Jak?“

„Řeknu vám to jediné, až odložíte tu prokletou flintu.“

„Jakou kazetu?“ zeptal se Dart.

„Tu kazetu, cos mu pomohl u mě ukrást.“

Dart se tvářil nechápavě.

„Ne, Dart o ničem neví,“ bránil jsem ho. „Byl ve voze.“

„Keith ti přece prohledal sako,“ namítl Dart.

Sáhl jsem do kapsy kalhot a vytáhl kazetu. Conrad se na ni krátce podíval a mířil na mne dál. Měl jsem strachu víc než dost.

„Tahle kazeta,“ řekl jsem Marjorie, „je magnetofonový záznam telefonického rozhovoru, ve kterém Rebeka prodává informace o koních, které má jet. To platí za nejhorší dostihový zločin. Kdyby někdo tu kazetu spolu s fotografií poslal dostihovým funkcionářům, znamenalo by to konec její kariéry. Vzali by jí licenci a jméno Stratton by bylo na věky pošpiněno.“

„To by přece neudělala,“ zakvílel Dart.

Když promluvil Conrad, jako by ho slova páčila na jazyku: „Přiznala se.“

„Ne!“ vzdychl Dart.

„Já ji vyzval, ať se hájí,“ řekl Conrad. „Přebral jsem jí tu kazetu, ale ona dokáže být strašně tvrdá.“

Poslouchala, jako by byla z kamene. Pak prohlásila, že stejně nedopustím, aby to Yarrow použil.“ Conrad polkl. „Měla pravdu.“

„Odložte tu pušku,“ řekl jsem.

„Ne.“

Hodil jsem kazetu Dartovi, tomu se nepodařilo ji chytit a upustil ji na zem. Shýbl se pro ni.

„Dej to Marjorie,“ řekl jsem a Dart uposlechl.

„Když z té brokovnice vyndáte patrony a postavíte ji tamhle ke zdi,“ řekl jsem Conradovi, „řeknu vám, jak se Yarrowa zbavíte. Dokud máte prst na spoušti, nepovím nic.“

Marjorie se energicky ozvala: „Conrade, přece víš, že ho nezastřelíš. Tak tu pušku odlož, jinak se ti to nakonec povede, aniž bys chtěl.“

Můj drahý strážný anděle! Conrad jako by se najednou probudil z šílenství, jako by stál pod studenou sprchou. Nerozhodně se díval na zbraň. Byl by ji určitě odložil, ale v tu chvíli vpadla do místnosti jako vichřice Rebeka. Předběhla sluhu.

„Co se tu děje?“ vyštěkla. „Mám právo to vědět!“

Marjorie se na ni jako obvykle zadívala s nemilostí. „Když uvážím, cos provedla, nemáš právo vůbec na nic.“

Rebeka se zadívala na Marjorie se svou fotografií, a s kazetou, i zbraň v rukou otcových. Nakonec se výhružně zadívala na mě.

„Keith mi řekl, že tenhle... tenhle...“ ukázala na mě a nenacházela slova, „... že ukrad věci, za které můžu přijít o licenci...“

Naléhavě jsem Conradovi řekl: „Ta nahrávka je podvrh.“

V tu chvíli Rebeka propadla amoku. Zatímco se ostatní členové rodiny snažili pochopit, co jsem to vlastně řekl, jediným pohybem otci vytrhla z ruky zbraň, přiložila ji k rameni, rychle zamířila a bez jediného zaváhání stiskla spoušť.

Viděl jsem ji na očích, co se chystá udělat, a prudce jsem sebou hodil do strany na zem, na koberec.

Převalil jsem se na břicho a broky mě minuly jen o vlasek. Věděl jsem, že zbraň má dvě hlavně, dvě patrony, a že ráně do zad neuniknu.

Místnost naplnila hromová rána, zablesknutí, kouř a ostrý zápach střelného prachu. Můj bože, pomyslel jsem si. Dobrý bože tak ne Keith, ale Rebeka.

Druhá rána nenásledovala. Krčil jsem se na podlaze, doslova krčil. Cítil jsem zápach střelného prachu, vzduch jako by se chvěl ozvěnou po ráně, ale... bylo ticho.

Pohnul jsem se, pootočil hlavu, zahlédl Rebečiny boty. Pak jsem pomalu zrak zdvihl až k jejím rukám.

Nemířila na mě, nečekala mě druhá rána.

Měla ruce prázdné.

Pomalu jsem se podíval doprava... Zbraň držel Conrad.

Dart si klekl u mé hlavy. „Lee,“ řekl nešťastně.

„Minula mě.“

„Dobrý bože! Lee!“

Sotva jsem lapal po dechu, ale nemohl jsem tak zůstat ležet věčně. Překulil jsem se a posadil se. Nohy by mě ještě neunesly.

Výstřel otřásl všemi, dokonce i Rebekou.

Marjorie, rovná jako svíčka, bílá jako stěna, ústa pootevřená, jako by zkameněla. Na Conradovi jsem viděl, že si představuje, k jaké krvavé spoušti mohlo dojít. Na Rebeku jsem se ještě nedokázal podívat.

„Ona nechtěla,“ řekl Conrad.

Ba ne, ona chtěla, bez ohledu na následky.

Pracně jsem zakašlal. Jednou, podruhé. „Ta nahrávka je podvrh.“ Tentokrát se mě nikdo nepokusil zabít. „Nechápu,“ řekl Conrad.

Zhluboka, pomalu jsem se nadýchl a čekal jsem, až se mi zklidní puls.

„Přece to nemohla udělat,“ řekl jsem. „Neudělala by to. Přece by neohrozila... výsostný chrám svého já.“

Conrad řekl zmateně: „Tomu nerozumím.“

Pak jsem se zadíval na Rebeku. Taky se na mě dívala, obličej tvrdý a nevyzpytatelný.

„Viděl jsem vás jet dostihy,“ řekl jsem. „Vy to milujete. A nedávno jsem vás slyšel říkat, že letos budete na žebříčku mezi prvními pěti. Mluvila jste nadšeně a vášnivě. Jste Strattonová, máte svojí hrdost, velkou hrdost, jste bohatá a špinavé peníze nepotřebujete. Naprosto vylučuju, že byste byla ochotná prodat laciné informace a riskovat, že si nenapravitelně zničíte pověst.“

Rebeka se na mě dívala zpod přivřených víček, obličej jako kámen.

„Ale ona přiznala, že to je pravda,“ namítl Conrad.

„Ten magnetofonový záznam vyrobila sama, chtěla vás přinutit, abyste nechal postavit nové tribuny. Mne chtěla zastřelit, abych vám to nemohl říct.“

„Rebeko!“ Conrad tomu nechtěl věřit. „Ten člověk lže, řekni že lže.“

Rebeka mlčela.

Obrátil jsem se k ní: „Bylo na vás vidět, že jste pod strašlivým tlakem. Možná se vám to na začátku zdálo jako docela dobrý nápad, nalhat otci, že vás někdo vydírá a přimět ho, aby se vás snažil zachránit od ztráty licence. Ale když jste to pak realizovala a jeho skutečně začali vydírat, litovala jste, že jste se do toho pustila. Jemu jste se k tomu ovšem nepřiznala. Pokračovala jste ve svém drastickém, šíleném plánu jak docílit modernizace Stratton Parku, a byla jste z toho vnitřně úplně rozvrácená. Začala jste ztrácet... duševní rovnováhu.“

„Ty ramínka!“ vydechl Dart.

„Ale proč Rebeko?“ prosil Conrad celý nešťastný. „Přece bych pro tebe udělal cokoli...“

„Je ale možné, že byste nechtěl stavbu nových tribun, a už vůbec ne, aby je projektoval Wilson Yarrow,“ namítl jsem.

„A byl to on, že, kdo za vámi přišel a řekl: Mám důkazy proti vaší dceři a pokud jí chcete zachránit čest, musíte mi ten projekt zadat.“

Conrad sice přímo neodpověděl, ale zlomil hlaveň, roztřesenými prsty vytáhl patrony, jednu prázdnou, začernalou, druhou nespotřebovanou, jasně oranžovou. Strčil obě do kapsy a brokovnici opřel o zeď.

V tu chvíli se ozvalo tiché zaklepání na dveře. Conrad šel otevřít. Za dveřmi stál sluha a tvářil se ustaraně.

„Všechno je v pořádku,“ uklidňoval ho Conrad přesvědčivě. „Brokovnice spustila náhodně. Je to nepříjemné a bude se tu muset uklidit obávám se, ale na to je času dost.“

„Ano pane.“

Dveře se zavřely. Teprve v tu chvíli jsem zaregistroval, že broky rozbily nástěnné zrcadlo a roztrhaly hedvábné zlaté čalounění na křeslech. Unikl jsem věru jen tak tak.

Sáhl jsem po holi ležící vedle malé pohovky, kde jsem předtím seděl, a pracně se zdvihl na nohy.

„Určitě jste se Keithovi nějak o vydírání zmínil,“ řekl jsem Conradovi. „Použil to slovo ve spojení s Yarrowem, všichni jsme ho slyšeli.“

Conrad bezradně pokrčil rameny. „Keith na mě pořád naléhal, ať zapomenu na nové tribuny, a já mu řekl, že prostě nemůžu,“ odmlčel se. „Jak jste na to všechno ale přišel vy?“

„Zaprvé jsem vystudoval stejnou školu jako Wilson Yarrow.“

„Ale on je architekt,“ podivila se Marjorie.

„Ano. Když jsem ho viděl... když jsem slyšel jeho jméno... neurčitě se mi vybavilo, že s ním něco není v pořádku. Pak jsem vyhledal jednoho kolegu, spolužáka, se kterým jsem léta nebyl ve spojení, a zeptal se ho na Yarrowa. Ten kolega si během studií psal deník, kam si taky zapsal, co se o Wilsonu Yarrowovi povídá: že získal velmi prestižní cenu za kradený projekt, který vědomě odevzdal pod svým jménem. Škola mu tehdy cenu odebrala, ale celou aféru ututlala.

Nicméně skvrna nepoctivosti na Yarrowovi ulpěla. Jsou celé stovky architektů, kteří stejně jako já spojují jméno Yarrow s něčím špinavým. To víte, v každé profesi se věci roznesou a spousta lidí má lepší paměť než já. Skvělá kariéra, kterou tehdy Yarrowovi prorokovali, se nikdy neuskutečnila. Mohli jste si všimnout, že na plánech, které vám předložil, je jen jeho jméno. To znamená, že nepracuje u žádné firmy. Je dobře možné, že vůbec není zaměstnaný. Teď je obrovský nadbytek architektů, školy jich rok co rok chrlí víc, než kolik jich může najít uplatnění. Předpokládám, že uskutečnění projektu Stratton Parku pro Yarrowa znamenalo možnost získat jméno. Myslím, že by udělal cokoli pro to, abyste mu projekt zadali.“

Všichni poslouchali napjatě, dokonce i Rebeka.

Pokračoval jsem: „Než jsem vůbec poprvé přišel do Stratton Parku, řekl mi Roger Gardner, že nové tribuny projektuje architekt, který neví zhora nic o dostizích, o potřebách dostihového publika vůbec nemá potuchy a nenechá si poradit. Roger tvrdil, že ten architekt závodisti zničí, ale že Conrad na něm trvá.“ Odmíchl jsem se. Nikdo nepromluvil.

Pokračoval jsem: „Proto jsem minulou středu přijel na vaši valnou hromadu, abych vás všechny poznal a pozorně vyslechl. Zjistil jsem, co každý z vás od závodisti očekává, co vlastně chce. Marjorie si přála, aby věci zůstaly jak jsou. Vy, Conrade, jste chtěl nové tribuny, ale ve skutečnosti jste je chtěl jenom proto, abyste zachránil Rebeku před hanbou. To jsem ovšem ještě tehdy nevěděl. Keith chtěl závodisti prodat, protože potřebuje peníze. Rebeka chtěla nové tribuny a všechno nové, nového ředitele, nového hlavního funkcionáře: chtěla prostě, aby starý Stratton Park dostal novou tvář.

Marjorie tehdy tu schůzi vedla způsobem, před kterým by se musely sklonit i světové velmoci. Nakonec vás všechny usměrnila tak, že bylo po jejím, což znamenalo, že Stratton Park bude pro nejbližší budoucnost v provozu bez jakýchkoli změn.“

Dart se na svou prateť díval s obdivem. Už se skoro začínal usmívat.

„S tím se ovšem Rebeka nesmířila a Keith taky ne. Tehdy už Keith získal služby herce Harolda Questa, aby u brány vyvolával nepříjemnosti demonstrací proti dostihovému sportu, aby při příštích dostizích odradil návštěvníky, tím snížil přitažlivost závodisti a tudíž snížil příjmy, až by se závodisti položilo, všichni byste se ho pak museli vzdát a rozprodat ho na parcely. Keith taky zaplatil Haroldu Questovi za podpálení překážky u otevřeného příkopu. To byl symbolický akt, protože u příkopu se předtím jeden kůň zranil tak, že ho museli utratit. Jenomže to všechno nevyšlo jak víte, žádoucí účinek se nedostavil. Keith není chytrý, zato Rebeka...“

Chvilí jsem váhal. Některé věci vyřčeny být musely, a já si marně přál, aby je vyřkl někdo jiný, ne já. Začal jsem nepřímě: „Mezi členy rodiny Strattonových jsou v současné době dva dobromyslní a neškodní lidé, a to Ivan a Dart. Výsostně inteligentní je jen jedna osoba, Marjorie. Pak tu je Conrad vzbuzující dojem, že je energičtější a rozhodnější, než jaký ve skutečnosti je. Ve všech Strattonech je určitá dávka bezohlednosti a unáhlenosti, to vás stálo už hodně peněz. Když se tyto vlastnosti spojí s nedostatkem inteligence a s arogancí, vznikne Forsyth a jeho sekačky. Většina Strattonů stejně jako Forsyth věří, že jim všechno projde. A pokud by neprošlo, pak věří, že se rodina spojí, uplatní svůj vliv a zaplatí, aby toho či onoho zachránila. V minulosti to tak vždycky fungovalo.“

„A bude fungovat dál,“ přikývla Marjorie energicky.

„A bude fungovat dál,“ souhlasil jsem, „pokud to půjde. Velmi brzy budete potřebovat mnoho síly a energie na to, abyste zabránili velkým škodám.“

Kupodivu všichni poslouchali a nikdo se mě nesnažil zarazit.

Opatrně jsem pokračoval: „Rebečin sklon k bezohlednosti a násilí je pod kontrolou a vybijí se ve vášnivě soutěživosti v nebezpečném sportu. Rebeka má obrovskou odvahu a touhu vítězit. Současně jí ovšem diktuje i nesmírná vůle, aby bylo po jejím. Když Marjorie zablokovala plán projektu nových tribun, rozhodla se Rebeka pro velmi jednoduché řešení. Zbavit se starých.“

Tentokrát Conrad pohoršeně protestoval a Marjorie se k němu připojila. Rebeka a Dart ne.

Obrátil jsem se k Rebece: „Předpokládám, že jste ten úkol svěřila Wilsonu Yarrowovi. Nejspíš jste mu řekla, že když to neudělá, může se se zadáním projektu rozloučit.“

Bez mrknutí, upřeně se na mě dívala. Nezkrocená vichřice.

Pokračoval jsem: „Wilson Yarrow už se tak jako tak nemálo namočil, když vás vydíral. Bylo mu stejně jako vám jasné, že jestli zničí podstatnou část hlavních tribun, nezbude než postavit nové. Staré tribuny znal a jako architekt věděl jak docílit co nejvíce škod co nejmenší silou. Schodiště bylo hlavním, ústředním článkem celé budovy. Řekl si, že zničí-li schodiště, zhroutí se i přilehlé místnosti.“

„Já s tím neměla nic společného,“ vykřikla Rebeka náhle.

Conradem to trhlo, byl zděšený.

„Viděl jsem ty nálože před explozí,“ obrátil jsem se k Rebece. „Viděl jsem, jak byly založené. Byla to profesionální práce, sám bych to neudělal líp. Znáám řadu obchodníků se vším možným, kteří nejsou tak zodpovědní jako můj přítel Henry a ochotně člověku prodají cokoli bez velkého vyptávání. Ovšem ani pro odborníka na demolice není snadné odhadnout potřebné množství výbušniny. Každá stavba má slabiny a odolná místa. A tak se stává, že člověk spíš použije víc výbušniny, než je třeba. Yarrow použil tolik, že zbořil celou polovinu budovy.“

„Ne,“ řekla Rebeka.

„Ale ano. Vy dva jste rozhodli, že nejlepší bude načasovat to na Velký pátek dopoledne, protože na

závodišti nikdo nebude.“

„Ne.“

„Wilson Yarrow vyvrtal díry a uložil nálože, zatímco vy jste venku hlídala.“

„Ne!“

„Tohle nemohl riskovat bez hlídky. Když už se člověk odhodlá ke zločinu, musí někde postavit hlídku, na kterou se může spolehnout.“

Dart se zavrtěl. Pak se nezadržitelně začal usmívat.

„Vy jste seděla a hlídala v Dartově voze,“ dodal jsem.

Rebeka se na mě vytřeštěně podívala. Sice opakovala „ne“, ale znělo velmi nepřesvědčivě.

„Napadlo vás,“ pokračoval jsem, „že jestli pojedete svým nápadným červeným ferrarim, náhodný chodec nebo dělník by si mohl všimnout, že jste se na závodisti ukázala, když není dostihový den, mohl by si to zapamatovat a mohl by to po výbuchu ohlásit. Tak jste tedy zajela ke Stratton Hays, zaparkovala, vzala si Dartův vůz, ve kterém jako vždy byly v zapalování klíčky, a odjela jste na závodisti. Dartův vůz je tam k vidění často a je tak nenápadný, že si ho těžko někdo všimne. Jenomže jste zapomněla na herce Harolda Questa, člověka, který do všeho strká nos. Kdyby Harold Quest a jeho skupina byli skuteční demonstranti, na Velký pátek by k bráně vůbec nešli. Jenže oni tam byli. Byla jste nepochybně zděšená, když Harold Quest ohlásil, že na závodisti viděl Dartův vůz a když ho přesně policii popsal. Ovšem zdaleka jste nebyla tolik zděšená, jako kdyby Harold Quest popsal vaše ferrari.“

„Tomu nevěřím,“ řekl chabě Conrad. Věřil tomu.

„Předpokládám, že jste na závodisti zavezla Yarrowa i s výbušninami, protože policie vůz prohlédla, provedla příslušné testy a našla stopy po střelném prachu.“

Rebeka mlčela.

„Dart ví od samého počátku, že jste to byla vy nebo vy a Yarrow, kdo vyhodil tribuny do povětří.“

„Dart vám to řekl,“ utrousila Rebeka a vztekle se obrátila k Dartovi. Ten se tvářil zděšeně a ukřivděně.

„Tys mě tomu člověku udal, tomuhle...“

„Neudal,“ řekl jsem tvrdě. „Dart se k vám choval důsledně loajálně. Včera ho na policii hodně potrápili a on vás jediným slovem neprozradil. Nařkli ho, že výbuch nastražil sám, a ještě pořád platí za jejich hlavního podezřelého. Však ho taky budou znovu vyslýchat. Jsem přesvědčený, že se o vás vůbec nezminí. Je na vás hrdý, i když si současně myslí, že jste trochu bláznivá. Ale je Stratton, takže vás nevyzradí.“

„Jak tohle víš?“ kvílel zoufale Dart.

„Stál jsem vedle tebe, když zvítězila v dostihu.“

„Ano, ale... z toho jsi nic nemohl uhádnout.“

„Žiju a dýchám se Strattony už týden.“

„Jak tys na to přišel?“ zeptala se Rebeka svého bratra.

„Viděl jsem tvoje Ferrari z koupelny stát tam, kde normálně stojí moje staré auto.“

Řekla bezradně: „Stálo tam necelou hodinu.“

Conradovi sklesla ramena.

„Byla jsem zpátky v Lambournu dávno předtím, než to bouchlo,“ zlobila se Rebeka. „A Yarrow už byl v tu dobu v Londýně, aby ho tam lidi viděli.“

Po krátkém tichu se Marjorie zeptala: „Chtěla bych vědět, kdy jste začal Rebece podezírat?“

„To byly takové drobnosti.“

„Povídejte.“

„Tak tedy —, přímo fanaticky chtěla, aby se všechno změnilo.“

„A dál?“ vybízela mě Marjorie, když jsem se zarazil.

„Zmínila se o nových tribunách samé sklo. V Británii jsou tribuny se zasklenými prostorami, to je pravda, ale ne aby byly celé prosklené, a to byl záměr Yarrowova projektu. Tak mě napadlo, že už asi ten projekt viděla, přestože ho má Conrad bezpečně zamčený. Kromě toho...“

„Co?“

„Rebeka řekla, že jediná z celé rodiny ví, jaký je rozdíl mezi sedlovou a valbovou.“

Všichni až na Rebece se na mě nechápavě dívali.

„Tomu nerozumím,“ řekla Marjorie.

„To není dostihová terminologie,“ vysvětloval jsem. „Rogeru Gardnerovi to nic neříkalo.“

„Mně taky ne,“ řekl Conrad, „a já vlastním a jezdím koně celý svůj život.“

„Každý architekt by věděl, o čem jde. A stejně tak by to věděl stavitel, stavař, inženýr. Dostihový jezdec těžko. Tak mě napadlo, i když jsem z toho nic nevyvozoval, že Rebeka asi je ve styku s nějakým architektem, v častém styku, že spolu hovoří, a že by to mohl být Yarrow. Prostě mě to jenom tak napadlo a nijak zvlášť

jsem se tím nezabýval.“

Marjorie se tvářila zmateně, Conrad ne.

„A co to vlastně je?“ zeptal se Dart.

„Typ střechy. S dostihy to nemá nic společného.“

„Sedlová a valbová...“ řekl Dart zamyšleně. „Neopakoval si to náhodou tuhle tvůj nejmladší kluk?“

„Dost možná.“

„Měla jsem vás zabít, dokud to šlo,“ řekla Rebeka hořce.

„Já to od vás očekával.“

„Mířila přímo na tebe,“ řekl Dart. „Táta jí vytrhl brokovnici z ruky. Kdyby ses ho zeptal, nejspíš by řekl, že jedna rána zepředu by se možná dala vysvětlit jako nešťastná náhoda, ale kdybys to koupil podruhy zezadu, bylo by jasné, že to je vražda.“

„Darte!“ okřikla ho přísně Marjorie a já byl přesvědčený, že se nemýlil. Byl jedním z nich, znal je.

Conrad se zeptal své dcery: „Kdes vůbec na Yarrowa narazila? Jak ses s ním setkala?“

Pokrčila rameny. „Na jednom večírku. Hloupě vtipkoval a parodoval, všelijak se opičil. Tehdy mi někdo řekl, že je neobyčejně nadaný architekt, ale toho času na dně. Já chtěla nové tribuny, on chtěl práci. A tak jsme se dohodli.“

„Vy ale přece na mužské nejste.“

„Však on se mi taky nijak nelíbí,“ řekla tvrdě. „Já ho jen využila. Mám-li říct pravdu, tak jím pohrdám. Teď je, jak si umíte představit, úplně na dně.“

„Takže... co bude dál?“ zeptal se mě Conrad zdrceně.

„Policie?“

Zadíval jsem se na Marjorie. „Vy jste ta, která rodinu ovládá. Ovládáte ji už čtyřicet let, vládla jste dokonce i vlastnímu bratrovi, byť jemnou rukou.“

„Jak?“ zeptal se Dart dychtivě.

Marjorie se na mě prosebně zadívala, ale nebylo to kvůli ní, bylo to kvůli Perditě Fauldsové, když jsem Dartovi odpověděl: „To je tajemství tvého dědečka a on si je vzal do hrobu. To ti říct nemůžu.“

„Spíš nechceš,“ řekl Dart.

„Dobře, tak tedy nechci. Ať tak či onak, jestli s tímhle na policii půjdu nebo ne, nezáleží na mně, ale na Marjorie. Marjorie mi uložila, abych jí našel zbraň proti Yarrowovi, a to jsem splnil. Tím končím,“ odmíchl jsem se. Pak jsem ještě dodal: „Jsem si skoro jistý, že policie nemá a taky nenajde dost důkazů na to, aby mohla zahájit stíhání Dartu. Takže Darte, ty prostě nic nevíš. Zůstaň při tom a nic z toho nebude.“

„Ale co s Yarrowem?“ zeptal se Dart.

„To je taky na Marjorie. Uvědomte si, že kdybyste žalovali Yarrowa, vyšla by najevo role Rebeky, její plány, a taky žes o tom věděl. Pochybuju, že by k tomu Marjorie přikročila.“

„Ale co s Keithem?“ Marjorie se nijak nevyhýbala zodpovědnosti, kterou jsem na ni shodil. „Co s ním?“ Keith...

Otočil jsem se ke Conradovi: „Řekl jste Marjorie, že vás sem poslal Keith?“

„Ano, řekl.“

„Že vás sem poslal... se zbraní?“

Tvářil se zahanbeně. „Těžko mi to můžete mít za zlé. Chci říct, prostě když jste s Dartem odešli, zůstali jsme s Keithem v mé pracovně a rozebírali, jak jste se vloupal do toho přístěnku. Pak jsme našli v zámku ten váš paklíč nebo co to bylo a já poznamenal, že jste skutečně dost riskoval na to, že jste si chtěl jenom prohlédnout plány... Pak mě najednou napadlo, že jste se vlastně v posledních dnech zapletl do všeho.

A přestože se mi to nezdálo, napadlo mě, jestli jste nehledal ještě něco jiného, i když mi přišlo nepravděpodobné, že byste mohl o něčem vědět. Tak jsem se tedy šel podívat do krabice, kam jsem uložil fotografii a magnetofonovou kazetu. Když jsem ty věci nenašel, byl jsem tak zdrcený, že se mě Keith zeptal, co se děje, a já mu to řekl. Potom Keith prohlásil, a já s ním souhlasil, že nás nepochybně začnete vydírat.“

„Jistě. Vy vydíráte jeden druhého pořád. Zastrášujete se navzájem věčně a myslíte si, že všichni lidé jsou jako vy.“

Conrad pokrčil rameny, jako by si to skutečně myslel a považoval to za samozřejmost. „No nic,“ pokračoval. „Keith mě potom požádal, abych mu dal obálku, kterou mi svěřil otec krátce před smrtí. Řekl jsem mu, že to dost dobře nemůžu. Pak jsme se o to pohádali, ale otec mi tehdy skutečně dal přesné pokyny, že nesmím obálku nikomu vydat. Keith se mě pak zeptal, jestli vím, co v obálce je, já řekl že ne. Taky je to pravda. Keith trval na tom, že ji chce. Začal otvírat krabice a všechno z nich vysypávat. Snažil jsem se ho zarazit, ale víte, jaký je. Pak došel až k té krabici, do které jsem si tu obálku uložil, aspoň jsem

si to tak pamatoval, ale když ji vysypal, na dně nic nebylo... Řekl jsem si, že jste tu obálku dost dobře nemohl najít a odnést, protože jste přece nemohl vědět o její existenci. Skončilo to tak, že jsem Keithovi pomáhal tu obálku hledat. Všechno jsme vysypali na podlahu, vypadá to tam hrozně, já už to v životě nedám do pořádku..."

„Našels tu obálku?“ zeptala se Marjorie úzkostlivě.

„Ne, nenašel.“ Obrátil se ke mně a naléhavě se ptal: „Vím bezpečně, že tam ta obálka byla, v jedné zvláštní krabici pod starými pojistkami. Keith mi řekl, ať vezmu pušku a jdu za vámi... Ať vás zabiju.“

„Věděl, že to neuděláte,“ řekl jsem s jistotou.

„Jak to, že si tím jsi tak jistý?“ zeptal se Dart.

„Jedno z dvojčat by poutníka zabilo, druhé ne.“

„Rozcestí! Ty jsi ale hlava.“

Marjorie se na mě upřeně zadívala. Vůbec nechápala, o čem Dart mluví. „Vzal jste odtamtud tu obálku?“

„Ano.“

„Otevřel jste ji? Víte, co v ní je?“

„Ano.“

„Tak mi ji dejte.“

„Ne,“ potřásl jsem hlavou a zhluboka jsem se nadechl. „Tohle... tohle musím vyřídit sám.“

Vtom se vedle Marjorie rozdrnčel telefon. Rozhněvaně stiskla rty, že nás někdo vyrušuje a sáhla po sluchátku.

„Ano,“ pak se zatvářila podivně. „Ano, je tady.“ Podala mi sluchátko. „Volá Keith,“ řekla. „Chce s vámi mluvit.“

Keith už to ví, pomyslel jsem si, už ví, že mám ten dopis, a ví, co v něm je.

S nepříjemným pocitem jsem se ozval: „Ano?“

Chvilí mlčel, ale slyšel jsem ho oddechovat.

Míjely dlouhé vteřiny.

Nakonec promluvil. Řekl jenom pět slov, pak zavěsil. Pět nejděsivějších slov, jaká si lze představit.

„Rozlučte se se svými dětmi.“

Byl jsem jak omráčený.

Zasáhl mne blesk strachu, proběhl mnou od hlavy až k patě jak strašlivá křeč věštící neodvratnou katastrofu.

Stál jsem bez hnutí a usilovně se snažil vybavit si telefonní číslo Gardnerových. Nešlo mi to. Zavřel jsem oči a čekal, až se vynoří samovolně, jako rytmus a ne jako čísla. Pak jsem zalitý potem stiskl tlačítka.

Telefon zdvihla Rogerova žena.

„Kde jsou kluci?“ zeptal jsem se rychle.

„Budou u vás každou chvíli,“ uklidňovala mne. „Vyrazili, řekla bych... no... řekněme tak před patnácti minutami. Co nevidět budou u vás.“

„U mne... kde?!“

„No přece ve velkém stanu samozřejmě,“ řekla udiveně. „Jakmile dostal Christopher váš vzkaz, hned vyrazili.“

„Vezl je Roger?“

„Ne, je někde po závodisti, nejsem si jistá kde. Kluci šli pěšky. Lee... děje se něco?“

„Jaký vzkaz?“

„Telefonní vzkaz. Bral to Christopher...“

Hodil jsem sluchátko Marjorie a vyběhl z jejího obývacího pokoje, přes tichou halu, ven hlavním vchodem, kde jsem skočil do Dartova vozu. V běhu jsem kulhal, ale stejně jsem se pohyboval rychleji, než kdykoli předtím. Bylo mi jedno, že se řítím do pasti, že na mě čeká, co na mě čeká. Neměl jsem na vybranou, musel jsem se tam řítit a doufat, zoufale doufat, že Keith se spokojí se mnou a nechá naživu mé syny... Projel jsem Dartovým vozem vesnicí jak šílenec a byl bych docela vítal, kdyby se na mě pověsila policie, ale jako z udělání nikde nikdo, aby mě honil za nadměrnou rychlost.

Projel jsem hlavní branou a zajel na betonové prostranství před Rogerovou kanceláří. Stál tam Keithův stříbrný jaguár. Nikde nikdo... ale ano... Christopher... a Eduard... a Alan. Měli vytřeštěné oči a byli k smrti vyděšení. Vyskočil jsem z auta a běžel k nim, jako kdyby mě honili ďáblové.

„Táta!“ Na Christopherovi jsem viděl, že se mu obrovsky ulevilo. Nebylo to dobré. „Tati, spěchej!“

„Co se děje?“

„Ten člověk... ve velkém stanu.“

Okamžitě jsem se otočil.

„Zapálil tam ohýnky... a je tam Neil... a Toby... Neil křičí.“

Dal jsem se do běhu, ale ještě jsem na ně zavolal: „Jděte pro plukovníka Gardnera, řekněte mu, ať spustí hasicí zařízení.“

„Ale...“ ozval se Christopher zoufale. „My nevíme, kde Je.“

„Tak ho najděte.“

Slyšel jsem Neilův křik. Žádná slova, nic srozumitelného, prostě křičel strachy. Křičel!

Bylo to k nevydržení.

Vešel jsem do velkého stanu, proběhl střední chodbou a rozhlížel se po hasicím přístroji, který měl správně být u vchodu. Nikde nic, běžel jsem tedy dál a najednou vidím, že vedle mne běží Alan.

„Běž zpátky,“ křikl jsem na něj. „Alane okamžitě zpátky.“

Stan byl plný kouře a tu a tam na podlaze hořely malé ohníčky. Červené, oranžové, zlaté a žluté plameny tančily nad malými kalužemi a rybníčky. Na konci chodby, pevně a neochvějně rozkročený jako kolos stál Keith, na tváři vítězoslavný škleb...

Držel za zápěstí Neila. Ta drobná ruka se mu snadno držela. Paží nataženou od těla táhl chlapce do výšky, a ten se kroutil, bojoval, snažil se vyprostit, ale dotýkal se země sotva špičkami nohou, takže se nemohl vzepřít.

„Pusťte ho,“ zakřičel jsem zoufale. Pýchu jsem zahodil. Byl bych žebral a plazil se po zemi.

„Pojď si pro něj, nebo ho upálím.“

Vedle Keitha stála v ozdobném litinovém toulci dlouhá pochodeň planoucí velkým jasným plamenem. Takovou pochodeň používají lidé jako osvětlení při zahradních slavnostech, při procesích, ale taky k podpalování domů. Na jedné straně Neil, na druhé pochodeň, uprostřed Keith, v jedné ruce kanystr z plastické hmoty, bez uzávěru.

„Je to benzín, tati,“ křičel Alan po mém boku. „Vylil ho na zem a zapaloval. Měli jsme strach, že nás spálí, tak jsme utekli, ale Neila chytil... nedovol mu, aby ho spálil, tati.“

„Běž zpátky,“ křikl jsem na něj zoufale a Alan se slzami na tvářích na chvíli zaváhal.

Běžel jsem ke Keithovi, k jeho strašlivému šklebu, ke svému vyděšenému synovi. Běžel jsem k ohni co možná nejrychleji, jak jsem jen dokázal. Hnal mě instinkt.

Když se chce Keith něčeho zbavit, zapálí to...

Vyzraju na něj, pomyslel jsem si, srazím ho k zemi. Vezmu ho s sebou... ať už je to kamkoli, jakkoli.

Nečekal takový útok. O krok ustoupil a zatvářil se nejistě.

Neil křičel dál. Později jsem si uvědomil, že když jde člověku o vlastní dítě, dokáže neuvěřitelné věci.

V tu chvíli jsem vnímal jenom plameny, svůj obrovský hněv, zápach benzínu a to, k čemu vše směřuje.

Bylo mi jasné, že na mě chce chrstnout benzín a pak máchnout pochodní. Jenže když bude chtít máchnout pochodní a hodit po mně kanystr... bude muset pustit Neila. Musím ho srazit stranou, pryč od Neila, Neil musí zůstat živý.

Když jsem byl od Keitha asi šest kroků, bylo mi jasné, že se ohni nevyhnu. Ale Keith bude hořet se mnou a se mnou taky zemře. O to se postarám.

Vtom se ve zmenšující vzdálenosti mezi mnou a Keithem jakoby odnikud objevila drobná tmavá postava, samá ruka, samá noha, rychlá jako blesk. Vrazila do Keitha, ten ztratil rovnováhu, zamával pažemi a padal.

Toby... Toby!

V tu chvíli Keith Neila pustil. Rychle jsem svého malého syna odstrčil co nejdál. Benzín z kanystru

vyšplíchl Keithovi na nohy třpytným proudem. Jak se Keith potácel a snažil se vyhnout hořlavé tekutině,

zakopl o stojan s pochodní. Stojan se zakymácel, spadl, a pochodeň při pádu smrtící benzín zapálila.

Skočil jsem vpřed, pravou rukou popadl Tobyho, levou Neila, zdvihl oba ze země a obrátil se k útěku.

Těsně za našimi zády to v tu chvíli mohutně zahučelo, uhodila nás horká vlna a jako by hořel i vzduch. Ve

zlomku vteřiny, kdy jsem se ohlédl přes rameno, vidím, jak Keith otvírá ústa k výkřiku. Chtěl se

nadechnout, chtěl křiknout, ale plameny mu skočily do úst, jako kdyby je vtahoval do plíc měchem. Už ani

nehlesl, jen se přikrčil, držel se za hrud, oči vyřeštěné, bělma svítící, a pak padl tváří na zem do té strašlivé ohňové koule.

Hořela mi košile na zádech a Tobymu hořely vlasy. Běžel jsem s kluky v náručí co nejdál chodbou, až jsem zakopl, spadl, překulil se na záda, Neila pustil a rychle Tobymu dlaněmi vlasy uhasil.

Byla to strašná chvíle. Neil byl cítit benzínem, Toby taky, a všude kolem byly ohníčky, i na cestě ven všude hořelo.

Chvilí jsem jen tak ležel, lapal po dechu a snažil se nasbírat sílu. Levou rukou jsem držel plačícího Neila. Pak jsem se chtěl natáhnout, abych taky trochu utěšil Tobyho, ale vtom na nás z výšky začaly dopadat požehnané kapky vody.

Chladné, životadárné, syčely v malých ohničkách kolem nás, měnily je v černá spáleniště, změnily v kouřící a čadící spáleniště i zkroucenou postavu Keithovu.

Toby se o mě opíral a díval se na mne, jako by se nedokázal dívat jinam.

Řekl: „Tati, von tě chtěl upálit, vid’?“

„Ano, chtěl.“

„Já si to myslel.“

„Odkud ses tam vzal?“ zeptal jsem se.

„Z jídelny, co jsme byli na obědě. Já se tam schovával...“

Oči měl jako talíře. „Já se strašně bál, tati.“

„Každý by se bál,“ hladil jsem ho po zádech. Miloval jsem ho. „Máš víc odvahy než tisíc hrdinů.“ Těžko jsem hledal slova. „Je málo kluků, co zachránili život vlastního táty.“

Viděl jsem na něm, že to nestačí. Potřebuje ještě něco, potřebuje mít pocit sebevědomí, něco, na co by se mohl spolehnout, aby se mohl spolehnout sám na sebe. Vybavilo se mi, jak se jeho malá postavička vrhla na toho strašného, hrozivého člověka, samá ruka, samá noha, ale jak dosáhl toho, čeho dosáhnout chtěl. Zeptal jsem se: „Až se vrátíme domů, nechceš se naučit karate?“

Úzkostí stažený obličej se náhle rozzářil. Setřel si vodu z úst a řekl: „Jé tati, to bych chtěl.“

Sedl jsem si a tiskl k sobě oba kluky. Vtom už k nám doběhl Christopher a zbývající dva a všichni se dívali za nás na tu černou čadící hrůzu.

„Nechodte tam,“ řekl jsem a pomalu se zdvihl na nohy.

„Kde je plukovník Gardner?“

„My ho nemohli najít,“ řekl Christopher.

„Jak to tedy, že prší? Kdo spustil hasicí zařízení?“

„Já tati,“ řekl. „Viděl jsem, jak Henry na ty kohoutky lepí nálepky. Bylo to ten den, jak jsi jel vlakem do Londýna. Takže jsem věděl, kde kohoutek je.“

„To bylo geniální,“ řekl jsem. Jenže všechna slova byla málo. „Tak kluci a teď pryč odsud, pryč z deště.“

Neil chtěl, abych ho nesl. Zdvihl jsem ho tedy, on se mě chytil za krk a držel se mě jako klíště. Všech šest, celí promočení, jsme zvolna vyšli ven na betonovou plochu.

V tu chvíli tam dojel Roger se svým džípem, vystoupil a vytřeštěně se na nás díval.

Asi jsme vypadali nezvykle. Jeden velký kluk a jeden malý kluk se ke mně tiskli, ostatní tři stáli poblíž a ze všech kapalo.

Obrátil jsem se k Christopherovi. „Běž zastavit vodu.“ Rogerovi jsem řekl: „Ve velkém stanu hořelo.“

Podlaha byla nasáklá benzínem, takže místy shořely rohože a podlahová prkna. Henry ale měl pravdu, plátno nechytlo.“

„Hořelo!“ Chystal se jít do stanu.

„Varuju vás,“ řekl jsem. „Je tam Keith... mrtvý.“

Roger se na vteřinu zastavil, pak šel dál. To už Christopher splnil svůj úkol a vrátil se. Všichni kluci i já jsme se třásli nejspíš nejen proto, že jsme stáli celí zmáčení v chladném dubnovém větru, ale taky z prodělaného napětí a strachu.

„Běžte do auta,“ ukázal jsem na Dartův otlučený vůz.

„Běžte, musíte se osušit.“

„Ale tati...“

„Jedu s vámi.“

Nalezli do auta. Roger vyšel ze stanu a tvářil se vážně.

„Co se vlastně stalo? Budu muset zavolat policii, pojdte se mnou do kanceláře.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Ne, nejdřív musím kluky převléct do suchého. Nechci, aby chytli zápal plic. Pak se vrátím.“

„Ale Lee...“

„Keith se pokusil podpálit velký stan,“ řekl jsem.

„Ale...“

„Ale...“

Roger to dořekl za mne: „... ale stane se, že kdo s čím zachází, tím taky schází...“

Nepatrně jsem se usmál. „Ano.“

Šel jsem k Dartovu vozu a zavezl kluky k autobusu. Tam jsme se všichni, samozřejmě i já, vysprchovali a převlékli do suchého. Kostkovanou košili, na zádech černou, jako by byla připálená od žehličky, jsem nehodil do prádla, ale do smetí.

Cítil jsem, jak mě vzadu kůže pálí jako od sluníčka. Pomyslel jsem si, že to nic není, jen mírný první stupeň, měl jsem velké štěstí, že košile byla z čisté vlny a ne z hořlavého, horkem se tavícího nylonu.

Když skončili kluci, odvedl jsem je k paní Gardnerové a poprosil ji, ať jim dá něco horkého sladkého k pití a koláč, pokud jaký má.

„Pojďte, miláčkové, pojďte dovnitř,“ objala je.

„Tati, nechod' pryč,“ škemral Eduard.

„Musím si promluvit s plukovníkem, ale vrátím se brzy.“

„Můžu jít s tebou?“ zeptal se Christopher.

Zadíval jsem se na něj, jak je velký, a uvědomil si, že se mu začíná měnit hlas, že se z kluka pomalu stává mužský a že už se chce rozloučit s dětstvím.

„Naskoč si do auta,“ řekl jsem potěšeně. Ten krátký úsek seděl vedle mě vpředu.

„Když jsi přišel k velkému stanu,“ zeptal jsem se ho, „co ti řekl Keith Stratton?“

Christopher se oťásl. „Ten chlap! Ze začátku se mi zdálo všechno v pořádku. Řekl nám, ať jdeme do velkého stanu a že za náma přijde.“

„A dál?“ vybízel jsem ho, když se odmlčel.

„No tak jsme tam šli a on šel hned za náma.“

„Ano.“

„Potom,“ chvíli váhal. „Pak to bylo všechno divný, tati. Chci říct, že vzal ten kanystr, co tam stál, odšrouboval uzávěr a my poznali, že to je benzín. Pak zase ten kanystr postavil na zem, vzal takovou tu dlouhou věc, vytáhl zapalovač a zapálil tu věc tak, že vypadala jako pochodně Ku Klux Klanu ve filmech.“

„Ano a dál?“

„No pak benzínem polil podlahu a tou pochodní to zapálil. Ten benzín samozřejmě chytil, ale nejdřív jenom na jednom místě,“ rozpomínal se. „Pak jsme tati dostali strach. Tys nám vždycky říkal, abychom nikdy nechodili s benzínem k ohni. No a ten chlap měl v jedné ruce kanystr s benzínem a ve druhé zapálenou pochodně. Řekl nám, ať jdeme dál dovnitř stanu a šel za náma a zapaloval další a další ohníčky, až jich tam byla spousta, a to jsme opravdu dostali strach. A on pořád opakoval, že brzy přijdeš. Však váš táta přijde, říkal.“

Nám z něj naskakovala husí kůže, tati fakt. On se vůbec nechoval, jako by byl normální. Von nebyl normální, tati.“

„Ne, nebyl.“

„Řek nám, ať jdeme ještě dál, až za takovej ten stojan, co tam byl, a pak tu pochodně do toho stojanu zastrčil. No a tam hořela. Už s ní nemával, takže to bylo trochu lepší. Ale pořád se nám to moc nelíbilo. Pak postavil na zem taky ten benzín a jen se tak na nás koukal a usmíval a bylo to děsný. Já... vono se to špatně říká.“

„Vyprávíš to dobře.“

„Tati, já z něj měl děsný strach. Všichni jsme odtamtud chtěli pryč. Pak se najednou Alan sebral, tomu chlapovi se vyhnul a utek a za ním hned Eduard a já taky a ten chlap na nás křičel a běžel, vyběhl, chtěl nás chytit, ale my jsme mu uhnuli a utekli. Prostě jsme zdrhali, vopravdu zdrhali, tati... Ale Toby se neukázal a pak Neil začal křičet... No a pak tys přijel.“

Zastavil jsem vedle Rogerova džípu. Keithův jaguár stál o kousek dál, vedle něj policejní vůz.

„Nic dalšího už neřekl?“ zeptal jsem se.

„Ne, jen říkal, že nedopustí, abys ho vydíral. To je přece nesmysl, protože ty bys přece nikdy nikoho nevydíral.“

V duchu jsem se usmál té dětské důvěře. Při vydírání nemusí vždycky jít o peníze.

„Ne. To víš že ne. Ale vyprávět o tom nemusíš. O.K.“

„Dobře tati, O.K.“

Najednou mi bylo lehce. Vešel jsem s Christopherem do kanceláře a když se mě na to policisté zeptali, řekl jsem jim, že nemám sebemenší tušení, proč se Keith Stratton choval tak šíleně, jak se choval. Ze Stratton Parku jsem odjel až v pátek. Ve středu jsem celé odpoledne strávil odpovídáním na nekonečné policejní otázky. Většinou jsem říkal „Nevím“. Slíbil jsem nakonec, že se vrátím na koronerovo líčení.

O tom, že jsem běžel ke Keithovi s úmyslem ho porazit, jsem se nezmínil. Taky by to neznělo příliš věrohodně. Ani o Neilovi jsem se nezmínil.

Když se mě zeptali, proč jsem nepoužil hasicí přístroj a nepokusil se Keithe zachránit, řekl jsem, že tam žádný hasicí přístroj nebyl.

„Čtyři přístroje byly schované v baru,“ řekl Roger.

„Kdo je tam dal?“ zeptali se policisté.

„Nemám tušení,“ odpověděl jsem.

Christopher pak řekl ruce zákona, že Keith byl „cvok“.

Zdvořile ho vyslechli, načež došli k závěru, že je příliš mladý na to, aby mohl svědčit před koronerem, a že ostatně nebyl svědkem vlastního neštěstí.

Pak přišel tisk, fotografoval, vyptával se, a dostalo se mu stejných odpovědí.

Později u Gardnerových mladším klukům kladla v mé přítomnosti otázky policistka. Ptala se, co viděli, a jak se u dětí stává, když se jich na něco vyptává někdo cizí, kluci ztratili řeč. Oči jako talíře, odpovídali na otázky většinou jen kývnutím. Ano –, kývnutí –, ano, ve stanu hořely ohně. Ano –, kývnutí –, zapálil je Keith Stratton. Ano –, kývnutí –, Tobymu hořely vlasy. Ano –, kývnutí –, Christopher spustil hasicí zařízení a ano –, kývnutí –, tatínek se o ně postaral.

Jednu chvíli jsem si pobaveně uvědomil, že pokud jde o zdrženlivou mlčenlivost, mohli by Morrisové klidně soutěžit se Strattony.

Ve čtvrtek mi vydali svorky z více méně zahojených jizev a s Dartem za volantem jsme Tobyho odvezli do Swindonu, aby se Penelope pokusila něco udělat s jeho popálenými vlasy. Díval jsem se na ni, jak se směje a jak se s ním škádlí, jak se baví. Díval jsem se, jak mu z vlasů vymývá pach spálení, jak ho stříhá, kartáčuje a jak mu suší krátké hnědé kudrny.

Díval jsem se na ni, jak mu dodává sebejistoty a jak se kluk pod jejím vlivem usmívá.

Celou tu dobu jsem marně uvažoval jak zařídit, abych se s ní mohl vyspat.

Pak sešla dolů Perdita jako matka kvočna chránící svá kuřátka před dravci. Nejspíš mi četla myšlenky.

„Drahoušku, obávám se, že jsem vám toho v úterý napovídala až moc,“ řekla trochu ustaraně.

„Nebojte se, já vás neprozradím.“

„A Keith Stratton je po smrti?“

„Ano, je to smutné,“ přikývl jsem.

Dala se do smíchu. „Vy jste ale uličník. Zabil jste ho?“

„Svým způsobem ano.“ V duchu jsem si přiznal, že s pomocí svého dvanáctiletého syna, ať už si to uvědomoval nebo ne. „Dá se říct že v sebeobraně.“

Oči se jí usmívaly, ale mluvila vážně: „To je dobře.“

Penelope skončila s vlasy mého dvanáctiletého. Zaplatil jsem jí a ona mi poděkovala. Neměla sebemenší tušení, jaké city k ní chovám a už vůbec nedala najevo, že by je snad opětovala. Pro ni jsem byl otec šesti kluků, téměř dvakrát tak starý jako ona sama. Perditě bylo všechno jasné. Pohladila mne po zádech.

Políbil jsem matku na tvář a nepřestával dychtit po dceři. Pak jsme s Tobym odešli a já si připadal starý a prázdný.

Dart zavezl Tobyho za jeho bratry ke Gardnerovým, mě pak ochotně vzal k Marjorie.

Sluha, zdvořile stojící na svém místě, nás zavedl dál a ohlásil. Marjorie opět seděla ve svém velitelském křesle. Rozbité zrcadlo zmizelo, proděravělá křesla taky. Po Rebečině výstřelu nezbylo stopy.

„Přišel jsem se rozloučit,“ řekl jsem.

„Přece se do Stratton Parku vrátíte.“

„Asi ne.“

„My vás ale potřebujeme.“

Potřásl jsem hlavou. „Máte skvělého ředitele v osobě plukovníka Gardnera. Při příštích dostizích budete mít rekordní návštěvnost, protože Oliver Wells má vyslovené nadání pro propagaci. Zadáte někomu skvělý projekt na nové tribuny –, a já, pokud chcete, snad můžu jediné prověřit, jestli se do konkursu přihlásily solventní a důvěryhodné firmy. Jinak pokud jde o vaši rodinu, máte teď lepší postavení než kdykoli předtím, abyste věci udržela, jaké mají být. Keith už není, není třeba ho držet na uzdě. Stačí, když na ní udržíte Rebeku, té šlo –, a pravděpodobně ještě stále jde –, o to, aby mohla na závodisti vládnout sama. V tomhle ohledu se vyřadila, protože i v budoucnosti, až vy tu třeba nebudete, ji Conrad a Dart budou mít v moci, můžou ji strašit nařčením z pokusu o vraždu. A vždy jí snadno přehlasují při schůzích správní rady.“

Marjorie mě vyslechla a pak navrhla své řešení.

„Chci, abyste byl ve správné radě. Conrad a já pro vás budeme hlasovat. Takže budete zvolen jednohlasně.“

„Slyšte, slyšte,“ řekl Dart potěšeně.

„Nepotřebujete mě,“ namítl jsem.

„Ale ano, potřebujeme.“

Chtěl jsem se ze záležitostí Strattonů vyprostit. Nechtěl jsem v žádném případě zastávat pozici starého pána, který nebyl mým dědečkem. Starý pán mne nicméně i z hrobu ovlivnil a způsobem, jakým byl zvyklý věci řešit, mě vtáhl do sítě dvojích tváří. Během jediného týdne jsem díky jeho rodině třikrát málem přišel o život. Říkal jsem si, že jsem mu svůj dluh splatil dostatečně. Chtěl jsem být svobodný.

„Ještě si to promyslím,“ řekl jsem.

Marjorie spokojeně přikývla. „Když budete ve vedení,“ řekla, „závodiště bude určitě vzkvétat.“

„Napřed musím promluvit s Conradem.“

Byl sám ve své svatyni, seděl za psacím stolem.

Dart zůstal venku u auta a četl si o ztrátě vlasů, tentokrát neměl za úkol hlídkovat.

„Ten americký systém,“ řekl a prohlížel si s nelíbeným zájmem fotografie před a po, „ten je skvělý, to už bych měl jednou provždy po starostech. To člověk může plavat, dokonce skákat do vody a nové vlasy jako by k němu úplně patřily. Ovšem každých šest až osm týdnů musí zajet do Ameriky, aby mu to zase dali do pořádku.“

„To si přece můžeš dovolit.“

„Ano, ale...“

„Udělej to,“ řekl jsem.

Potřeboval morální oporu. „Myslíš vážně, že bych měl?“

„Myslím, aby sis okamžitě zamluvil letenku.“

„Jo. Vlastně jo. Ano, to udělám.“

Když jsem vešel, Conrad vstal. Přístěnek byl zavřený, ale krabice z polic byly rozestavěné po koberci a obsah celý rozházený. Conrad mi nepodal ruku. Byl zřejmě v rozpacích, já ostatně taky.

„Volala mi Marjorie,“ řekl. „Prý chce, abyste byl ve správné radě. Mám vás přemluvit.“

„To záleží všechno na vás.“

„Já nevím...“

„Ne. Ale kvůli tomu jsem nepřišel. Přišel jsem vám vrátit, co jsem vám včera ukradl.“

„Včera! Od té doby se toho tolik stalo.“

Položil jsem na psací stůl velkou hnědou obálku, na které stálo Conrad. Zdvihl ji a díval se, jak je zalepená.

„Už jsem vám řekl, že jsem se podíval dovnitř,“ vysvětloval jsem. „Keith věděl, že se tam podívám.“

Myslím, že jednoduše nesnesl pomyšlení, že bych mohl použít, co jsem zjistil. Musím se přiznat, že jsem rád, že to použít nemusím, protože Keith už nežije, ale fakt je, že jsem to použít chtěl, a považuju za správné, abyste to věděl. Ale Marjorie nehodlám prozradit, co jsem se dozvěděl. Je mi zcela jasné, že nic netuší, takže to neřeknu ani jí, ani nikomu jinému.“

„Nechce se mi to otvírat,“ řekl Conrad a odložil obálku.

„Nenutím vás k tomu.“

„Ale myslíte si, že bych měl.“

„Keith by tu obálku spálil.“

„Spálit, shořet,“ otřásl se. „Jaká strašná smrt!“

„Ať tak či tak, ty informace patří vám, ať už s nimi uděláte co chcete. Váš otec si přál, abyste je měl. Takže si je přečtete, nebo je spalte, to je jedno, ale v žádném případě to nenechte nikde válet,“ povzdychl jsem si. „Znovu se vám velice omlouvám, že jsem se sem vloupal. Zítra ráno odjízďím. A omlouvám se...“

máchl jsem rukou, „za všechno.“

S lítostí jsem se otočil a zamířil ke dveřím.

„Počkejte,“ zarazil mě Conrad.

„Musím vědět, co víte vy.“ Tvářil se nešťastně. „Byl moje dvojče. Já vím, že mi záviděl, a uznávám, že není fér, že jsem toho získal tolik jenom proto, že jsem byl o dvacet pět minut starší. Víím, že Keith byl prudký a někdy krutý až nebezpečný. Víím, že bil vaši maminku a svoje další ženy. Víím, že málem zabil cikána naší Hanny. Viděl jsem, jak vás nemilosrdně kopal... Víím toho ještě mnohem víc, ale byl to můj bratr, moje dvojče.“

„Já vím.“

Strattonovi, ať už měli jakékoli chyby, byli vůči sobě naprosto a nekompromisně loajální. Ať už mezi sebou

bojovali jakkoli, proti zevnímu světu vždy drželi spolu.

Conrad sáhl po obálce a strhl lepicí pásku.

Přečetl si první dopis, pak vytáhl další a menší bílou obálku.

„Pamatuj si,“ četl tiše nahlas, „že Keith je lhář...“

Vytáhl z bílé obálky pět složených listů papíru a přečetl si první, opět velmi stručný vzkaz svého otce.

Tahle Keithova lež mě stála spoustu peněz. Dal jsem ty peníze přímo Keithovi, byl jsem příliš důvěřivý.

Trvalo mnoho let, než jsem přišel na to, že mě okradl. To je ovšem maličkost ve srovnání s celou pravdou.

Conrad odložil list papíru a zadíval se na další. Byl to zase dopis, ale tentokrát psaný na stroji.

„Laboratoře Arne Verky?“ divil se Conrad. „Co to je zač?“

Přečetl si dopis adresovaný před dvěma lety jeho otci. Ve stručnosti tam stálo, že laboratoř provedla požadované laboratorní zkoušky. Podrobné výsledky analýz byly připojeny a ve zkrácené formě zněly takto:

Zaslal jste nám tři vlasy, označené A, B a C.

Analýzou DNA jsme dospěli k těmto výsledkům:

A je téměř s jistotou rodičem B.

Dále: A a B jsou rodiči C.

Conrad vzhlédl. „Co to znamená?“

„To znamená, že žádný cikán nebyl, Keith si ho vymyslel.“

„Ale...“

„To znamená, že Jackovým otcem je Keith.“

Conrad ohromeně seděl a skoro jako by se mu dělalo mdlo.

„To se mi nechce věřit,“ vydechl. „To snad nemůže být pravda, to není pravda.“

„Jack vůbec nevypadá jako Róm,“ řekl jsem. „Spíš se podobá Keithovi.“

„Dobrý bože...“

„Hanně se ta smyšlenka o cikánovi vůbec nelíbí. Přesvědčuje Jacka, že jeho otec je aristokrat, kterého by zničila jakákoliv aféra. Až na to, že Hanna tvrdí, že to je cizinec, ta historka vlastně odpovídá pravdě.“

„Hanna,“ byl opravdu nešťastný. „Co provedete s Hannou?“

„Nic.“ Překvapilo mě, že se vůbec ptá. „Teď když je Keith mrtvý, není důvod, abych použil, co jsem se dověděl. Hanna může být klidná, ode mne se nikdy nikdo nedozví nic.“

„Ale napadla vás.“

Povzdechl jsem si. „Byla na tom vždycky špatně, to uznejte. Byla počata násilím, matka ji zavrhl a pak ji znásilnil vlastní otec. Mladí muži s ní nechtěli nic mít, dědeček ji neměl rád a Jack, její syn, ať je jakýkoli, je to jediné co má. To jí přece nepokazím. Říkal jste, že Keith byl váš bratr. Dobře, Hanna zase, ať se mi to líbí nebo ne, je moje sestra, nevlastní sestra. Nechte ji na pokoji.“

Conrad dlouho seděl bez hnutí, pak dopisy svého otce a laboratorní výsledky nastrkal do velké hnědé obálky a všechno mi podal.

„Vemte to a spalte,“ řekl suše.

„Dobře.“

Vrátil jsem se k psacímu stolu, vzal obálku a znovu vykročil ke dveřím.

Conrad mě znovu zarazil: „A přijďte na schůzi správních rady, Marjorie má jako obvykle pravdu. Budeme vás potřebovat.“

...

Kluci a paní Gardnerová se loučili tak dlouho a tak na pokračování jako Romeo s Julií. Na všechny strany si slibovali, že se musí znovu sejít. My s Rogerem jsme se rozloučili prozaičtěji, ale oba nás těšilo, že v budoucnosti budeme spolupracovat. Roger řekl: „Je třeba zařídit spoustu věcí.“

Dart se vytasil s diářem. Řekl, že k nám nejspíš přijede, až se vrátí z Ameriky. Už prý si zamluvil letenky.

Kluci se naskládali do autobusu a zuřivě mávali z okýnek, když jsme odjížděli. Vraceli jsme se domů, k tichému, mírumilovnému pomezí Surrey a Sussexu.

„Tak co, bylo to hezké, miláckové?“ ptala se Amanda a objímala děti. „Jak jste se zabavili, zatímco váš otec dělal co mohl, aby o něm psaly noviny?“

Nechápavě se na ni dívali. Věděl jsem, že postupně jí budou vyprávět všechno, co je potkalo. V tu chvíli jim však matčina otázka připadala absurdní.

Pak Neil zcela vážně prohlásil: „Pekli jsme vynikající ovocný koláč.“

Amanda se na mě vyčítavě podívala. „Tady věčně zvoní telefon.“ Prohlédla si mě od hlavy až k patě, ale dost lhostejně. „Jsi snad v pořádku, ne?“

„Ano, jsem.“

„To je dobře.“

Odvedla děti dovnitř. Stál jsem u autobusu, motor vychládal.

Po chvíli jsem vylezl na starý dub.

Ostatní stromy už začínaly pučet, ale dub se jako obvykle zpozdil, zazelenal se teprve po jeřábu. Seděl jsem na velké větvi, cítil, jak mě ještě ledaco po těle bolí a snažil se aspoň v duši najít klid.

Po chvíli vyšla Amanda z domu a zamířila ke stromu.

„Co tam nahoře děláš?“

„Tak, přemýšlím o věcech.“

„Slez dolů, chci s tebou mluvit.“

Slezl jsem dolů a nechtěl jsem slyšet, co mi chce říct.

Řekl jsem: „Měl jsem strach, že až se vrátím, bude dům prázdný. Báł jsem se, že odejdeš a vezmeš Jamieho s sebou.“

Udiveně se na mě podívala: „Ty toho vždycky víš víc, než je zdrávo.“

„Bál jsem se, že máš někoho jiného.“

„Ano, mám.“

Nebyla odbojná, ale promyslela si, co mi řekne. Byla ještě stále krásná a já litoval, že se věci mají tak, jak se mají. „Došla jsem k závěru,“ řekla, „že formální rozvod by dětem nesvědčil. Taky...“ chvíli váhala, ale pak se konečně odhodlala. „... on je ženatý a dospěl ke stejným závěrům, pokud jde o jeho rodinu. Takže se prostě budeme často vídat. Buď se s tím smíříš, nebo ne.“

Čekala.

Christopher, Toby, Eduard, Alan, Neil a Jamie. Šest dobrých důvodů.

„Smírím se s tím,“ řekl jsem.

Přikývla. Věděla, že tím je to dojednáno. Vrátila se do domu.

Když byl čas jít spát, odešla jako vždy do naší společné ložnice o hodinu dříve než já, ale když jsem přišel za ní, byla ještě vzhůru.

„Tak co, našel jsi nějakou zříceninu?“ zeptala se, zatímco jsem se svlékal.

„Ne. Ale pojedu zase po nějaké pátrat, až půjdou kluci do školy. Prostě na nějaký čas zmizím.“

„To je dobře.“

To nebylo dobře, to bylo naopak velice špatně.

Místo abych si jako vždy lehl půl druhého metru od ní, obešel jsem postel na její stranu a vlezl si vedle.

Miloval jsem se s Amandou a myslel na Penelope, miloval jsem se ve změti vášně a lačnosti. Bylo to divoké milování, nijak se nepodobalo naší lásce kdysi dávno.

Nejdříve se trochu bránila, snažila se odtáhnout, ale pak podlehla a reagovala se stejnou pudovou dychtivostí. Když jsme pak leželi jeden vedle druhého, opět už vlastně od sebe vzdálení, nic mi nevyčítala.

Naopak, ústa se jí stáčela tajemným, spokojeným úsměvem.

Za dva měsíce mi oznámila: „Jsem v jiném stavu. Věděl jsi to?“

„Napadlo mě to,“ řekl jsem. Pak jsem nasbíral odvahu, abych se zeptal: „Bude to moje... nebo jeho?“

„Tvoje. Docela zaručeně,“ řekla s jistotou. „On děti mít nemůže, už dávno je po vasektomii.“

„Ach tak.“

„Třeba to bude holčička,“ řekla klidně. „Tys přece vždycky chtěl dceru.“

Když uzrál čas, překotně se jí narodilo sedmé dítě. Byl to kluk.

V pořádku.